

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Smidth, Jens Hansen.; J. H. Smidth.
Titel Title:	<u>Ulrikkes Flugt : Roman</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 2
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : J. H. Schubothe's Boghandling, 1829
Fysiske størrelse Physical extent:	2 bd.

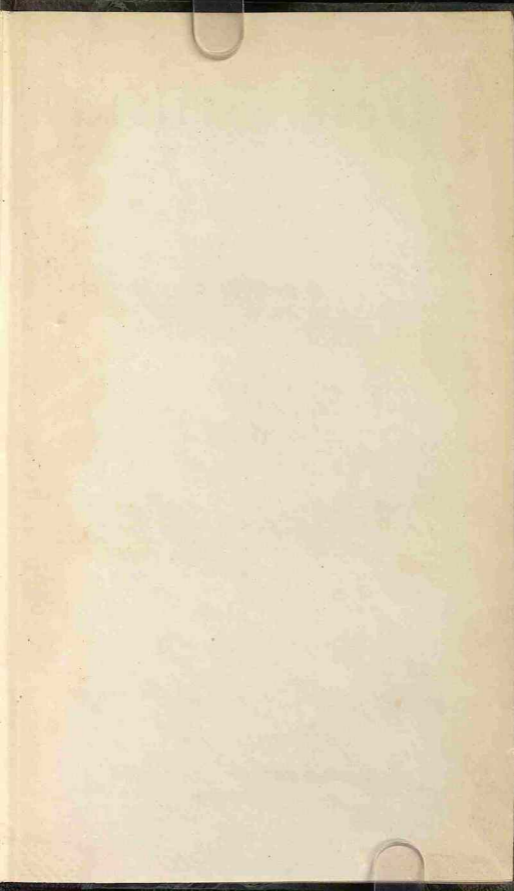
DK

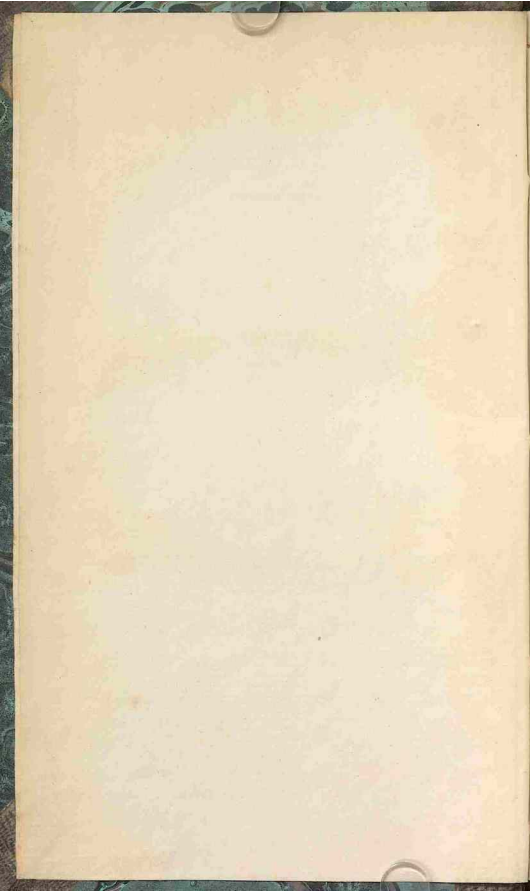
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Ulrikkes Flugt.

~~~~~

R o m a n

af

J. H. Smidth,

Professor, Ridder af Dannebrog.

Anden Deel.

Kjøbenhavn 1829.

Forlagt af J. S. Schubothe's Boghandling.

Trykt hos C. L. Møller.

WILLIAMS & BIRNBECK

—————

W O R M S

is

J. G. Smith

Professor of Zoology

London, Eng.

London, 1889

Printed by J. G. Smith

1889

Ulrikkes Flugt.

XXXIII.

Indbyrdes Hoffærd og hemmeligt Had
Fordærvellens Rod monne være,
En Rober til Kamp, til Riv og Strib,
Som tager bort Liv og Ære.

Ol. Bise om Slaget ved Lena.

Forgiebes havde Ketten gjort sig Umage for, at faae oplyst, hvem og hvorfra den Person var, som havde skudt paa Baronem, og falden for August's Slag ikke mere var kommen tillive. Man savnede i hele Omegnen ingen Mandsperson, og der var Formodning om, at det K M, man havde fundet paa den Tziesslagnes Skiorte, ikke vilde føre til nogen Opdagelse, da disse Bogstaver snarere betegnede Navnet paa den Person, Skiorten var stiaalet fra, end paa den, der bar den. Ikke heller havde man faaet fat paa den Karl, som var flygtet for August, saa at det, til Baronens store Ærgrelse,

slet ikke saae ud til, at han skulde faae at vide, hvo
 der havde saaret ham eller gjort saa dumdriftigt et
 Indgreb i hans Jagtrettigheder. Han forlangte af
 Neboli, at denne skulde fremskynde Undersøgelsen,
 hvorpaa han meente, at der ikke var anvendt den
 tilbørlige Iver og Forstandighed. Advocaten gjorde
 ham den Indvending, at denne Beskyldning var
 vanskelig at bevise; han paastod, at det i et Land,
 hvor der ingen Beipoliti eller Gensd'armeri var,
 maatte være vanskeligt, at komme efter Giernings-
 manden ved et offentlig Angreb, der ikke var fore-
 taget med altfor megen Uforsigtighed, da Rettens
 Betient havde for liden physisk Magt, til at give
 sine Undersøgelser den nødvendige Kraft; hans Med-
 hielpere, hvis fuldkomne Pligt det var, at under-
 støtte ham, vare for saa, til at han skulde over-
 vinde de Vanskeligheder, som Magt og List ofte sætte
 iæmod ham; han maatte derfor ei selden mere stole
 paa sin List, end paa sin Rettighed; og naturligtvis
 søge Ondskaben og Frygten, paa alle mulige Maader
 at overlise ham.

Læseren maa her og flere Steder ikke glemme,
 at det er Personens og ikke Forfatterens Mening,
 som fremstilles, og at den her ikke kan fremstilles,
 forsvares eller giendrives med den Udførlighed, som
 det uden Tvivl er skeet i Samtalens Gang; her
 kan en Forestilling kun hensættes, men ikke prøves,
 da dette for meget vilde sinke Fortællingens Gang;
 Baronen var nærved, at være eenig med Advocaten,

thi han meente: at ethvert District, hvori der var begaaet en voldsom Misgierning mod den offentlige Sikkerhed, burde strax besættes af Krigere, færre eller flere efter Districtets Størrelse, under en due- lig og snild Anfører, ledsaget af en eller to Audi- torer; Districtet skulde have Bekostning og Byrde af denne Indqvartering, indtil Opdagelsen var seet, thi da vilde alle Indbyggerne fremstynde den; der er ingen Tvivl om, at der i et saadant District, ere idet mindste nogle, som ret godt vide, hvo de Skyldige ere, men deels kunne de ikke bevise det, deels ere de bange for de Medskyldiges Hevn der- som de angibe en enkelt af dem: denne deres Frygt falder bort, naar de ere visse paa tilstrækkelig Beskyttelse, og den Undersøgelse som deres Anklage forarsager, vil, er den ei aldeles ugrundet, un- derstøttet af sindig Kraft, føre til et Resultat, som enhver maa ønske.

Revoli vilde Intet have havt at indvende mod dette Forslag, naar han ikke havde seet saa mange Exempler paa, at den physiske Magt saa let ud- arter til Vilkaarlighed og derved bliver skadelig istæ- detfor velgiørende. Man kan let forestille sig, at August havde meget at tale med Advocaten, der var boesiddende og kiendt i Omegnen af hans Fø- deby, og den Gamle var ogsaa altid kommen den Unges Fortrolighed imøde med Velvillie: om Ulrik- ke vidste hiin kun lidet, og denne vovede neppe at spørge til hende: om August's Fader maatte der

tales med Tilbageholdenhed, for ikke at saare det sønlige Hierte; og da han spurgte sig tilraads hos Advocaten, om han ikke skulde besøge sin Fader eller idetmindste tilkiendegive ham, hvor og i hvilken Stilling han befandt sig, saa svarede den Gamle ham efter nogen Betænkning: at det var bedst, han endnu i nogen Tid opsatte det, men lovede ham tillige, at han vilde underrette ham om, naar han ansaae det for tienligt enten for ham selv eller Faderen, at denne fik hans Opholdssted at vide.

"Grev Ernst Kronborg," fortalte Revoli, "havde bragt sig selv i en ubehagelig Forlegenhed, ved at aabenbare for Sivert Lotter, at denne var hans Broder. Jægeren, der hidtil havde tient noisom og tilfreds i sin Stilling, havde nu faaet saa store Pretensioner, at de paa ingen Maade kunde tilfredsstilles. Greven havde virkelig søgt, at sætte ham i en god og hæderlig Forfatning, men denne var endnu langt under hans Ønsker og indbildte Rettigheder; Jægeren vilde erkiendes for Greve; dette var nu umuligt, da ingen Adoption kunde finde Sted, ei engang om den gamle Greve havde levet og endnu mindre nu, da Kronborgs Moder vilde af al Magt sætte sig derimod. Sivert var forbitret paa de Adelige, fordi de ikke ville antage ham i deres Kredss og behandle ham som deres Ligemand; han seer med fornem Haan ned paa de Uadelige og støder dem fra sig, saa at ingen omgaaes ham uden af lav Egennytte eller for at have

Løier med ham; han har ikke faaet Opdragelse og Rundskaber nok, til at kunne fornøie sig ved Dplys-
 stes Dmgang eller søge sin Tidsfordriv i Lands
 Arbejder; han omgaaes nu derfor flette og liderlige
 Dagdrivere af alle Stænder og som med en dem
 egen Frimodighed spotte Sædeligheds og Ordens
 Regler. Mod Greven viser han et fiendsligt Sind
 som mod en Person, der forholder ham sine Ret-
 tigheder, og dette Sind yttre sig ei sielden paa en
 nedrig og pøbelagtig Maade, saa at dette Broder-
 skab sætter Hr. Greven tit i Forlegenhed, der alt
 ganske har opirret ham mod Sivert. Greven har
 skaffet sig en Fiende istedet for en Ven og Sivert,
 som før var en besteden og ordentlig Jæger, er nu
 bleven en hovmodig og ryggesløs Bengel. Det er
 Følgerne af en Veldædighed, der ikke kunde yttre
 sig uden med forsængelig Bram. Jeg har adva-
 ret Greven; hvorfor skulde endelig Sivert under-
 rettes om, at han var Broder til ham? Upaatviv-
 lelig blot derfor, at Verden skulde beundre Hr. Gre-
 vens Uedelmodighed. Nu veed Greven slet ikke,
 hvorledes han skal skaffe sig No for den Uforskam-
 medes Fordringer og Fornærmelser; han har talt
 om, at lade Jægeren gjøre en udenlands Reise;
 men deels giver det jo kun det man kalder Gal-
 genfrist, og deels har Greven ikke Raad til saa-
 danne Operationer, da hans Finantser endnu fra
 Faderens Tid ere i Uorden.”

August fortalte uden Betænkning til sin Ven

om Redfarten i Taarnet. Denne Historie syntes i høi Grad at tiltrække sig den Gamles Opmærksomhed, især da han ogsaa hørte om det Sagn, som angik Familien Palmamoer. Nevoli var af de Mennesker, hvis hele Siel kom i Virksomhed, naar det gjaldt om, at faae et gammelt Sagn eller en lille dunkel Plet af Historien oplyst. "Det er ogsaa besynderligt," udbrod han, "at Du virkelig ikke veed mere om hele Taarnet, end at Du har været i det og stødt Dine Knæ. Havde Du dog bare bragt et eller andet Stykke med Dig derfra! der er, kære Ven! ingen anden Redning for, end at Du maa derind igien!" — Dertil viste August slet ingen Lyst og fandt det heller ikke rigtigt, paany at gjøre sig skyldig i en Handling, der vist ikke fandt Baronens Bisfald. Den sidste Yttring smagte ikke Antiquaren og han udbrod: "har Du engang været det første Skridt, saa maa Du nu gaae videre; hvo veed om vi ikke kunne gjøre Opdagelser, der ere af stor Bigtighed for Baronen, og vi giere ham, imod hans Villie en stor Tjeneste. Vi maae have nogen Oplysning om denne Sag, og det snart; thi jeg har ikke Tid, til at blive her længe. Det er muligt, at der i en gammel Kirkebog eller i en Optegnelse fra gammel Tid af en af de forrige Præster eller Degne kan findes Noget, der staaer i Forbindelse med Taarnet og dets Hemmeligheder. Vi maae strax besøge Præsten, for at høre os for derom."

Samme Aften gik Besøget for sig og Forbalt-
 teren fulgte med. Begge de to andre gjorde Re-
 voli opmærksom paa, at denne hele Sag maatte hol-
 des saa hemmeligt som muligt, da Baronnen let
 kunde tage dem deres Undersøgelser meget unaadigt
 op. "Det kan gierne være," sagde Revoli; "men
 saa er Hemmeligheden alt meget slet forvaret; thi
 foruden os tre ere allerede Julie, Morten Salt-
 ning og Claus Nielsen indviiede i den; og Gud veed,
 hvor mange de to sidste have betroet sig til. Vi
 vove altsaa ikke synderligt, ved at indlemme den
 gamle Præst i vor Raadslaaning, helst da J begge
 ansee ham for en godmodig og fornustig Mand." Om
 Aftenen kom ogsaa Samtalen som af sig selv paa
 det tilsigtede Emne. Præsten yttrede selv megen
 Lyst til nøiere Dplysning om Laarnets Historie og
 Indhold, da han troede, at Sandheden heri maatte
 tiene til at vise det Ugrundede i de Fortællinger,
 som løb omkring mellem Almuen om Spøgeri og
 Bærser fra det; men han maatte tilstaae, at han
 slet Intet vidste, som stod i Sammenhæng dermed.
 Imidlertid da nu Sindet eengang var henvendt til
 Fortidens Sagn og Kroniker, saa vilde han med-
 dele en besynderlig Optegnelse, som han havde fun-
 det i en gammel Bog, sammenstreven af en af de
 forrige Degne der i Sognet. Bogen var noget for-
 gnævnet af Muus og Orme, men paa nogle af dens
 Blade kunde man med gode Dine og nogen Umage
 læse følgende:

"Anno Domini ciorccccxxiv vespera ante festum Sti Dionysii var det den almægtige og gode Guds Billie, at jeg Søsvoren Michelson i min Alderdom skulde opleve og være Diensvidne til et Liddragende, hvis Ihusommelse endnu i denne Stund bringer min Haand til at ryste og bæve, da jeg vil nedskrive det, mine Efterkommere til en Efterretning om denne Lids Ondskab og Ugudelighed. Gud give dennem Landefred og bedre Tider!"

"Jeg var alt gaaet til Sengs og havde i vemsdig Andagt befalet min arme Siel til Gud, thi mit Hierte var fuldt af megen Sorg over min Datters Bortgang fra Verden. Gud være den høibaarne Junker naadig! med oprigtigt Hierte havde jeg bedet; Forlad os vor Skyld som vi forlade vore Skyldnere. Da hørte jeg det banke paa mit Vindue og da jeg efter min Alders Eone havde skyn: det mig derhen, ei anderledes menende, end at det var en ugudelig Røver der kom med onde Forsætter i Nattens Mørke, saa raabte en Stemme barskeligen til mig: at jeg skulde række ham Kirkenøglen giennem Vinduet. Jeg svarede hannem dristigen Nei og at nu i 47 Aar Kirkens Dør aldrig var bleven aabnet undtagen til ordentlige Tider og af min Haand. Med megen Brede truede nu den barske Mand mig: at han vilde have Nøglen, om saa Veien til den gik iglennem mit Hierte. Jeg svarede ham, at jeg ikke vilde betyngte hans Siel med flere Synder end den maaskee allerede havde,

men skulde Kirken aabnes, saa vilde jeg selv gjøre det. Uden at høre mere efter hvad han sagde, lukkede jeg mit Bindue, tog Nøglen af sit Søm og glemte den paa min Barm. I Herrens Navn traadte jeg da ud af min Dør og gik henimod Kirken. Manden fulgte mig tæt ved min Side og talte i en mildere Røst til mig. Han sagde: Du gjorde bedst i, min kære Søfaren! at Du blev hjemme! Men jeg svarede hannem Nei; skal der, sagde jeg, foregaae noget i Kirken, saa maa jeg være med; og saae jeg med det samme op til Mandens Ansigt, men dette var bedækket med en sort Maske, hvilken vist ogsaa foraarsagede, at jeg ikke kunde kiende hans Røst."

"Da vi kom til Kirken, svang Manden sig op paa sin Hest, hvilken han hidtil havde trukket efter sig; jeg blev rolig staaende ved Kirkedørren, men inden en snøve Stund kom flere Mennesker gaaende henimod mig og en, som havde et draget Sværd i Haanden, raabte til mig: Luk op! Jeg aabnede Kirkedørren saa hastigt som det var mig muligt og alle traadte ind i Kirken. Ved en Lygte, som de førte med dem, bleve Altarlysene antændte, og jeg saae da fire Personer for mig, som havde Masker for deres Ansigter og blanke Sværd i deres høire Haand; de havde imellem sig et Mandfolk og et Fruentimmer, hvilke de bevogtede som Fanger. Med dem fulgte Mester Jørgen, vor Sognepræst, og man havde vækket hannem ligesom mig op af hans

søde Søn; men han saae meget bleg og modfalden ud, thi han frygtede sig svarligen for dette naturlige Optog. Til dette kunde han ogsaa have sin skielige Aarsag; han er ellers en lærd og begavet Mand, det Vidnesbyrd kan ingen nægte ham; men han var en Mand i sine bedste Aar, og jeg Gamle havde jo Intet mere at frygte af dem, som kan ihjelslaae Legemet men ikke Sielen."

"Da Altarslysene vare tændte, taledede en af de Masketrede til Mester Jørgen og anmodede ham om, at berede de tvende Personer, nemlig Mandfolket og Fruentimmeret, til Døden, samt at meddele dem det hellige Sacramente. Dette gjorde han ogsaa, efterat jeg havde fremtaget de hellige Kar; hvilket ikke kunde været skeet, naar jeg ikke havde været med, saa at jeg erkjendte Guds Finger deri, at jeg saa trostigen var fulgt med, da ellers de arme Mennesker uberedte havde maattet forlade dens Berden. Mester Jørgen forvaltede sit Embede med megen Salvelse og de ulyksalige Offere modtog hans Formaning med megen Devotion og Andagt, saa at Laarene kom mig gamle Mand i Dienene derved; men en af de Masketrede blev utaalmodig over, at det varede ham forlænge og stampede i Gulvet, saa at det gav Gienlyd i den mørke Kirke. Da tudede Uglen oppe i Taarnet og jeg saae det grangivelig, at et Par af de bevæbnede Mænd rystede under deres Harnisk."

"Da Mester Jørgen havde lyst Velsignelsen

over de fortabte, og de havde reist sig fra Knæfaldet ved Altaret opstod der en underlig Mumlens imellem de Sorte. Det lod til som de ikke vare ret eenige; medens to bevogtede de arme Sanger, gik to tilside og talte hemmeligt med hinanden; den ene var meget heftig af sig, og jeg horte ham nævne Rettighed, Ære, Hævn, Adel med vred, Løgne imellem hverandre."

"Det var en underlig Mumlens at høre, hvis Lyd endnu synger for mit Dre; jeg stod og ventede med Ængstelse paa, at Gud hvert Dieblisk vilde vise sin straffende Haand mod den fornastelige Hovmod, der ei undseer sig for hans Altar og hellige Sted. I al den Tid stod det arme Fruentimmer bleg og med Dinene hæstede til Jorden, men Manden stod alvorlig og mig syntes aldeles uforfærdet mellem sine Mordere. Derefter lukkede en af Røverne, thi anderledes kan jeg ikke kalde dem, en Faldluge op ned til en gammel Begravelse. Da Fruentimmeret saae dette, løstede hun sine Arme og bevægede sine Læber som til en Bøn, og jeg raabte i min store Sindsbevægelse: "Forlad os vor Skyld, som vi forlade vore Skyldnere!" men det havde nær kostet mit Liv, thi en af de Sorte hug efter mig med sit Sværd, men en anden, jeg troer det var den, som havde været ved mit Binde, holdt sit Sværd imellem, saa at Staalklingerne hvinede imod hinanden, og han sagde: "Nei, eet Mord er nok." — "Eet Mord er nok!" svarede Maus

den, som de havde imellem sig; ””hører I det! det var en Barselsstemme til Eder!” — Men nu rendte den samme, som havde hugget efter mig, sit Sværd lige igiennem Hjertet paa Manden, der segnede død ned; dog raabte han i det samme: ””jeg kommer igien!””Morderen stak nok engang efter Offeret, men to af hans Medfølgere toge Liget og kastede det ned i Begravelsen. Eugen blev staaet til med et stort Bulder, saa at det rystede i Kirken's Vinduer. Da tudede Uglen anden Gang og kom flyvende ind ad Kirkedøren lige op imod Altaret; det lod til som der paakom de haarde Mænd en Gysen, men den eene af dem var reent forhærdet; han førte Mester Jørgen og mig op til Altaret; vi maatte lægge vor høire Haand paa den hellige Kalk og sværge: at vi for intet Menneske vilde aabenbare, hvad vi i denne Nat havde hørt eller seet. Da dette Menneske eller hvo han var berørte mig med sin Haand, var det som en gloende Jld foer igiennem mine Arer, men dog rystede mit hele Legeme af Kulde og Rædsel. Det ulykkelige Fruentimmer blev ført bort, men man maatte bære hende, thi hun mægtede ikke at gaae. Du fik Præsten og jeg Lov til at vandre hjem igien, og man stak mig et Par Guldpenge ihaanden, men jeg har alt sendt dem til Kjøbstaden, for at anvendes Røblidende til en Hielp; thi i mit Gjemme skal den ugudelige Gave ikke blive og her i Sognet vilde jeg af sine Marsager ikke anvende den. Jeg maatte ledsage Mester Jørgen

gen hjem, thi han var betagen af endnu større Skræk end jeg. I hans Huus opvægede han mig med en kostelig Viin og vi bade begge til Gud, at vi ei oftere maatte komme i saa haard en Anfægtelse. Da jeg vilde gaae hjem og kom forbi Kirken, saae jeg, at jeg i min store Consternation og Forfærdelse havde forglemt at slukke Altarlysene; jeg gik da allene freidigen ind og udførte denne min Pligt. Uglen sad endnu derinde paa Pulpituret om det naadige Herstabs Stool, men den quiddrede fagtelig ad mig, thi mig kiendte den jo, ved i ti Aar at see mig dagligen, og jeg kom lykkelig hjem ligesom Maanen gik ned."

"Anlangende dette Tildragende da har jeg vel mine egne Tanker om, hvilke disse sorte og maskerede Personer vare og hvo den Person var som blev myrdet; men en hellig Eed binder jo min Tunge. Jeg maa henstille Sagen til ham som dommer paa hiin Dag, naar jordisk Byrd og Vælde ei mere gielde. Han vil bringe det for Lyset som nu er stult i Mørket. Profeten Malach. III. 2. Gud straffe os ikke efter vore store Synder! Amen."

"P. Sc. Da jeg den næste Søndag kom udi Kirken, laae Uglen død og giennemstunget med et spidst Instrument tæt ved Dobefondten: saaledes gaae Menneskenes Ugudelighed ogsaa ud over det uskylde Dyr: men ogsaa dets Blod kan som Abels raabe fra Jorden over Cain. Nu er Herrens Huus ikke mere helligt for Synderne i deres Frækhed!

Hvad havde dog det arme Dyr gjort dem til For-
 tred? Og hvorledes ere de ligudelige atter komne
 ind i Kirken? Det veed jeg ikke; Gud maa vide
 det, thi Nøglen har ikke været ude af min Børge
 siden den Tid, men den Ondes Kunst er gaar vidt
 imellem den forvæntede Slægt."

"P. Sc. Jeg havde stor Nøie med, at faae
 Mester Jorgen overtudet om, at det var vor kriste-
 lige Pligt, at faae den Myrbede sammeligen stæ-
 det til Jorden; thi denne min gode Sielesforger er
 altfor bange for de Mægtige i Landet. Endeligen
 lod Manden sig overtale, men da vi i Aftes stege
 ned i den for 80 Aar siden uddøde Families aabne
 Begravelse, saa var Liget slet ikke at finde. Hvo-
 der har bragt det bort, eller hvorledes de ere kom-
 ne affied med det? kunde vi ikke formode eller giet-
 te: han veed det allene, for hvem Matten og Gra-
 ven Intet kan skænke. Hr. Jorgen er saa conster-
 neret over det hele Tildragende, at han vil søge at
 komme bort herfra og forflyttes til et andet Sog-
 nekald. Jeg gamle Mand duer ikke til at flyt-
 tes, undtagen til mit sidste Sovestue. Esaias
 LVII. 2."

XXXIV.

Det er med No som med Livet,
 Ei den til nogen blev givet,
 Som den opfogde paa Jord
 Tro mine Ord!

N. F. S. Grundtvig.

Det lille Selskab hos Præsten blev meget sparsomt paa Ord, da man havde læst og hørt den gamle Degns Beretning. Af andre Optegnelser i den gamle Bog, meente Præsten, maatte der være megen Formodning om, at de maskerede Personer havde været af Palsnamoers Familie; og sammensignede man Fortællingen med de Rygter, der snege sig skulke omkring, deels fordi man frygtede den nulevende Baron, deels havde for megen Godhed for ham, til at tale aabenlydt om en for ham ubehagelig Sag, saa maatte Fruentimmeret have været en nærbeflægtet, maaskee endog en Søster af Stamherren: hun har formodentlig indladt sig i Forbindelse med en Person, som enten var ham forhadt eller var uadelig, saa at slig Person efter de Tidens Mening vanærede Familien; denne Person er da den Myrdede, og det arme Fruentimmer er bleven indsluttet i det bekiendte Laarn paa Kirnehøi og har uden Tvivl der endt sine Dage. "Jeg har," lagde Præsten til, "slet ikke kunnet opdage det allerringeste om den Myrdedes Navn eller Stand; derom mangle mig alle Efterretninger."

Den hele Tildragelse var visnok stiftet til, at frembringe en sorgmodig Stemning hos Tilhørerne, men det Indtryk, den gjorde paa Nevoli, var saa udmærket, at det satte August i Forundring. Nevoli søgte at skjule sit oprørte Sind, men August, der noie gav Agt paa sin gamle Ven, der havde vundet baade hans Agtelse og Kierlighed, mærkede meget vel, at han søgte at fremkunsle en Munterhed, som kun lidet svarede til Hjertets Uro. Man fremstjyndede Hjemreisen: paa denne var Nevoli meget taus. Da Forvalteren havde forladt dem, bad Nevoli August om, at følge med ham paa hans Sovekammer. Da Tjeneren havde tændt Lyset, gik Nevoli urolig op og ned af Gulvet og August, der begyndte at blive søvrig, længtes meget efter, at han skulde afbryde Tausheden; endelig begyndte den Gamle med dæmpet Røst: "jeg vilde tale med Dig, men jeg tør ikke; det synes mig, som vilde det være farligt, at lade mine Tanker blive hørte indenfor disse Mure. Jeg behøver desuden den hele Nat, for at overlægge, om jeg ogsaa tør betro Dig Alt, som jeg har paa mit Hjerte; kom imorgen tidlig til mig, saa vil vi gaae ud sammen og i Guds frie Natur vil jeg da kunne tale friere med Dig; forlad mig nu og sov rolig; kan jeg betro mig til Dig, saa bør Du rolig og koldsindig at høre mig, ifald Dit Raad skal være mig tienligt."

Da August kom paa sit Værelse, ventede der Morten Saltning paa ham, for at fortælle ham;

”jeg var i Dag i et Vrinde for Hr. Forvalteren i Kiøbstaden; da jeg reed hjem mødte jeg i Norkning en lille Fierdingvei herfra en Person, som jeg slet ikke kiendte noget til, men som hilfede mig ved mit Navn, og gav sig i Snak med mig om Vind og Veir, om Gaarden og Omegnen, som det lod til at han var godt bekjendt med. Jeg spurgte ham adskillige Gange om, hvem han var, men han søgte altid at undvige Svaret og ledede Talen paa uvedkommende Ting. Tilfidsst da vi vare i Nærheden af Gaarden, vendte han pludselig ind ad en Gangsti, som fører ind i Krattet; i nogen Afstand fra mig, raabte han: hils Hr. August og siig ham, at dersom han har sit unge Liv kiert, saa skal han holde sig fra Taarnet. Efter disse Ord søgte han at skjule sig blandt Løvet. Jeg skyndte mig, at faae min Hest dreiet ind efter ham, men der var strax en dyb Grøft imellem os, som jeg ikke kan forstaae, hvorledes han i saadan Hast kom over; jeg saae ham næsten ikke, men hørte til min store Uergrelse, at han loe ad mig og raabte: gjør sig ingen Uleilighed, min unge Ven! Følg han Landeveien og rogt sit Vrinde, ellers kunde han maaskee let komme til Skade! — Efter disse Ord blev han reent borte for mig. Enten De nu har ifinde at rette Dem efter denne Advarsel, eller ikke, saa har jeg ikke villet opsætte, at bringe Dem, den. — Hvad vil De nu gjøre? Skal jeg anmeldte Sagen for

Birkedommeren, at han kan ansille Undersøgelse efter denne mistænkelige Person?"

"Det var," svarede August, "vel bedst, thi det var at gaae lige efter Formaliteterne, som man uden Tvivl burde; men sliq en Dyrighedspersons Undersøgelse giore saa megen Opsigt, og tiene ofte kun til, at kysse Skurken længere tilbage i hans Smutshul, saa at man faaer intet at vide om ham. Men iaaften kan jeg ikke fatte nogen Beslutning. Jeg ønskede rigtig nok helst, at tale under fire Dine med denne Person, men jeg faaer maastee imorgen en Underretning, som bestemmer mig til noget i denne Henseende; saa kunne vi tale nærmere derom; dog fortæl for det første ikke til nogen, at Du har seet Manden; ellers kan andres Snakksomhed eller Frygt let fordærve os hele Sagen." — Morten lo vede Lausbed, men bad tillige August om, at dersom han vovede noget Forsøg paa, selv at faae fat paa den Ubekjendte, han da maatte tage Deel i den Møie og de Farer, hvilke muligen kunde være forenede dermed; han forestillede paa sin Maade det Sande i det Danske Ordsprog: har er broderløs Bag. August takkede ham for hans Deeltagelse og lovede ham, at han skulde om mueligt faae sin Part i Eventyret.

Om Morgenen var August ved Solens Opgang i Nevolis Sovokammer, men fandt ham i en dyb og rolig Sovn, af hvilken han ikke nænnede at vække ham. En blidelig Tilfredshed var udbredt

over den Gamles Afsyn og med et roligt Smil synes han, at erindre sig den voldsomme Uro, han den foregaaende Aften havde følt. August satte sig stille ned ved Sengen og betragtede opmærksom dette Ansigt, paa hvilket Forstandighed og Godhed havde tegnet deres Træk. Han erindrede sig herved, at han etsteds havde læst: at naar man vil bedømme et Menneske af Physiognomiet, saa skal man betragte det under Søvn, da Forstillelsen ikke kan være i Virksomhed. — Denne Sætning kan kun være sand under visse Betingelser: thi deels maa den Søvende, som man betragter, da ikke foruroliges af Drømme, thi deres Billeder kunde let overfygge Ansigtet med Sorg eller Frygt; ogsaa kan en indbildt Lykke blande Glædens Træk ind i Afsynet og skjule dets sande Farve, f. Ex. naar den Gierrige drømmer om en funden Skat eller et vel udført Bedragerie; deels kan den, som idelig har vant sig til Forstillelse, have naaet en saadan Færdighed deri, at han endog i Søvn "skjuler under en Silke Mine et Badmels Hierte;" men paa den anden Side maa man ogsaa tilstaae: at disse Forstillelsens Miner danne et ved dem udmærket Afsyn, som detielden lykkes nogen Kunst, at bedække med Oprigtigheds Maske, især naar Kunsten endog skal fortsættes i Søvn. I al Fald gjør man vel i, at vænne sig til virkelige gode Følelser, for at Jagttageren ikke skal, medens vi sove, blive Ormen vaer, der gnaver i Rodden, indtil den omsider fal-

der huul og fordærvet til Jorden. August fattede ved Nevolis Seng den Beslutning, at holde sig til denne Bane; enhver vil befinde sig vel, ved at gjøre det samme, men den kan tale om Lykke, der som August ei behøver at begynde med denne Beslutning, men blot ydermere at stadfæste den hos sig.

Solen var alt høit oppe, men dog var det endnu tidlig efter de Fornemmes Morgenstund, da Nevoli omsider vaagnede; han blev glad ved, at see sin unge Ven hos sig; ihast var han i Klæderne og begge begave sig ud i den hosliggende Lund. — "Du maa ikke fortryde paa," sagde Nevoli paa Beien, "at Du har maattet vente paa mig. Det varede længe, inden jeg faldt i Søvn og jeg har stredet en haard Strid med mig selv; men jeg har fattet en god Beslutning; det er jeg desto vissere paa, da jeg har sovet vel derefter." — August ønskede sin Ven til Lykke med hans Tilfredshed, men da de vare komne til et eensomt og assides Sted, hvor ingen kunde see eller høre dem, vendte Nevoli sig pludselig om til August, idet han standsede Gangen og sagde med rørt Hierte: "min Son! Jeg har noget at betro Dig, men førend jeg taler et Ord derom, maa Du, ikke ved nogen Eed, men blot paa ærlig Mand's Tro og Love forsikre mig, at Du vil høre paa mig med sønlige Følelser og ansee min Fortælling for faderlig Underretning og Advarsel." — "De gjør mig," sagde August mindre forundret end rørt, "ganske ængstlig ved det Løfte, som De fordrer af

mig; thi jeg føler, at den Forpligtelse, De paalæg-
 ger mig, er egentlig ubestemt og kan drives meget
 vidt, maaskee videre, end jeg ønsker at paatage mig;
 det eneste, jeg med fuld Sikkerhed kan love Dem,
 er, at jeg aldrig vil misbruge den Fortrolighed, De
 viser mig, til Deres eller noget Menneskes Skade,
 om endog de største Fordele skulde friste mig dertil.
 Jeg forstaaer mig ikke paa, at noget Menneske tør
 love mere, og jeg er endog ængstlig for, at jeg egent-
 lig har lovet for meget; thi antage vi det Tilfælde..."
 "Lad os for Guds Skyld," afbrød Revoli ham,
 "ikke indlade os i Casuistiken; den er aldrig uden
 Begyndelse og evig uden Ende. Jeg troer Dig;
 ræk mig blot Din Haand, det er mig Forsikkring
 nok af Dig. Det er en Trang for mit Hierte, at
 aabenbare sig for Dig, og den, som kan misbruge
 et Menneskes Fortrolighed, bindes heller ikke af
 nogen Forpligtelse, om den end er helliget ved Eed
 eller Altar. Du ønsker uden Tvivl nogen Oplys-
 ning om den Tildragelse, vi hørte om iafte's, og
 som den gamle Søren Mikkelsen i sin Fromhed
 har optegnet. Jeg kan sige Dig, hvo den Person
 var, som blev myrdet og slængt ned i den aabne
 Begravelse, og som, idet han blev myrdet, udraabte,
 jeg kommer igjen! Denne Person er jeg." — August
 stirrede forundret paa sin Ven og idet han over-
 regnede, at dennes Angivelse vel ikke kunde være
 chronologisk rigtig, saa overfaldt der ham en ængst-
 lig Forestilling om, at denne Mand, for hvem han

ellers havde den største Ugtelse, maatte være angreben af en partiel Galsskab, en fix Idee, der saaledes havde betaget ham, at han blot i dette eene Punkt ikke var istand til, at vise sig som forstandigt Menneske. — "De!" raabte han derfor med Forundring; "det synes mig," tillad mig den Anmærkning, "usandsynligt, ja næsten umuligt." — "Det kan det sagtens", udbrod Nevoli, "thi det kan gielde baade for sandt og for usandt. Men det, som nogen gjør ved en anden, det gjør han selv: det er jo en gammel Sætning, som gielder; den Myrdede var min kiødelige Farbroder. Det Mord, som saa hemmelig og med en ugudelig Hoitidelighed blev udført, blev ikke længe skjult for min Familie, thi min Farbroder kom tillive igien. Havde den gamle Degn, som saa samvittighedsfuld tog sig af Kirkens Oplukning og Slutning, derimod paa en forstandig Maade taget sig af den Myrdede, saa havde han kunnet rædde hans Liv; derimod overlod han den ubetydelige Ære derfor til nogle falsk Myntere, som havde deres Smuthul og Tilhold i den aabne Begravelse, hvortil de havde Indgang giennem en Løngang, som skal have gaaet fra Kirkegaardsmuren og ind under Kirkens Muur. Om denne Løngang endnu findes der, veed jeg ikke; de vare tilstæde i hiin fatale Nat, men holdt sig naturligtvis rolige, da de havde baade Magten og Loven imod sig. Saasnart det var blevet stille i Kirken, betragtede de noiere det Lüg, man havde nedkastet i deres mørke

Hellig. De opdagede Spoer af Liv hos min Farbroder og med en hos flige Menneſker beundringsværdig Taalmodighed og Menneſkelighed havde de Omſorg for hans Helbredſe. Saaret var dybt og farligt; der hengik lang Tid med Helbredſen, og ſandſynligviis lykkedes den mere ved den Syges gode Natur end ved de Midler, ſom de havde Kundſkab og Leilighed, til at anvende. Nok er det, min Farbroder blev nogenlunde helbredet, men nu tilbød dette Complot ham, at træde i Selſkab med dem; han maatte vælge dette eller Døden, og han valgte det forſte, thi han havde kun den Tanke, at lade ſig ſee igien paa Jorden, for at hævne ſig paa ſine Mordere og, om muligt, at befrie ſin Julie af det mørke Fængſel, hun i Borgens Taarn var fordømt til."

"Der hengik et heelt Aar, i hvilket min Fader og hans yngre Broder forgieves ſøgte efter deres Broder; de ſpurgte forgieves efter ham paa Rinenſ hoi, hvorhen de vidſte han var kommen og i tre Aar havde opholdt ſig ſom Lærer hos Froken Julie og en yngre Søſter; de fik kun haanende og truende Svar; de ahnede alt det Sande, udenat vide rigtig Beſkeed derom. Omſider lykkedes det min Farbroder, uagtet Complottets Medlemmer noie gavede Agt paa ham, dem uafvidende at viſe ſig for ſine Brødre. Udtæret ſom han var, af Sygdom, Lideliſer og Sorg kunde de neppe kiende ham; men da de havde kiendt ham, ſaa maatte de helligt love ham, at

anvende alle mulige Midler, for at frelse Julie
 ud af Taarnet, ifald hun endnu var levende, og
 dernæst blev det en hellig Familiefag, hvortil alle
 med hvitidelig Eed forbandt sig: paa alle mulige
 Maader, som kunde bestaae med egen Sikkerhed, at
 hevne sig paa den Palnamorske Familie; ingen af
 dem skulde egentlig ved noget Mord udsætte sin
 egen Person, men enhver skulde tvertimod omhyg-
 lig vedligeholde sig selv, for desto længere og efter-
 tryffeliger at skade enhver, der bar den forhadte
 Families Navn, enten denne Skade blev tilføiet
 paa Guds, Ære eller Liv. Denne Forpligtelse syn-
 nes afskyelig og umenneskelig, men Du maa betæn-
 ke, at det begaaede Mord ogsaa i høi Grad var
 begge Dele og at her en ringere og svagere Famis-
 lie skulde straffe en Misgierning, som de ikke juris-
 dist kunde bevise; vilde giengielde en Fornærmelse,
 som der paa aaben og lovlig Wei kun lidet Gien-
 giæld var at vente for. Hvor alvorligt man har
 meent det med Forpligtelsen, kan Du slutte deraf,
 at jeg som sytten Aars Yngling blev indviet i
 Hemmeligheden og maatte med Haanden paa Bibes-
 len forpligte mig til: aldrig at glemme Fornærmel-
 sen og efter Evne at udøve Hevnen. Seer Du, min
 Søn! saaledes kan jeg med Sandhed sige i min
 Farbroders Navn: jeg kommer igien. Jeg er her
 igien, for at lade den gamle Baron af Palnamoer
 føle, at den Forbandelse, som hans Fader bragte
 over sin Familie, ikke er indslumret endnu. Men den

ugudelige Forpligtelse, som min Familie paalagte sig selv, har ogsaa bragt Forbandelse over den; og naar jeg i dette alvorlige Dieblik har kaldet Dig min Søn, saa er der mere Betydning i disse Ord, end jeg tør sige Dig; men jeg har ikke brugt dette Navn, for at Forpligtelsen skulde nedarbejdes paa Dig, og Forbandelsen følge med den, men tværtimod for at denne skulde afvendes fra Dit Hoved. Min Fortælling skal kun advare Dig, men ikke forpligte Dig til noget Ondt." — Her nærmede Forvalteren sig til dem, og de maatte afbryde Samtalen, for at giengielde hans godmodige Hilsen med høflig Snak om ligegyldige Ting.

XXXV.

Er Pilen fast i vilben Hiort,
 Sand sig til Flugt vil vende:
 Dog sand saa langt ei løber bort,
 Sand Pilen kan undrende.

And. Bording.

Enhver veed, hvor ubeleilig et fremmed, endog det bedste Menneskes Ankomst kan være os i det Dieblik, da vi ere ifærd med at høre noget, som er os af megen Vigtighed eller har en afgjort Indflydelse paa vor Fremtid. Man kan derfor ikke undres over, at August slet ikke var stemt til, at høre paa

Forvalterens Tale om Bind og Veir, om Godsets Forfatning og Indkomster, om Forhaabninger til en rigelig Høst og de Kornpriser, der formodentlig vilde blive til næste Vinter, og mere deslige. Han gik taus med de to andre og var ganske fordybet i den Fortælling, han havde hørt af Nevoli; det forekom ham medrette, som at der fra hvert Ord, han havde hørt af sin gamle Ven, fremvæltede en stor, uovervindelig Hindring for hans Forening med Julie Mordan. Selv i Navnet paa den Ulykkelige, der sandsynligviis havde endt sit Liv i det mørke Taarnfængsel, laae der et ugunstigt Barseel for hans Kierlighed; han kunde intet haabe og maatte frygte næsten Alt. Havde han endog været stærk nok, til ikke at ængstes for sin egen Livsfare, saa syntes han dog at skue den Indspærredes Jammer, at høre hendes haabløse Suk, og at see sin elskede Julie udsat for den samme Skiebne, just fordi han ikke havde søgt at neddæmpe al Haab, der var uden Sandsynlighed. Kunde han end have Mod, til at lide, saa havde han dog langt fra ikke Styrke til, taalig at tænke paa, at han var Uarsag til, at saa elskelig og elsket en Pige blev underkastet Jammer og Elendighed. Disse mørke Tanker opfyldte saa ganske hans Siel, at han slet ikke hørte et Ord af det, som hans to Medvandrende talte med hinanden, medens Ængstligheden pinede ham saaledes, at den folde Sved draabeviis pibledede frem fra hans Pande. Han var saa nærved Fortvivlelsen, at den

maatte have aabenbaret sig i hans Ord, isald man havde fordret et Svar af ham; men Revoli saae hans Tilstand og søgte efter bedste Evne, at vedlig- holde Forvalterens Snakksomhed, saaledes at denne slet ikke lagde Mærke til vor unge Ven eller hans pünlige Tilstand. Ikke lidet forøgedes August's Uro- lighed ved Tvivlen om, hvad Ondt Revoli havde isinde at tilføie Baronem, mod hvem han her synes at fremstaae som den, der fra sin Familie havde arvet Had og Hevn imod ham; hvormegen Agtelse han end folte for Revoli og hvor meget han end folte sig æret ved denne Mand's Fortrolighed, saa kunde han dog ikke andet, end ansee det for sin Pligt, af alle sine Kræfter at forekomme ethvert Anslag mod Baron Palnamoer, til hvem han folte sig bunden med Erkiendtligheds og Hengivenheds inderlige Baand. August følede første Gang i sit Liv den haarde Strid mellem Pligter, som man elsker.

Imidlertid vare de Vandrende komne til Gaar- den; det var nu alt høit paa Dagen og en Tiener fra Baronem stod alt ventende, for at kalde August til ham. Dette var i sig selv ikke noget usædvan- ligt, men synes betydningsfuld for August formes- delft den Stemning, hvori han befandt sig, og ikke uden kiendelig Uro indstillede han sig. Baronem modtog ham med den sædvanlige Hilsen: "God Mor- gen, min Søn!" og blev saaledes ved: "Jeg har et Orde at overdrage Dig, min Kiære! som jeg

just ikke gjerne vilde betroe til nogen anden; vel synes mig at Du seer endnu noget bleeg og mat ud efter Din sidste Sygdom, men der behøves ikke stort Mod eller megen Styrke til det, da det kan udføres ved den lyse Dag og Du kan tage saa megen Hielp dertil, som Du finder for godt." — August, der igien havde fattet sig noget, erklærede sig villig til at udføre Baronens Villie; og med Glæde havde han maastee ladet sig sende til det fierneste Indien, thi deels følte han sig indviklet i et Forhold, hvori han ikke vidste, hvad han burde giøre, deels følte han sig vel ved, at paatage sig noget for sin Belgiorer og om muligt at bevise ham en betydelig Tjeneste: han følte ikke allene Erkiendtlighed men ogsaa en sly Selobebreidelse over, at det maatte see ud, som havde han misbrugt Baronens Godhed, som havde han egennyttig villet trænge sig ind i alt for nært Forhold til ham.

Baronen blev saaledes ved: "Jeg er tilsidst bleven kjed af al den Pøbelsludder om Taarnet; jeg vilde gjerne, at det skulde faae en Ende med de Varsler, man hører derfra, med de Spørgelser, man seer i og omkring det. Nylig har man igien begyndt at vræble derom; formodentlig har en Kat eller Ugle forstyrret en af Malkepigerens Rendeovns. Jeg troer, at den bedste Maade, til at giøre en Ende paa den Snak, er at aabne Taarnet; dets nederste Deel har før været brugt til Begravelse; bringe vi nu Benene af de Døde, som muligens

findes der, til No paa Kirkegaarden, og bruge det ledige Rum til et eller andet Slags Materialkammer, thi vi faae vel ingen til at boe der, saa forsvinder den hele Snak vel efterhaanden af sig selv. Min Søster er nylig bleven allarmeret over den og et gammelt Jerngitter skal være blæst ned; jeg kan ikke forekomme allehaande Snak derom, og har længe været kied og forlegen med hendes Fritten om, hvorledes det egentlig hænger sammen: seer derfor helst, at der jo før jo heller bliver ryddet op i den Hule. Seer Du, min Søn! det maa Du paataage Dig; dog med en vis Forsigtighed og Conduite. Du maa love mig, at Du selv vil være tilstæde, saasnart der bliver saa stor en Abning i Muren, at et Menneske kan komme derind; selv og allene skal Du da gaae derind og noie eftersee, om der findes Brevskaaber, Indskrifter eller nogensomhelst Ting, der handler om min Families Historie; dem skal Du bringe mig, uden at lade noget Menneske see dem; og ere de af den Beskaffenhed, at de ikke kunne bringes mig, seer Du f. Ex. Paaskrifter paa Muren, saa tilintetgjør dem aldeles endog strax, dersom der skulde være Fare for, at de kunde blive læste af andre end Dig selv. Man maa være forsigtig! Der kunde, min Kiære! let findes Ting, som jeg for al Verden ikke vilde have i Folkemunde og som jeg vel egentlig ønskede at glemme selv."

August maatte give Baronens sin Haand paa, at han trolig vilde iagttage alle de Forsigtigheds-

regler, som vare foreskrevne og nok engang bleve gientagne; han gik nu ud, for at faae fat paa en Muurmester, der kunde aabne en Indgang til Laarnet; men paa Gangen mødte han Julie, der straalende i sin fulde Skønhed med sin lette Morgendragt, og de venlige Dine. "Hvorhen saa hastig?" smilede hun August imøde; han fortalte hende sit Erinde, og fyrig raabte hun, idet hun hilfede ham med et Morgentys: "Der maa jeg være med!" — "Det gaaer vist ikke an," sagde August; "thi Baronen har forbudt mig, at gjøre noget Menneſte bekiendt med hvad der findes i Laarnet. Jeg ſkal foretage Undersøgelsen ganske allene." — "Hvad," raabte Julie fortrydelig, "vil Du forbyde mig, at være med?" — "Du maa erindre Dig," sagde August, "at jeg her ingen Ting har at forbyde eller befale. Saa snart Din Onkel tillader det, søde Julie! saa kan jeg jo Intet have imod, at Du er med mig; men jeg vil ikke raade Dig, at bede ham om Forlov dertil, thi han siger vist ikke Ja." — "Mener Du det?" spurgte hun vred. — "Jeg kan ikke mene andet," svarede August, "efter den Befaling, jeg har modtaget af ham i dette Dieblis." — "Nei, vil man bare høre Hr. Gartneren," udbrod Julie opbragt; "men jeg kan fortælle ham, at jeg vil være med, at jeg vil vide endog den mindste Omſtændighed om det, som findes i det foraledidede Laarn." — "Jeg giver Dem mit Ord paa," sagde August fortrydelig, "jeg forſikrer Dig, kæreſte Julie," lagde han

til, idet han neddæmpede sin Fortrydelse, "at jeg vil fortælle Dig Alt, som det er mig tilladt, at fortælle Dig derom." — "Ha! den Forsikkring kiender jeg nok; saa faaer jeg at vide, hvad Herren vil sige mig og som Malkepigerne ligesaa godt maae vide som jeg; fort sagt: jeg vil med." — "Behager De," vedblev August, "saa kunne vi strax gaae ind og foredrage Sagen for Deres Onkel?" — "Men Du sagde jo nylig," svarede Julie, "at han ikke vilde sige Ja." — "Det er endnu min Mening." — "Ja, hvad kan det saa hielpe? saa giøre vi jo paa denne Maade kun Sagen værre; det var et kiønt Forslag af Dig, som jeg ikke havde ventet." — "Vær dog rimelig, Julie! og nedslaae ikke mit Sind endnu mere med Din Brede." — "Saa Du ikke er i godt Humør idag, og derfor skal jeg da undgielde, og endog hedde urimelig." — "Men saa siig mig, kiere Julie! hvorledes skal jeg forene Din Billie og Din Onkels Befaling." — "Det skal jeg saamæn sige Dig, kiere August! Du hører op med al den Snak, og tager mig uden videre med Dig, naar Taarnet aabnes." — "Det tør jeg ikke." — "Tør? Onkel har jo ikke udtryffeligt forbudet, at jeg ikke maa være med." — "Den Destinction forstaaer jeg ikke," sagde August forundret; "han har dog vist indbefattet Dig med under den Titel: intet Menneske; nu er Du rigtig nok en Engel, men det er min Engel og jeg tvivler paa, at den Titel vil komme i gunstlig Betragtning hos Din Onkel." — "Ha! Du stemme, tro:

løse!" raabte Julie meget vred; "der seer man, hvorledes Du holder af mig, at Du ikke vil føie mig i saadan en Ubetydelighed og ovenikøbet spotter mig for min Kierlighed til Dig." — "Jeg har," sagde August, "aldrig været mindre oplagt til at spotte, end i dette Dieblis. Sagen er langt fra, at være ubetydelig. Taarnet med dets Historie og hvad det indeholder affiger maaskee Dommen over min hele Fremtids Skiebne, afgjør vore Forhaabninger." — "Virkelig!" udbrod Julie og klyngede sig fortrolig op til ham, "nu saa tager Du mig vist ogsaa med? Ikke sandt, min August!" — "Jeg tør ikke," var Svaret. — "Saa har Du heller aldrig elsket mig!" sagde Julie forbittret, idet hun løsrev sig af hans Arm; "vil man bare betænke! saasnart Hr. Gartneren faaer den ringeste Myndighed, saa misbruger han den imod mig: men veed Du vel, at jeg endnu er Frøken Julie Mordan og Du, Du er Gartneren Møssis August." — Nu udartede Samtalen til et formeligt Skienderie og istedet for al kierlig Tiltale hørte man kun Titlerne: Møssis Gartner og naadige Frøken! Saaledes skiftes de ad: men Terentius siger: Amantum irae amoris integratio est; hvilket bedst lader sig oversætte af en Elsker i et beleiligt Dieblis.

Julie kom i meget slet Lune ind til sin Onkel, men søgte at skjule det. Hun haabede, at faae hans Samtykke, til at være med ved Taarnets Undersøgelse; triumferende vilde hun da bringe August

den og, ham til Trods, meget omhyggelig hielp
ham, at lede i Taarnet. Uden synderlig Kunst blev
Samtalen ført hen paa det giældende Emne og Ju-
lie kom, som af sig selv, med det Forslag, at On-
kelen skulde lade Taarnet opbryde og undersøge. —
"Det har jeg alt overdraget til August," var Svar-
ret. — "Saa kan jeg jo da være med?" raabte
Julie munter, men Onkelen saae paa hende med
et saa forundret og alvorligt Blik, at hun tabte
alt Mod til at fortsætte sin Bøn. "Hvad vilde
Du der?" sagde han tilsidst. — "Jh jo," sagde
Julie forlegen, "jeg synes det kunde være ret moer-
somt." — "Moersomt!" gjentog Baronnen med et
mørkt Blik; "findes der noget, som kan moere Dig,
saa skal Du nok faae det siden at vide; men med
maa Du ikke være." — "Men hvorfor ikke," raabte
hun paatrængende. — "Nei," svarede Onkelen kold
og streng, "fordi jeg forbyder det."

Det vare de haardeste Ord Julie nogensinde
havde hørt af sin Onkel. Fortrydeligheden derover
søgte hun at skjule for sig selv, idet hun forblan-
dede den med Breden mod August. Da Lante Bea-
trice vilde formane hende til Taalmodighed og Ly-
dighed, saa sprang hun op, raabte: "Det er da
ret en Lygo Brahes Dag!" og løb sin Vej. "Hvad
feiler hende?" sagde Lanten betænkksom. — "Ingen
Sag," var Svaret, "hun er et Barn som man
maa bære over med." — "Ja vist et Barn!" ud-
brød Lanten, "da jeg var paa hendes Alder . . ."

Broderen lod som han horte paa hende, idet han gik op og ned af Gulvet; men han havde i mange Aar havt den Færdighed, at føre en heel Samtale med hende, uden at høre paa hendes Ord, ved blot at afbryde dem i visse Mellemrum med Ja og Hm.

XXXVI.

Var Papir-Credit! velsignet, sidste Hielp af bedste Art!
Bring Fordærvelsen ved dine lette Binger meer i Fart!

Popes 3 Brev om Rigdoms Misbrua; osv. i
Forsøg i R. og N. Vidensk. 6 St. 3r S.

Var August ved Nevolis Fortælling sat i bekymret og veemodig Stemning, saa blev han derimod ved Skænderiet med Julie aldeles forstemt. Det var for hendes Skyld han især havde været bekymret han havde, for at frie hende fra Ubehageligheder, gierne underkasted sig ethvert Savn, enhver Lidelse, ja selv Døden; bittert saarede det derfor hans Høielse, at hun havde viist sig for ham fra en ufordeelagtig Side. Med en vis Frimodighed havde han seet hen til Fremtiden ved den Tanke: Julie fortjener dit hele Hjertes Hengivenhed og giengjelder den; nu maatte han tvivle om begge Dele; hun havde viist sig nysgierrig, paatrængende, hersefsyg for ham, og Intet er piinligere for den unge

Elsker, end at faae en eneste slet Foresilling om sin Tilbedede. Han havde virkelig tilbedet Julie; han, der ansaae sig for eensom og forladt her paa Jorden og ikke havde et Hierte, hvortil han tilidsfuld kunde hælde sit Hoved, han fælte sig oplivet og forædlet ved Julies Kierlighed. Det syntes for ham, som steg hun, liig en veldædig Aand, ned til ham, for at hæve ham op til sig, eller herroist at dele hans lave og trange Raar med ham. Hun var den, som igien havde oplivet hans Haab om jordist Glæde, og nu — bebreidede hun ham haanlig hans lave Stand, gjorde herstefsyg en Fordring, som han ikke burde opfylde. Under slige Omstændigheder er en oprigtig Elsker i en fortoivlet Forsatning; han er nærved at opgive sig selv og sine Forhaabninger; saaledes var det med August, thi han tilregnede Julie disse hendes Feil høiere, end han egentlig burde.

De Oplysninger August endvidere kunde modtage af Revoli om det natlige Optrin i Kirken, begyndte nu, at blive ham ligegyldig for hans egen Skuld, men han ønskede dog at høre dem, for af al Magt at forhindre det Onde, som Revoli mulig kunde have isinde at tilføie Baronem. Procuratoren foregav, at han havde et Erinde til en af Omegnens Beboere, og August udbad sig Tilladelse til, at fiøre ham derhen. Ved Middagstid begavede dem paa Weien, men da de vare komne en halv Mil fra Gaarden, dreiede August ind i en Lykning

af Skoven; her holdt de stille under en gammel Eeg, for ret at være i Eensomhed, og her fortsatte Nevoli sin Fortælling.

”Man har,” sagde han, ”hørt megen Snak om underjordiske Folk, med hvilke det undertiden var godt, undertiden farligt at komme i Forbindelse. Jeg har længe troet, at denne Snak ikke var aldeles ugrundet. Enten ved Indvandring her i Landet eller ved Herskernes indbyrdes Uenighed er der opstaaet en Klasse af Mennesker, der fandt de Mægtigers Beskyttelse enten for dyr eller for uvis; de valgte derfor hellere, at opsoge dem et Skjul i Skovens Lykninger og i Jordens Huler. Der lade de enten i bestandig Krig med Omegnen eller bidroge til deres Vel, som vare forstandige nok, til at sætte sig i venlig Forbindelse med dem. Lyst til at lyve og til at besmykke sin Frygt, forstørrede deres Antal og Kræfter; Digtetekunsten forskionede dem noget, ved at sætte dem i Forbindelse med Nyttighederne; og derfor have vi Fortællinger om dem, hvori de fremstaae som Trolde, som Dværge, som Underjordiske og under flere Navne. Hele Flokke af disse Mennesker ere vist undertiden blevne myrdede af den mægtige Rovlyst, der opsogte dem i deres Skjul i den Mening, at der hos dem fandtes Skatte i Forvaring, og man blev vred, over at finde Elendighed, istedet for Skatte. De, som ikke vare blevne myrdede, kom i et venligt Forhold til deres Naboer, da Sæderne bleve mildere, og saa:

ledes forsvandt de virkelige Underjordiske efterhaanden; men man var fra Nummestuen vant til, at høre Fortælling om dem, og Indbildningen blev endnu ved at see dem, da de ikke mere vare til. Muligheden af deres Tilværelse aftog, eftersom Landets Opdyrkning og Lovenes Kraft tiltog; Skovene maae nødvendig blive færre og tyndere i et Land, hvis Agerdyrkning er i Tiltagende, og tilsidst havde de Underjordiske hverken Træer eller Huler, hvori de kunde skjule sig. Men imidlertid fremkommer der dog undertiden Spoer af dem igien; thi der er altid en Klasse af Mennesker, som leve i Opposition mod Lovene, og som derfor er nødt til, at søge Skjul for Politiet og dets Haandlangere. De kunde ligesaa lidet som hine gamle Trolde fordrage Dagens Lys; og ere de nu mindre bange for Thors Hammer, saa frygte de desto mere for Justitiæ Sverd. Disse Mennesker ere endog efter min Mening paa nogen Tid blevne flere, især derved at adskillige Regieringer have indført Papispenge. Den store Lethed, i at eftergiøre disse, hvor mange Kunster man end anvender derimod, frister en stor Hob Mennesker, til at tage Deel i en Forbrydelse, der giver hastig Overflod, og de store Straffe, som ere fastsatte for dem, nøde dem til, at holde deres Fabrik saa skjult som muligt. Disse Personer klæde sig ogsaa derfor i Underjordiskes Dragt, for at bortkysse Overtroen fra deres Opholdssteder."

”Det Komplot, min Farbroder var bleven Medlem af, var som sagt falske Myntnere, der havde deres Tilhold især i saadanne Kirker, der ligge noget affides fra Byerne. De fandt Peder Gundersen, som var hans virkelige Navn, meget brugbar ved deres Haandtering, da han var en god Tegner og havde megen Færdighed i Udskærning; og han fandt dem meget brugbare, til at udføre hans Planer imod den Palmamoerske Familie. Ved deres Hielp banede han sig ogsaa Vej ind i Taarnet paa Rinehøi, men han fandt ikke Julie — han saae kun hendes Liig. Fra det Dieblif af blev han ubrugbar ikke allene for Komplottet, der havde optaget ham, men ogsaa for alle borgerlige Forhold. Kun en eneste Tanke var ret tydelig for ham, Hevn over hendes Brødre; men selv den søgte han at udføre paa saa besynderlige Maader, at hans Deeltagere derved bleve udsatte for de dødsfærdigste Farer. Sandsynligviis havde derfor de Underjordiske dræbt ham, dersom min Fader ikke havde faaet ham til, at gjøre en Reise til Italien; derhen lede han, fordi just den Palmamoer, som havde viist sig meest opbragt mod ham og Julie, havde begivet sig bort til dette Land, formodentlig skrækket af de Trusler og Advarsler, han paa mange Maader fik at høre; thi det hørte til Peders Plan, idelig at sætte sine Fiender i Frygt. Hvad hjælper det, skal han have sagt, at dræbe min Modstander! naar han er død, saa er min Rolle forbi og en anden paatager

sig Hevnen; Nei, han skal leve, for idelig at ængstes, og jeg vil leve med ham og omkring ham, for ret at nyde min Hevn, see hans Angst og idelig fornye den. — Jeg tør troe, at om han nogenstinde havde faaet en af sine Fiender i sin Magt saaledes, at han uden Fare for sig selv kunde have dræbt ham, saa havde han skaanet ham; denne skulde da have følt sig ydmyget, ved at maatte takke en foragtet Fiende for sit Liv og idelig endnu at frygte ham.”

”Jeg var dengang omtrent 11 Aar gammel, og erindrer endnu meget godt, at jeg har seet min Farbroders mørke og indfaldne Ansigt: men endnu bedre erindrer jeg de mange kummerfulde Timer, som denne fatale Tildragelse foraarsagede mine Forældre, hvor ofte jeg har seet min Moder følede bitre Taarer derover, da hun idelig levede i Frygt for, at der skulde skee en Ulykke, som kunde bringe min Fader i Uleilighed ja maaskee endog paa Retterstedet. Den Palnamoer, som reiste bort, var den nu levende Barons Fader; min Farbroder fulgte efter ham; at lade et sygeligt og halvstantet Menneske reise allene, gif ikke an; min Fader maatte derfor ledsage ham. Rejse vare de komne halvveien ind i Lyfkland, før min Farbroder blev borte for min Fader; han forlod ham hemmeligen, og min Fader fik to Dage derefter et Brev fra ham omtrent af følgende Indhold: han vilde nok selv udføre sin Hevn over den Bortreiste og overlod

det til sine Brødre, at forfølge dem af Familien Palnamoer, som endnu vare tilbage i Dannemark: det var ham desuden til Besværlighed at tænke paa, at nogen af hans Brødre skulde for hans Skyld forlade Levebrød, Kone og Børn, samt egentlig udsætte sig for nogen Fare: han paamindede dem nok engang om, at de ikke maatte opgive Hevnen, men dog stedse være betænkt paa deres egen Sikkerhed, da han med Uvillie vilde tænke paa enhver af dem, der gav Huset Palnamoer Leilighed til, at sætte Lovene i Virksomhed imod dem. —”

”Han gav her en Regel, som han ikke selv fulgte. Min Fader kom tilbage; han havde ved det første Syn af sin Broder ladet sig henrive til, at aflægge den frygtelige Eed om Hevn. Ved nogle re Overlæg indsaae han, at denne Eed var utilbørlig og at den ikke kunde andet end føre til Fordærvelse; han taledede derom med sin yngre Broder Halsvor, men denne, der havde et hidsigt og stolt Sind, paastod, at Eeden burde holdes og at det var lavt og nedrigt at opgive den, da det kunde see ud som var man bange for den rige og mægtige Familie. Min Fader maatte gjøre en nødvendig Reise til Norge, hvor han havde Nærpaarørende; min Moder vilde følge med ham og jeg skulde imidlertid være i Huset hos min Farbroder, der boede i en Riøbstæd, hvor der var latinsk Skole. Min Fader holdt meget af Norge; deels ved Urveantiggender, deels ved Forretninger, som bleve ham over-

dragne af Regieringen, blev han opholdt der i otte Aar. Imidlertid maa der være forefaldet nogle Ubhageligheder mellem nogle af Palsnamoererne og min Farbroder Halvor; thi en Dag gjorde han mig, i den høieste Begeistring af Brede, bekiendt med Familiens Hemmelighed og fordrede Eeden om Hevn af mig; som et ungt Menneske af Vten troede jeg mig forpligtet til, at aflægge den, og jeg sølte mig endogsaa æret ved, at sliq en Sag nu ogsaa veds kom mig. Kun en eneste Gang fik jeg Leilighed, til at vise min Iver heri. Jeg kom som ung Student engang til at tale med en Baron Palsnamoer; jeg gjorde mig Umage for, at vise mig usforstammet imod ham; han gjorde sig derfor Umage for, at prygle mig og Enden paa Legen var, at vi fik nogle Prygl begge to, indtil man skillede os ad. Under Slagsmaalet havde jeg i min Hidsighed udfordret ham; som Adelsmand vilde han ikke slaaes med mig, uagtet jeg skal nedstamme fra gamle Norske Jarler, men Familien havde til al Fortred glemt, at faae Patentet fornyet, og jeg har nu siden ikke følt noget Kald til, at erhverve mig den brutale Rettighed, at kunne node en anden til at duellere med mig. Denne min første og sidste Udfordring blev bekiendt paa en Maade, som virkelig ikke gjorde mig nogen Ære, og Følgen blev, at jeg blev relegeret fra Universitetet."

"Strax derefter kom min Fader tilbage fra Norge, hvor min Moder var bleven meget syg;

begge troede, at et mildere Klima skulde oprette hendes Helbred. Mine Forældre bleve begge meget bedrøvede, da de hørte, at min Farbroder havde faaet mig til at aflægge Eeden; de første flette Følger af denne Ubefindighed havde alt yttret sig, og de toge mig med sig til Badet i Tøplig; Reisen syntes at fornye min Moders Kræfter, men dette Haab var kun et bedrageligt Glimt; paa sit Dødsleie talte hun til min Fader og mig om det utilbørlige og ugudelige i den Eed, vi havde svoret mod Palnamoers; hun forestillede min Fader, at det var en Ubefindighed, at paatage sig en sliq Forpligtelse; men en ukristelig Daarskab at troe sig bunden ved den: hun bad os derfor, at lade hende gaae udaf Verden med den Trost, at vi aldrig vilde foretage os nogen Handling, som sigtede til Tab eller Skade for Palnamoers. Vi gjorde hende dette Løfte og jeg troer, at vi have holdt det."

"Vi tovede i nogen Tid i Tøplig, for dagligen at kunne see en Grav, hvor vi troede os nærmere ved en elsket og kjerlig Aand; da kom min Farbroder Halvor til os; han havde indladt sig med de Underjordiske, for at bruge dem som Værktøi for sin Hevnelyst: de derimod ansaae ham kun for et Værktøi, til at sætte deres falske Papirspenge i Omløb, og slet ikke for noget ordentligt Medlem af Komplottet; da derfor et Par af dem ved et Tilfælde bleve grebne, saa fordulgte de meget omhyggelig deres gamle Medskyldige, men gjorde slet

ingen Hemmelighed af, at de havde staaet i Forbindelse med ham. Denne Forbindelse havde været saa kort og ubetydelig, at en duelig Advocat vel kunde givet hans Sag en gunstig Vending, men ligesaa rask og modig Halvor var til personlige Angreb, saa bange var han for alt Angreb af Rettergang; meget for tidlig var han derfor flygtet fra sit Fædreland og havde derved giort sin Sag værre; maaskee har han ogsaa frygtet for fiendtlig Indflydelse paa den af Valnamoers, der dengang var besvoret med mange anselige Familier her i Landet. Min Fader maatte skynde sig hjem og kun med megen Vanskelighed fik han bragt det saa vidt, at Halvor igien med Sikkerhed kunde vende tilbage til Danmark; her maatte han holde sig meget stille og vaersomt, da Familien Valnamoers Opmærksomhed var henvendt paa ham, og adskillige af den gierne havde giort ham aldeles uskadelig. Jeg har ikke kiendt noget Menneſke mere standhaftig i det Onde, thi til sit sidste Dieblis vedligeholdt han sit Had, og paa sin Dødsſeng yttrede han endnu Bedrøvelse over, at han ikke havde en Søn, der kunde arve dette Had og paatage sig dets Forpligtelser. Havde hans Brødre ikke haft et mildere Sind, saa kunde denne Blod'hev'n have forplantet sig til tredie og fjerde Leed: Ved misforſtaaede gamle Love, s. Ex. Fredrik den Andens Gaardsret*) og an-

---

*) udgivet 1562 cfr. §. 16.

dre, har maaskee den Palnamoerſke Familie troet ſig berettiget til dette blodige Angreb paa min Farbroders Perſon, og ſaaledes kunde en Miſgierning let forplante ſine ſkadelige Følger gjennem et Aarhundrede, ligesom den ſaa ofte har giort hos vore Forfædre. — ”

”Men,” udbrød Auguſt, ”hvad har De da nu iſinde? De ſagde, at De havde fattet en Beſlutning...?”

”Derſom nogen af min Familie havde levet, der vilde udføre noget Ondt mod nogen Palnamoer, ſaa vilde jeg af alle Kræfter ſøgt, at forebygge det. Min Fader fritog mig ikke allene for Eeden, men tog ogſaa det Løfte af mig, at jeg aldrig ſkulde foretage mig noget, der ſigtede til at opfylde den, om jeg end nok ſaa ſikker kunde gjøre det. Det er den enefte Maade, ſagde han, hvorpaa al Had kan omſider neddysſes, naar en af Parterne mener det oprigtigt med Tilgivvelſen; og for at ingen Palnamoer nogensinde, ledet af Miſtanke eller Fiendſkab, ſkulde opirre mig, lod han mig forandre mit Familienavn; dette faldt let, da jeg efter min Relegation maatte fuldende mine Studeringer ved et fremmed Univerſitet og aldrig har anſøgt om noget i mit Fædres Land, undtagen min Bevilling ſom Procurator. Min Fader og alle hans Brødre ere døde; jeg er den enefte mandlige Spire, der ſtaaer tilbage, for at udføre Familiens Sag. Da jeg ſom Sagfører blev kaldet til Baronen, vaagnede gamle Erindrin-

ger hos mig, som jeg i flere Aar har søgt at glemme; men da jeg horte den gamle Degns Fortælling om den affkyelige Tildragelse, saa maa jeg tilstaae Dig, at det forekom mig, som min Farbroder Halvors Mand svævede for mig, og ligesom opfordrede mig til, at gjøre Hevnens Fordringer giældende hos mig; saa stor Indflydelse kan et Ungdoms Indtryk have paa os, naar det pludseligt fornyes. Ak, hvor svage ere vi Mennesker; Hvor vaersomt maae vi vaage over vore Følelser, endog naar vi troe dem for længe siden indslumrede! Derfor saae Du mig om Aftenen taus, mørk og indsluttet i mig selv. Jeg havde virkelig en haard Strid med mit oprørte Sind, men den er til Ende. Du har vist den Tiltro til mig, at jeg ikke paa nogen Maade vil skade vor gode, gamle Baron, hvis redelige og ædle Sind fortjener den inderligste Hviagtelse; dersom denne Dom om ham behøvede noget Beviis, saa kunde jeg bevise det af Omstændigheder, som staae i Forbindelse med denne Historie, men hvilke jeg for Korthedss Skyld har maattet forbigaae. Dog jeg vil ikke allene lade være, at tilføie ham noget Ondt; jeg vil ogsaa bevise ham en Tjeneste, der vil berolige hans Sind."

"Kiære August! med dette Navn, som Tilfældet har givet Dig, vil jeg helst kalde Dig! Det er ikke undgaaet min Opmærksomhed, at Du staaer i en meget fortrolig Forbindelse med Julie Mordan. Min Jagttagelse beviser, enten at jeg tager megen

Deel i det, som angaaer Dig, eller at Forbindelsen ikke er saa skjult, ikke skjules med den Baersomhed, som Du og Julie maaſkee troe. Jeg overlader til Dig selv at betænke: hvad ſkal der komme udaf denne Forbindelse? Hvilke Udſigter har Du til Fremtiden, for engang at fremtræde ſom hendes Frier? Hvo er Dig Borgen for, at ikke de ſamme Fordomme eller Grundſætninger gielde i den Palnamoerſke Familie, hvilke opvakte den blodige Forfølgelse mod min Farbroder? Du vover altsaa, min Son! et farligt Spil, ved at fortsætte denne Forbindelse; og meget nødigt vilde jeg tænke mig Din Rolighed forſtyrret, Dit Liv angrebet paa en Maade, ſom en ny Søren Mikſelſen kunde fortælle vore Eſterkommere."

XXXVII.

Naar af en tøret Krop er ikke meer tilbage,
 End hvad netop er nok at føle Dødens Plage;
 Da indſeer Sielen bedſt ſin Klang og Adelſkab,
 Og ſpotter Frygt, ſom tør beklage Livets Tab.

Lüpfors.

Den, der hører paa en Fortælling, vil ſom ofteſt, imod al Billighed, fordre, at der ſkal gøres Rede for enhver den mindſte Omſtændighed i den; meget er der virkelig derimod ſelv i Livets mindre vigtige Tildragelſer, hvis Aarſag og Sammenhæng man egentlig maa giette ſig til, men aldrig ret ſaaer at

vide. Saaledes vilde maaskee August ei uden Grund have forlangt, nogen Underretning om, hvorledes det siden var gaaet den ulykkelige Julie Palmamoer, dersom ikke hans Hierte havde været saa betaget af Bekymring over hans egen Skiebne i Fremtiden, at han ikke sandsede, at spørge derom; men om han endog havde spurgt derom, saa havde dog hverken Revoli eller Baronnen eller noget Menneske kunnet fortælle ham noget tilforladeligt om: hvorledes Julie Palmamoer var død: om hun maaskee var dræbt af sine Frænder: om hun før sin Død havde født noget Barn til Verden, eller ikke. Det var ei engang ganske vist, at det Liig, som nu siden fandtes i Taarnet, var hendes eller et andet Fruentimmers Liig; rigtignok troede Baronnen og alle de andre det; men man veed nok, hvor tilbøielige Menneskene ere, til at antage enhver Omstændighed for passende paa en Tildragelse, der er dem baade bekendt og tillige vigtig, saa at man af deres Mening ei kan uddrage noget sikkert Beviis for Sandheden.

Samme Dag som Revoli og August havde været kiorte ud med hinanden, havde den første en eensom og fortrolig Samtale med Baronnen, om hvis Indtryk paa denne man kan giøre sig en Forestilling, naar man hører dens Indhold. Baronnen vidste god Besked om den grusomme Behandling mod hans ældre Søster og hendes Elsker; han havde som Ungling været en af de fire Maskerede i Kirken, men havde siden indseet det lovstridige, følt det ubarmhjer-

tige i denne Handling; af Peder's og Halsvors's ufor-
sigtige Ytringer vidste han om den Hevn, der var
svoret hans Familie; og om han end var for mo-
dig eller stolt, til derved at ængstes af sin person-
lige Sikkerhed, saa sørgede dog hans gode Hierte
over, at der her paa Jorden skulde være Menne-
sker, som tænkte paa ham med Had, som kunde
glædes over, at tilføie ham noget Ondt.

Om Aftenen sad han i venlig Samtale med
Revoli om Fortidens Personer og Tildragelser, da
denne som af et Tilfælde spurgte ham: om han ikke
kiendte noget til en Familie ved Navn G u n d e r-
s e n? Baronens studsede kiendeligt ved dette Spørgs-
maal, og da han havde besvaret det med Ja, saa
bad han Revoli om, at meddele ham al mulig Ef-
terretning om denne Familie, om hvilkken han i den
sidste Snees Aar Intet havde hørt her i Fædrelandet.
"Jeg maa," vedblev Revoli, "sige Dem iforveien,
at jeg har et særdeles Bekiendtskab til denne Fam-
lie og til dens fiendtlige Forhold til Dem og Deres;
jeg kan fortælle Dem Omstændigheder om den, som
maaskee ere Dem ubekiendte. Dengang Deres Hr.
Fader, ledsaget af sin ældste Søn, reiste til Italien,
fulgte Peder Gundersen efter ham, for at udføre
en Hevn, hvortil han ved en foregaaende Mishand-
ling troede sig befriet." — "Det veed jeg," raabte Ba-
ronen; "men jeg har aldrig kunnet begribe, hvorledes
denne Person er igien vendt tilbage fra de Dodes
Rige, thi jeg har med mine Øine seet ham blive

dræbt!" — Efterat Revoli havde givet ham sin For-
 klaring herom, blev han saaledes ved: "Peder Gun-
 dersen har formodentlig alt for hidsig forfulgt De-
 res Hr. Fader, saa at han er kommen foran ham;
 thi paa Reisen mellem Venedig og Verona blev
 denne Peder overfalden, mishandlet og saaret af
 Røvere, saa at han upaatvivlelig maatte have til-
 sat Livet, da han eensom og hielpeløs laae paa en
 Biergsnævring, dersom ikke nogle Forbireisende ædel-
 modigen havde taget sig af ham, og som den barm-
 hertige Samaritan førte ham til et Herberge, hvor
 han ved deres Omfarg nød Pleie og Lægedom. Dis-
 se Mennesker vare Deres Fader og Broder. Det
 vilde være mig ubegribeligt, at ingen af disse kiendte
 ham, dersom jeg ikke kunde forklare mig det deraf:
 at der vare næsten to Aar hengangne, siden de hav-
 de seet denne Person, som de vist forestillede dem
 at være død: at hans Lineamenter i den Tid kun-
 ne have modtaget en mægtig Forandring af den
 Sygdom, han havde giennemgaaet, den Sorg og
 Forbittrelse, han havde følt. Han reiste desuden
 under et paataget Navn og havde vidst, at skaffe
 sig et Pas, hvori han stod anført som en Tyff
 Maler, Peter Kambauch. Peder Gundersen kiendte
 derimod dem, der saa omhyggeligt havde taget sig
 af ham, og søgte derfor saa meget muligt, at skjule
 sit Afsyn for dem. Hans Hevngierrighed var ved
 denne Tildragelse meget formildet; de Lidelser, han
 havde udstaaet, havde givet hans Sind en blidere

Stemming, og om han, som jeg troer, just ikke ganske har opgivet sin Hevn, saa har han dog afholdt sig fra voldsomme Udbrud af den."

"Italiens milde Himmel virkede veldædigt paa ham, og gav ham efterhaanden hans Helbred igien; Hans Saar bleve lægte saa vel, at naar han tog sig iagt for voldsomme Bevægelser, kunde han med Iver lægge sig efter Malerkunsten, som han altid havde havt stor Lyst til. Ved de hyppige Besøg, som han paa Kunstens Vegne gjorde i Kirker og Klostere blev han bekiendt med adskillige katholske Geistlige, der vidste at vinde hans Agtelse, og disse have maaskee bidraget til, at han en ti til tolv Aar, før han døde, gik over til den Katholske Religion. Hans meget rystede Sind følte sig besværet af sine heftige Følelser; disse forstyrrede ham nu i den stille og uafbrudte Lyst, med hvilken han gierne vilde hengive sig til Kunsten; han trængte til en indvortes Nitus, der kunde neddykke en indvortes Uro, som han ikke selv kunde faae Magt med, og han ønskede sig hvitidelig fritaget for de Forpligtelser, han ved den hevngierrige Eed havde paalagt sig selv og paadraget andre." — "Skulde virkelig," spurgte Baronen, "dette Had være ophørt?" — Revoli forsikkrede, at han vidste det ganske tilfreladeligt, og at han endog kunde skaffe skriftlige Vidnesbyrd derom; "imidlertid," lagde han til, "vil jeg ikke fortie Dem en Omstændighed, som viser, at Peder Gundersen ikke saa godt har kunnet over-

vinde sit Had, som han vilde." — "Nej, det er Skade!" sagde Baronet, "jeg vilde ellers reist den Mand en Grestotte, thi Fornærmelsen imod ham var meget stor; det har jeg følt med Uvillie min hele Levetid og jeg... dog lad mig høre videre om hans Historie!" — Revoli vedblev: "det, jeg veed om den, er ikke meget eller mærkeligt, og hvad De ønsker at vide, kan kun være det, som angaaer hans Forhold til Deres Familie. Deres Hr. Fader opholdt sig siden, som De veed, tre til fire Aar i Rom, og den Søn, som havde ledsaget ham, forlod ham der, for at gjøre en Reise til Paris og London. Gundersen kom ogsaa til Rom og lod sig der adskillige Gange see af Deres Fader, uden at blive kiendt af ham. Det er kun vore Fordomme ikke vore Hierte, som adskille os her paa Jorden: den gamle Baron fandt særdeles Godhed for den Maler, hvis Liv han havde ræddet og kjøbt adskillige af hans Malerier, som han betalte meget godt. En Deel af disse skulde være forgaaede med et Skib som skulde bringe dem fra Livorno til Kjøbenhavn, men der maa her paa Gaarden dog endnu være et Par, som ankom hertil." — "Det er der virkelig," svarede Baronet; "her ere to: det ene forestiller vor Frelser, da de Skriftfloger har ført en Synderinde til ham i Templet, og han alene med hende reiser sig op og siger: Qvinde, hvor ere Dine Anklagere?*) paa det andet seer man

*) Joh. VIII, 10.

Frelseren, da han opvækker Enkens Søn af Nain. *)
 Jeg har disse Malerier i et affides Værelse, hvor
 der fielden kommer nogen, undtagen jeg selv; De
 skal faae dem at see imorgen. Jeg kan forestille
 mig, at Gundersen har ved disse Malerier havt
 Hensyn til sin egen Historie; at han ved dem lige-
 som har villet ængste min Fader, efterat han havde
 opgivet den voldsomme Hevn; det havde ikke behø-
 vedes, thi jeg er ganske vis paa, at min Fader for
 sin Død inderlig har angret den overilede og grus-
 somme Dom over sin Datter og hendes Elsker. —
 ”Desto mere ondt maa det giøre mig,” sagde Nevoli,
 ”at jeg ikke kan fritage Gundersen for Mistanke
 om, at han var Skyld i Deres Hr. Faders plud-
 selige og uventede Død.” — Med fordoblet Op-
 mærksomhed lyttede Baronen, medens det syntes
 som rørte sig hans Læber, for at udbryde med
 nogle Ord. — ”Deres Fader havde i nogle Dage
 ikke befundet sig vel, da Gundersen tilbød ham et
 stort Maleri; han bragte det, og i det han afløs-
 rede det, saae Deres Fader for sig en Afbildning
 af den Scene, som var foregaaet i Kirken her. Sy-
 net deraf gjorde et voldsomt Indtryk paa ham og
 hæftig raabte han: ”hvo har fortalt Dig derom?”
 — ”Jeg behøver ingen Fortælling,” var Svaret,
 ”thi jeg selv er Peder Gundersen! — Husker De,
 da jeg sagde: jeg kommer igien? Her staaer jeg for
 Dem: dette Dieblif er min sidste Hevn! hver videre

*) Luc. VII, 14.

Tanke derom være udsløttet i Tid og Ewigbed. Forlad os vor Skyld som vi forlade vore Skyldnere. Disse vare de sidste Ord, jeg hørte, før Deres høvende Sværd traf mig." — Taus, ja forstønet såd Baronens og stirrede snart paa Maleriet, snart paa den Person, som saa uventet var kommen igjen, som han engang havde villet myrde, hvis Liv han havde ræddet. Ved at see paa ham, brast Gundersen i Taarer og udstrakte taus sin Haand; Baronens rakte ham sin igjen og sagde med dæmpet Stemme: "vi have mishandlet og gjort Ugudelighed!" *) Meer kunde han ikke fremføre, men vinkede taus med Haanden, at Gundersen skulde sjerne sig. Denne lod Maleriet staae, men idet han vendte sig, for at gaae bort, sagde han med bønlig af Taarer dæmpet Røst: maa jeg komme igjen? Deres Fader nikkede og rakte ham endnu engang sin Haand. To Dage derefter vilde Gundersen igjen gaae til ham, men af! han fandt ham paa Dødsleiet. I to Dage havde Baronens Tiener søgt efter Gundersen men ikke fundet ham, thi selv angrebet af den sidste Samtale havde han skjult sig i et Kloster. Nu kom han, og den Døendes blaa Læber kunde ikke mere udtale Fredens Ord; taus udstrakte han den allerede kolde Haand til den Ulykkelige, der kaldte ham tilbage til Livet ved sit Jammerkrig. En Time derefter døde Baronens, og man bar Gundersen livløs bort fra Bærelset. Da han kom til sig selv

*) ps. CVI, 6.

igien, fandt han sit Maleri hos sig; paa den Sigur som skulde forestille Deres Fader, var der med skielvende Haand sat et hvidt Kors paa Brystet; det var malet med Kridt, men han opfriskede det siden med sin Pensel; og dette Maleri findes endnu i det Kloster hvor han døde."

Baronen gik op og ned af Gulvet i stor Bævægelse og Nevoli sagde til ham: "jeg kan vel begribe, at min Fortælling har gjort et stærkt Indtryk paa Dem; maaskee ønsker De, at være allene?" — "Nei, bliv her!" svarede Baronen; "De har iaften fortalt mig noget Nyt og jeg holder ikke af halve Efterretninger; jeg frygter mere for Tvivl end for Visshed, hvor der er noget, som kan ængste mig. Bliv ved, at fortælle for mig, om denne Peder Gundersen." — "Hans Historie er ude," sagde Nevoli, "uagtet han levede i tredive Aar efter den Tid. Han malede ikke mere; han hengav sig til en stille Sorg og levede eensomt i en Dal ved Apenninerne, hvor han anvendte sin Tid paa Andagtsøvelser og paa Dyrkningen af en lille Have; han var bekiendt i hele Omegnen for sin Godgjorrenhed; han udøvede denne Dyd med megen Iver og blev istand dertil ved de rige Gaver, som han imodtog uden at vide, fra hvem de kom, og uden at ahne, at det var fra Dem, Hr. Baron, at de kom." — "Det veed De ogsaa," udbrød Palmamoer, "De veed det, at jeg har sendt min Faders Morder Gaver?" — "De maa," vedblev Nevoli

rort, "ikke fortryde en af de skønneste Handlinger i Deres Liv: De bør heller ikke ansee Peder Gundersen for Deres Faders Morder. Upaatvivlelig har det været hans Hensigt, at forsones sig med Deres Fader; vistnok har han følt Rigtigheden af den Sætning, at den, som har fornærmet, er vanskeligere at troe end den, som er fornærmet, og han har ved Indtrykket af Maleriet deels villet forberede Forsoningen, deels gjøre et Forsøg paa, hvorvidt den var mulig. Mistanke om hans Fiendes Fordomme og Haardhed har forledet ham til, at bruge farlige Midler der, hvor han langt lettere og skønnere kunde naaet sit Maal, ved ligefrem at tilstaae, hvem han var. Deres Erfaring siger Dem det, Hr. Baron! at disse mistroiske Omveie, som Klogskaben saa ofte synes at tilraade, ogsaa her som saa mangt et andet Sted have forfeilet Virkningen og stiftet Uheld; men det var ikke Gundersens Hensigt; han troede det farlige her nødvendigt; har han feilet, saa bør tredive Aars bitter Anger forsones Dem med ham." — "Men, min Gud!" raabte Baronen, "hvorfor tager De saa ivrig det Mennekses Parti? og hvorledes er De kommen til alle disse Efterretninger om ham?" — "Meget naturligt," svarede Revoli, "thi han var min Farbroder."

Denne Efterretning gjorde kun et næsten umærkeligt Indtryk paa Baronen, thi han havde allerede formodet, at Revoli stod i Forbindelse med Gundersen.

sen, og der opstod ikke den ringeste Mistanke hos ham om, at Nevoli havde noget Ondt isinde imod ham. Efter adskillig Samtale, som maatte oplyse Baronen om Nevolis forandrede Navn og enkelte Omstændigheder, som findes anførte i Fortællingen til August, fremlagte Nevoli et Brev, som han for omtrent to Aar siden havde modtaget fra Italien; det var fra Munken Giuseppe i det Kloster, hvor Peter Gundersen var død: det var bragt hertil med en af den hjemkomne Konges Følge. Den afdøde Pedro Rambouchi, som Munken kaldte ham, havde i flere Aar, som det syntes, opgivet al Deeltagelse for jordiske Anliggender: men da han havde hørt, at Kongen af Danmark var i Nærheden af ham, saa havde han yttret en hæftig Lyst, til at see denne: han erindrede sig endnu med vemodig Glæde og patriotisk Stolthed Synet af Fredrik den Fjerde: han havde ingen No havt paa sig, før han havde seet Kong Kristian: begierlig havde han frittet, om der ingen Palnamoer var i Kongens Følge, og gjort sig megen Umage for, at faae nogle af de Danske i Tale; det blev ikke gjort ham vanskeligt, og med inderlig Nørelse hørte og talede han sit Fædrelands og sin Barndoms Sprog, som han den Gang i flere Aar ikke havde hørt; den Person af Kongens Følge, der saae ham, maatte forundres over, at høre et Menneſke i Munkedragt tale Dansk; Rækken i Gundersens Begivenheder kunde ikke meddeles i Fortrolighed og formodentlig har denne Person ikke yt-

tret sig skaansomt mod en Landsmand, der baade havde forladt sit Fædreland og omstiftet sin Religion: mørk og taus kom Gundersen tilbage til sit Kloster, blev strax syg og tredie Dagen derefter kunde han ikke selv skrive: hans Ven Giuseppe maatte derfor opsætte hans sidste Hilsen til hans Familie, og saa Dage derefter var han død; her seer De dette Brev: det indeholder kun Tilgivelse og Forsoning; men andet har hans Breve i de sidste Aar ei indeholdt, og vi fik tilsidst kun eet hvert Aar.

"Jeg, Hr. Baron! er den sidste af min Familie; mig er altsaa denne Sag overdraget til, og jeg kommer til Dem med den Forsikkring: at der ikke er noget Menneske paa Jorden, der tænker paa at udføre den Hevn, som fordem blev svoret mod Deres Familie. Jeg haaber, at denne Forsikkring ikke er Dem ubehagelig, men jeg har følt Trang til at give Dem den: jeg bærer min Farbroders Navn og altsaa kommer Peder Gundersen endnu eengang igien, men det er ikke i Hevnens men i Fredens Navn."

Baronen taug; forlegen sagde Revoli tilsidst: "tor De endnu betroe mig Deres Forretninger?" — "Ja," sagde Baronen, "men nu god Nat! Det er mig umuligt, at tale mere med Dem i Aften."

XXXVIII.

Fly langt fra os, hvo haantlig tanker
 Om den, der bær en Skionheds Lanker,
 Og blev til Elskovs Slave fød!
 Kun Riekhed Skionhed kan tilbede;
 Den skielver for sin Piges Brede,
 Der ikke skielver for sin Død.

D i e e.

Kun lidet var Baron Palmamoer stiftet, til at sove den Nat; mange forskiellige Erindringer og Søs-
 luser svævede for ham; de, som Nevolis Fortælling
 havde opvakt, vare ham i sig selv ikke ubehagelige,
 men de fornyede dog vemodige Erindringer om hans
 Fader og Familie, der skulde uddøe med ham; de
 Tildragelser, han nu atter havde hørt om, gjorde
 et voldsomt Angreb paa hans Forestillinger om
 Adelsstandens Rettigheder og Fortrin, og i disse For-
 stillinger var han opdragen, med dem havde han
 hidtil søgt at undskylde den voldsomme Uret, der
 var begaaet mod hans Søster og hendes Elsker.
 Neppe lukkede Sønnen hans Dienlaage, før han i
 Drømme saae Munken staae ved hans Faders Døds-
 seng, saae Peder Gundersen med bleg og sorrigfuld
 Mine at anklage ham og hans Frænder for, at de
 havde halvt myrdet ham og heelt myrdet hans lang-
 varige Livs Lykke og Tilfredshed; hans hele Tanke-
 vevling var derfor en Commentar over den Yttring
 af Nevoli, der uden Undtagelse gielder om gode

Mennesker: at det kun er vore Fordomme og ikke vore Hjerter, som adskille os her paa Jorden. Baronens Sønn var for ustadig og let, til at han ikke skulde have hørt det, da August alt i Daggrøet begyndte paa, at lade Taarnet giennembryde; August havde valgt denne Tid dertil, for ikke at forstyrres af Julie, ifald hun haardnakket skulde vedblive sin Paaastand, at ville være med ved Giennemføgingen. Baronens ansaae dette tidlige Arbeide for en Virkning af sin Dieners Jær for, at udføre hans Villie, men August tænkte tillige paa, at der i Taarnet let kunde gøres saadanne Opdagelser, der maatte virke stærkt og ubehageligt paa Julie baade som Fruentimmer og som den, der stod i en hemmelig og ei brødes fri Forstaaelse med ham.

Den anvendte Forsigtighed var kun halvt nødvendig, thi i Taarnet var Intet, aldeles Intet, der kunde give den ringeste Oplysning om Julie Palmas moers Tildragelser eller Endeligt. Ved at giennemføge Stedet meget nøie med en Lygte fandt August hverken paa Risten eller paa Muren nogen Indskrift; de Instrumenter, han ved sin Redfart i Taarnet havde seet, vare forsvundne; Skelettet udenfor Risten laae der endnu; der vare tydelige Spoor af, at der ikke for længesiden havde været antændt Ild nede i Taarnet; det eeneste Papir, som fandtes der, var et Stykke af en Ti Rigsdalersseddel.

August var færdig med sin Undersøgelse længe førend det blev Julie Mordans sædvanlige Tid, til

at staae op; og han havde alt givet Baronen Esterretning derom, før hun viste sig. Revoli fik uden Tilbagehold Kundskab om det Fundne, og hans Fortælling om de falske Myntnere blev derved stadfæstet. Bancoseddelen var af et langt yngre Mærstal, end at den kunde være kommen ned i Laarnet, for dette var bleven tilmuret. Baronens studsede ikke lidet over, at slige Personer i saa lang Tid og næsten lige til den Dag havde været ham saa nær, uden at han eller nogen af hans Folk havde mærket til dem eller havt videre Ulempe af dem. Revoli gjorde den Anmærkning, at saadanne Menneſker just meest maae staae det Sted, hvor de have deres Tilhold, og bære sig ad som Røven, om hvilken man siger: at den aldrig stæler eller røver paa den Mark, hvor den har sin Hule. Der blev rigtignok gjort Indberetning til Øvrigheden om, at sig en Bande var eller maatte nylig have været der i Egnen; men inden den blev færdig med sine Indberetninger, Forespørgsler og Erklæringer derom, vare vist Myntnerne langt afveien, og vor Historie var rykket saa langt frem, at det her vilde være for tidligt at fortælle Virkningen deraf, ifald der viste sig nogen. Derom, maa man tilstaae, var kun liden Forhaabning; da der her blot kunde gøres meget utydelige Angivelser, til at vejlede Undersøgelsen.

Bore tre Benner vare i fuld Samtale derom, da Julie kom til og hørte paa den; hun rystede betænkeligt med det lille Hoved, da hun mærkede, at

August havde vovet, at foretage Undersøgelsen, uden at tage hende med; hun havde dog saa bønlig anmodet ham derom; hendes Blik var ikke vredt, men af den kolde og knipske Hilsen, som hendes Elsker modtog, maatte han ret gode mærke, at der forefod ham et Uveir! Vel kunde hun i sin Onkels Nærværelse ikke være uforsigtig nok, til at yttre sin inderlige Forstaaelse med August, men en Pige forstaaer dog altid, endog naar hun meest maa dølge sine kierlige Følelser, at holde sin Elsker skadesløs ved nogle smaae Yttringer, som ingen skal eller kan mærke, uden han, og paa hvilke han sætter desto høiere Priis; udeblive disse Yttringer, som han begierlig venter paa, saa viser Thermometret ham Kulde og Barometret ham Regn og Blæst, uagtet Himlen synes fri for alle Skyer. Selv Revoli, der noie gav Ugt paa Julie, uden at hun mærkede det, saae ret godt, at hun var slet stemt mod August, men som en erfaren Mand loe han ved sig selv ad en Uenighed, der som oftest ender med en større Enighed. Det havde vist aldrig kunnet komme saa vidt med August, at han kunde givet efter for hendes Anmodning, at tage hende med sig ved Undersøgelsen af Taarnet, da han derved havde gjort sig uværdig til Baronens Fortrolighed, hvorved han folte sig hædret; men det gjorde ham dog meget ondt, at han havde maattet afflaae hende en Bøn; det gjorde ham endnu mere ondt, at hun, uagtet alle Foresillinger, havde taget ham det saa ilde op;

men hans Uvillie over hendes Uartighed imod ham forsvandt for Bedrøvelsen over, at have forvoldt hende et ubehageligt Dieblif og — for Synet af hende.

Der ere nogle Fruentimmere, som see meest elskværdige ud, naar de ville straffe; de ville formodentlig, at Straffen især skal fornemmes, ved at undvære det hulde Smil, som glæder og forbylde, trøster og forfører, tit miskiendes men altid savnes, naar det udebliver. Julie var meget alvorlig vred paa sin Elsker; det var første Gang han havde afslaaet hende noget, og hun havde aldrig kunnet forestille sig, at dette var muligt; hun havde fattet saa store Forestillinger om sin Fødsels Rang og Fortrin, at han efter hendes Mening stedse burde føle Værdien af, at hun nedlod sig til ham: det var ikke kierlig tænkt; men hvo kunde med Billighed fordre, at hun skulde kunne løsrive sine Fordomme fra sin Kierlighed; hun havde desuden sat en saadan Lid til sine Yndigheder, at naar hun lod dem faae en Rolle med i hendes Bønner, saa ansaae hun et Afslag for stridende mod al Rimelighed; men hun havde nu her modtaget en ubehagelig Erfaring, og det var August der havde givet hende den; hun tog derfor mindre Hensyn paa, hvad hun burde, end paa, hvad han ikke havde villet og hun havde besluttet, idetmindste at straffe ham; denne Beslutning fandt hun meget retfærdig, og hvo tør altid vove, at benægte det?

Baronen og Neboli bleve ved at tale sammen, da August forlod dem. Sædvanligt var det, at August hver Formiddag mellem Kl. 8 og 9 blev indladt til Baronen, som da i kortere eller længere Tid talte med ham om Forretninger paa Gaarden eller i Haven og om Brevvekslingen. Ved hans Bortgang var det da som oftest, at Julie og han fandt Leilighed til deres fortroligste Samtaler, thi alle Gaardens Tjenestefolk vare da ved deres bestemte Arbeide, og Baronen anvendte gierne en Times Tid paa Skriverie, paa Samtale med sin Søster, med enkelte Godssets Opsynsmænd eller med Fremmede, som vare hos ham. Der var altsaa paa denne Dag megen Sandsynlighed for, at August og Julie vilde faae god Leilighed til deres Samtale, men naaget hun vist ikke var lidet begierlig efter at erfare noget om Opdagelserne, som vare giorte ved Giennemsøgningen af Taarnet, saa var hun dog vred nok, til ganske at undertvinge denne Lyst, og den arme Elsker maatte længe forgieves vente paa hende i den Gang, hvori de pleiede at mødes. Endelig kom Julie og lod som hun blev meget overrasket, da hun saae sin Elsker træde frem fra en af de Fordybninger, som Binduerne maatte danne i en Bygning med saa tykke Mure. Dette Møde var Julie meget behageligt, thi det lovede hende Tilfredsstillelsen af hendes Nysgierrighed, det smigrede hende med, at August havde længtes efter hende; desnaaget modtog hun ham saa kold og lige

gyldig, som hende muligt var, og spurgte temmelig knipst: hvad Hr. Secretairen havde at befale, da hun idag ikke havde synderlig Tid til at høre paa ham? Enten mærkede August ikke denne Knipsthed eller han vilde ikke mærke den, da hans hele Siel var fuld af den Tanke: at meddeele hende Efterretninger, der syntes at staae i noie Sammenhæng med Forbindelsen imellem dem. Han fortsatte derfor under Talsen sin Gang nedad Borgens Bagtrappe, giennem en bedækket Sidegang i Haven og ud i den tilgrændsende Lund; hun fulgte ham ad denne Wei, som de alt ofte havde vandret sammen, i Forstningen med ligegyldig Mine og med Spot over den Ungstlighed og Hemmelighed, hvormed han talede til hende; men da han meddeelte hende de Underretninger, han havde faaet ved den gamle Degns Optegnelser og ved Nevolis Fortælling, saa forsvandt efterhaanden ethvert Spor af hendes pigelige Brede; lidt efter lidt nærmede hun sig mere til August og troede tilsidst ikke, at kunde være ham nær nok, for ikke at tabe et eeneste af hans Ord; Fortællingen gik meget i Langdrag, da hun bestandig havde noget at spørge om, og han meget ofte maatte svare med Formodninger, hvor det manglende ham paa Visshed, men overalt søgte han, at udpege den Lighed, der virkelig fandtes mellem den Stilling, hvori Peder Gundersen havde været, og den, hvori han nu befandt sig. Af sig selv maatte hun nu indsee, at Julie Mordan, Søsterdatteren,

maatte have de samme Forbomme imod sig som Søsteren, Julie Palnamoer, uagtet de vel nu ikke kunde yttre sig paa saa grusom en Maade, som fordem paa en anden Tid og under andre Omstændigheder. De vare alt langt inde i Lunden og troede sig fiernede fra alle Vidner, da August i den dybeste Kærlighed og med den inderligste Bemodighed bad hende om Tilladelse til, at flygte bort fra Rindshøj og skjule sig i hvilken Afkrog af Berden, han bedst kunde finde, for at hun aldrig mere skulde høre fra ham eller han mere forstyrre hende i de Udsigter, hun baade som riig Arving og Dame af adelig Herkomst kunde og burde danne sig i Fremtiden.

Julies Uvillie var aldeles forsvunden; den Fortælling, hun havde hørt, rystede hendes Følelse; Synet af den spændte og vemodige Forfatning, hvori August befandt sig, opvakte hendes Deeltagelse for ham; Tanken om de Hindringer, som viste sig for hendes Forbindelse med August, langt fra at neddæmpe hendes Kierlighed, meget mere forstærkede den og gav den en romantisk Begeistring, som trodsede alle Farer. "Og Du vil forlade mig!" raabte hun; "Du kan tænke paa at forlade mig og udsætte mig allene for al Fare, Sorg og Beskyndring!" — August forestillede hende: at det ikke var hans egen Fare, som ængstede ham, men de Farer han udsatte hende for, da hendes Onkel let i sin Bredde kunde unddrage hende sin Beskyttelse

og de Fordeele, han havde tiltænkt hende; og disse vare dog efter al Sandsynlighed de eneste, hun havde at stole paa i Fremtiden. "Desuden," sagde han til, "hvorledes skulde jeg kunde udholde hans Nærværelse, naar jeg hvert Dieblif maa tænke paa, at jeg giengielder hans Godhed imod mig ved et Forræderi mod hans Planer med hans kjereste Arving? Hvad vil Verden ansee mig for, naar den maa troe om mig, at jeg har misbrugt min Begjorers Lillid og Godhed, for at tilsnige mig en lykkelig Forfatning? O, kiere Julie! jeg har Mod, til at bære Ulykken, men ikke til at tabe de Godes Agtelse." — Lous hørte Julie paa ham, kierlighedsfuld saae hun paa ham, da han knælede for hende og raabte: "elskede Julie! lad mig reise! Jeg bærer Rainsmærket paa mig; jeg kan ikke blive lykkelig her i Verden, og jeg gjør dem ulykkelige, som træde i Forbindelse med mig!" — Hun blandede sine Taarer med hans og sagde: "Nei, August! Du skal ikke reise! dersom min Onkel har mig kjer, saa maa han ønske, at see mig lykkelig, og det kan jeg ikke blive, det føler jeg, uden at leve hos Dig, uden at modtage Din Underviisning, som jeg saa høilig trænger til; der er ingen, der som Du kan bære over med de Feil, jeg mere og mere opdager hos mig selv, og kierlig advare mig; thi jeg føler det jo nok, at jeg altfor ofte bærer mig ad som et vanartet, uopdraget Barn." — Fortrolig havde hun sat sig ned hos ham paa en Græstue, hvor han

mere modtog end giengieldte hendes Kiertejn, thi hans Hierte leed af en voldsom Strid mellem Pligt og Kiærlighed. Hun søgte blot at overtale ham til, enten at blive eller tage hende med sig. Han søgte, at han ikke burde give dette Løfte, men omslynget af hendes Arme, vædet med hendes Taarer, gav han det, og det blev beseglet med et Kys — da pludselig Lyden af nogle Menneſketrin, der nærmede sig til dem, udrev dem af hinandens Arme.

En ubekjendt Person var, uden at de mærkede det, kommen dem temmelig nær. August foer op; forstyrret og overrasket paa en høist ubehagelig Maade tiltalede han den Ubekjendte i en bister Tone: "hvem han var? og hvad han vilde her?" — "Jeg vilde just tale med Dem," var Svaret, "og har længe søgt Leilighed dertil; jeg beder Dem..." "Jeg vil," udbrød August, "ikke høre nogen Bøn, før Du følger med mig op paa Gaarden og forklarer, hvem Du er." — "Det kunde jeg," var Svaret, "vel ligesaa godt gjøre her, ifald De har Taalmodighed til at høre mig; og jeg vil ogsaa gierne følge med Dem til Kinenhøi, naar De blot vil give mig Deres Ord paa, at jeg ikke skal blive fængslet eller sat under nogen Tiltale, for at tvinges til at sige hvem jeg er. Det vil jeg sige Dem og ingen anden." — "Jeg frabeder mig den Ære, at være sige Personers Fortrolige, og befaler Dig, strax at gaae bort, eller at følge mig som Arrestant," udbrød August utaalmodig og ærgerlig over en Paatrængen:

hed, der forstrækkede Julie. Idet han gjorde et Skridt fremad, for at nærme sig den Ubekjendte, gjorde denne et Skridt tilbage, og sagde: "Det er ganske forgieves, dersom De tænker paa, at bemægtige Dem min Person; jeg er fri, saa længe jeg vil være det. Overalt finder jeg det forunderligt, at De, min Herre! der nylig har dræbt et Menneske her i Nærheden, tør ubevæbnet vove Dem saa langt fra Gaarden herud i Skoven." — Julie der af Undseelse hidtil havde holdt sig skult bag Løvet, traadte ved disse Ord frem og nærmede sig til August; ved Synet af hende rykkede den Ubekjendte to Skridt tilbage, bukkede meget høflig og sagde: "Din Forladelse, at jeg har forstyrret Dem; jeg troede De var allene; jeg forundrer mig nu ikke længere over, at De skiondt ubevæbnet tør saa modig vove Dem herud, da Deres Engel eller Skytsaand ledsager Dem." — Dette Galanteri af en aldeles fremmed og tvetydig Person satte begge de Elskende i Forundring. Hans hele Væsen var saa utvungen og frimodigt, at Frygten for ham næsten aldeles forsvandt; de vidste ikke, hvad de skulde svare, medens han taus stod og stirrede paa Julie. — "Hvad vil Du os," afbrød hun endelig Taussheden, "Du underlige Menneske?" — "Jeg er," var Svaret, "egentlig ikke noget Menneske, men ønsker meget, at blive det; dertil kan Deres Ledsager maaskee hjælpe mig; overtal ham derfor, skionne Dame! til at forunde mig en fortrolig Samtale, naar og hvor

han vil, men vi maae være allette og jeg uden Fare for, at overmandes. Ethvert Forsøg paa, at fange mig, vil nødvendigens koste mit Liv, thi jeg kan kun leve fri eller døe. Vil De møde mig i Nat Klofken 11 paa Høien Østen for Kirken?" — August vilde svare Ja, da Julie raabte: "Nei, det er for langt borte, for assides, for farligt; saa vil jeg idetmindste ledsage ham." — "Det gaaer ikke an," sagde den Ubekjendte med et flygtigt, vemodigt Smil; jeg anseer Deres Møde her for et godt Bærsel; og jeg sværger Dem ved den almægtige Gud, at Deres August ikke nogetsteds kan være i mindre Fare end hos mig." — "Hvad, Du kender mig?" spurgte August. — "Ja," var Svaret, "jeg har seet Dem flere Gange før, og just fordi jeg kender Dem, vil jeg betro mig til Dem. Vil De møde? Svar mig! Skynd Dem! der kommer nogen, synes mig; vil De, vil De?" — Disse Ord bleve udtalte med en saa skyndsom Vengslighed, at August ihast svarede Ja og rakte sin Haand ud mod Manden; denne nærmede sig med Hæftighed, greb August's Haand med begge sine og trykkede den mod sin Pande. Julie forstrækket over denne hæftige og hastige Bevægelse, klyngede sig op til sin Elsker og gav et lille Skrig. Pludselig forsvandt den Ubekjendte mellem Buskene. — "Han kan ikke være farlig," sagde August smilende, "da Dit Skrig saa hastig kan forjage ham." — Julie derimod meente, at August burde anvende megen For-

figtighed, ifald han gif ud til Høien. "Derom er ingen Tvivl," var Svaret, "thi jeg har lovet det, og min Nysgierrighed er desuden meget større end min Frygt." — Paa forskiellige Veie naaede de ubemærkt igien til Kinenhøi.

XXXIX.

— Sig Brødre rart forliger.

L. Sahl's Oversættelse af Ovid Metam. I. 645.
Fratrum quoque gratia rara est.

Baronen og Nevøli havde paa den Dag havt en lang Samtale med hinanden; thi Baronen havde ikke allene tilkiendegivet, hvor meget der af hans efterladte Formue skulde fastsættes for Julie, men han havde ogsaa fortalt Nevøli en Deel om sin egen, samt hans ældre og yngre Broders Historie. Selv var han, saa Ar efter Angrebet paa Peder Gundersen, gaaet i russisk Krigstjeneste; han havde bivaanet Feldttoget mod Perser og Tyrker under Anna Ivanovna, vor kommen i Ugunst hos Overansførerne, da han ikke kunde see paa, hvor skædesløst og egennyttigt Krigen blev ført, hvor slet og langsomt Peder den Stores Planer bleve udførte, uden at han maatte yttre sig derom; Følgen var, at han maatte paa et Mars Tid giøre en Reise til Siberien; neppe havde han der skaffet

sig den tilbørlige Færdighed i, at sætte sig i Besiddelse af

”de Sobelskind,

Hvori de Store svøbes ind.”

for han blev kaldet tilbage paa en Tid, da Herrerne og deres Yndlinger hastigen — 1740 — afvejsede; og han kom netop til Moskva, for at trøste sin Fiende, der havde mistet sit Helbred under Knuten. Siden havde han indtil Frygten for den Krig mod hans Fædreland, hvilken Peder den Tredies beleilige Død forekom, stedsse været i Russisk Tjeneste, og havde kun to Gange været paa kort Tid her hjemme.

Den første Gang blev han kaldet hjem, for at erklæres for Stamherre, da hans ældre Broder var død i Schweits. Om dette Dødsfald gif der besynderlige Rygter, om hvis Grund eller Ugrund Baronens selv ei ret vidste Beskeed. Der havde aldrig været nogen ret Harmoni mellem disse tre Brødre, men Uenigheden mellem den ældre og yngre var udartet til bittert Had, hvortil især en tidlig bortdød Datter af Degnen Søren Mikkel sen gav Anledning, og synes denne i Begyndelsen af sin Beretning at have sigtet dertil. Den ældre, Conrad, ledsagede, som man veed, sin Fader til Italien. Den mellemste var Cort, vor Baron; paa hans Tog til Georgien og Krim, samt paa hans Reise til Siberien, der dog var ham mere moersom end besværlig, kom der ingen Breve her

til Danmark fra ham; man ansaae ham altsaa for død, og modtog endog temmelig tilførladelige Efterretninger derom. Den yngste Broder, Claus, var af et meget hæftigt Gemyt; han har formodentlig gjort den meget simple Beregning, at naar nu Conrad ogsaa døde, saa var han Stamherre; han besluttede derfor, at gjøre en Reise til Udlandet, for med egne Dine at see, hvorledes hans Broder befandt sig. De mødtes i Paris, og kom der, som nogle vilde paastaae, uden at kiende hinanden, i et hæftigt Skænderi, der gav Anledning til en Duel; andre paastod, at Claus vel kiendte sin Broder Conrad, men havde gjort sig ukiendelig for ham. "Jeg veed ikke, min Kiere!" sagde Baron Cort, "hvordan det egentlig hang sammen, og har aldrig kunnet faae det over mit Hierte, ret at spørge derom, thi der ere Ting, som ere frygteligere at høre end Spahis Angrebskrig, ja end selv en Bens Dødsrallen."

Claus kom tilbage i meget ondt Lune, og som det syntes nogle, endog sindssvag; men een fast og klar Tanke havde han: at han var Stamherre og eene Besidder af Rinenhøi samt alle dens Herligheder. Udvaaret af en Ven, hvis Brev dog var næsten et halvt Aar gammelt, før han tilfældigviis traf det, skyndte Cort sig hjem og stod pludselig for sin Broders Afsyn. Dennes Blik blev stift stirrende, blandet med Skræk og Trusel, indtil det forvriedes af en voldsom Krampe; fra det Dieblif

af var han ikke ret ved sin Samling; han begif
 saa voldsomme og farlige Gierninger, han sagde
 saa besynderlige Ting, at Familien fandt det raas
 deligst, at sætte ham under streng Opsigt. Man
 behandlede ham, siges der, som Daarekistelem, for
 ikke at blive nødt til, at behandle ham som Mis
 dæder. Et Par Aar derefter døde han, og om
 hans Død kunde der ingen Tvivl være; men deri
 mod var det hidtil slet ikke ret juridisk oplyst, at
 den Person, der saaret og syg efter en Duel i Pa
 ris var kommen til Zürich og der død, virkelig var
 Baron Conrad af Palnamoer og ingen anden. Det
 var, ihvor vist man end troede det, dog muligt, at
 man tog feil, at han levede, at der kunde være
 Descendentere af ham. Baron Cort havde endog
 selv engang havt nogen Tvivl derom, og denne,
 sagde Rygtet, havde ganske affkræftet ham fra at
 gifte sig; nu var rigtignok denne Tvivl hos ham
 aldeles forsvunden, men imidlertid vare dog Om
 stændighederne ved Conrads Dødsfald ei anderledes
 visse, end at man maatte ansee vor Baron kun
 for Stamhusets formodede Besidder, der saaledes
 maatte nyde og bruge det, at han hver Dag kunde
 være beredt, til at aflægge Regnskab for sin For
 valtning. Dette Regnskab kunde nu Baron Cort,
 hvad Dag det skulde være, meget godt aflægge for
 Gud, men han vilde ogsaa gierne have bragt den
 ne Sag i Rigtighed i det Timelige, og derom hav:

de han talt med den Lookyndige, til hvem han havde fattet megen Tillid.

Fortællingen om Familien Palmatoers Uenighed og Udspredelse er, som man let begriber, ikke tagen af Baronens Samtale med Revoli, men en og anden Omstændighed oplyst af dennes Kundskab derom; der er visse Ting, som man ikke maa forlange, at nogen ærlig Mand skal tale uden Tilbageholdenhed om. Revoli havde som i Spøg spurgt ham om de tre Klenodier, der efter Sagnet skulde findes i hans Familie; Baronen førte ham ind i et af sine bageste Værelser, lukkede et Skab op og viste ham baade Ringen, Haspen og Sværdet. — ”Her seer De alle tre Dele,” sagde han, ”endnu forenede hos een Person, men...” her standsede hans Læbe noget — ”hvor er Opfyldelsen af Dværrens Spaadom? . . . Dog de færster vel ikke stor Lid til et Sagn af saa tvivlsom Oprindelse, formodentlig udruget i en Digters Hjerne? Jeg elsker det imidlertid fordi jeg har hørt det fra Barndommen af, fordi jeg engang har troet paa det og været vant til, at betragte disse Klenodier med hellig Ærbødighed. Ved at see paa Arbeidets Form, vil De blive vaer: at disse tre Ting enten ere smedede under Jorden i en Dværgehule, eller fabrikerede i den tidlige Middelalder, maaskee af tre ganske forskellige Mestere.” — Med disse Ord rakte Baron den Ringen til Revoli; efterat denne havde betragtet den noget, tog han Sværdet ned af de to Som,

paa hvilke det var hængt med Paveerpladen; han fandt nogle Bogstaver øverst paa Klingen, hvilke han erkjendte for Arabiske, men læse eller forstaae dem kunde han ikke. — ”Ja jeg har ogsaa,” sagde Baronen, ”lagt Mærke til disse Bogstaver og ved dem erindret mig Indskrifterne paa de Annuleter, jeg har seet hos enkelte Østerlændinger, med hvilke jeg havde Leilighed til at omgaaes.” — De bleve enige om den Formodning, at dette Sværd kunde være hidbragt af en af Forfædrene, der havde været paa Tog til det hellige Land. De beundrede den gode, skarpe Klinge, der endnu ei var skæmmet af Rust; under Samtalen stod Revoli med Sværdet i Haanden og, for at prøve dets Fald, hug hen i Luften med det; ved et af disse Hug sprang pludselig Klingen udaf Guldfæstet, foer tilbage, streifede Revolis Jæse og tornede mod et stort Speil, hvis Glas med stor Allarm faldt ned i tusinde Splinter.

Med al vor Vantro mod Barner, mod Betydningen af uventede særdeles Tildragelser, og saa let end denne Hændelse kunde naturligen forklares, at et gammelt Sværd springer udaf sit Fæste, saa maae de fleste dog tilstaae: at der undertiden møder dem noget, der synes at staae i en uforklarlig Forbindelse med Fortiden eller Estertiden. Efter den Samtale, Baronen og Revoli den foregaaende Aften og idag havde havt, maatte det synes dem mærkværdigt: at Familien Palmamoers hellige Sværd lader sin Klinge springe løs, for at saare Peder Gundersens Broder:

søn, thi det varme Blod løb denne ned over Ansigtet. Uden at agte Saaret, som de ansaae for ubetydeligt, bleve begge Mændene sat i en ubehagelig Stemning ved denne Hændelse, og forfærdede hørte de et stort Skrig blande sig med Larmen af det knusede Speil. Dette Skrig kom fra Tante Beatrice og Julie, der enten kiede af Eensomhed i hindens Selskab eller drevet af Nysgierlighed, havde listet omkring og just traadte ind i Værelset. Nagtet Skriget kom fra begge, havde de dog som Tenoren med sin bestægtede Discant, harmonisk blandet sig til eet, men desto høiere, saa at man maatte troe, at een af dem var dødelig saaret; Denne Frygt forsvandt, da man hørte fra den ene Dame det gientagne Raab: "Åk mit Speil! det deilige Speil;" og fra den anden: "han bløder! o see hvor han bløder!" dette sidste Raab kom fra Julie, der foer til og med sit Lorklæde vilde standse Blodet; den gamle Revoli saae med roligt Smil paa den unge Pige, der bekymret tørrede hans Ansigt, mens Blodet løb ned af hendes hvide Klæder og blandede sig med hendes Laarer. Skriget af Damerne havde imidlertid været saa høit, at Tjenestefolkenes Opmærksomhed derved var bleven vakt, saa at en efter den anden kom løbende, for at see eller hjælpe: men da Baronnen troede sig overbevist om, at der ingen Fare var paa færde, saa jog han dem med høi Røst tilbage, da han var en stor Hader af deres Ind-

blanding i noget Anliggende, hvor den ikke var nødvendig; men heraf fulgte, at der paa Gaarden udbredte sig de besynderligste Rygter om den hele Sag.

Det varede meget kort, inden Baronnen kom sig af sin Forundring og Skræk; han folte da, at den, der maatte være meest forlegen ved den hele Hændelse, var Revoli, der skændt mod sin Villie havde baade lidt og tilføiet Skade. Godmodig søgte han derfor, at opmuntre ham: "Ja, der seer man," sagde han, "man skal lære saa længe man lever; men at saadan en gammel Mand, endog en Jurist, skal lære Forsigtighed: det er besynderligt; ja, forsigtig maa man være! Men hvem kunde ogsaa tænke paa, at det gamle Jettesværd var saa ondskabsfuld. Dog vi ville antage det for en god Betydning. Sværdtiden er forbi, og Menneskene skulle søge deres Ære og Glæde i, at leve fredeligt tilsammen." — "Jeg antager," var Revolis Ord, "denne Betydning, fremsat af deres Mund, især da jeg seer mit Blod at blande sig med deres Families Taarer: hvo ønskede sig ikke et Saar, for at berøres og pleies af saadanne Hænder! jeg mærker ellers, at jeg er godt lidt af Fader Odin; han har paa den lemsføldigste Maade villet mærke mig med Sværdod, for at kunne optage mig i sit Valhalla; men det kommer an derpaa, om han nu kan skaffe mig saa smuk en Einheria, som jeg nu vil forlange." —

Saaledes søgte man ved munter og venlig

Samtale, at forjage hinandens Befymring og Damerne's Frygt. Kun vanskeligt lyktes det med Tante Beatrice, der ikke noksom kunde beklage Tabet af det skionne Speil, der var et Arvegods fra hendes Farbroders Kone, med hvilken han var bleven gift, da han i den Spanske Successions-Krig tjente, ikke under, men med Prinds Eugen; og hun havde bragt det med sig fra Venedig, som var det eeneste Sted, hvor man den Tid gjorde smukke Speile, men som vare meget dyre. — "Ja vel var det," tilføiede Baron, "at dette Speil ikke egentlig hørte til Gaardens Inventarium, saa at min Hr. Fætter egentlig ikke medrette kan giøre Fordring paa det ved Overleveringen." — Han søgte, at formindste sin Søsters Klager; for at den Skade, som Revoli havde giort, ikke skulde synes betydelig.

Den største Skræk af dem alle fik August, thi ved Tjenestefolkenes forvirrede Fortælling blev ham forebragt: at Baron og Revoli var kommen i Klammeri, og hiin havde hugget til denne med en Sabel, saa at Blodet havde oversproitet Tanten og Julie, der med stor Nød havde faaet dem skilte fra hinanden. — Ja der seer man, tænkte han ved sig selv, hvorledes gammelt Familiehad kan opirre og forvilde endog de bedste Mennesker! — Han ilede op, for at see til Revoli, men fandt til sin store Forundring og Trøst dem i den venligste Forstaaelse med hinanden. Han blev snart underrettet

om den sande Sammenhæng. Alle Tantens Huusraad mod Saar bleve fremsatte og roste, men ikke brugte; Baronens og Julie vilde sendt Bud efter Lægen, men Revoli lod blot sit Saar vadse reent med koldt Vand, hvori der var blandet lidt Brændevin; han befandt sig saa vel, at han ganske munter kunde tage Deel i Middagstafellet og Conversationen om Eftermiddagen.

Til denne Conversation horte Beskuelsen af de to Malerier, der af Baronens Fader vare hidsendte fra Italien. Ved det første, der forestillede Frelseren hos Synderinden, havde Julie blot den Anmærkning: at saaledes havde vist ikke Frelseren seet ud. Tanten meente, at Glorien om hans Hoved var saa smuk og straalende som den burde være. — "Ja hvo taler om Glorien," sagde Julie, "men han seer saa alvorlig og streng ud." — "Hvorledes skulde han da see ud," spurgte Tanten. — Julie indlod sig nu uforsigtig i en Skildring, der var paa Veien til at ligne August, saa at den opmærksomme Revoli fandt for godt at afbryde hende med saa mange Indvendinger, at de andre ei kunde samle de enkelte Træk til et Heelt. Han fandt her sin Erfaring stadfæstet, at enhver Pige laaner Trækene til en Fortids Helt eller til Billedet af en Gudsdom fra sin Elsker.

Paa det andet Maleri, forestillende Opvækkelsen af Entens Søn i Rain, saae man blandt Tilskuerne en romersk Hovidsmand, der med et me-

get alvorligt Afsyn aabenbare havde den Palma: moerfte Families Træk. Saadanne Ligheder for: dørve unegtelig Nydelsen endog af det skionnefte Maleri, og burde, som stridende mod Kunstens høiere Regler, slet ikke finde Sted. Julie studsede over denne Lighed og hæftede sine Dine veyelviis paa Hvidsmanden og paa Baronen. August havde for barnlig en Nydelse i Anskuelsen af det Hese, til at han skulde lagt Mærke dertil, og Lanten havde saa meget at anmærke om de underlige Drag: ter, hvorved disse Jøder og Hedninger udmærkede sig fra stikkelige Folk af Stand, at selv hendes Broder ei kunde bare sig for et Smil og gjorde hende den Anmærkning: at det ikke allene var muligt men endog sandsynligt, at denne Hvidsmand var af meget god Familie, ja endog Romersk Rid: der. — "Da seer jeg," indvendte hun, "slet ikke til Baandet og Stiernen." — Det loierlige i denne Indvending var desværre ikke istand til at opvække Julies Opmærksomhed paa sig selv, og pludselig udbrod hun: "men ligner da Entens Søn Peder Gundersen?" — Dette Spørgsmaal forfækkede Revoli og August, men satte Baronen i Forundring; "hvorfra," spurgte han, "kender Du det Navn?" — Nu mærkede Julie først, at hun havde fortalt sig, men svarede i sin Forlegenhed: "Ja, Hr. Revoli har fortalt mig noget om ham." — "Saa!" sagde Baronen, og rystede betænksom med Hovedet, men tog Maleriet bort og var længe taus.

Revoli paatog sig villig denne Ordbrode, da han indsaae at dens Følger maatte være langt mindre farlig for ham end for August; siden søgte han at forsvare sin Sag derved: at Julie havde spurgt ham om: hvorvidt han troede paa Sagnet? Hvad han mente om Taarnet? Om det var sandt, hvad Folkene fortalte, at der vare nogle Familier, som Baronnen ikke kunde møde, uden at komme i Skade eller Fare derved? — "Hvad skulde jeg," lagde han til, "svare paa alle disse Spørgsmaal, uden at fortælle noget; min Fortælling maatte være sand, for ikke at opvække Mistro eller indjage Frygt." — Dette Foregivende var rigtigt paa det nær, at August, men ikke han, havde været Fortælleren. — Baronnen antog Forsvaret for gyldigt, og hans venlige Munterhed vendte tilbage.

XL.

Med Fabler kunde de saavist
 Som Grækerland beskrive,
 Hvad Kæmpemod og Qvindelyst
 I Verden kan fulddrive.

L. Keenberg: om Kæmpeviserne.

Om Aftenen, da Selskabet var samlet, faldt Taalen meget naturligt paa Folkesagn, disses Troværdighed og Værdie for Historien. For alle unge

Anden Deel. 6

Mennesker, hvis Smag ikke har taget en urigtig Bending, beholde altid Fortidens Sagn og Viser en høj Priis, thi det frodige, kraftfulde Menneskeliv viser sig i disse saaledes for dem, som de onskede at see det omkring sig. Men selv hos de ældre finde disse Mindesmærker stedse Behag, saa længe Sjølelsen for det aandelige ikke er svækket ved overspændt Agtelse for Bankos klingrende Realitet. Hvo der endnu har et Fædreland, ynder ogsaa dettes Sagn og Viser: ikke fordrer han, at enhver Tildragelse, der fortælles i disse, skal bogstaveligen være sand, thi det er ham mindre om den historiske end om den æsthetiske Sandhed at giøre; han foragter den Beskyldning imod disse: at de skulde vedligeholde eller befordre Overtro; thi Historien bliver til en tør Beenrad af Fortællinger eller et troløst Billede af Fortiden, maskeret under Nutidens Kappe, naar den ikke livlig fremstiller Anden, Mening, Troen hos den Tid, om hvilken den taler.

"Jeg er," sagde Nevoli, "min Ven August forbunden, fordi han har meddeelt mig Sagnet om Fru Hedevis's Nedgang til den lille taknemmelige Dværg; men jeg har det imod hans Meddelelse, at han har versificeret den, thi hellere havde jeg hørt den i den Stil, hvori den for Aarhundrede siden er fortalt af vore Oldemodre ved Arnens Aftenlue; dog denne Stil var nu forsvunden i den mundtlige Tradition, og jeg bifalder ganske min unge Ven deri, at han slet ikke har søgt at forskionne Sagnet, ved at

blande det med egen Digt eller Mening. Man bør, naar man berører Oldtiden ikke søge, at vise sig klogere eller mere poetisk end den var. Jeg vil forsøge paa at fortælle et Sagn ganske saaledes, som jeg i min Barndom har hørt det; vel har jeg ikke hørt de deri omtalte Personers Navne, men dem sætter jeg til, fordi jeg mener, at mine Tilhørere da bedre erindre Fortællingen, som ogsaa derved bliver mig lettere. Vi have endnu en halv Time tilovers, inden Klokkeren slaaer Ti; jeg vil derfor, om det behager Selskabet, og især Dem, Hr. Baron! komme frem med min Fortælling." — Ingen havde noget derimod. Baronnen var ved det Liv, han havde ført i Østens Egne, bleven bevaret for, at være en blind Tilbeder af den Franske Smag, som da dominerede Hovederne hos os som over hele Europa. Bet slog Tanten haanlig Nynker paa Næsen, men hun turde ikke modsætte sig den almindelige Stemning. August var idel Opmærksomhed og Julie satte sig ret ilave til at høre, ved at skyde sit Sytøi fra sig.

"I min Ungdom," sagde Tanten, "var det Skik endog i min Stand, at unge Damer hørte til og arbejdede paa eengang: Tiden er saa kostbar, at man ikke bør spille den, og det klæder særdeles..." "Ja," raabte Julie utaalmaadig, "men nu spiller Tante jo Tiden for den gode Revoli ved sine Formaninger. De gode Damer have nok ogsaa arbejdet eller hørt maadeligt, naar de skulde gjøre begge Dele paa eengang; det kan jeg ikke." — Da denne Tvist ved

Baronens Mægling var endt, tog Nevoli sig en Sturf gammelt *Ol* af det store Solvkruus og begyndte sin Fortælling.

”Der var engang en Mand, som hedte Halvor. Han havde en Gaard, som laae paa Biergerne ved Kullen i Skaane, eensom og omgiben af Skov, saa at kun sielden om Vinteren en Vandringmand eller Frænde ved sit Besøg afbrød dens Nollighed. Halvor havde med sin Kone der var død for nogle Aar siden, kun een Datter, ved Navn Jinger. Foruden Fader og Datter var der i Huset ikke flere Mennesker end en Tjenestekarl og to eller tre Piger. Manden havde noget til Bedste, og som han en Vinteraften henved Julen sad ved sin Arne, bankede det paa Porten; det var en eenlig, ubekiendt Rejsende, som bad om Huusly, da Ratten stundede til, og truede med Mørke, Kulde og Sneefog. Med Venlighed og Gæstfrihed blev han imodtagen; han gav sig ud for en rejsende Kræmmer og læsede selv omhyggelig syv Sække af sin Vogn, hvilke bleve opstillede i Porten; da han var kommen ind, satte Huusfaderen Drif for ham af sine bedste Lønder, *Ol* og Miod, eftersom gammel Skik var heri Norden. Den Rejsende var heelt erfaren om mange Ting og Stæder i Skaane, Sielland og Norge; han kunde godt tale for sig og der faldt mangt et muntert Ord imellem ham og den Gamle, hvorved Kruset ikke blev sparet. Den Fremmede drak slittigen Bers

ten til og vilde ogsaa overtale Datteren og Karlen til at drikke, men begge nippede kun til Øllet."

"Enten har Jnger ikke kunde lide den Fremmedes Uafsyn, eller hun har paa nogen Maade, efter Guds Villie, faaet en Ahnelse; sorgmodig i Sindet vilde hun gaae ud i den fri Luft og udenfor Porten: da hun gik igiennem den, faldt hun over en af Sækkene, men fornam derved, at der var et levende Menneske skjult i den; hun mærkede Uraad, men havde Koldsindighed nok til at skjule sin Frygt, vendte tilbage til Stuen og beklagede sig over: at det lille Føl, som hun holdt saa meget af, var sluppet ud af Stalden og vist vilde omkomme mellem Klipperne i det kolde og flette Veir; hun anmodede derfor Karlen om, at gaae ud for at kalde paa det og idetmindste i Nærheden see efter det. Saavel Faderen som hans Gæst bebreidede hende, at hun vilde jage et Menneske ud i den mørke og stormfulde Nat; men hun vedblev sin Paastand og Karlen, der havde god Villie til hende, løb strax villig afsted. Selv fulgte hun ham, advarede ham for, ikke at falde over Sækkene, og vedblev, medens de gik giennem Porten, at beklage sig over det bortløbne Føl, som var saa smukt og hende saa kiert. Men neppe havde hun faaet Karlen langt nok udenfor Porten, før Piben fik en anden Lyd; hun fortalte ham nemlig, som man let kan tænke Sagens rette Sammenhæng, og begge vare snart eenige om, at det saae meget farligt ud; Aftalen blev derfor:

at han skulde løbe til de nærmeste Gaarde og fra dem samle saa meget Mandskab som mueligt; dette skulde i al Stilhed rykke an og bevæbnet efter Leilighed omringe Gaarden: hun vilde imidlertid gaae ind og see til, at holde de Gamle med Snak ved deres Drik. Da hun kom tilbage, maatte hun høre Faderens Bebrejdelser og den Fremmedes Spot over, at hun havde faaet Karlen affied; men hun vidste, at snakke vidt og bredt om Føllets og dets Moders Historie, og stillede sine Ord saa snildt, at begge de Gamle ofte loe ad hende, og den Fremmede mærkede slet ikke til, at der var Ugler i Mosen."

"Omtrent efter en Times Forløb kom Karlen heed og pustende tilbage, traadte ind i Stuen og raabte: "Føllet er fundet!" — "Gud ske Lov" sagde Jnger, "saa fik Ulven dengang ingen Steeg!" Den Fremmede begyndte at lugte Luntten og sprang op; men Karlen greb fat i ham, og satte ham Kniven paa Struben. Mandskabet fra Bøigden rykkede ind i Gaard og Stue; i en foie Stund var den Fremmede med samt hans Sække i sikker Forvaring; Halvor forskrækkedes over disse Anstalter, men var endnu Karl for at bære sin Ruus og fatte Sammenhængen. Den gamle Røver, thi det var han, skulede ilde ved dette Spil, og fra Sækkene hørte man Stemmer, der bandede og skreg om Raade; der var ingen, som havde Lust til, at slippe saadanne Ruus udaf Hælden; man snørrede Sækkene tættere sammen, saa at de Dinde bleve som fangen i deres

eget Garn, og naar de ikke vilde holde sig rolige, saa bleve de paamindede derom, idet man klappede dem med Pleiler eller kildrede dem med Hotyve. Neppe gryede det ad Dag, før Kræmmeren og hans Sætte bleve vel bevogtede førte til Lehnsmanden."

"Ved Forhøret paa Pinebænken blev det udbragt: at Kræmmeren var en berygtet Røver, som man længe havde ønsket at faae Fingre paa: Personerne i Sættene vare hans syv Sønner, der trodsigen havde staaet ham bi ved adskillige Plyndringer og Mord: Aftalen havde været, at naar Husets Folk vare gangne til Sengs, skulde Kræmmeren gaae ud og løse for Sættene: alle otte skulde derpaa overfalde og myrde Beboerne, samt tage til sig hvad der i Huset var af nogen Værdi og kunde føres bort. Efter slige Dpdagelser varede det ikke længe, før alle otte kom til at klæde Steile og Hiul."

"Halvor prisede Gud, fordi baade hans Liv og Eiendom paa en vidunderlig Maade vare frelst af Røvernes Hænder: dernæst kunde han ikke noksom rose den Fatning og Klogskab, som hans Datter ved denne Leilighed havde udviist: ikke heller manglede det paa Berømmelser over Karlen, der havde viist sig saa flink, til at sammenkalde den nødvendige Hielp; men han havde ved sin Ilen og Anstrængelse om Ratten paadraget sig en Sygdom, af hvilken han hastigen hentæredes, og uagtet Inger omhyggelig pleiede ham, døde han inden næste Høst. Sorgen herover var temmelig stor, da denne

Karl, der udmærkede sig ved Flid og Trost, næsten var bestemt til Jngers Brudgom og til at arve Faderen, hvis eneste Barn hun var."

En ny Karl maatte der antages, da Faderen i sin Alderdom ei længer ret var istand til at udføre Gaardens Drift: men da det var Aftale mellem Fader og Datter, at de ingen Karl vilde beholde, undtagen der kom en, som hun kunde fatte Godhed for og han uden Bekymring antage til sin Svigersøn, saa fik der adskillige Karle, en efter anden, snart Løbepas igien. Efter omtrent et Aars Forløb meldte der sig en, som saae meget flink og smuk ud; han blev antagen og viste sig saa stille og ædruelig, saa arbeidsom og omhyggelig, at Fader og Datter fattede en hiertelig Godhed for ham. Midlertid var der det besynderlige ved Karlen, som kaldte sig Børge, at han saae meget sorgmodig ud; man hørte ham aldrig lee og kun sielden kunde den Gamle ved sin godmodige Skiemt frembringe et Smil paa hans Ansigt. Naar Jnger havde fordrevet de mørke Skyer omkring hans Dine, var det ofte som den dybe Sorgmodighed igien fordoblet vendte tilbage og bemestrede sig hans hele Væsen. Om hans Fødested og Herkomst foregav han, at han var fra en fiern assides Bøigd, født af fattige men ærlige Forældre. Han blev snart anseet for et kiert Medlem af Familien, thi Jngers Hiertede taledes for ham, og inden føie Tid feirede gamle Halvor med Lyft og Gammen Børges og hans

Datters Bryllup. — — Denne Foreening syntes at udbrede et muntert Væsen over Børges Person. Den gamle Fioldbonde vuggede snart glædelig en Datterføn paa sine Arme, men døde kort derefter rolig og mæt af Dage. Børge saae sig nu i Besiddelsen af Gaarden og kunde glæde sig ved betydelig Velstand, men desuagtet kom hans forrige stille og mørke Væsen tilbage igien. Han holdt meget af Inger, men hverken hendes Kiertegn eller Sønnens Smil og Leeg kunde opmuntre ham: længe kunde han undertiden sidde og stirre med stive Øine paa Begge: naar da Konen saae hen til ham, vendte han sit mørke Ansyn bort og gik forstyrret ud i Skoven.”

”Undertiden havde han talt til Inger om, at følge med ham paa et Besøg hos hans Frænder: hun troede, at denne Reise maatte adsprede og opmuntre hans Sind, og drev tilsidst selv paa, at foretage den. Flere Gange var der bleven en Dag bestemt til Afreisen, men stedse mødte der Hindringer, og det syntes som at Børge selv havde søgt at frembringe disse, havde udponset Paastud til Opsættelsen. Endelig en Dag i Baaren, da Sønden var lagt, holdt Reisevognen forspændt med to raske Heste. I det Inger vilde gaae udaf Stuen, saae hendes Mand vemodig paa hende og sagde, lad os blive hiemme! Men hun smilede ad hans Ængstlighed og Reisen blev begyndt.”

”Inger vidste ikke, hvorhen de skulde, og kun:

de derfor ikke undres over, at Veien, hvorpaa de kiorte, var hende ubekiendt og ofte syntes ei ret banet. Efterat de havde overnattet paa en affides Gaard, fortsattes Reisen tidligen næste Morgen, men Veien var end mindre banet end den forrige Dag. Formodentlig er derved nogen Mistanke bleven opvakt hos Jnger, thi da de pludselig paa en Skovvei ved et tæt Krat holdt stille, og Manden bad hende at passe paa Hestene, mens han gik ind i Lykningen, lagde hun sin sovende Son i Bognen og sneg sig ubemærket efter. Ikke langt var Børge gaaet før han standsede, gav et Tegns ved at svigte, og strax aabnede sig en Faldluge, hvorfra et gammelt qvindeligt Ansigt stak frem og raabte: "Naa Børge! er Du der! Er hun med Dig?" — "Ja, svarede Børge, hun er derhenne paa Bognen; men..." Med vild Glæde raabte Qvinden: "Ha endelig! længe har Øren ligget sleben til den Navneqvind, som bragte Din Fader og Dine Brødre paa Steilen!" — Jnger gav sig ikke Tid til at høre meer, men ilede tilbage til Bognen, spændte Hestene fra, greb sin Son og reed bort. Hun havde taget begge Hestene, for ikke at blive forfulgt, skyndte sig affted og vidste ikke selv hvorhen. Hun var heldig nok til, snart at trefse paa en Gaard; dens Eier samlede, saasnart han havde hørt hendes Fortælling, sine nærmeste Naboer: Jnger maatte være deres Veiviser, og endnu samme Dag fangede man Børge og hans Moder."

"Manden forlangte, at see sin Kone, og hun fremstillede sig taus for ham. — "Nu veed Du," sagde han, "Aarsagen til min dybe Sorg: jeg vilde det nødig, men en frygtelig Eed bandt mig og Du selv skyndede paa Reisen." — Jnger svarede ham ikke, men vendte sig bort og drog meget bedrovet hjem. De Grebne bleve snart domte til Døden og Børge sagde paa Nætterstedet som Røveren ved Jesu Kors: "vi faae det, som vore Gierninger forskyldte."

"Jnger kunde frygte for, at nogen af Nævernes Fæller eller Frænder vare tilbage, der vilde tage Hevn over hende; hun kunde desuden ikke være glad ved, at boe paa et Sted, som maatte opvække saa mange sørgelige Erindringer hos hende, overlod derfor sin Gaards Bedrift i Leie til Andre, medens hun drog over og opholdt sig i Jylland. Uf og til, idetmindste eengang om Aaret, seilede hun over til Skaane, for at see til sin Eiendom og sit gamle Hiem. Da hendes Son var bleven ti til elleve Aar gammel, hændte det sig engang, at hun paa Overfarten fra Skaane til Jylland hørte Fiskerne, som førte Baaden, snakke sammen om Konen paa Kullen eller Røver: Jnger, som de kaldte hende: de snakkede frem og tilbage om hendes Tildragelser, som de snart havde hørt paa een snart paa en anden Maade; ogsaa vare de ganske uenige i den Dom, de fældte over hende og især fordi hun havde ført sin Mand i Ulykke."

"Utaalmodig tilsidst over disse eenfoldige Men:

nesters vidtloftige Sladder sagde hun: "Det anstod Jer bedre, at tie stille om det, I vide saa slet Beskeed om! Vilde I høre noget om Konen fra Kullen, saa kunde jeg bedst fortælle derom: thi det er mig selv." — Fiskerne bleve ganske tause, ved at see denne Kone for deres Dine: men hendes Son stirrede stivt paa hende og sagde: "Du har jo alt saa bragt min Fader og hans hele Slægt til Galgen?" — "Ja, det har jeg!" sagde Jnger. — "Det vil koste Dit Hjerteblod, naar jeg bliver ældre:" raabte Drengen og saae med gnistrende Dine paa hende, idet han reiste sig op. — "Belan! Ogsaa det skal jeg forekomme!" sagde Jnger og greb med sin stærke Arm i Drengens Ravneloffer, førte ham over Bord og holdt hans Hoved saa længe under Vandet, indtil der ikke var Livstegn mere hos ham."

"Forsærdede landsatte de Svenske Fiskere hende paa Jyllands Kyst, og ingen hørte siden noget til Konen fra Kullen." —

"Hu, det er en fæl Historie!" raabte Julie; "er det ogsaa muligt, at der kan have levet slikt et Fruentimmer? Har hun virkelig været til?" — "Det er jeg slet ikke forpligtet, til at bevise for Dem," var Revolis Svar; "jeg fortæller, hvad jeg har hørt; om De vil troe det, kommer an paa Dem; men hvad vilde De, min Raadige sige, om jeg nu fortalte Dem, at jeg nedstammer fra denne Kone?" — "Saa bliver jeg bange for Dem," sagde Julie, "og det skulde De ikke have sagt mig." — "Det

var heller ikke," lod Baronens Ord, "Herr Advocatens Alvor. Jeg har hørt det Eventyr før, dog med nogle Forandringer, men som ikke angaae det væsentlige i Karakteren, hvilket her er det vigtigste." — August meente: "at Eventyret karakteriserede en Tidssalder, hvori Overtroen maatte herske med voldsom Kraft, thi hvilken frygtelig Eed skulde skrække Børge til, at udføre en Misgierning, som hans eget Hierte satte sig imod? Efter Pavedømmets Lære kunde han løses fra denne Eed, og efter Forstandens Dom er det en Daarlighed, at gjøre Eed paa at begaae en Misgierning, men en aabenbar Synd, at udføre den paatagne Forpligtelse." — "Derimod," sagde Neboli, "kan gives adskillige Indvendinger, hvori jeg ikke vil indlade mig. Overalt bør man ved slige Historier ei indlade sig i, at ville forklare og forsvare enhver Handling's Bevæggrunde; det er det samme som med ubehændig Haand at gribe paa Sommerfuglen og forstyrre dens Fæver fordi man ønsker nøie at betragte den." — "Jeg lader Sommerfuglen flyve," var August's Svar; "jeg vil ingen Noter sætte til den Text og jeg skal nok vogte mig for, at bringe dette Eventyr i Vers: det vil jeg overlade til en større Mester, der kan fremstille Lidenskaberne og Fordømmens Magt over den menneskelige Aand: jeg vilde frygte for, at komme ind i et Labyrinth, fra hvilket jeg ingen Udgang kunde finde." — "Der gives Handlinger, som slet ikke lade sig forklare af nogen ordentlig Tankefølge."

sagde Baronen høitidelig, men lagde spøgende til, da det syntes ham, at hans Tone var bleven saa alvorlig: "men hvorledes vil De forklare os denne Herkomst fra den Kone, da hun jo med egen Haand aflivede sin eneste Søn?" — "Jeg er," svarede Nevoli, "flet ikke begierlig efter den Ære; imidlertid fortæltes der dog i min Familie: at Jnger Halvorsdatter ikke vel kunde opholde sig i Jylland, hvor hun efter de Svenske Fiskeres Dmtale blev anseet for en grusom Hex; at hun derfor seilede bort derfra og kom til Trøndelagen; der skal hun siden have giftet sig med en Mand, hvis Navn var Gunder, og fra ham skal jeg nedstamme. Bevise det, kan jeg ikke." —

"Besynderlig nok, men dog muligt," sagde Baronen. — Tante Beatrice sagde ingen Ting, thi hun var falden i en sød Sovn.

XLI.

Navnen flyver om Aftenen,
Om Dagen han ikke maa!
Den skal have den franke Lykke,
Den gode kan ikke faae.

Gammel Vise om Berner Rabn.

Medens de andre søgte hver til sit Sovokammer, var Julie omhyggelig for, at faae endnu et Ord

talt med August; hun vilde ei blot sige ham en kjerlig God Nat, men ogsaa formane ham til den høieste Grad af Forsigtighed, isald han virkelig havde isinde at møde den Ubekjendte paa Kirkehøien.

— "Jeg har ved den slemme Historie faaet saa megen Angst i Blodet, at jeg slet ikke kan være rolig."

— "Den Ubekjendte har ikke hørt dette Eventyr og kan derfor ikke være blevet værre. Hvor kan Du ogsaa blive saa bange ved at høre et Frasagn, som jeg havde Lyst til at kalde en Mythe, hvori der ligger en vigtig Underviisning." — "Jeg kan for min Død ikke lide," hvidskede Julie utaalmodig, "ikke fordrage den Snak, at man idelig skal lære noget af alt det, man hører og seer; skal jeg da idelig være Barn, der hører paa Skolemesteren og seer hans Riis?" — "Ja vist skal Du, søde Barn!" var det kjerlige Svar; "men jeg eller noget Menneske skal ikke være Din Skolemester; det skal Din egen Forstand være." — "Af Herre Gud," sukede Julie, "da faaer jeg en daarlig Mester, som jeg aldrig ret kan ære eller troe. — Men lad mig dog høre engang, hvad det Eventyr kan betyde; kom frem med dets nyttelige Lærdomme, som jeg altid sprang over i min Bibelske Historie, forfattet og sammenskrevet af Hr. Hübner." — "Nig synes," svarede han alvorlig, "at der i Eventyret om den Skaanske Jnger ligger en høj Bærsel om: at naar Mennesket først har været uheldig nok, til at komme i Forbindelse med onde flette Væsener, saa

hører der en høi, udmærket Kraft, til at løsrive sig igien fra denne Forbindelse: og Løsrivelsen kan ikke skee uden Sorg og farlig Gierning."

Betænksom holdt Julie efter sin Sædvane den høire Pegefinger op i Nærheden af det yndige Smil lebul paa den venstre Kind og sagde hastig: "men da finder jeg det besynderligt, at Du, kiere August, der just har hørt denne Varsel i Aften, staaer ifærd med, at handle tvertimod den. Du veed jo slet ikke, hvem den Ubekjendte er; det kan jo være en bortløben Misdæder; det kan jo, Gud hielp os, være en ond Mand, der vil friste Dig!" — Alle disse Indvendinger kom August noget uventede, imidlertid svarede han rolig: "jeg frygter ikke de onde Mander, som lade sig see ved høi lys Dag; er han en ond Mand, saa skal Din gode og skionne Mand beskytte mig imod ham. Nogen farlig Misdæder seer han ikke ud til at være, og jeg agter ikke at indlade mig i nogen Forbindelse, hvorfra jeg jo strax kan løsrive mig. Hvo veed desuden, om denne Person ikke er en Ulykkelig, der behøver min Hielp, for at løsrive sig fra en slet eller farlig Stilling, hvori han er indviklet." — "All den Snak," sagde Julie, "beroliger mig ikke. Det var virkelig bedst, at Du tog een med Dig. Kunde den lange Skriver, Morten Saltning ikke følge med? Eller der falder mig noget ind: naar jeg forklæder mig som Mandfolk, saa kan jeg gierne ledsage Dig. Jeg skal holde mig i saadan Af-

stand, at jeg blot kan see Dig men ikke forstyrre Samtalen. Dørfalder han Dig da eller ere der flere, som jeg næsten formoder, saa kan jeg strax løbe og gjøre Alarm." — "Det er dog vel aldrig Dit Alvor!" indvendte August; "hvor skulde vi nu ogsaa faae de Mandfolkeklæder fra?" — "Dem har jeg paa rede Haand," var Svaret; "jeg har ladet mig gjøre et Par Dragter, for ved Leilighed at kunne benytte dem for Spøg eller for Alvor!" — "Det gaaer slet ikke an, paa ingen Maade:" svarede han; "jeg gaaer bange og modløs derhen, naar jeg veed, at Du er i Nærheden og følgelig ogsaa i Fare. Og i det Tilfælde, at der bliver Nød paaferde og Du maa kalde paa Hielp, hvad vil da Folk sige, naar de faae at vide: at Frøken Mordan har ledsaget mig paa et natligt Eventyr? Du seer altsaa, at enten er Din Ledsagelse unødvendig eller den er farligere, end enhver anden Fare, der kan møde mig." — "Men Du formoder jo," indvendte Julie utaalmodig, "at der ikke er nogen Fare ved, og saa kan Du jo gierne tage mig med; føi mig nu kun den eene Gang! Du kan slet ikke forestille Dig, hvor stor Lyst, jeg har dertil, og hvor fornøstigt jeg skal bære mig ad." — "Jeg kan, jeg tør og bær ikke," var Svaret; "for Guds Skyld anmod mig ikke mere derom; det bedrøber mig og det..."

"Haa, hvad vil Du sige?" spurgte Julie, men han turde ikke fuldende Sætningen, thi han vilde sagt: det fornedrer Dig; men hun antog hans

Standsnings for Estergiveness, og hvidskede glad: "ikke sandt, jeg gaaer med Dig?" — "Nei," sagde han utaalmodig, "naar Du gaaer, saa gaaer jeg ikke, og jeg skulde dog ikke troe, at Du er saa dristig, at gaae allene? Heltene vilde jeg love Dig, at opgive den hele Gang." — "Det maa Du ikke," udbrød Julie hastig, "thi saa faae vi jo slet Intet at vide om den Ubekjendte, og hvem veed, hvad han saa kunde finde paa? Jeg mærker da nok, jeg faaer at blive hjemme, og blot ledsage Dig med mine gode Onsker. Men min fiere Hr. August er slet ikke artig og søielig imod mig, og det falder mig ind, at Du har, synes mig megen Lighed med Børge, der ubekjendt kom til Jnger og tit plagede hende med sit onde Lune." —

Denne Sammenligning var ham saa forhadet, at han havde megen Noie med, ikke at lade sin Brede bryde frem: han skulde den under en tvungen Latter og de Kiertejn, hvorved de skiltes fra hinanden, var der kun liden Oprigtighed eller Barme i, da hun var vred over, at hun ikke maatte følge med ham, og han var fortørnet over den forhadte Sammenligning. Der ere visse Ting, som man endog i den meest overgivne Spøg ikke bør sige: fiottede eller lidensfabelige Personer komme meget ofte ved deres ubesindige, skiondt ei ilde meente, Ord til at haardt fornærme eller inderlig bedrøve andre.

Det var en kold men lys October-Nat, da August begav sig paa Veien til Kirkehsien; han

var blot ledsaget af sin Pudelhund og kun bevæbnet med en Stok, hvori der var en lille Dolk. Han var i en meget ubehagelig Sindstemning: Julie havde ved sin Bøn robet meget mere Nysgierighed end Deeltagelse for ham; idetmindste forekom det ham saaledes. Og nu dertil den forhadte Sammenligning med Borge! jo mere han tænkte paa den, jo mere syntes ham, at der vel kunde være nogen Anledning til den: men desto mere Ondskab var der ogsaa i, at anbringe den. Misfornøiet over den Ytring af hendes Gemyt, ængstet over det Forhold, hvori han stod til hende, bedrøvet over sine Erindringer, befymret over sine Udsigter, vandrede han frem i den eensomme Nat. Kirkehøien var omtrent en Fierdingvei fra Gaarden; da han naaede den, var der ikke et Menneske at see eller høre; han gik rundt omkring Kirkegaarden; Natten var temmelig klar; han stirrede til alle Sider; han lyttede; men fornaam ikke til Spoer af noget levende Menneske.

Allerede sagde han ved sig selv: Du er kommen for sildig; det var han virkelig, thi Julie havde opholdt ham for længe; han saa sig omkring og var alt betænkt paa, at gaae tilbage giennem et Krat nedensfor Kirken, da hans Hund gav sig til at gibe og foer hen mod en Lykning i Bustene. August blev opmærksom og det varede ikke længe før en Person viste sig for ham. — "Gud skee Lov at De kom!" sagde han; "jeg havde allerede opgivet Haabet og var meget nedslaaet." — "Hvad vil Du

mig?" sagde August; "søg at fatte Dig saa kort som muligt." — Svaret var: "fatte mig kort, kan jeg ikke, thi jeg har noget meget vigtigt, at bede Dem om, og jeg veed ikke, hvordan jeg skal begynde, for at bevæge Dem til Laalmodighed mod mig, for at forviise mig om Deres Hielp og Beskyttelse." — August indvendte: "Du kiender mig vist ikke? Du tager ganske feil af min Person; thi jeg er slet ikke af dem der kan hielp eller beskytte andre Mennesker, da jeg selv i høi Grad trænger til Andres Hielp og Beskyttelse."

"Nei, jeg har alt længe kiendt Dem," svarede den Ubekiendte; "De er en Søn af Borgemeister Landfast i **g, hvor jeg flere Gange har seet Dem; De har ogsaa seet mig og erindrer Dem vist Bispekræmmeren Richard? Eller skulde De have glemt den Mand, som De engang beviste en meget vigtig Tjeneste? Jeg blev deri Byen en Aften forført af en ung Løs, til at gaae ind i et Huus, hvor man skienkede godt for mig, nødte mig til at spille, og tilsidst mærkede jeg, at det gif ud paa at plyndre mig, ja maaskee endog at dræbe mig. Huset laae affides ved en Ende af Byen og ret beqvemt til onde Hensigter; jeg søgte at komme ud derfra og det lykkedes mig kun med Noie ved min Færdighed og min Styrke; men min Kasse maatte jeg lade blive i Stikken, og i den var henved 500 Rdlr. i Sedler foruden den ubetydelige Kram, jeg havde at sælge. Neppe var jeg kommen paa Gaden, før jeg blev ar

resteret af en Politibetient, der vist stod i god For-
 staaelse med Folkene i Huset. Man anklagede mig
 som en liderlig Førfyrrer af den offentlige Rolighed;
 Politibetienten, som jeg godt erindrer hedte Simon,
 vidnede imod mig, og Sagen begyndte at see far-
 lig ud for mig, uagtet jeg var aldeles uskyldig i
 al den Brøde, man beskyldte mig for; da tog De
 Dem med Jver af mig, og skaffede mig ikke allene
 min Frihed, men ogsaa min hele Kram samt Pen-
 gene uformindskede igien. Den Tjeneste glemmer jeg
 Dem aldrig." —

"Da seer jeg ikke, hvad stort der var i, at
 skaffe Dem en Dietfærdighed, som tilkom Dem, og
 som upaatvivlelig var bleven viist Dem, kun maa-
 skee nogle Dage senere. Jeg erindrer nu ret godt,
 at jeg har seet Dem i **g, ogsaa et Par Gange
 paa Kinenhsi, hvor jeg maaskee har kist nogle
 Ubetydeligheder af Dem. De skylder mig for Resten
 ikke den allerringeste Forbindtlighed, men det sætter
 mig i Forundring: at De, saaledes som De viste
 Dem for mig idag i Skoven, slet ikke i Udseende
 og Dragt lignede Bispefræmmeren Richard."

Paa denne Tiltale svarede Personen: "Ja der
 kommer vi egentlig til Knuden! At jeg saaledes kan
 forestille to forskiellige Personer, maa allerede gjøre
 mig mistænkkelig for Dem. Den Tjeneste, De viste
 mig, da jeg var fængslet, var ogsaa meget større,
 end De kunde forestille Dem, thi jeg var ikke saa
 uskyldig, som jeg syntes for Dem. De Bankosedler,

som jeg havde i min Kasse, vare paa meget faa
 nær falske; var dette under Actionen imod mig ble-
 ven opdaget, og det var uden Tvivl skeet, saa hav-
 de det bragt mig maaskee paa Skafottet. Thi jeg
 maa bekiende for Dem, at jeg horer eller egentlig
 kun har hort til en Bande af Mennesker, som gjør
 falske Bankosedler og slaaer falsk Mynt." — "Den
 Tilstaaelse er meget oprigtig," sagde August leende;
 "men hvortil skal den føre? De vil dog vel ikke
 hverve mig til Deeltager." —

"Kunde jeg det," var Svaret, "saa vilde jeg
 maaskee igien slaae mig til Professionen; men det
 er saa langt fra, at jeg tværtimod vil bede Dem
 om, at hverve mig til Deres Profession. De for-
 uadrer Dem over min Anmodning; den synes uris-
 melig, men den er kun dristig. De maa lægge
 Mærke til, at jeg imod min Villie var bleven Med-
 lem af denne Bande, var det, forend jeg selv viste
 det ringeste deraf. For at oplyse Dem derom,
 maatte jeg fortælle Dem min hele Levnerhistorie:
 men dertil bliver der ikke Tid inat. Allerede har
 jeg i et Par Aar søgt, at drage mig ud af denne
 Forbindelse, men det har ikke været mig muligt.
 Havde jeg undslaaet mig for, at udføre de Forret-
 ninger, som Bandens Mestere paalagde mig, havde
 jeg blot gjort Mine dertil, saa var jeg bleven anseet
 for misrænkkelig, som den der vilde robe eller angive
 mine Medvidere; og det havde kostet mit Liv; thi
 det var en af Bandens Love, at ethvert Medlem

skulde dræbe den Kammerat, der gjorde sig mistæn-
 felig som Overløber eller blot lod sig fange af Jus-
 titien: enten maatte denne sidste befries eller døe.
 Angav jeg mig selv for Justitien, saa maatte jeg
 fremstille mig som Medskyldig i Bedragerier, der
 vare temmelig anseelige. Uvist blev det da for mig,
 med hvilken Skaansel og Barmhertighed Lovene
 vilde behandle mig; sandsynligt blev det, at jeg for
 min Livstid berøvedes min Frihed; enten blev jeg
 da fordømt til Censomhed eller til et endnu slettere
 Selskab, end det jeg havde forladt. Rimeligt var
 det endog for mig, at selv Justitien med al sin
 Magt og Narvaagenhed ikke havde været istand til,
 at beskytte mig mod mine Kammeraters Overfald;
 thi De kan slet ikke forestille Dem, hvilke Mestre
 vi samtlige vare i, at trænge ind i de bedst forva-
 rede Afstikker, Kieldere og Fængsler; vi havde vor
 Gang fast ligesaa frit under Jorden som ovenpaa
 den. Hvad skulde jeg altsaa gjøre? Jeg maatte la-
 de mig føre af denne Hvirvel, hvori jeg var kom-
 men, og taalmodig vente paa en Leilighed, til at
 løsrive mig fra den. Denne Leilighed er nu kom-
 men. Den hele ret active Deel af min Bande er
 for en fiorten Dage siden reist til Sverrig; jeg veed
 ikke om denne Reise er foretaget af Frygt, fordi
 man her i Landet var kommen paa Spoer efter
 dens Virksomhed, eller af Speculation, fordi Ban-
 dens Anfører havde opdaget en gunstigere Kreds for
 dens Færdigheder. Ogsaa jeg modtog Befaling, til

at følge med. Jeg fik for Afreisen ikke Leilighed, til at tale ret med nogen af Overmændene, og de allene vare ret indviede i Selskabets Anstalter og Planer, men af enkelte Yttringer i den sidste Tid troer jeg, at Reisen var bestemt til Rusland. Da Tiden var, at vi hver paa sine Veie skulde afsted, afleverede jeg det Værktøi og de Fabricater, jeg havde under Hænder til mine Fortrolige; de bleve derved bestyrkede i den Mening: det ganske var mit Alvor, at komme med eller efter dem. Det har jeg imidlertid slet ikke ifinde; jeg er inderlig fied af dette Selskab, hvori man hver Dag stod Fare for, at blive brugt til en Nederdrægtighed, eller til at virke som et blindt Nedskab for een eller flere, der snildt styrede det Hele til sine Hensigter. Jeg har forladt det; nu er jeg eene, hverken Medlem af de Uredeliges eller Redeliges Selskab: jeg har i de næste Dage Intet til Livets Ophold: jeg vilde nu saa gjerne indlemmes i gode og ærlige Menneskers Samfund: dertil beder jeg Dem, at være mig behjelpelig. Er det Dem muligt, saa for Gud i Himlens Skyld unddrag mig ikke Deres Haand!"

Der laae noget saa bønligt og ængstligt i Tønnen af de sidste Ord, at den rørte August's Hierte; han var i en urolig Tvivl om, hvad han skulde svare: hvad der var tilbørligt at love og forpligte sig til. — "Jeg indseer virkelig ikke," sagde han, "hvorledes jeg skal bære mig ad, for at opfylde Deres Begiering?" —

"Det veed jeg ikke heller," var Richard's Ord; "jeg veed nok, at De vover noget, ved at tage Dem af mig; jeg føler, at De vel kan have nogen Mistanke om, at jeg ikke er skikket til, at jeg ikke oprigtig vil indlemmes i hæderlige Menneskers Selskab. Al det er just den største Ulykke for den, der engang er skyldig, at ingen vil troe ham! O vidste De, hvor inderlig man længes efter, at kaste Brodens og Bancærens Byrde fra sig, for igien at hæve sig og see frit udover Jorden og op til Himlen! Viiis mig blot en Mulighed i, at leve ærligt! jeg er nem til adskilligt Arbeid; jeg har erhvervet mig adskillige Færdigheder; jeg vil gjerne arbeide som simpel Tjenestekarl, vil paatage mig Noie, underkaste mig Farer, naar jeg kun ikke skal træde tilbage i lumpne Kiestringers Selskab, naar jeg kun kan leve i Forening med agtværdige Mennesker." —

"Men siig engang," udbrød August, "hvortledes falder Du paa, at vælge mig til Din Bistand?" — "Det er Skiebnen," var Svaret; "Dem kienner jeg; De har før viist mig Tjeneste; De har viist Dem deeltagende og modig; til Dem tør jeg have Tillid og Dem har Skiebnen ført mig imøde; da De omtrent for en Maanedstid siden steg ned i Taarnet, da var der til al Lykke ikke flere af Banden end jeg tilstøede deri; jeg flygtede for Dem og har siden ved en ung Mand ladet Dem bede om en Samtale, men fik intet Svar. Idag førte Skiebnen mig til Dem i Skoven; De har vovet

at møde mig her i den eensomme Nat; nu har jeg denne Samtale, hvorpaa mit Liv og min Dod, min Tilfredshed og min Salighed berover. Vil De hjælpe mig? . . . De tier! . . . Svar mig, for den barmhiertige Guds Skyld giv mig et venligt Svar!" —

"Vær rolig," svarede August; "jeg taug, ikke af Uvillie til at svare Dig, kiere Richard! men fordi jeg maatte betænke mig paa, hvorledes jeg skal begynde derpaa. Og endnu har jeg ikke fundet paa noget Middel." . . . "Ja jeg veed intet," afbrød Richard ham; "det er Dem, som maa udfinde, hvorledes jeg kan hjælpes. Jeg er af en fiendtlig Magt affkaaren fra al Bistand af hæderlige Mennesker; jeg er for raadvild, fornedret og kraftløs til at kunne hjælpe mig selv. Tusinde Mennesker ville foragte, mistænke og forskyde mig. O, giv mig et mildt og trosteligt Svar!" —

Her qualte Laarerne Richards Stemme; han knælede paa en lille Hoi, de gik over, og sagde med en dæmpet hui Stemme: "jeg knæler ikke for Dem, August! thi det vilde som Afgudereri være Dem foragteligt; men jeg knæler i dette Dieblif for Gud, som eene seer ned paa os og eengang skal domme os: jeg beder ham om, at han vil røre Deres Hierte, at han vil bøie det til mild og kraftig Følelse for mig!" — Nu bøiede han sit Hoved ned og skulde det med begge sine Hænder.

"Vær rolig, kiere Richard!" sagde August,

mild og rolig, "jeg lover Dig ved Gud og Alt, hvad helligt er, at jeg vil gjøre mig Umage for at udtænke et Middel, til at hjælpe Dig." — Richard sagde: "Hører det I Himle, I tindrende Stjerner over os, I Aander, som svæve omkring os, hører de første trøstelige Ord, som jeg i lang Tid har hørt, og lader dem blive til Betsignelse for mig." — Han sprang til og August sølte sig omfavnet af to kraftfulde Arme.

Udelshunden, som ikke forstod denne Gebærde, troede at den burde forsvare sin Herre, og foer med Gioen løs paa Richard: denne traadte tilbage og August bragte Hunden strax til at tie. — "Seer De," sagde Richard, "hvor uskyldig jeg er, selv dette Dyr misstender mine bedste Jolelser og troer sig forpligtet til at angribe mig!" — Ved den heftige Omfavnelse var den nederste Deel af Stoffen gledet fra Dolken, saa at August holdt den blottet i Haanden; klart blinkede Staalet i Stiernelyset. — "Jeg seer," sagde Richard, "at De dog med Forsigtighed har beredt Dem paa denne Sammenkomst! jeg fortænker Dem ikke i, at De havde nogen Mistanke til mig." — "Jeg havde den," var Svaret, "men har den ikke mere; og til en Forsikring derom vækker jeg Dig her Dolken, og staaer aldeles ubevæbnet for Dig." — Richard tog virkelig mod Dolken, hvis Greb blev raft ham; med dyb Eftertanke syntes han at betragte den; hans Laarer randt ned paa den: "lad disse Laa-

rer," sagde han, "som nu væde den, blive hæstede paa den; maaskee vilde de sætte nogle Rustpletter, men lad disse erindre Dem venligt om mig, lad dem stærpe Odden mod alle Deres Fiender!" — Han rakte Dolken tilbage og taase gif de ved hin andens Side hen mod Gaarden. Det lod som Richards Hierte var for fuldt til at han kunde tale.

"Men har Du da," spurgte August, "ingen Familie eller Frænder, Du kan henvende Dig til?" — "Jeg har," var Svaret, "aldrig kiendt Fader eller Moder: der er paa den hele Jord intet Menneske, der anseer mig for sin Slægtning!" — Her taug han igien og de nærmede dem alt til Gaarden, da han spurgte: "naar maa jeg tale med Dem igien?" — "Naar og hvor Du vil," svarede August; "Du kan jo komme til mig som Bissekræmmer, maaskee finder jeg da nok Leilighed til at tale i Centrum med Dig. Far vel! Hvor gaaer Du hen?" — "Der staaer mit Sovestammer," sagde Richard og viste op imod Kirken — "Gud maa laane den Huus, som Menneskene have forskudt." — Hastig ilede han henad Veien og forsvandt.

XLII.

Slige ere de Jomfruer i deres Tro,

(Mine Benner ere mig saa faa)

Alt som man træder paa Troskæbro

Man finder ikke een blandt tyve, der man kan lide paa.

Gammel Vise. (Udb. Danske Viser fra Middelalderen. III. 98.)

Naar en Mand duer til noget, saa har man somme-
mesteds den Feil, at man troer, han kan bruges
til Alt; saaledes gif det August paa Rinenhoi.
Baronen havde fattet en saadan Tillid til ham, at
naar en Sag ret laae ham paa Hjertet, saa skulde
altid hans fiere Gartner og Secretair besørge den
for ham. Saasnart denne derfor næste Morgen
lod sig see for Baronen, fik han Befaling, at
gjøre Aftale med Præsten om, at de tvende Liig,
som vare fundne i Laarnet, kunde en Nat i al
Stilhed blive stædte til kristen Jord. Kisten, der
indeholdt Søsterens Liig, skulde hensættes ved en
Side i Familiens Begravelse; Beenraden, som man
ikke kiendte til, skulde indlagt i en ny Kiste begraves
paa Kirkegaarden. Da August skyndte sig ud,
for at søie Anstalter hertil, mødte ham Julie, der
nysgierrig spurgte ham: om han inat havde talt
med den Ubekiendte? — Da det ikke faldt ham
ind, at benægte dette, saa vilde hun endelig vide,
hvem den Ubekiendte var og hvad han havde talt
om eller fortalt. August svarede: at han deels

ikke havde Tid, til at fortælle meget, deels havde lovet, ikke at tale derom til nogen, og endelig, at han selv vidste saare lidet derom.

Julie troede i Begyndelsen, at han blot vilde drille hende lidt, ved at ægge hendes Nysgierrighed; hun søgte derfor, ved Spøg og Kierteegn at opholde ham, men da hun mærkede, at det var hans Alvor, og at han, uden at føie hende, ilede bort, saa blev hun for Alvor vred paa ham. "Du er ret en . . .," sagde hun, og stampede med den lille Fod i de store Guloplanker. — "Ja jeg veed det nok," raabte han leende, "jeg er Din underdavige Børge." — Jo mere hun stienkte, jo mere loe han; jo snarere han stienkte sig bort, jo vredere blev hun. Hun havde virkelig gierne tilføiet ham Skade eller Sorg, for ret at hevne sig paa ham, da han viste sig saa uføielig ja endog opsærsig.

Hun var i denne ugunstige Stemning, da Nevoli, mens han gik allene med hende i Haven, fortalte, at hendes Onkel faderlig havde betænkt hende ved sin Disposition; hun kom derved, lagde han til, i Besiddelse af en Formue, der forenet med hendes adelige Byrd gav Anledning til de bedste og høieste Udsigter i Fremtiden. Julie yttrede den meest levende Taknemmelighed imod sin Onkel, men svarede kort og koldt, naar Nevoli talede om hendes Udsigter: hun mistænkte ham for, at han vilde udforske hende, og saaledes var det virkelig; hun var just i Luene til, ganske at indslutte sine Tanker i sig selv,

men han var just ogsaa stemt til, at paatrænge hende sine Lykønskninger, jo mere han saa, at hun ikke vilde modtage dem eller viste en paatagen Ligeegyldighed for dem. Deres Samtale, der faldt hende besværlig men moerede hende, havde megen Lighed med et listigt Forhør, hvori Dommeren vil udforske den Skyldige og søger, at besnære ham i hans egne Ord; men Julie stod sig godt: hun vidste, snart ved Spøg og snart ved at lade, som hun ikke ret forstod ham, at undvige alle oplysende Ytringer; følte hun sig i altfor stor Forlegenhed, saa afbrød hun Samtalens Gang, ved at spørge ham om en Blomst, som de kom til, ved at lade som hun blev adspredt, naar en Fugl fløj dem forbi. Dog om end Julie troede, at hun meget forsigtig havde udredt sig af denne Samtale, saa havde dog Revoli ved den for en Deel opnaaet sin Hensigt; og denne var: at sætte hendes Forsængelighed i Virksomhed; hun skulde nemlig, ved at tænke paa den verdslige Rang og Lykke, der forestod hende i Fremtiden, føle, at Forbindelsen med August ikke var noget, hun burde ansæe for rimeligt eller godt. Hun skulde ønske og haabe, engang at vise sig i de høiere Stænders Kredse, antage dette for sin Bestemmelse, fra hvilken hun ikke kunde afvige uden Sorg og Tab, som August's Kierlighed vanskeligt kunde erstatte hende. Da hun just, som man veed, troede sig fornærmet af ham og var vredagtig stemt, saa faldt den af Revoli udfroede Sæd ikke i nogen ugunstig Jord, og

Julie begyndte virkelig at overlægge, eller rettere at sammenligne og beregne: paa den ene Side stod Madame August, indskrænket til tarvelige Kaar, lav Rang, bestemt Virkefreds: paa den anden Side Baronesse eller endog Grevinde, Forhaabning om glimrende Kaar, høi Rang, fritaget for al ei selvalgt Virksomhed, Herskerinde over et talrigt Personale af Tienere og Underhavende. Adskillige vilde vist finde denne Beregning meget fornuftig, og vist er det: at den paa Egennyttens Tavle bringer til et meget bestemt Facit; Andre vilde maafkee ansee den for uædel, ja endog lav og uredelig; det er vanskeligt, at forene Partier, der nu idetmindste i meer end 5800 Aar have været i Strid med hinanden. Vi befatte os ikke dermed, men fortsætte vor Fortælling. Efterat Revoli havde forladt Julie, satte hun sig stille hen, med rynket Pande sammenlignede hun, med Fingeren paa Næsen beregnede hun, og udfandt til Slutning, at — hun havde begaaet en Troisshed mod sin Elsker. Hun kunde slet ikke ret begribe, hvorledes hun var kommen paa disse Tanker, ved hvilke hun følede sig fornødret. Hun ærgrede sig over sig selv: i hendes Hierte var der tomt: en skummel Ahnelse foer igiennem hendes Siel: mørk og glædelos laae hendes Fremtid for hende, thi

Uden Elskov, uden Hiertets søde

Attraa, er Ungdom kun en falmet Krands,

En Have uden Blomster, tom og øde,

En Morgen, kold og uden Sommerlands. *)

*) Ahlenscht. Længsel, Ath. III. 347.

Breden gik over til Bemod: hun følte, at hun maaskee havde været altfor opbragt over, at August ikke havde villet betro hende det, han vidste om den Ubekjendte: Det syntes hende, somt var hun forpligtet til at giengielde ham den Fornærmelse, hun havde begaaet imod ham, ved at sammenligne ham med Personer, der kun ved Tilfældets Luser vare ophoiede over ham. Altfor kjerlig vilde hun have modtaget ham, dersom ikke Undseelsen havde dæmpet Udbruddet af hendes Følelser. Men meget venlig modtog hun ham, da han kom tilbage fra de Grinder, som Baronnen havde paalagt ham, og indbød ham til en Underviisningstime for hende i Sang og Musik.

"Du forsømmer mig," sagde hun, "altfor meget; jeg lærer ingen Ting og taber endog Lysten dertil; thi jeg kommer paa den Formodning, at Du har opgivet mig som den, der mangler enten Lyst eller Evne, til at lære noget tilgavn." — "Det er et Spørgsmaal," svarede August, "om jeg kan lære nogen noget tilgavn, thi saa maatte jeg ikke allene selv ret forstaae det men ogsaa vide, hvorledes man skal lære det fra sig. Men jeg er tillige af den Mening, at i Alt, hvad man vil lære, er det kun Elementerne eller de første Haandgreb, man skal lade sig lære af Andre; siden maa det være egen Lyst, understøttet af eget Anlæg, som bringer det til nogen Fuldkommenhed, ellers bliver al Underviisning unyttig. Jeg kunde anføre man:

ge Exempler derpaa. Mangfoldige Fruentimmer lære i deres Ungdom de første Haandgreb i Tegning og Musik, men de bringe det aldrig videre end til nogle Forsøg, som man maa være høflig for at rose, og naar de engang træde ind i de huuslige Forhold, saa gribe de ethvert Paaskud, til at forsømme de Kunster, hvortil de virkelig ikke mangle Leilighed, men egentlig kun stadig Lyst og sandt Kald, ellers vilde de. . ." — "Ja, det kan gjerne være," sagde Julie; "men kom nu og lad os spille! jeg maa dog have et Menneſte, jeg kan lade mig høre for, som kan rette mine Feil."

Underviisningen begyndte nu, og aldrig havde Julie været saa lærvillig, saa sparsom til at modſige, som idag. Hendes Hensigt var, ganske at udſlette Erindringen om den Fortørnelse, hun havde yttret; de anvendte Midler vare unødvendige, thi August var for godmodig, til længe at holde paa sin Brede, helst imod hende, og egentlig havde han slet ikke troet, at Julie ret havde meent det med hendes Brede imod ham.

Der var altsaa den bedste Forſtaaelse, da Revoli, lokket af de Toner han hørte, kom ind i Værelſet; dette forſtyrrede Julies gode Stemning; hun kunde, uden selv at vide hvorfor, slet ikke lide denne Mand, og denne Dags Samtale havde ikke forbedret hendes Sind imod ham; det var hende desuden ikke tilpas, at nogen Fremmed hørte paa hende, naar hun modtog nogen Underviisning, thi

hun ærgrede sig da over enhver Feil hun begik, og havde den Skik, at hun idelig havde noget at spørge om; disse Spørgsmaal turde hun nu ikke komme frem med, da hun nok vidste, at de undertiden vare noget barnagtige; og Tanken om, at hun ved et af dem kunde givet Anledning til en Latter, var hende i høieste Grad modbydelig. Hun greb derfor det første det bedste Paaskud, til at afbryde Underviisningen; Nevoli var galant nok, til at yttre Lyst til at høre hende: men Begieringen derom blev ikke optagen vel og endnu mindre bønhort. "De vil nok moere Dem, men ikke fornøie Dem," sagde Julie og i et Dieblisk vare Instrument og Noder tilside, og Strikkestrømpen, Damernes bestandige Nødgreed, i Haanden.

"Naar skal Begravelsen gaae for sig?" spurgte Nevoli, da han mærkede, at Samtalen med Julie gik istaa. — "Hvem skal begravnes?" raabte hun forundret. — "Det er," var August's Svar, "kun de Døde fra Laarnet, der skulle føres til Kirkegaarden. Baronnen har bestemt imorgen Nat der til; det skal skee i al Stilhed, og han vil, at Følget skal kun bestaae af saa mange Personer, som der behøves, til at flytte Liigkisterne paa og af Bognen." — "Jeg kan begribe," yttrede Nevoli, "at han ikke vil, det skal giøre nogen Opsigt. Jeg kan desuden ikke være af Følget, thi jeg reiser i Morgen tidlig." — Da han var gaaet, spurgte Julie: "om hendes Onkel vilde selv være med til

Kirken?" — "Det skulde jeg ikke troe," svarede August, "og om saa var, saa ville vi giøre os al Umage for, at fraraade ham det; thi hvad skal han der? Det kunde let giøre et ubehageligt Indtryk paa ham." — "Men tager han ikke med," meente Julie, "saa kan jeg jo gierne følge med?" —

August studsede over dette Forslag, som slet ikke behagede ham. "Hvad vil Du der?" sagde han; "Natten bliver mørk og Veiret seer slet ikke ud til at blive godt." — "Siger Intet," var Svaret, "jeg pakker mig godt ind, og Du kan sørge for, at jeg saaer en lukt Vogn." — "Men," indvendte han, "Du bliver det eeneste Fruentimmer, som er med i dette Tog. Det vil ikke tage sig godt ud og formodentlig vil Din Onkel ikke tillade det." — "Alt det veed jeg Raad imod," sagde Julie, "min Onkel tale vi ikke til derom, og jeg klæder mig i Mandfolkeklæder." — "Men om," begyndte August, men fik ikke sagt mere, da Julie afbrød ham: "Her kan slet ikke nogen Indvending giælde. Det er jo min Tante som skal begraves, jeg vil med. Jeg kan jo sidde i samme Vogn som Du; saa ere vi, kiere August! desto længer samlede den Aften."

En saadan Grund ledsaget af et Blik fra Julies Die, der straaede meer end Venlighed, kunde ingen Modsigelse finde. Samtalen blev afbrudt, da August saaer Richard Bispekræmmer komme nede i Gaarden; det faldt ham ind, at fremstille denne

Mand for Julie, for at prøve, om hun i ham ikke vilde gienkiende den Ubekiendte fra Skoven. August havde for lagt Mærke til Richards udmærkede Tale, til at indgyde Almuens Fortrolighed, til at paasnakke Tjenestefolkene sine Varer, komme i Samtale med dem og faae dem til at fortælle alle Egnens Nyheder. Han havde nu Lyst til at see, hvor godt Bispefrømmere kunde spille sin dobbelte Rolle, og overtalede Julie til, at kiope noget af ham, da det var en meget fattig Mand.

Richard blev altsaa kaldet op og fremstillede sig saaledes, at August, der noie gav Agt paa ham, maatte tilstaae, at det næsten var ham umuligt at troe, at denne var den samme Person, som han inat havde talt med. Bispefrømmere beklagede med ængstlig Underdanighed, at han just idag, da han havde den Ære og Lykke, at gjøre sin Opvartning for den naadige Frøken, ikke førte saadanne Varer med sig, der passede for hende. — Julie bad ham venlig, at komme frem med det, han havde; og dette var virkelig saa lidet og slet, at man forundrede sig derover: men da Julie havde besluttet, at ville kiope, saa blev for nogle faa Rigsdaler snart hele Krammen hendes til stor Glæde for Tjenestepigerne, der alle fik Forøringer.

Richards Ærinde havde ikke været, at drive Handel, men at tale med August. "Det var min sidste Handel," sagde han, da de vare allene, "nu gaaer jeg hen, for at nedsænke denne forbandede

Raske, hvori der har været saa mange flette Varer og falske Penge, i Skovmosen; og gid jeg saaledes kunde tilintetgjøre enhver Erindring om den flette Forbindelse, hvori jeg har staaet. Har De ikke udfundet, hvorledes De kan anbringe mig til nogen ærlig Haandtering?" — "Endnu ikke," var Svaret. — "Det er Skade," var Richards Ord; "thi nu har jeg i tre Dage levet paa Rødder og Band; jeg gider ikke mere lade mig see blandt Folk i mine sædvanlige Forflædninger; og desuden er jeg ikke uden Frygt for, at støde paa en af mine forrige Kammerater, han maatte da enten blive min Fortrolige eller en af os maatte bide i Græsset." — "Jeg vil," sagde August, "tale med en gammel Advocat, som er her; maaskee behøver han en Tiener?..." "Det vilde jeg nødig være," var Svaret; "heller Dagleier, saa arbejder jeg, som jeg vil og kan; jeg behøver kun lidt; De maa ikke troe, at jeg har lidt Rød i de tre Dage: det er en Leve-maade, som jeg er vant til fra Barndommen af og ofte siden; jeg har undertiden levet i den største Overflodighed og befundet mig ilde derved. Nu forekommer det mig, som at jeg ved Trang og Tarvelighed affoner noget af min Brøde; og derved bliver jeg tilfreds." — "Det bliver mig vanskeligt," indvendte August, "at faae Dig ansat ved noget, naar Du saaledes vil forkaste, hvad jeg vil tilbyde, da jeg kun har lidet at raade over. Hvad har Du desuden imod at være Tiener, især hos en god Mand,

som jeg indestaaer Dig for at Advocaten er? Jeg tiener Baronen og Baronen har tient Keiserinden af Rusland: hans Excellence tiener Kongen og Kongen tiener Staten. Det er en loierlig Fordom, at forbinde Begrebet om Banære eller Slethed med nogen Stand; det egentlig flette Menneſke er det, som allene tiener sig ſelv og ingen anden." — "De maa," ſvarede Richard, "ſlet ikke bedømme mine Meninger efter Deres. De er blidelig ſat ind paa Livets Strøm i den moderlige Bugge; men jeg kaſtet derind af en Branding, og har ſiden ſeilet mellem Galgebakkens og Tilintetgiorelſens Skær; De kan troe, at man paa den Fart ſaaer langt andre Erfaringer og Meninger end fra Skolerne eller i det ſtille borgerlige Liv. Jeg overlader mig ganſke til Dem; De maa ſætte mig til hvad De vil, naar der blot ſkal phyſiſk Kraft, til at udrette det; jeg har ogsaa en temmelig Foraad af naturlig Forſtand, men hvor det kommer an paa det, ſom ordentlige Folk kalde Lærdom, der vil jeg maaskee tit komme i Forlegenhed." — "Men kan Du da," ſpurgte August, "læſe, ſkrive og regne?" — "Læſe kan jeg," var Svaret, "og til Nød forſtaaе hvad der er Mening i; men enten maa min Eone være liden, eller der maa findes mange uforſtaaelige Bøger, thi jeg har paa min Vandring truffet mange berømte Bøger, hvori der ikke var nogen Mening for mig. Regne kan jeg ſaa meget, at naar jeg blot havde nok at regne med, ſaa kunde jeg kiobe mig Søde

og Klæder, Paladser og Hierter. Med min Skrivning staaer det sig slettest, thi jeg kan egentlig ikke skrive, men derimod kan jeg tegne alle de Bogstaver, Snirkler, Stempler og Ansigter, som findes paa Bankosedler og Guldmynter. Kunne disse eller flere Efterretninger, som ere til Deres Tjeneste, tie ne Dem til nogen Veiledning ved min Ansættelse, saa er det mig kiert; men hellere maa De lade det komme an paa et Lykketref, thi jeg har den bedste Willie, til at skikke mig i Alt, men hielp mig blot!" — August gav ham sin Forsikkring derom og gif fra ham, da han var bange for, at en længere Samtale med Bispekræmmeren skulde synes mis-tænkelig.

Men denne Samtale havde alt varet for længe. Frøken Beatrice havde en Kammerjomfrue, som havde mindre Umage med at opvarte hende, end med at finde paa noget at fortælle. Beate Knapholt, var et ganske smukt Fruentimmer, vel meget inde i de 30 Aar, gammel og forstandig nok, til at tænke paa det reelle. Hun havde strax efter August's Ankomst til Gaarden fattet den Godhed for ham, at tænke paa hans reelle Forsørgelse, men han skionede ikke derpaa. Hun havde den Bane, som adskillige Skribentere ogsaa have, at hun gav enhver Ting eller Person det Navn, som forekom hende at være det rigtigste, om det end var nok saa grovt eller ondskabsfuldt. Da hun slet ikke kunde faae Gartnerens Skionsomhed i den Stand og Ret:

ning, hvori hun vilde have den, saa kaldte hun ham en storsnudet Dumrian, som man skulde tage sig iagt for; det er: om hvem man skulde troe og sige alt det Onde man kunde. Hun havde med en forsigtig Mine gjort Fruken Beatrice opmærksom paa Gartnerens Samtale med Bispefræmmeren.

Nysgierrighed og Mistanke vare derved opvakte, men da det tillige erfoeres, at Julie havde kjøbt hele Krammen, for at gjøre Foræringer til Pigerne, saa kom Sparsomheden i en saadan Begjæring, som yttrede sig i Brede. Den skulde gaaet ud over Julie, men da Tanten just traf August i Stuen hos hende, saa blev han den Tordenleder, som førte Uveiret fra hende; han maatte høre en lang og høi Forelæsnings om, at den ene Landløber holdt sig til den anden og det hele Kielstringeri gik da ud over det gode Herkabs Pung o. s. v. Kort sagt: Forelæsningsen var ganske i en pøbelagtig Tone, paa Grund af, at den, efter hendes Mening var silet til Pøbel. August var vant til, ved alle den Raadiges Skænderier, at tie og bukke, da han vidste, at enhver Indvending eller Undskyldning kun virkede som Olie i Ilden; imidlertid overgik den fornemme Grovhed denne Gang saa meget sig selv, at den taalmodige Ringeagt, hvormed han ellers pleiede at høre paa den, var nær ved at gaae over til lydlig Uvillie. Baronnen og Revoli, som vare tilstæde, sparede ham for denne unyttige Umage. Revoli gav sig til at rose hendes Raades betænk-

somme Hunsboldning, og førte hende derved til en vidtloftig Fortælling om de herlige Priser, man havde havt paa mange Ting i den velsignede Kong Kristian den Siettes Tid. Baronnen anvendte sit sædvanlige Middel: han gav ihast alle dem af hans Undergivne, som vare tilstæde, og først den, som Breden gik ud over, et Verinde, der førte dem af veien. Julie kunde ikke andet end harme sig over, at hendes Elsker var i den Stilling, at han taalmodig maatte taale sig en Tiltale.

XLIII.

Haabet glimter i Tvivlens Nat,
 En valdig Haand griber Roret fat;
 Ei fører den Strøm os, hvorhen den vil;
 En høiere Visdom leder det Spil.

Anonymus: Athens IV. 243.

Nevoli tog Afsked med Baronnen og hans Søster om Aftenen: næste Morgen meget tidlig reiste han, og havde iforveien en kort Samtale med August; med saa og vægtige Ord advarede han sin unge Ven mod enhver Tanke om Forbindelse med Julie: han burde, saa sluttede Advarslens, af al Magt løsribe sig fra den; Fordomme yttres vel nu mindre tydelig end i gamle Dage, men de ere endnu ikke mindre hidsigte og strænge. — "Det er desuden,"

sagde han til, "høi Tid, at Du seer engang til Din Fader: han længes efter Dig og han er i en stor Forlegenhed, hvoraf Du maaskee kan udfrie ham: skulde Du ikke kunne andet, saa kan Du idetmindste troste ham. Søg at komme til ham, jo før jo hellere."

Denne Efterretning satte August i Uro; den bidrog til, at forøge den sorgmodige Stemning, hvori desuden Frøken Beatrices grove Skænderi havde sat ham. Vel brød han sig ikke synderlig om, hvad denne Dame, som Folkenes Ringeagt og Had havde smykket med Tilmavnet af det gamle Spectakel, sagde til eller om ham; men et Menneſke maa være saa ringeagtet som man vil, saa kan det dog tilfødigviis, enten af Eenfoldighed eller Ondskab, ved sine Ord opvække meget bittere Følelser hos os. August havde ved Baronens Yndest for ham og ved sin Forbindelse med Julie ligesom glemt sin underordnede og afhængige Stilling. Frøkenens uſtaansomme Tiltale havde vakt ham af denne Ubevidsthed: hertil kom nu Revolis Advarsel: og, som det pleier at gaae, naar man først er kommen paa sorgmodige Tanker, at den ene fremkalder flere: han tænkte paa, at han slet giengieldte Baronens Godhed ved denne Forbindelse med hans Søsterdatter, hvortil han vist aldrig godvillig vilde give sit Minde; hertil kom, at Julie alt ved flere Leiligheder havde viist en Hefstighed, en Herkesyge, der maatte forurolige ham som hendes Elsker.

Aldeles bekymret og nedslaaet var han derfor, da han bad Baronen om Tilladelse til, paa fire Uger at maatte gjøre en Reise i et for ham yderst vigtigt Anliggende. Baronen kunde baade høre og see paa ham, at der var noget, som laae tungt paa hans Hierte; med sin oprigtige Yndest for August og med sit kjerlige Gennyt spurgte derfor Baronen ham, om der var nogen Ting, hvori han kunde hjælpe ham ved denne Reise? — "Al, De har, min gode, min i Sandhed naadige og ædle Herre!" — var Svaret — "giort meget mere for mig, end jeg fortiener; De har giort Alt, hvad der var muligt, for at lindre og fjerne mine Ulykker fra mig, men jeg frygter for, at det Alt vilde være forgieves." — Her qualte Bemod hans Stemme. "Vi vil haabe, sagde Baronen, "at det ikke er saa galt. Grist Mod, min Søn! Man maa rigtignok være forsigtig! Skulde det knibe, saa henvend Dig kun til mig, eller kom helst selv tilbage til mig. Jeg vil længes efter Dig; og det vil ogsaa Julie; hun kunde dog lære en heel Deel endnu af Dig, og den Løs vil jo ikke lære noget uden af Dig. Reis Du nu med Gud, og kom snart igien! Vær forsigtig paa Reisen! Bogt Dig for slet Selskab! der har Du Reisespenge." —

August modtog Gaven, som han ikke turde afslaae, uagtet han ikke trængte til den, da han ved Baronens forrige Gavnildhed og sin egen Sparsonhed havde et temmeligt Forraad af Penge. Han søgte

at afforte Samtalen, for ikke at sige for lidet for sin Taknemlighed eller for meget for sin Ængstlighed, og udbad sig blot Tilladelse, til at afreise strax imorgen. Den fik han, dog med den Betingelse, at han først skulde give Beretning om, at Begravelsen var fuldbgyrdet.

August underrettede nu Julie om sin Afreise imorgen; hun blev meget ilde tilmode derover og spurgte ham ængstelig om, hvor længe han blev borte? hvor langt han skulde reise? Hun bad ham inderlig om, at komme snart tilbage, og paalagde ham, at skrive hende til. Denne Sag havde imidlertid sine store Vanskeligheder, thi den kunde kun skee igiennem en Fortrolig, som de maatte vælge dem. Han følede sig ikke stærk eller modig nok, til at afflaae denne Begiering og foreslog Morten Saltning til denne Fortrolige. Dette Forslag behagede ikke Julie, som hellere havde valgt et Fruentimmer hertil, men August fik hende tilsidst, til at give efter heri. Til Slutning bad han hende om, at opgive den Plan, at være tilstæde i næste Nat ved Begravelsen; det vilde hun slet ikke. — "Nei," sagde hun, "nu reiser Du bort, jeg veed ikke, paa hvor lang Tid, nu vil jeg nyde Dit Selskab saa meget som jeg kan." — Mod sli en Grund kunde August ikke vel have noget at indvende. Nu faldt det ham først ind, at Richard forgieves vilde søge ham paa Kinenhøi; han bad derfor Julie om, at hun, saasnart hun saae ham, vilde henvise ham til Kiobstaden**g, hvor han

da vist kunde faae Efterretning om ham hos Riobmand Livers. Julie har de i den Anledning mange Spørgsmaal at giøre, men August søgte, at undvige deres Besvarelse, dog kom han under Samtalens Gang til at oplyse hende om, at Richard Bissekrammer og den Ubekjendte i Skoven var een og samme Person.

Taae og ubehageligt Veirligt havde Almanakken ansat til den Nat, da den eventyrlige Begravelse skulde gaae for sig, og det viste sig ogsaa i saa høi Grad, at August endnu blev mere slet tilmode derved, at Julie vilde være med. Klokken var Ti; alt saae man den blege Natlampe paa Baronens Kammer, og Alle i Omegnen laae i deres søde Rattero. De to Bogne kiorte frem, som skulde bringe Eigene bort, nemlig Frøken Julie Palmarsmoers samt den Ubekjendtes, om hvem alle Efterretninger manglede; man havde besørget en Kiste til denne, hvori hans Beenrad var bleven indlagt. Til Julie Mordan havde August besørget en lukket Bogn, men det blev ham ikke strax muligt, at sætte sig ind hos hende, thi der mødte den Omstændighed, at Forvalteren og hans Skrifer fulgte med, og derpaa havde de Elskende ikke tænkt. August troede, at det vilde være en Uhosflighed, ikke at følge til Hest med dem: de vilde, meente han, ansee det for en Hoffærdighed af ham, naar han forlod deres Selskab, for at sætte sig ind i Bognen hos Frøkenen.

Baronen havde udtrykkelig forbudet, at der ikke maatte bruges Fakler ved Toget, da dette vilde have vaakt for stor Opmærksomhed i Omegnen og maaskee kaldet Folk sammen som til en Ildesbrand. Man havde derfor ingen anden Lysning end af et Par Staldlygter. Natten var meget mørk, og Nymaanens svage Lys dæmpedes af Taage og Drivstyer. Veien var meget slet, saa at man blot kunde fiøre Fod for Fod; det gik Julie for langsomt og hvert Dieblik tittede hun af Karretvinduet, for at see efter August; tilsidst kaldte hun lydelig paa ham; han maatte give en af Karlene sin Hest, for at sætte sig ind hos hende. Hun foreslog at fiøre forbi de andre Bogne, som vare forud, men dette var nu ikke muligt i den smalle Gyde, der næsten strakte sig ligetil Kirken. "Det burde Du ogsaa have betænkt," sagde hun vranten, "og ladet min Bogn komme foran." — "Det er mig nu ikke muligt at rette denne Feil," var Svaret, men da hendes Vrantenhed slet ikke vilde give sig tiltaals, saa foreslog han hende, at vende tilbage igien, saasnart man fik saa fri Plads, at Bognen kunde vendes. — "Ja det faae vi jo ikke for tet ved Kirken," sagde hun; "og saa kan jeg ligesaa gierne blive der, for at bevise min Lante den sidste Ære. Det lader ellers som Du er forlegen for, at faae mig bort fra Dig . . ." Han vilde just til at svare hende paa denne ufortiente Bebreidelse, da Bognen maatte giøre Holdt.

Den forreste Bogn var væltet; den Ubekiendtes Liigfiste var rullet ned i Grøften og gaaet istykker. August maatte udaf Karetten, for at hielpe tilrette igien: Det var ham rødsselfuldt, at høre Karlene spøge, lee og sige hinanden droie Vittigheder, medens de atter opsamlede den Dødes Levninger. For saa hastigt som muligt, at faae Ende paa dette ubehagelige Optrin, var han behjelpelig ved Arbeidet, men blev derved baade vaad og tilsmurt. Da han kom tilbage til Karetten, var Julies Brantenhed forbi: Yderligheden havde forvandlet hendes Utaalmodighed til Latter over sig selv; hun tog venlig mod August, faldt ham om Halsen, og bad ham om Forladelse for hendes forrige Martighed. Han maatte giøre hende opmærksom paa, at hans Klæder vare tilsmurte, men derom brød hun sig ikke. "Lante Beatrice," sagde hun, "seer mig imorgen vist ikke i disse Klæder." — Man maatte være saa slet tilmode som August, for ikke at ønske denne Riørsel mere langvarig. — "Hvad om det nu var os," sagde han, "de saaledes kiorte med!" — og Julie følte hans Saarer paa sine Kinder; hun blev urolig og rørt over hans dybe Bedrøvelse, og søgte at trøste ham: men det lykkedes hende ikke.

Omsider naaede man Kirken. Den gamle Præst og Degnen ventede der. Den Ubekiendtes Liig blev jordet paa en affides Krog af Kirkegaarden. Imidlertid traadte Julie ind i Kirken; den var meget svagt oplyst af et Par Lygter og det skumle Halv-

Lys bragte hende til at gyse. Hun saae Lyaglind og Mennesker i den Palnamoerske Families Kapel, og vilde ile derhen, men tog sig ikke iagt for, at to Faldluger ned til Begravelsen vare aabnede. Alt svævede hendes ene Fod over Aabningen og hun var begyndt at synke, da hun bagfra blev greben af en stærk Arm og holdt tilbage. Den dobbelte Skræk afgang hende et høit Skrig, som henvendte Opmærksomheden paa hende. August, som ihast var kommen paa Tanken om Muligheden af den Ulykke, at hun kunde styrte ned i Begravelsen, var ilet efter hende.

Halv bevidstløs lænede Julie sig op til ham, da hun fik en ny Skræk, ved at see et Menneske ihast svinge sig op fra Begravelsen, og pludselig at trykke sig ind i en mørk Krog. August behøvede sin hele Fatning, for ikke at blive bange for dette Syn, slippe Julie og gribe efter Personen; men et eeneste Lys, som denne ihast lod høre, oplyste ham om, at det var Richard. Karlene vare komne ind i Kirken med Kisten, men deels havde de for meget at tage vare ved deres Arbeide, deels havde Julie henvendt deres Bine paa sig, derfor snoede Richard sig ubemærkt forbi dem, idet han stedse passede, at de vare mellem Lysningen og ham.

Præsten havde kastet Jord paa Liiget og man var ved at nedsænke det, da Degnen pludselig istemte Psalmen: "Hvo veed, hvor nær mig er min Ende." Der var ingen, der havde anmodet ham derom,

men Manden troede, at der ingen burde nedsænkes i det naadige Herstabs Begravelse, uden at ledsages af en Liigsang. En sagte og smuk Sang vilde vist været her meget passende, men den kunde Degnen ikke give; han gav derfor i sin Tienstiver en Række af Mislyd, af hvilke hver enkelt lignede et langtrukket Dyrebøl. Denne Sang gjorde en modbydelig, rædsom Virkning og Julie rystede som af Feberfulde. Man skyndte sig bort fra dette Optrin.

"Du maa ikke forlade mig," sagde Julie bønlig til August; "jeg kan ikke holde mig selv opreist; bed Rudstken, at han skynder sig hjem." Rudstken var selv inderlig fied af dette Rattetog og havde den største Lyst til at skynde sig, men idet han hurtigt vilde dreie ind i Gyden, væltede Karetten. August kom først ud af Bognen, men da han vilde hjælpe Julie frem, laae hun kraftløs og uden at give en Lyd fra sig. Hans Stilling var her virkelig fortoivlet. Tanken: Julie er død! overvandt alle andre Betragtninger og han skreeg om Hielp. Forvalteren fik Julie bragt ind til Præstens, hvor hun blev overgivet til Fruentimmernes Omsorg.

Vel kom hun snart tillive igjen, og befandt sig temmelig vel, men der var ikke at tænke paa, at faae hende til Rinenhøi i den Nat. Nu var det robet for altfor mange, at hun forklædt havde været med Toget, og følgelig kunde det ikke mere følges for hendes Onkel. Denne Betragtning satte

hende i Uro, men havde dog ikke større Magt over hende, end at hun et Par Timer efter sit Uheld kunde spøge med Præstens Døtre, fordi de saa ivrig havde taget dem af den halvdøde Yngling. Under denne Spøg søgte hun vistnok at skule Undseelse over, at Fruentimmerne havde truffet hende forklædt i Selskab med lutter Mandfolk.

Var hun stærk nok, til at spøge over denne Tildragelse, saa var det derimod meget langt fra, at August kunde det. Frygten for Julies Liv var vel snart forsvunden, men den hele Tildragelse forekom ham af en saa uheldig Virkning paa Fremtiden, at han ikke uden den største Befymring kunde tænke paa den. Han skulde nu give Baronen Beretning derom: hvorledes vilde den Gamle modtage den? hvorvidt vilde Skylden for den blive tilregnet ham? hvilken Virkning vilde den for Fremtiden have paa Julie? Alle disse Spørgsmaal kunde han ikke uden Vængstelse besvare. — Giennemvaad, forfrossen, befymret og forrigsuld kom han hjem og Naturen gav hans udmattede Siel og Legeme sin venlige Lægedom i en qvægende Slummer.

Saa snart han kunde, fremstillede han sig for Baronem. Han var nødt til, at omtale det Uheld, som var tilstødt Julie, og Baronem blev mere forundret end vred over, at hun havde været med. — "Men hvad vilde hun der? Hvad skal det betyde? Hun er dog vel ikke farligen saaret?" — spurgte Baronem i et Mandedræt. Nyligen var der

just sendt Bud om: at hun befandt sig meget vel og paa de andre Spørgsmaal indlod August sig saa lidet som muligt. Han var glad ved, at kunne faae Forlov til at begynde paa sin Afreise.

Med et tungt Hierte reed han bort fra Kinen: hoi, men tog en Omvei, for endnu engang at see Julie og forviisfe sig om, at hun var uden Fare. Meget kunde de to Personer have at sige hinanden, men det var dem ikke muligt, at komme til at sige hinanden eet Ord, thi Julie var stedse omgivet af Præstens Kone og Døttre, hvilke oprigtigen glædede sig over hendes Velbefindende, og ved deres Omhu og Samtale gjorde alt deres til, at vedlige holde hendes gode Lune. Det lidet, de kunde, ikke sige, men telegrafere til hinanden ved Miner og Blikke, var Julie ikke nok; hun fandt derfor paa, at bede August, om han vilde tage et Brev med fra hende til en Veninde. Man fik altsaa Skrivers toiet frem; dette lille Brev var snart færdigt; det blev omhyggeligt forseglet, men ingen fik Udskriften at see, thi den var: Til min August.

Det var alt langt hen paa Eftermiddagen, da han blev færdig med dette Besøg i Præstegaarden, og neppe var han kommen vel udaf den, før han horte Baronens Vogn at rulle ind i den.

XLIV.

Paa Cimbrisk Kyst der ligger skjult en Banke,
 Som skyder sig af mørkblaa Afgrund frem,
 Hvor trædte, kogende Sirener vanke
 Og flusse Sømand med forønsket Hiem.

H. L. Bernhoff.

 Rittende Brev fra Ulrikke.

Løgersvraa. 27 Septbr. 1773.

Rebecka har vist ikke forsømt, efter sit Løfte, at sende Dig, kære Moder! Efterretning om mig i de faa Dage, jeg ikke selv kunde. Nu kan jeg med egen Haand hilse Dig fra Din lille Datterdatter Augusta. Hun ligger her i sin Bugge ved Siden af mig og slumrer sødt. Den gode Ludolf har nylig døbt hende, men det var ikke fordi hun var syg; nei, det er ingen af os, men der er den Tro blandt den fromme Almue, at naar et Barn først er døbt, saa have de onde Væsener ingen Magt over det. Jeg forstaaer ikke denne Tro og kan ikke begribe, hvilke onde Væsener Gud skulde forunde Magt til at skade et uskyldigt Barn; dog havde jeg ingen Nødsighed paa mig, før jeg fik Augusta døbt, og Lovise var meget ivrig for det. Da jeg raadførte mig med Hr. Ludolf derom, smilede han venlig og sagde: hvad man gjør i god Mening og med fromt Hierte er aldrig mishageligt for Gud. Det er mig selv usforklarligt, men Du kan aldrig

forestille Dig, hvor ængstlig jeg er for, at gamle Sara skal besøge mig; jeg bliver ordentlig bange blot ved at nævne hende. Jeg vil gjøre mig Umage for, aldrig at tænke paa hende, men Præsten har dog Ret, at man bør undflye al Forbindelse med onde eller mistænkelige Væsener.

Jeg er bleven mere ængstlig af mig, siden Gud betroede dette Barn til mig; min Omhu skal ikke blot pleie det, bevogte det i dets spæde, hjælpeløse Alder, men jeg, jeg Svage, skal danne, udvikle dets Aand, jeg den Faldne skal lære hende, at bestaae i Livets Fristelser; jeg som letsindig har søaget Dine Forhaabninger, min kjerlige Moder! skal vove at sætte min Forhaabning til, at et Væsen som jeg danner, skal blive til noget godt. Meer end nogensinde længes jeg efter Dig eller idetmindste at leve i Nærheden af Dig, for at trostes og undervises af Dig: men jeg indseer nok, at det nu i nogen Tid ikke vil være raadeligt, at jeg kommer i Eders Omegn. Tak for Dine venlige Breve: naar jeg blot seer Trækkene af Dine Bogstaver, saa bliver jeg frimodig og let om Hjertet. Leveer min Fader indlagte lille Brev og kys paa mine Begne hans Haand, fordi han skrev saa kjerlig til mig. Jeg forkielede Barn har nogensinde kunnet tænke, at han var haard imod mig eller rigtig vred paa mig! Ak, det er mig, som ikke har kunnet taale al den Kierlighed, som mødte mig her i Verden!

Naar jeg saaledes sidder her og stirrer ned paa denne Bugge, saa forekommer det mig som jeg var Parcen Lachesis, der skal spinde Fremtidens Traad: men kommer det ogsaa ganske an paa mig, om den skal blive hvid eller sort? Hvor gjerne vilde jeg, at den jevn og hvid skulde fare hen med Livets Spole, men jeg ryster af Vengstlighed, naar jeg tænker paa, at det skal komme an paa min Haand. Menneskene ere altfor dristige til at paatage sig Forpligtelser: de tænke ikke paa Ansvaaret: egenfjellig tiltroe de sig Kraft nok, men tænke ikke paa den Skade, de foraarsage, naar denne pludselig svigter. Letsindig og hovmodig som Phaeton vover enhver sig til at fiore Solens Vogn, men af Angst eller Svaghed slippe de snart Tømmen, og ved Uforsigtighed affvie de Jordens Glæder, ja udtørre Bøldet til dem. Du kiender jo dette yndige og betydningsfulde Digt, og at Jupiter selv allene kan oprette den Skade, som den Dumdristige har forvoldt.

Rebecka, der viser sig som min ældre forstandige og kierlige Søster, staaer hos mig og siger, at jeg idag ikke maa skrive mere; jeg veed ikke hvorfor, thi jeg befinder mig meget vel og det har giort mig godt, igien at skrive til Dig og Fader; men jeg er vant til, i denne Tid at vise hende ubetinget Lydighed.

Tyvende Brev.

Løgersvraa. Octbr. 73.

Ludolf og hans Rebekka have paalagt mig, at takke mine fiere Forældre for de betydelige og skionne Foræringer, de have sendt os: ja os maa det hedde, dersom den gode Forstaaelse heri Huset ikke skal blive forstyrret. Ludolf fandt strax Foræringerne for mange og for kostbare, og jeg, som ikke for meget vilde, at noget skulde støde ham, sagde i min Angst, at det kunde dog ikke være mindre til Rebekka, mig, Lovise og den lille Augusta. Hvad der paa denne Maade gaaer fra dem, kunne vi let paa anden Maade erstatte dem. Du kan troe, det er ikke altid let at giøre Foræringer paa en god Maade, og især til Mennesker, der tarvelige giøre sig en Glæde af deres Uafhængighed; men nu haaber jeg at det gaaer godt, thi hver Dag have vi en munter Scene, med at vælge, bestemme og skære til, og for det meste faaer jeg dog min Vilsie frem. Meest Møie havde jeg med, at faae et Stykke Sirts bestemt til en Sloprof til Præsten, thi han er ingen Elsker af denne Dragt, og han gav tilsidst kun efter, troer jeg, for at unde sin Kone og mig en Triumf; den love vi os først tilgavns den Dag, vi see ham i Sloproffen, thi endnu har jeg ikke seet ham i den eller med Nathue, dem han kalde Dovenskabens og Forkielingens Insignier. Den, der gaaer af med den største For-

deel ved vor Uenighed, er Lovise; thi hun faaer alt, hvad vi ikke kunne forliges om, at anvende paa anden Maade, og bliver udstafferet som en Dame af Stand. Jeg under hende det vel, hun er barnagtig glad for hvert Stykke, hun faaer, og forstaaer meget godt at stikke sig i sin nye Dragt og Rolle. Det er forunderligt, saa let et Fruentimmer, der ikke er klottet af sig, kan tilegne sig de fornemmere Stænders Udfærd og Manerer. Hendes høieste Ønske er, troer jeg, at kunne engang vise sig i sin nye Skikkelse for sine Frænder! Hillemand! sagde hun forleden, hvor Junkeren vilde gloe, naar han saae mig i denne Dragt! og nu skulde jeg rask feie ham fra mig. — Paa saadanne Bagateller beroer Modet hos os arme Fruentimmere, og jeg har raadet min gode Lovise fra alle dristige Forsøg heri, thi hans Ønsker vilde vist ikke blive formindskede ved at see hende nu, og Forsførelsens Kunster ere mange.

Vor Tid svinder blidelig hen heri Huset ved venlig Spøg og alvorlige Samtaler, og vi see rolig Vinteren imøde, der alt et Par Gange har viist sig i sin Barfthed for os paa denne Egn, hvor Vestenvinden gjør en forfærdelig Allarm, uagtet vi ere et Par Mile fra Havet. Man maa virkelig være i godt og venligt Selskab her, for ikke at skrækkes af Vinterens Riedsomhed; megen eller moersom Omgang maa man ikke love sig af Omegnens Mennesker, hos hvilke Studehandelen egent-

lig er den kiereſte Samtale og altfor ofte den ypperſte Kundskab. Ludolf med et Par Nabovenner ærgre ſig derover, og det vilde jeg ogsaa, naar jeg ikke, juſt for at moere ham, havde beſluttet, at ſee Sagen fra dens latterlige Side, og dertil give Her-
 rerne ikke allene Anledning men endog en Slags Rettighed, naar de anſee denne og al anden ſlig Handel for det vigtigſte og reelſte Menneſket bør lægge ſig efter.

Med Forſkrækkelse hører jeg, at Greven endnu ſpørger efter mig. Jeg havde haabet, at han for længe ſiden havde glemt mig eller idetmindſte opgivet enhver Tanke om Forbindelſe med mig. Mig ſynes, at jeg nokſom har ladet ham føle, at jeg aldrig nogensinde mere vil ſtaa i nogen Forbindelſe med ham, og jeg vilde nødigt lade det komme ſaa vidt, at jeg maa lade ham det vide paa en fornærmende Maade, thi maaskee kunde det opirre ham til Forholdsbregler, ſom vilde gjøre en for mig ubehagelig Opſigt, uden at boie min Villie eller føre til den ringeſte gode Forſtaaelse mellem os. Du maa, søde Moder! ſlet ikke lade ham vide det allerringeſte om, hvor jeg er. Jeg veed ikke, om jeg er meeſt bange for ham eller for Sara Nappers, der et Par Gange har ſpurgt efter mig: hun er hver Gang bleven afviiſt, men jeg bliver ved, af og til at ſende hende ſmaa Gaver; dog ſidſte Gang fik jeg dem tilbage igien, da hun havde ſvaret Budet: at hun ikke modtog Gaver af dem, der

ikke vilde tale med hende, og desuden haabede hun, at hun snart ikke mere trængte til nogen Gaver; maaskee forstaaer hun derved, at hun snart venter at døe.

Bort Selskab her bliver snart forøget med en Person. Min Rebekka har en ældre Broder, som har faret som Capitain paa Ostindien; han vil nu ikke længer fare, da han har tient sig saa meget, at han enten vil kjøbe sig et Landgods eller etablere sig som Riibmand. Vinteren vil han imidlertid tilbringe her hos sin Svoger. Jeg blev slet ikke glad ved Efterretningen herom, thi i en Familie eller et Huus, hvor man besinder sig vel hos hverandre, kan Ankomsten af en ny Person let forstyrre den rolige og behagelige Tilfredshed.

Et og tyvende Brev.

Løgersvraa. Novbr. 73.

Capitain Johan Nerdan er ankommen for vi ventede det. Han er en rask Mand paa omtrent 40 Aar, og veed meget at fortælle om Ostindien, om Hinduer og Malayer, om Hollændere og Chineser, om Abekatte og Pappegoier. Han fortæller ret godt og man faaer ordentlig Lyst til at see den fremmede Verden, der synes os bekiendt fra vor Barndoms Eventyrer. Dog maa Du ikke blive bange for, at jeg vil forlænge min Flugt, ved at forsøge paa en Reise derhen; jeg er bunden med faste Baand til det Sted, hvor Augustas Bugge staaer,

og jeg har slet ingen Lyst, til at giøre Bekiendtskab med Damerne i Forsten af Masulipatnam's Harem. Jeg frygter ellers for, at Capitainen ikke vil finde Smag i vore Vinterforlystelser og vore Samtaler her. Han er vant til et ustadigt og undertiden farefuldt Liv og slige Menneſker kunne ikke godt finde sig i Rolighed. Han har allerede yttret sin Ergrelse over at vi ikke boe nær nok ved Havet, og saasnart han hører, at det stormer, bliver han ganske urolig i Kroppen. Det største Hædersnavn han kiender er Navnet af en dansk Sømand. Hans bet er blevet til hans Element og hans høieste Glæde har vist hidtil været, at trodse og overvinde dets Farer. Han kan aldrig sidde, naar han fortæller og naar han ret kommer i Passion, har man ondt ved at forstaae ham, thi han benævner Alting baade paa Huse og Menneſker med Skibstalemaader. Han har allerede sagt mig et Par Complimenter, hvis Betydning jeg mere maa ahne end forstaae.

Han blev ganske forundret over, at træffe en Beslægtet i mig, men Rebecka har maattet forklare ham, at Nerdan ikke er mit rette Navn, og at jeg har Marsag til ikke at bære dette i nogen Tid. Jeg er bleven ganske mismodig, ved at tænke paa, hvor ofte jeg i den senere Tid har maattet skifte Navne; men det har jo maattet være saaledes. Nu siger Capitainen om mig: at jeg farer under

falsk Flag, men han lægger til: at det undertiden er nødvendigt, naar Farvandet er usikkert.

Stormen er en Musik, hvortil Capitain Nersdan absolut maa dansse, og forleden havde vi denne Musik i saa høi en Grad, at jeg blev bange for, vor Præstegaard skulde blæst bort. Det er skrækkeligt hvor afmægtig man føler sig i Naturens Oprør; jeg sad modløs og tænkte paa, hvorhen jeg skulde flygte med min Augusta. For nogen vidste af det, var Capitainen med en af Karlene paa Veien ned til Vesterhavet, og vi saae ham ikke før Dagen efter henimod Aften. Hans Beskrivelse over Stormen og dens Virkninger ere frygtelige. Da han nærmede sig Stranden, fløi Sandet og Bølgenes Skum saaledes omkring, at næsten Intet var at see af Himmel eller Hav, selv paa Landjorden turde man knap gjøre et Skridt fremad af Frygt for, at man ikke skulde finde Veien tilbage. De, som stode nærmest hinanden, kunde ei tale sammen, thi intet Ord blev hørt for Vindens Susen og Bølgenes Allarm, i det de væstede sig mod Kysten og brød frem over Sandbankerne. Guds Magt er frygtelig, naar den kommer paa Veirets Vinger. Endnu idag kan man her høre Brusen af Havet, som ikke kan komme til sin Rolighed igien; dog det skal yderst sielden være Tilfældet, at det her er roligt paa denne Tid af Aaret. I saadant Veir lærer man at have Agtelse for Sømanden og at prise Landlivets Rolighed.

Nerdan kom snart i Selskab med flere Mennesker, der agtede sig til Kysten, men, meente han, ei alle i den frommeste Hensigt. Uveiret var imidlertid saa voldsomt, at ingen i Begyndelsen turde vove sig fremad og de fleste søgte Ly i en Bondesgaard, hvor Nerdan gav sig i Snaak med dem. Alle vare enige i, at der vist var strandet nogen i Dag, men da han forestillede dem, at de derfor alle burde ile til Redning, saa vare de ligesaa eensstemmige i, at der aldeles ingen Redning var mulig; det eeneste, man kunde gjøre for Menneskene paa de strandede Fartøier, var at vente paa dem, det kunde lykkes at komme land, og da pleie dem godt, hvortil de i Almindelighed meget trængte.

En gammel Jyde fortalte ham: "nu har jeg levet henved tolv Aar paa den fjerde Snees, og da jeg var tyve Aar begyndte jeg for Løier at skjære en Skure i min Karvestof for hvert Skib, der strandede saa nær vor Kyst, at jeg kunde vine det, og nu i Foraaret var jeg paa den syttende Snees. Saa god har," lagde han til, "Gud været imod os, og ikke ladet os mangle sin Betsignelse." — Denne Tale behagede naturligviis ikke Sømanden, men han fandt det ikke Noien værd, at betage Jyden hans urigtige Forestilling. "Saaledes maa man," sagde Ludolf, "tænke paa denne Kyst, thi Adel og Geistlighed toge Kristian den Anden det meget ilde op, at han ikke vilde lade dem beholde

deres ubetingede Naadighed over de Strandedes Liv og Gods."

Under Samtalen i Bondegaarden var Stormen bleven mindre hæftig, og alle Folkene fulgte med Nerdan til Kysten. Da de kom der, saae de to Skibe strandede: begge stode saa nærved Landet, at Bore godt kunde see Skibsfolkene paa Dækket og oppe i Takkelagen; men det var aldeles umuligt at komme dem til Hielp. Enkelte Mennesker sprang eller faldt over Borde, men bleve strax borte mellem Bølgerne. Nerdan fik ved Overtalelser og Løfter omsider nogle til at gaae ombord med sig i en Baad, men den blev saa voldsomt kastet af Brændingerne tilbage paa Kysten, at man maatte opgive ethvert nyt Forsøg.

Endelig satte der en Baad ud fra det ene Skib, men idet den nærmede sig Landet, kandrede den. Nerdan veed ikke, hvor mange der druknede, men kun saa kom levende iland, og blandt dem var der et Fruentimmer. Man kunde see, at de Ulykkelige, som vare ombord, raabte om Hielp, men man kunde ikke høre det for Havets Brusen. Fra det ene Skib blev ingen Baad sat ud, og formodentlig er den bleven redden bort af Bølgerne, idet man forsøgte derpaa. Til sidst splittedes Skibene ad; Menneskene flandrede sig fast paa Master og Planker, men de fleste bleve knuste, inden de naaede Landet. Kun tolv eller tretten naaede afmægtige til Kysten.

Nerdan har selv overbevist sig om, at enhver af de Strandede, hos hvem der endnu var Livstegn, paa det omhyggeligste er bleven modtaget og pleiet. Det ene Skib var Hollandsk og det andet Engelsk; det ræddede Fruentimmer var fra det sidste; Nerdan har selv talt med hende; hun var meget afmægtig, men han mener, at der ingen Tvivl er om, at hun jo ved god Pleie nok kommer sig igien, men hun har lidt meget i de fire Dage, Stormen har varet. Hun taler godt Dansk og har alt spurgt efter en Baron Palmamoer paa Kinenhøi; men han kiendte hverken Manden eller Gaarden, og kunde altsaa ingen Oplysning give hende. Heller ingen af os her kiender til denne Familie, hvis Navn jeg blot har hørt.

Tænk Dig, Moder! hvilket Indtryk denne Fortælling har gjort paa mig. Jeg har søgt at forforte Capitainens Fortælling derom, og der var desuden meget i den, som jeg ikke forstod, men man kan ikke nægte, at han har opført sig som en raff Sømand og et godt Menneske ved denne Leilighed. Lev vel! &c.

* * *

Anmærkning. De flere Breve, som man vel kan forestille sig, at Ulrikke i dette Tidsløb af to Maaneder har skrevet til sin Moder, ere her udeladte, da de syntes mindre nødvendige, til at forklare Tildragelsernes Gang.

XLV.

Den jeg holder værd at prise,
 Som sig selv forsvare tør;
 Men en Ven sin hjælp beviise,
 Billig og berømmes bør.

Fr. Røstgaard. 1716.

Naar en eensom Rytter sidst i October drager frem med tungt og forrigfuldt Hierte, saa er i Almindelighed Veiret ikke istand til at opmuntre hans Sind. Det affaldne Løv hvirvlede sig omkring August, efterat han havde forladt Julie i Præstegaarden; kolde Regnbyger svævede henover ham og truede med, at udslukke det svage Stiernelys, som skulde veilede ham. Han havde foresat sig at ride hele Natten, for at naae *** g om anden Dagen. Det var alt mørkt; Veien var meget slet; da Bønderbyerne dengang ikke vare udflyttede eller udslyttede, saa havde man hele lange Marker for sig, paa hvilke man ikke blev veiledet af noget Hegn, men vildledet af mange Veie, som krydsede hinanden. August besluttede sig derfor til, at tage Natterleie i en Bøndeby, især for sin Hest's Skyld. Han bankede paa den første den bedste Bøndegaard, men fik til Bæst: vi lukke ingen ind paa denne Tid. Ved den anden spurgte man frem og tilbage: hvem han var? hvorfra han kom? hvorhen han vilde? og gav ham tilsidst det fromme Dnske: reis han med

Gud, min Ven! Ved den tredie bad man ham, at gaae Fanden i Bold! Omfider ved den syvende gav Konen ham den Beskeed: at ingen af Bønderne her turde modtage nogen Reifende af Frygt for Herfket, som frængt havde forbudet det; men han kunde faae en Dreng til at vife ham Bei enten til Herregaarden, som var en Fierdingvei borte, eller til Præstegaarden, som var her i den anden Ende af Byen.

August valgte den sidste og Drengen vife ham derhen; ærbødig betragtede denne en Person der var kiøbstædklædt og reed paa en hvi, god Hest; mistroift nærmede Drengen sig ikke til den Fremmede og ethvert Spørgsmaal blev besvaret med: Hvad siger han? eller: jeg veed det ikke. Forst da August rakte ham et Par Skilling, udstrakte Drengen sin Arm og gjorde den saa lang som muligt, ei uden Frygt for, at han havde en Svend ved Kong Baldemars Jagt for sig. Drengen forsvandt hastig, for hiemme at undersøge om det ikke var Guldpenge, han havde modtaget; maaskee er han sovet ind med den glade Tanke, thi det var blanke, nys slagne Kobberskillinger.

Kloffen var alt Vi; saa sildig Ankomst af en Fremmed maatte giøre stor Uro i Præstegaarden. Karlene havde alt paa Bænkene i Borgestuen faaet sig deres første Sovn, og ganske fortunlede foere de op ved Lænk hundens hæftige Givn og toge mod den Fremmedes Hest. Venlig nok blev August mod:

tagen og tilbuden af Slags Bevertning; han forlangte kun reent Vand, men deels var denne Siel: denhed ikke her at bekomme, deels var det mod Gæstfrihedens Love, at lade Bevertningen indskrænke sig dertil. Inden han vidste af det, stod der et Kruus for ham med varm Most, blandet med Honning: Huusmoderen forsikkrede godmodig, at denne Drik var meget god for Reifende, og August, som virkelig trængte til legemlig Bedervedgelse, lod sig Mosten smage vel.

Bærelsets Vægge stultes af et mørkt Betræk, der lod til at have tiltaget i Mørkhed af Kaffe: rovs og Tobaks-Røg. Huusgeraadet var Skabe og Dragfister, besatte med Chinesisk Porcelain, der i de Dage fremsattes til Stads; Lyset fik et svagt Gienfkin af Guldet paa de Nyslæders Stole, der saae ud til at have udstaaet flere Kongers Tid. August folte sig vel mellem dette Møblement, der var ham et kiert Bekjendtskab fra hans Barndoms Dage, men som nu alt begyndte at fortrænges af en nyere Smag. Vil man see det huuslige Livs Bequemmeligheder, saaledes som de saae ud for 30 til 40 Aar siden, saa maa man opsoge dem hos gamle Præster eller Riobmænd.

Besværligt var det for August, at Præsten, medens han røgede af sin lange Kridtpibe, meget noie udspurgte ham om hans Navn og Stilling. Vor Ven var forsængelig nok, til at udgive sig for Secretair hos Baron Palnamoer. "Hvad har den

gamle Pebersvend at skrive om?" var Svaret, og snart var man inde i en dyb Samtale om alle Omegnens Herremænd, Embedsmænd, Riobmænd og Præster, om hvis Familie og Forsfatning denne Kirkes Tiener var saa vel underrettet, som havde han været samtliges catholske Skriftefader. Et vigtigt Bidrag til denne Topographi leverede Præstefonen, saa at der var stor Mistanke om, at dette Pares egentlige Tidsofordriv var Rygtet eller rettere Glæderen. Slig Samtale var ikke efter August's Smag, saa meget desfomindre da Talen tilsidst gik udover hans egen Fader, om hvem man ikke brugte skænnende Udtryk og desuden fortalte: at han nu var i Forlegenhed og nu vist snart fik Løn som forskyldt. August afholdt sig forsigtig fra at forsvare sin Fader, da han vidste, at Giendrivelse ved slig Leilighed kun fører til større Ubehageligheder og han undsaae sig for, at spørge om de nærmere Omstændigheder, dem han jo desuden imorgen maatte erfare.

Han var glad ved, at Samtalen temmelig tidlig fik Ende og han blev fort til sit Sovestue. Hans Sind var i ængstelig Uro for hans Faders Skæbne; han sølte desuden Smerter, hvilke han tilskrev Rosten, han havde druffet. Han kunde ikke sove og gav sig derfor til, at betragte adskillige Portraiter af Konger og Dronninger, Præster og Præstefoner, der vare ophængte i Storstuen, som grændsede til det ham anviste Sovestue. Disse

Malerier af Thilo og andre stirrede med deres stolte Holding og sive Dine hen paa ham i Nat- tens Stilhed; han blev ganske vemodig over, at see paa den hedenfarne Slægt, der syntes med for- lesløs Kulde at betragte ham og hans Kummer. Ried af denne Lidsfordriv skyndte han sig tilsengs og slukkede sit Lys.

Ilden i Kaffelovnen rislede for hans Ører, uden at varme eller lyse for ham. Han forsøgte at sove, men kunde ikke; i Halvbluun hørte han nogle Stemmer at hviske og vaagnede ganske derved; hans Vinduer vendte udtil Haven, hvorfra Stem- merne kom. Han troede først, at det var et Stev- nemøde, som han fandt det betænkeligt at forstyrre. — Man tilgive det Ord Stevnemøde, som man paa den Tid ikke kiendte i vort Sprog; men Sa- gen bliver den samme. — Imidlertid fandt han det raadeligt at staae op og i al Stilhed at nærme sig til Vinduet; saavidt han kunde skimte, var der ikke Tegn til nogen venlig Sammenkomst, da det lod til, som to eller flere Personer agtede at bryde ind. Han bevæbnede sig derfor med Ildtangen og listede sig ud i Storstuen, hvor han mere hørte end saae, at en Haand allerede var isærd med, at lette Krogen af et Vindue. Et vældigt Slag med Ildtangen paa denne Haand, hvorved der rigtignok tillige gik et Par Ruder i Løbet, virkede saa godt, at Haanden med en høi Eed ihast blev trukken til- bage.

Allarmen af dette Slag havde alt vækket adskillige i Præstegaarden og da August ilede til den anden Side af Storstuen og der giennem et aabnet Vindue raabte om Hielp, saa kom alle Folk snart paa Benene og traadte med Lygter og Lys og Knipsler ind i Storstuen. Denne halvsnøgne Forsamling saae heelt broget ud, og Fruentimmerne glemte at bedække, hvad Mandfolkene ikke huskede paa at see efter. Imidlertid havde Oprinet i Haven taget en besynderlig Bending, thi det lod til, at Tyvene vare komne i indbyrdes Haandgemæng.

August kastede ihast nogle Klæder paa sig, forstikkrede Fruentimmerne om, at der ingen Nød var paa færde, hvorved han dæmpede deres Skrig og Klager og fik dem tilside. Han greb Staldlygten og gik ud i Haven, ledsaget af et Par Karle; de saae to Mænd af al Magt at brydes med hinanden: den ene bandte og søgte, at rive sig løs: den anden taug og søgte kun, at holde sin Modstander fast: tilsidst faldt begge omkuld og rullede hen under en Hække; Karlene vilde med deres Knipsler prygle paa begge de Brydende, men August forbod dem det; han var uvis om, hvem af dem han skulde hielp, og bad en af Karlene om, ihast at hente et Skagle; Neeb; dette slyngede han om Benene paa de Stridende og surrede dem fast til hinanden, saa at ingen af dem kunde undløbe; nu oplygte Slagsmålet saa meget, at August kunde med Lygten nærme sig til Ansigterne, men neppe

havde han kiendt nogen af dem, dersom ikke Richard havde givet sig tilkiende: "lad mig," sagde han, "slippe løs fra denne Satan, saa skal jeg nok fortælle, hvem han er."

August tog ikke i Betænkning, at løsne Rebet for at faae denne sin Bekiendter ud af det; men strax var ogsaa den Anden paa Benene, og havde upaatoiselig undløbet August, naar ikke Richard meget let havde revet sig løs fra Karlen, der vilde holde ham, og grebet Flygtningen. Slagsmaalet begyndte nu igien men fik snart Ende, da der nu vare fire mod een. "Slip ham ikke," sagde Richard, "det er en Fugl, som er feed nok til at steges i Galgen." Fuglen blev nu fort bunden ind i Huset og anstillede sig som besvimet: dette Kneb op; vakte kun Latter og man surrede Rebene endnu fastere om Hænder og Fodder.

Fangen vaagnede snart af sin Besvimelse, da han mærkede, at den ikke hjalp ham; han begyndte nu græsfelig at bande: "Jeg kommer nok løs igien," sagde han, "og saa skal . . . den Koter, som har lemlæstet min Haand! Hvad har nu en Karl som jeg at fortiene en Smule med i Fremtiden? Ja, I skulle dog, I Bogfinker allesammen, ikke have faaet fast Klo i mig, naar ikke mine Kammerater havde smurt Haser. Fanden . . . de usle Kieltringer! Men saaledes er det, naar man giør sig i Complot med feige Justere. Der behøvedes kun ti Karle som jeg, til at sætte Landet

paa den anden Ende; men hvor finder man dem i vore Læder!" —

Under al denne Banden og Præl havde man vasket Snavs og Blod af den Fangnes Ansigt, og August saae ogsaa i ham en gammel Bekjendter, nemlig Sorte Pæer, som han flere Gange havde seet baade fri og fængslet i sin Fødeby. Et Møde med denne var ham modbydeligt, da det erindrede ham om flette Forhold, hvori hans Fader havde staaet, og han søgte derfor at undgaae al Samtale med Fangen. Præsten gav sig til, at ville formane denne, men fik kun Spot til Svar; "jeg trænger," sagde Pæer, "mere til Brændeviin end til Præken."

Imedens der blev sendt Bud efter Sognefogden og de Mænd, som skulde føre den Fangne til Birkedommeren, søgte August at faae Richard tilside, for at faae Oplysning om, hvorledes han just inat var kommen her? — Han fortalte: "Da De ved den natlige Begravelse havde forstyrret mig i min sædvanlige Rede, maatte jeg søge Ly hos en af mine gamle Kunder i Bondebyen, en fattig Huusmand, som slet ikke kiender mig under andet Navn end Bissekræmmeren, men som altid tager glad imod mig, fordi jeg ofte har bragt hans Born en Foræring. Her fik jeg at vide, De var i Præstegaarden og saae dem ride bort, men ad en Vej, som ikke førte til Kinenhøi. Jeg pakkede derfor min lille Bylt sammen og ilede efter Dem. I

Forstningen reed De saa stærk, at De kom mig af Syne, men jeg formodede, at Mørket vilde nøde Dem til, at overnatte i denne By og at De kun vilde blive modtaget af Præsten. Jeg kiender temmelig godt alle Veie og Stier her i Egnen og sneeg mig bag ind af Haven. Til min store Sorg kom jeg dog saa sildig, at jeg fandt alle Lys slukte og alle Menneſker tilfengs; jeg lavede mig altsaa til, i fri Luft at vente paa Morgenstunden; jeg listede mig omkring, for om muligt at finde et huult Træ, da jeg hørte sagte Fodtrin af flere Personer, der tilfældigviis kom mig ganske nær, idet jeg dukkede ned bag en Hæk. ””Det er da ogsaa et Helvedes Mørke inat;”” hvistede den ene, — ””Du er et Malehoved!”” var Svaret, ””det er just et deiligt Veir for rette Træffugle; det lærer Du nok at forstaae, min Dreng!””

”Jeg var nu ikke længer i Tvivl om, hvilke Folk jeg havde for mig, og listede mig ubemærkt efter dem; jeg kom tidsnok, for at gribe den fangne Fugl, just som det store Slag ſteete paa Vinduets; det forſkrækkede mig, thi jeg troede, at det var et Skud; den samme Tanke har vel ogsaa jaget de to andre Kieltringer paa Flugten; imidlertid havde jeg faaet fat paa Sorte Pæer, og havde Nød nok med at holde ham allene, thi han er en stærk Karl, og Fortvivlelsen gav ham nye Kræfter. Nesten veed De.”

”Men nu beder jeg Dem om, at anſee den

hele Tildragelse som et godt Varsel om, at jeg dog kan være Dem til nogen Nytte og at De stedse bør beholde mig hos Dem eller idetmindste i Nærheden af Dem. Jeg er efter denne Historie i aabenbare Krig med alle Landets Rieltringer; vil ingen skaffe mig Leilighed, til at optages i de Verliges Samfund, saa er det ude med mig; jeg har alt for tillidsfuld henvendt mig til Dem derom; forstøder De mig, saa vil jeg ansee det for et mislykket Forsøg. Gjør nu ved mig, hvad De vil."

August forsikkrede den arme Richard, at han slet ingen Mistillid havde til ham, men vilde gierne tage sig af ham; kun var han bange for, at han formaaede for lidet, til at kunne være ham til nogen Gavn. De bleve nu eenige om: at Richard skulde udgive sig for en Tiener, som Baronnen havde sendt efter August, for at følge ham. "Vi kunne da siden," sagde August, "udgive Dig for hvad Du vil eller vi kunne finde paa." — "Jeg vil gierne være Tiener," raabte Richard glad; "jeg kan altid avancere. Jeg veed heller ikke ihast noget, jeg ret var skicket til, undtagen Bissekrammer eller Tiener. Hurra! Jeg er Deres Tiener! Farvel I Dode, som saa tit have optaget mig i Eders fredelige Boliger, naar de Levende forstødte mig! Farvel I hule Træer, som saa tit have skult mig baade for Uretten, som vilde bruge mig, og for Retten, som vilde gribe mig! Farvel I mørke underjordiske Gange, som ikke føre til Hæder og Lykke!

Jeg vil aldrig glemme Eder, men gid jeg kunde glemme mit forrige Liv og de fleste af de Mennesker, jeg har været i Ledtog med!"

Vor Ben maatte standse sin nye Tiener i disse Udbrud af hans Hjertes Fylde, for at faae alle bragt til Rolighed og Sorte Pæer i sikker Forvaring. Selv længtes han efter Søvn og Hvile, hvortil han følte stor Trang. Til Richard blev der ved det en Seng paa Gulvet i August's Værelse. — Præsten og hans Kone vare udtømmelige i Taksgælder til August, fordi han havde væddet dem fra, at blive udplyndrede; de ansaae det for en Guds Tilskikkelse, at just inat denne Fremmede var kommen til dem. — Ved deres Hielp fik han anskaffet en Hest til Richard, og saa snart muligt begavede sig paa Reisen.

XLVI.

Saa gaaer det, tænker jeg, naar mand

For høit opspender Buen;

Umulig strengen holde fand.

For den haardhændet Fruen.

Jørg. Corterup. 1698.

Alt som vore Reisende reede frem, gjorde Richard opmærksom paa alle de Gaarde og Byer, de kom forbi; han vidste Navnene paa dem alle og kiendte

Beboerne paa alle Herregaardene; han kunde endog beskrive deres Sindelag og Svagheder, som han paa sin Omvandring havde lagt Mærke til. Der iblandt indløb ogsaa mangen en Anecdote om hans forrige Levnet, men vi ville hellere fortælle dette ved Leilighed i sin Sammenhæng. August havde heller ikke synderlig Tanke til, at høre paa Fortællingerne, da han var bekymret for sin Fader og ilede til ham.

Mod Aften ankom de til ***g. August fandt sin Fader meget nedslagen; han skulde inden fire Uger skaffe en Sum tilveie af omtrent 4000 Rigsdaler, hvis han ikke vilde see sig udsat for, at miste sit Embede og desuden blive tiltalt. Borgemeesteren havde ved sit forrige myndige og stolte Væsen paadraget sig mange Fiender, som gierne undte ham en dygtig Ydmygelse; og iblandt hans faa Venner var der ingen, som baade kunde og vilde vove denne Sum paa hans Rædning, da der ikke var noget rimeligt Haab om, nogensinde at faae disse Penge tilbage.

Der var ingen, som besøgte den gamle Landfast i hans Uheld; han levede saa godt som allene i et stort Huus, hvis Huusgeraad vidnede om Pragt og Belleevnet; men som just derfor i hver en Krog gav en sorgelig Paamindelse om forestaaende Mangel og Skam. Der er i sig selv intet jammerligere Syn end en Person, som har sat sit Værd og sin Lykke i timelig Forfængelighed, som seer dette Maal

svigtet, og aldeles ingen intellectuel eller moralsk Kraft har, til at hæve sig eller til at trodse sit Uheld med; i en saadan Forsatning var Borgemeester Landfast. Vel følte han nogen Glæde ved, igien at see sin Søn, og det i en Forsatning, hvori denne ei syntes at trænge til hans Understøttelse, men denne Glæde forsvandt næsten ganske, da August maatte erklære: at han intet Middel vidste, til at bringe den nødvendige Sum tilveie.

Efter mange og bittere Klager, som vare August desto besværligere, da han ikke trøstende kunde besvare dem, blev det omsider besluttet: at Sønnen skulde gjøre en Reise til Kiøbenhavn, for enten at skaffe et Laan eller hos giældende Personer at udvirke en Formildelse i den haarde Forpligtelse. Tiden var kort og Reisen kunde ikke opsættes; men August skrev strax til Revoli, fortalte ham Sagens sande Sammenhæng, bad om hans Raad og om muligt om hans Bistand, og gav ham sin Adresse til de Tre Hiorter.

August gjorde et Besøg hos Tibers, og hørte til sin store Forundring, at der slet ikke var tænkt paa noget Ægteskab mellem Ulrikke og Grev Kronborg, og at al Tanke derom var opgivet; han var for undseelig til, at spørge om den sande Årsag dertil, og fik blot at vide, at Ulrikke opholdt sig et Steds i Jylland; da det desuden syntes, som den gamle Kiøbmand ei ugierne saae hans Faders ulykkelige Forsatning, saa afholdtes derved August fra

flere Besøg, uagtet Madame Liber viste ham den samme venlige Deeltagelse som før; men han havde en vis Frygt for, at tale med hende om sin nærværende Stilling og at besvare hendes indtrængende Spørgsmaal derom.

Tredie Dagen efterat August var ankommen til sin Fader, maatte han begive sig paa Veien til Kiøbenhavn, og Richard ledsagede ham som Tiener.

August blev ganske godt modtaget af sin Faders Venner i Kiøbenhavn; hans eget Udseende og Udsfærd bidroge dertil. Samtalen var venlig og fortrølig, saa længe den gik ud paa Spørgen efter Velbefindende eller Erindring af gamle Forhold og Familieliddragelser; men saasnart Brevene vare afleverede, der handlede om Laanet, og Samtalen begyndte derom, indfandt der sig en Tilbageholdenhed og Kulde, der snart lod August mærke, at her var mindre end lidet at haabe. En Begiering om Laan virker paa almindeligt Venskab ligesom koldt Vand paa hedt Jern: det svaler og hærder, idet Jernet giver en ubehagelig Lyd fra sig, som har nogen Lighed med den Hvielen, hvormed Slangen bortkysser Vandrereren. En Ven spurgte om Pant og Hypotek, en anden beklagede de vanskelige Tider, en tredje var endog frastødende med tvetydige Ytringer: og inden saa Dage kiendte August ikke en Ven mere, han kunde henvende sig til.

Ikke stort bedre gik det ham, idet han skulde søge om Gunst og Skaansel hos mægtige og for-

maaende Personer. Stor Vanskelighed var der ved, at faae Udskillige af dem i Tale: meget maatte han løbe omkring: længe maatte han tit vente i Forgemakket og endda tilsidst gaae uhort bort. For et Menneske, der ikke er vant til dette Suplicant-Liv, har det i sig selv noget modbydeligt og kiedsommeligt; for August var det desuden vigtigt, at faae hastig og god Besked, da det var hans Faders Ære og Velsærd, som vare i Fare. Naar han endelig fik den giældende Person i Tale og skulde fremføre sit Grinde, saa var det for ham, som han ikke ret kunde faae Ordene frem, og efter enhver Audience bebreidede han sig selv, at han ikke havde talt ivrigt og varmt nok for sin Fader.

Hos en Magnat blev August afviiist med Grov heder; disse bleve sagde med for megen Oprigtighed, ikke af Ulyst til at hielpe, men af Modbydelighed for, at blande sig i en saadan Sag: en anden viste ham fra sig med ligegyldig Stoltthed; den tredie fremsatte vidtløftigen alle de Vanskeligheder, der vare ved, at standse Retten i dens Gang, gjorde sig vigtig, trak paa Skuldrene og lod vor Ben gaae forskrækket men ikke trøstet fra sig. Man kan overalt ikke undres over, at ingen ret for Alvor vilde tage sig af en temmelig ubekjendt Person som Borgemeesteren, der ikke kunde fremstilles fra en agtværdig Side. August's Mod sank stedse dybere og mangen en Nat blev han hindret og forstyrret i sin Sovn af ængstlige Forestillinger.

Et Par Magnater horte venlig paa August og gav ham de naadigste Forsikringer, men han mærkede hverken da eller siden den mindste Virkning deraf. Kun hos en eeneste var det ham tydeligt, at denne Mand med Oprigtighed deltog i hans Sorger og gjorde sig nogen Umage for, at forebygge Ubehagelighederne. Denne Mand forstod at udfrutte August, uden at det fornærmede ham eller saarede hans Følelse: han viste ham Farerne uden at skrække ham: han gav ham Løfter, som trøstede, uden at smigre med for store Forhaabninger; ved sin milde og forstandige Tale havde han vundet August's Fortrolighed, og skuet ind i et ufordærvet, modigt og kierligt Hierte, for hvilket han fandte Gudhed, ogsaa fordi hans egen religiøse Stemning her fandt Gienklang.

Paa det Brev, som August havde skrevet til Revoli, fik han meget snart det Svar: det var ham aldeles umuligt, at anskaffe det fornødne Laan; men han tvivlede ikke paa at Sønnen jo, til Bedste for sin Fader, vilde gjøre Brug af den Forskrivning, som var udstædet af Baron Palmamoer, men som endnu var i dennes Bærge. — August var i stor Forlegenhed med, at besvare denne Yttring; afflog han at bruge denne Forskrivning, fik hans hele Udsærd et forhad, ukierligt og lavt egenlystigt Udseende; men det var ham utaaleligt, at Revoli skulde mistænke eller ringeagte ham: han blev derfor nødt til, at bekiende for sin faderlige

Ben, hvorledes det havde sig med dette Papir: August havde nemlig forbyttet Baronens Forfærdig-
ning med en Læssigelse for de Belgierninger, han
havde modtaget; der var altsaa egentlig ingen Hielp
at vente, ved at beraabe sig paa dette Document:
"og desuden" skrev han til Nevoli, — "bør jeg ikke
falde denne min Belgiorer besværlig; jeg skylder
ham formeget, til at forlange meer; jeg kan med
Sandhed sige om ham: Jeg var hungrig, og han
gav mig Spise; jeg var fremmed, og han tog imod
mig. — Jeg vilde ikke gierne," — lagde han til —
"at hans Arvinger skulde troe om mig, at jeg hav-
de benyttet en tilfældig Omstændighed, hvorved jeg
kom til, at bevise ham en Tjeneste, eller egentlig
kun at gjøre det, som det havde været foragteligt
ikke at gjøre, til min Vinding. Baronen har, hen-
revet af sit gode Hierte, tillagt min Handling for
megen Bærd, men jeg vil tilstaae Dem, at jeg
fulte mig fornødret ved at faae den betalt. Nu
maa dette Papir desuden ikke aabnes, thi maastee
vilde Baronen blive fortrydelig over, at jeg har
afflaaet hans Belgierning; og at have mishaget
ham, vilde bedrøve mig."

Denne Efterretning satte Nevoli i stor Forun-
dring. Jeg troer, Mennesket har en Skrue løs,
raabte han; men da han noget havde betænkt sig,
syntes ham endog, at han selv vilde have handlet
omtrent ligesaa; hans Hierte blev endnu mere vel-
villigt og kjerligt mod August, end det før havde

været. Han havde fra først af ikke troet, at Borgemeesterens Forlegenhed var saa stor og havde besluttet at udfrie ham af den; men han vilde sætte August i Virksomhed, vilde bringe ham bort fra Rinenhoi: derfor lod han Ynglingen gjøre en Reise, der virkelig slet ikke kunde hjælpe til noget: thi hvo kunde føle Lyst til at hjælpe eller frelse en Mand som Hr. Landfast? Hvad skulde der udrettes af en Yngling, der var Intet og som Ingen kiendte?

Du var Nevoli selv i Forlegenhed, for at tilveiebringe den Sum, som behøvedes til at rædde Borgemeesterens Ære: han havde ikke den mindste Tvivl om, at jo Baronnen vilde villig udbetale denne Sum for August's Skyld: men hvor lavt og forkeert var det, at bede derom i samme Dieblis, da man maatte tilstaae, hvad Papiret indeholdt? Han tilskrev August om denne Forlegenhed, og da en eller anden havde været oprigtig eller haard nok, til at sige Ynglingen: at hans Fader stod i Fare for, at komme i Slaveriet, saa sank hans Mod aldeles. Han løb til Magnaterne, som havde vist sig venligst imod ham; man trak paa Skuldrene; kun —raad D trøstede ham med: at der maaskee endnu var Nædning; han gav maaskee mere Haab end han selv havde, thi hans Hierte blev rørt ved den frampagtige Tver, hvormed August bad og talte for sin Fader. — "Der er nu," skrev Ynglingen til Nevoli, "kun een Udvei; lad dem dømme min Fader til Slaveriet; jeg gaaer i hans Sted, eller,

dersom det ikke er tilladt, saa deler jeg hans Skiæbne med ham. Hans Vanære og Uheld ville sonderknuse hans Land og bringe ham til Fortviølsens Afgrund; skal hans Siel ræddes, saa maa det skee ved Kierlighed; kun jeg kan vise ham denne, og det vil jeg, uden at tænke paa mit timelige Vel."

J saadan Frygt og Spænding kunde August ikke godt moere sig i Kiøbenhavn. Han advarede Richard om, itide at søge Bestyttelse hos Andre; men denne vilde ikke forlade ham; "mit Lod er fastet," sagde han, "jeg har engang betroet mig til Dem og jeg vil dele Deres Skiæbne. Hvem veed, om en Person som jeg ikke kan finde Midler, som ikke falde andre ind. Ak, havde jeg nu mit gamle Selskab, saa vidste jeg dog, hvor der var Penge. Jeg kan slet ikke undres over, at man estergior Penge, da man for dem kan kiope Uere, Rolighed og Lykke." — Det bitterste for August var at skrive til Julie; han følte sig forpligtet til at sige hende: at hun maaskee aldrig saae ham mere; at han maaskee snart var udsat for en Fornedrelse, der gjorde ham det umuligt, at opløste sine Dine til hende. — Da han havde affendt dette Brev, forekom det ham, som havde han afgjort sit Livs Regning, og havde ikke mere noget Haab eller nogen Frygt.

Til sin Faders gamle Venner kom han ikke mere, da han jeengang havde seet deres forlegne Ansigter ved at høre, han var i Rød. Paa offentlig

lige Steder turde han ikke komme, thi det syntes ham, som alle havde Dinene fæstede paa den vanærede Borgemeisters Søn. Det traf sig ikke sielden at een eller flere henvendte deres Opmærksomhed paa August, fordi hans Udortes var skönt og hans Manerer indtagende; men han var for besteden, til at troe paa denne Marsag til Opmærksomheden. — Det gjør et høist ubehageligt Indtryk paa et nedslaaet Sind, naar man seer sig ene i en Brimmel af virksomme og travle Mennesker. Er man i Eensomhed, saa troster man sig med, at Menneskene ikke kunne hjælpe; befinder man sig mellem mange, saa smerter det inderligen, at der iblandt dem ikke er en eeneste, som tager Deel i vor Sorg eller yttre Billie, til at lindre den; den Ulykkelige er mellem Mængden, som den forulykkede Sofarer, der fra sit knusede Brag seer de hvide Seil, fiern og nær, at ile forbi sig, og kun at tænke paa egen Redning eller Fordeel. Ingen Bekymret eller Corrigfuld bør vove sig ud paa en offentlig Spadseregang; alle ville der moere sig eller glemme deres Sorger: enhver, der forstyrre dem heri, er dem forhadet; han kommer ikke troestet men maaskee fortvivlet tilbage fra den.

Den eneste Moerskab, som August nød, var ved at besøge Theatret. Han saae der paa den Tid Voltaires *Ranine*, Nordahl Bruuns *Zarine* og Herman Bessels *Kierlighed uden Strømper*. Publikums Dom om disse Stykker er forlængesiden

afgjort, men her gielder os kun om, hvilket Indtryk de gjorde paa August. Et ungt Menneske, der besøger Skuespillet, ønsker sig Illusion; den er for ham det vigtigste, udenat han agter synderligen paa Kunstens Regler eller forklarer sig Actørernes Spil: han vil hellere føle sit Hierte end sin Forstand i Virksomhed. — Vessels vittige Parodie virkede ubehageligt paa ham, fordi den forstyrrede ham i Ryddelsen af den rørende Zarine og andre Skuespil, som han hidtil havde anseet for Digterkunstens Mesterværker. Han havde ikke Dannelse nok, til at adskille Stoffet fra Formen, og det faldt ham ikke ind, at gjøre Forskiel paa de antagne og de nødvendige Regler for et Digt. Under den Souverænitæt, som den Franske Smag havde tilegnet sig, kiendte man Intet til Calderon eller Shakespear, og havde man kiendt dem, saa havde man dog ikke vovet andet, end at kalde dem Barbarer, hvis Helte, efter Voltaires Udtryk, talde som fulde Folk i Dronning Elisabeth's Tid. Lessing var endnu ikke bekiendt hos os, og hans Theori, der ikke blev understøttet af glimrende Exempler, maatte desuden virke langsomt.

Nanine gjorde et besynderligt Indtryk paa August. Oversættelsen var, som bekiendt er, ikke versificeret, men Grev d'Albans og Nanines Roller bleve meget godt spillede. Han fandt i dette Stykke Hentydninger paa sin Stilling men intet Haab for sin Fremtid: thi Nanine havde som Fruentimmer,

som Datter af en agtværdig Fader, mange Fordele fremfor ham. Idet han nu blev paatvungen en alvorligere Eftertanke over sin Forsatning, kunde han ikke dølge for sig selv: at der i Julie Nordans Karakter var noget, som han ikke kunde bifalde og som lod befrygte at hun ikke taalig vilde fordrage de Savn, som hun ved en Forening med ham maatte udsætte sig for. De Breve, han efter Aftale skrev hende til, vare derfor slet ikke i en Tone, som kunde behage en Pige, der virkelig elskede ham og hvis Fryghed trodsede al Frygt for Fremtiden.

August havde forhen i Bemod søgt Trost ved Poesien; men Ewald var nu fremtraadt, og han nød denne Digters Værker men folte sig beskeden for svag, til at betræde en Bane, paa hvilken han saae mange vildfarende og uheldige Spoer. Overalt var den Befymring, han folte, saa ydmygende og tung, at den slog hans Mandskraft med Lamhed. Mismodig vandrede han henimod Aften, sidst i November, giennem en af Sides Gade, da han mødte Pierre Dubeau; denne gienkiendte ham med oprigtig Glæde, og August's Hjerter fandt derved en mild Vederqvæggelse.

XLVII.

Tænk paa det Slag ved Ragusa, Hr. Scanderbef.

Diderik Menschenstræk. 20 Ec.

De to Venner gik ind sammen paa en Viinkælder. De vare unge og drak Viin; det varede derfor slet ikke længe, førend de vare i fuld Fortrolighed og havde fortalt hinanden deres Tildragelser, Forbindelser, Ængstligheder og Forhaabninger. Fra August's Side var denne Fortrolighed ei ganske oprigtig, thi han stod i saadanne Forhold, som han maatte skaane; han kunde naturligviis ikke som Søn ligefrem fortælle Aarsagerne til sin Faders Forlegenhed, og han var for ufordærvet, til at prale af sin Lykke hos Julie. Pierre var mindre skaanende, i at fremstille sine Tildragelser, af hvilket meget maa forties og kun noget i Korthed fortælles.

Efterat han og Louis vare ankomne til Kiøbenhavn, havde Genetalen, underrettet om deres Stand og Hændelser, strax saa meget muligt fritaget dem for Vaabenøvelser og Krigstjeneste og gjort dem det let, at løskøbe sig fra de paatvungne Forpligtelser. Louis havde strax derefter begivet sig paa Veien hjem til Frankrig, da han fandt det for koldt her i Norden og alt var hiertelig fied af de Eventyr, han havde udstaaet. De havde truffet Angelique i Kiøbenhavn, hvor hun, som Pierre udtrykte det, alt havde arrangeret sig; og

Han lagte til: man skal aldrig gjøre en Reise fra Rheims til Petersborg efter en Pige; imidlertid levede han i venstabeligt Forhold med hende og havde fulgt hendes Raad, paa nogen Tid at forsøge sin Lykke her i Danmark.

Han havde derfor givet sig til, at være Sprogmeester, uden at lade sig anfægte af den Banskelig-
hed, at han ikke forstod Dansk. August undrede sig over, hvorledes man kunde være Læremester for Folk, hvis Sprog man ikke kan tale. — "Antage vi," svarede Pierre, "at jeg skulde lære dem et Haandsværk eller Kunst, hvortil der blot hører legemlig Færdighed, saa vilde dog vel Sproget ikke hindre dem synderligt i at blive undervist; og stod det i min Magt, at omgive mine Elever med lutter Mennesker, som kun talede mit Sprog, saa vilde det falde mig let, at lære dem det; saaledes troede jeg, at jeg her snart skulde lære Dansk, fordi det imellem Danske blev mig nødvendigt: men man er her saa foielig i at tale Udlændingens Sprog, at jeg maa bede Folk om det som en Villighed, at tale Dansk med mig. — Overalt," lagde han smilende til, "kommer det her ikke saa meget an paa, at gavnene dem der undervises, som paa at behage dem, der betale Underviisningen. Mændene skal man fortælle, at de have Forstand, og Damerne, at de ere snuffe: hvor det er Børn, man underviser, skal man undskyldte deres Dovenskab og Uartighed, rose deres Anlæg, Manerer og Ynde, fortælle om

de Snuffes Lighed med Moderen: og strax bliver man en yndet og søgt Lærer. Jeg kan faae mange flere Underviisninger, end jeg kan overkomme; jeg har robet Dem den store Hemmelighed i min Kunst, og er De forlegen for en Levevei indtil videre, saa følg mit Exempel, og De vil paa min Vre besinde Dem vel derved. Min Methode bestaaer, naar alle de andre omskiftes; det kommer blot an paa, at faae begyndt, og jeg har alt Forbindelser nok, til at bringe Sagen i god Gang."

August takkede for Tilbudet men fandt, at han i sin nuværende Forsatning ikke kunde benytte det: han havde desuden Udskilligt at indvende imod Mangelen paa Redelighed i denne Udfærd: og han dulgte ikke sin Mening derom, men fremsatte den i saa høflige Udtryk, som muligt. — "Tag ikke min Uabenhjertighed i nogen ond Mening," svarede Pierre; "jeg har ikke opfunden min Methode, men Dins gang har lært mig den; denne Sag har, som enhver anden, sin comiske Side, som man aldrig bør oversee. Jeg forsikkrer Dem, at jeg begynder enhver Underviisning i en redelig Hensigt, men hvor man tydeligt lader mig mærke, at jeg har Narre for mig, som kun vilde smigres, at man langt hellere vil moeres end undervises, der vilde jeg gjøre slet Lykke med min Redelighed og snart faae mit Lobepas. Jeg har rigtignok truffet et Par agtværdige Familier, i hvilke man anseer og behandler mig som Lærer; jeg har den største Ugtelse for de

Folk; med største Fornøielse gjør jeg hos dem, hvad jeg kan, for at fyldestgjøre min Pligt og lærer selv meget, ved at undervise dem og omgaaes med dem. Men disse Folk ere ikke mine fordeelagtigste Run- der; hvor der er en halvgammel Tante, som skal smigres: hvor man bliver fortrolig med Damen af Huset i hendes hemmelige Forbindelser: hvor de Borne trænge til en tro Ven i deres smaae For- nøielser: der betaler det sig at være Lærer."

"Nei, det er for galt!" raabte August med Uvil- lie, og maaskee var det kommet til Skænderi mel- lem ham og hans Franske Ven, naar ikke beg- ges Opmærksomhed var nødt til, at hæfte sig paa en anden Gienstand. Paa denne Tid var Klubvæ- senet endnu ikke indført i Kiøbenhavn: de Borgere og Embedsmænd, som trængte til politisk Samtale eller til Tidsfordriv udenfor deres Huse, søgte hen til Wiinhusene. Her vare just en halv Snees saa- danne Personer tilstæde, der i en anden Ende af Bærelset celebererede en politisk Fest; ved en saadan, hvortil der sielden mangler Anledning, smager altid Vinen bedst: Wiinbjergene vilde tabe en stor Deel af deres Indkomster, dersom Fyrsterne ikke havde Fødselsdage og forstode at frembringe saadanne For- haabninger, paa hvis gode Fremgang man bør drif- fe. Dette Selskab havde begejstret sig med saa mange Ord og saa mange Skaaler, at det tilsidst stod sig ligesaa slet med deres Ligevægt som med Europas, da den, efter en bekiendt Mands Anmærk-

ning, maatte vi ppe, naar der kom 200,000 Mand Russer til Halvoen Krim. Glæden tindrede af Personernes Dine over de gode Anmærkninger, de havde fremsagt; Næserne løftede med Velbehag de ældre Tegne paa Patriotismen, mens de nyere skinnede fra de blussende Kinder, der stak frem under de hvidgule Parykker, som den røde Juldmaane mellem hvide Drisfyer, naar den bebuder et Uveir. Et Par af det større Selskab havde alt i nogen Tid med en vis Ergrelse seet hen paa det mindre Selskab, August og Pierre, der slet ikke værdigede dem nogen Opmærksomhed, undertiden taledes ligesaa høit som de og, hvad der var det stemmeste, taledes et fremmet Tungemaal: det er ubeskriveligt, hvor anstødeligt dette er for Drenge, der omsvæves af en patriotisk Ruus: den meest fromme Laalmodighed holder det ikke længere ud i den Forsatning. En af disse, som endnu havde god Tillid til sine Been, traadte frem paa Gulvet og foreslog en vis Dags Skaal, hvilken paa den Tid ofte frembragtes i offentlige Samqvem, mindre af Tilboielighed end af Smiger og Mode.

De to unge Personer lagde slet ikke Mærke til dette Forslag, før Ordføreren gjorde dem opmærksomme paa, at her maatte de klink og drikke med. August, som maatte svare for begge, undskyldte Pierre med, at han som indfødt Franskmænd slet ikke kunde have nogen Interesse for den foreslaaede Skaal. "Saa maa De," indvendte man, "forklare

den for ham, saa drikker han nok med." Det stemte slet ikke med August's Overbeviisning og Følelser, at deeltage i denne Skaal: han troede der ved at fornærme baade Retfærdigheden og endnu mere Menneskeligheden, da et nylig faldet Offer for hiin Dags Omstiftelse meget mere maatte stemme Gemytterne til Bemod end til haanende Glædesraab. Han saae, at han havde berusede Personer for sig, og søgte derfor med megen Artighed at unddrage sig fra Anmodningen; ogsaa var man ret godt paa Veie til, i al Godmodighed at forliges om: samt lige at drikke Kongens Skaal, da en ny indtrædende Person igien opblæste den neddyskede Tvist.

Op sprang Døren paa hviden Bæg, saa det Klang i Flasker og Glas: Berten greb forfærdet til sin Proptrækker, thi om at rædde det sønderbrydelige, kunde der ikke være noget Haab, da Hr. Mudderspark traadte ind. Med Hatten paa Snur viste sig en Mand, omtrent paa 30 Aar: hans egentlige Opdragelse havde han faaet mellem Kiøbenhavns Gadedrenge, og ikke havt megen Tid til at lære Skrivning og Regning. Ansat i en ubetydelig Post men tillige Arving til en temmelig Formue, saae han sig istand til, at føre et ryggeløst Levnet, men satte tillige en Ære i, at foreene dette med raae og ubehøvede Sæder. En Matrosvittighed var for ham det høieste Ideal af menneskeligt Vid, og pøbelagtig Grovhed det sandeste Beviis paa Oprigtighed og Frimodighed. Hvo der ikke

levede og talede som han, kaldte han en Hykler eller Klodrian: hvo der ikke som han var heelbesfaren i alle Kroer og Ripper, gieldt hos ham for en Sinke, en Søndagskarl, en hellig Hund, en Svabbergast, lutter Udtryk i hans Kunssprog, der betegnede Folk, som han ikke kunde lide. Han havde den Forsængelighed, at han vilde føre Ordet, hvor han var tilstæde; og da dette ikke gik an i skikkelige og oplyste Menneskers Selskab, saa fandt han sin Regning ved, at holde sig til de raae og uskikkelige; men derved blev hans Sæder mere og mere forværvede og hans Manerer aldeles utaalelige, hvor anstændig Moerskab skulde finde Sted. Han blev tilsidst en Karikatur, værdig til at sidde for en Smollets Pensel. Men endnu have vi ikke omtalt hans værste Feil, som viste sig i en inderlig Lyst til at vælte sig ind paa Folk og søge at komme i Slagsmaal med dem. Alle kierlige Mødre advarede deres Sønner fra hans Selskab som farligt for deres Arme og Been, farligt for deres gode Rygte, da Politiet ofte maatte blande sig i hans Tvistigheder. Hans kiereste Fortælling gik altid ud paa overvundne Vægtene, fordrevne Politibetientere og afbankede Søndagskarle: om sine Bedrifter ved sig, Leilighed talede han med Begeistring; ethvert Gadeopløb var ham en Festivitet: og ethvert Drikfelag der ikke endte med et Slagsmaal, ansaae han for en spildt Leilighed, for en Fredelighed, der kun havde sin Grund i Vedkommendes Feighed. Han

var slet ikke fremt til, at følge Horatses Forskrift: *Ne quis modici transiliat munera Liberi*: ja man taledede endog om, at adskillige Bertshusmænd og Viintappere betalte ham for, ikke at komme i deres Skienkestue eller dog at holde sig rolig der.

I detmindste har det ikke været Tilfældet hos den Mand, i hvis Stue han nu traadte ind. Den besynderlige Forsængelighed, at ville gielde for en modig og øvet Slagsbroder, fandt her rigelig Opmuntring. Neppe traadte Hr. Mudderspark ind i Stuen, ledsaget af en tro Staldbroder, der med sit store Legeme tjente ham til defensiv og offensiv Bundsforvandt, under den Betingelse at have fri Fortæring, da han var for doven, dum og lidelig, til nogensinde selv at kunne betale: neppe var han kommen indad Døren, før en af hans Bekendtere foredrog Sagen for ham: at disse to unge Mennesker havde vægret sig ved at drikke den foreslaaede Skaal. Gravitetisk vendte Helten sig om og tilsalede August: "hør, min unge Ven! er han ikke fra Ebeltoft?" — "Nei, jeg er ikke," var Svaret; "men desuagtet veed jeg ret godt, hvordan man behandler Stude." — Dette Svar forvirrede Angriberen, da det bragte Latteren paa Modstanderens Side: man snisede hemmeligt, da man af Frygt for ham ei turde see høit. Alt kogte Bredet i hans Hierte, men han lod den endnu ikke komme til Udbrud, fordi han vilde tage en saadan Stilling, at de to unge Mennesker ikke kunde undgaae

ham og han havde alt givet sin Maffer Tegn til, at holde sig færdig. — "Hør engang" lod hans Ord, "eet Ord saa godt som fire og tyve! vil han drikke Skaalen?" — "Nei," svarede August rolig og bestemt. — "Saa maa jeg hvidske ham noget i Fortrolighed, sagde Helten i smidskende Tone, idet han nærmede sig til August og raabte saa høit han kunde: "Det er Fanden t..e i mig, en Slynge, der ikke drikker den." — "Jeg forstaaer ikke og skiotter ikke om, at tale i Deres Sprog, min Herre! jeg er villig til, at drikke den Skaal, hvorum jeg var bleven eenig med disse gode Mænd; anden Skaal drikker jeg ikke." — Dette rolige Svar af August bragte Mudderspark til at studse, og han saae desuden, at hans Maffer yttrede nogen Tegn paa Frygt, hvilket han ikke ret kunde forklare sig: thi han vidste ikke, at der mellem Gæsterne just var en Borgermand tilstæde, som havde en retsgyldig Fordring paa Lommelen og kunde, naar han vilde, lade ham sætte i Slutteriet. Disse første Gæster begyndte desuden at føle venlig Deeltagelse for de to unge Personer og undte deres Angriber gierne en Ydmygelse for hans bekiendte Raadhed. Men Mudderspark var allerede for opirret til at blive vaer, at han vilde begynde Trefningen paa et for sig ufordelagtigt Terrain; ledet af sin onde Natur spurgte han derfor August nok engang i hans egen Maneer: "om de vilde drikke Skaalen eller fortrække?" — Vor unge Ven havde slet ikke nogen Fore-

stilling om en saadan Karakter som hans Modstanders og var yderst forlegen over dette uventede Angreb, hvis Anledning han ikke engang kunde faae Tid til at forklare for Pierre. Af Lyst til Fred gav han strax den Erklæring: at han med sin Ven var villig til at forlade Selskabet, isald deres Nærværelse ikke behagede. — Mudderspark ansaae denne Eftergivenhed for en Virkning af Frygt og gif derfor nu dristig til, at forhøie sine Fornærmelser. — Talen lød, ledsaget af de tilhørende Gebærder og Eeder saaledes: "Seer han, min fine Ven! han kan tofle af med sin Nakker der, naar han lyster; men da han nu engang har fornærmet Selskabet, saa er det billigt, at han ogsaa modtager en Erkiendtlighed derfor. J faaer fri Afstræk, mine Gæster! naar J ganske taalige modtage et Spark i Agterkastellet, idet J gaae udaf Døren."

August loe ved dette Forslag og sagde: "han kunde ikke troe, at det var Mandens Alvor, da alt sliq Yttring for Spøg var formeget imellem honette Folk. Desuden bad han at betænke: at hans Ledfager var en Fremmed, der ikke ret vidste, hvorom Tvisten var og maatte faae slette Tanker om Folk, der aldeles uden Anledning haandgribeligen anfaldt ham. Renomisten uden Renoméé folte rigtig nok Billigheden i August's Ord, men han vilde anseet sig for meget beskæmmet, isald man siden havde kunnet fortælle om ham, at han havde taget mod Grunde og afholdt sig fra en Anledning til

Ansald og Slagsmaal; Svaret var derfor i en spodsk Tone: "Træk han af, min Slut! med sin Parlefransø; Det bliver som jeg har sagt." — August vendte sig nu og sagde til Pierre paa Fransk: "Følg mig, min Ven! vi maae gaae herfra, men tag Dem iagt for den Person der: han vil fornærme os." Til sin Modstander sagde han derimod paa Dansk: "jeg advarer Dem om, at lade os gaae bort i Fred." — August gik nu foran, men havde neppe begyndt paa at aabne Døren, førend Mudsderspark vilde fuldføre sin Trudsel: Mimiken derved er saa tydelig, at den strax forstaaes af alle Folk; Pierre havde neppe seet den, før han giengieldte Renomisten med et saa eftertryffeligt Slag paa Hovedet, at han næsten havde glemt alle sine Væxekunster.

Nogle af Gæsterne toge Parti, andre ilede til, for at adskille de Kæmpende, men derved blev Forvirringen større og Slagsmaalet almindeligt. Verten hjalp de Gæster, som pleiede at drikke meest og betalte vissest: han var slet ikke paa Renomistens Parti: de fletteste og meest berusede hjalp ham: de bedre derimod de to unge Mennesker. Glasfene klingrede og Flaskerne vædede en uskionksom Jord med deres ædle Saft, der kun tjente til, at fordærve Parykmagernes Kunster. Ei kunde den besløjfede Vidst eller Merledon, ei den skiont hvælvede Bukkel holde Hovederne i Balance, og ei formaaede det guldknappede Spankrør at rædde Parykkerne og

Hattene fra det leucadiske Spring, der bragte dem i Selskab med Stovlehælene, medens disse misundelige mishandlede de Gæster, der ellers stolte hævde sig høit over dem; thi ved en Opognedvending er det, som man veed, altid de øverste Dele, som lide meest.

August og Pierre, der kun nødsagede og med Uvillie toge Deel i disse Optrin og Nedtrin, begik den Feil i deres Manøvre, at de søgte at komme udpaa Gaden. Havde de søgt, at indskrænke Kamppladsen til Bærelset, saa havde det formodentlig gaaet slemt udover Renomisten, der kun svagt understøttedes af sin Makker, da denne var bange for at giøre sin Creditor vred, som hørte til de neutrale Magter, der vilde mægle Fred. Renomisten var ikke utilboielig dertil, da han snart følte, at hans Styrke og Færdighed ikke ret kunde veie op imod to unge Mennesker, der kæmpede med ufordærvet Ungdoms Kraft, med sindig Fatning og som øvede Fægttere. Ventelig havde Striden snart endt sig med en Fredscongres, paa hvilken man havde drukket istedetfor at skrive, hvorved Freden ikke var bleven mindre varig: men da som sagt de unge Mennesker meest søgte, at trække sig bort fra Striden, saa antog Renomisten dette for Frygt og satte desto ivrigere ind paa dem: derved forskyttede Kamppladsen sig omsider udpaa Gaden. En talrig Hob Tilskuere omgave snart de Stridende, Bægterne blandede sig deri, og inden føie Tid saae man August,

Pierre, Renomisten og et Par Gæster, der ikke forsigtige havde holdt sig tilbage, paa Veien til Raadshuset som Fanger.

Denne Arrestering havde, som de Erfarne vidste, ikke stort at betyde, men August vidste det ikke og han tænkte med Forsærdelse paa, at han nu mindre end nogensinde for kunde virke for sin Fader. Pierre forbandede sin onde Skæbne. Borgerofficeren, som havde Vagt, modtog Borgerne med Latter, Renomisten med kold Ringeagt og vore to unge Mennesker med megen Høflighed. Da han saae deres Bekymring, saa trostede han dem med, at de formodentlig i Morgen tidlig vilde komme paa fri Fod igien og Sagen slet ingen videre Følger vilde have, ifald de ikke selv vilde tiltale Morderspark for Overfaldet paa dem. Desto større var deres Forstrækkelse, da næste Formiddag ikke allene Borgerne men endog Renomisten fik Lov til, at gaae hjem, men disse to derimod, som man sagde dem, efter høiere Ordre bleve holdne tilbage i Arresten. Det hjalp dem ikke, at de beraabte dem paa deres Uskyldighed, at det var dem, der havde lidt Uret; man svarede dem: at det fik de siden Leilighed til at paatale, men nu maatte man følge den Befaling man havde. De maatte blive, men man behandlede dem med al mulig Artighed og Høflighed. Der blev budet dem Mad og Viin i Overflodighed og en Borger tilbød sig, at bringe deres Familier Efterretning om dem, for at berolige disse;

men ingen af dem vidste nogen, de i denne Forlegenhed vilde henvende sig til.

Henimod Aften blev det dem tilkiendegivet: at det stod dem frit for, at gaae udaf Arresten, naar de blot vilde forpligte sig til, at forlade Kjøbenhavn inden 24 Timer og begiye sig idetmindste ti Mile derfra. Pierre beklagede sig over, at han intet Sted vidste at tye hen til: August raabte paa, at han havde uopsættelige Forretninger her i Byen, hvilke intet Menneſte paa hans Begne kunde besørge. Overbringeren af hiin Bescheed kunde ikke svare dem andet, end at han raadede dem til at modtage det tilbudne Vilkaar, at reise deres Vej, da han ellers saae sig nødt til, at holde dem tilbage i Arresten. — ”Men,” raabte August, ”skal da sliq en raa og ondſkabsfuld Person ustraffet have anfaldet og ſkadet os! Jeg lider jo ved min Forjærgelse herfra langt større Straf, end den Slyngeſkan komme til at lide.” — ”Jeg raader Dem,” var Mandens Ord, ”at styre Deres Hidſighed, som her ikke hjælper Dem det allermindste, men let kan ſkade Dem. Jeg handler efter en Befaling, som jeg ikke kan forandre, men er nødt til, at berette Bedkommende det, ifald de i Overilelse ſiger noget Fornærmeligt. Jeg beklager Dem, ifald denne hastige Afreise ſkulde være ſkadelig for Deres Velſærd, imidlertid maa jeg efter min Overbeviisning nok engang raade Dem til den, for at undgaae videre Uleilighed. Den Revanche De vilde kunne

faae over et Menneske som Mudderspark, vil ikke meget kunne fyldestgjøre Dem: den kommer an paa et vidtloftigt Forhør, hvis Udfald altid er uvist: af Her har han kun lidet at tabe, og taber den lettest ved sin egen Dødsførel; i det høieste kan han komme til at betale en Mulct, og den anseer da han for et ærefuldt Vidnesbyrd om hans Mod.”

— De to unge Mennesker takkede ham for hans venlige Raad og skyndte sig hver til Sit, for at berede sig til Afreisen.

XLVIII.

— Hand maa om Vinternat
 I frost og kuld omtrefke,
 Glasseret op fra fod til hat,
 Saa singrene de sprekke.

I. h. Ringo.

Naar August i senere Dage talede om sine Eisdragelser med sine Benner, saa kunde ingen af dem ret begribe, hvad der egentlig havde været Aarsag til denne besynderlige Forviisning fra Byen. Man kunde dog sikkert ikke ansee nogen af disse to unge Personer for farlig. Vel kunde det mislige enkelte hvide Personer, at man ikke vilde drikke den foreslaaede Skaal; men disse vare aldeles ikke i nogen saadan Stilling, at de skulde ude

sætte sig for Mishag, ved at ansee to ubetydelige Ynglingers Yttring for farlig. Vel havde en hoi Persons Dødsfald nyligen opvakt megen Deeltagelse og maaskee bragt Udskillige til, at betragte en vigtig Begivenhed fra et Synspunct, hvorfra man ikke ønskede den betragtet; men Yttringerne derom vare saa sagtfærdige og Forhaabningerne om heldige Forandringer endnu saa store, at man meget mere sørgede Mistanken, ved at yttre Tanken om, at der var nogen Fare paafærde. Nogle af August's Bekiendtere havde den Formodning, at Baron Palmamoer eller Grev Kronborg ikke vare yndede eller vare endog mistænkte af Magthaverne, og at man har anseet August som udsendt i et hemmeligt Erinde af een af dem, og derfor grebet en Leilighed til at fjerne ham fra Hovedstaden. Alle disse Formodninger vise kun, hvor let man formoder noget urigtigt, naar man begynder at giette paa Statsklogskabens Hemmeligheder; en bedre underrettet Person opløste siden denne Gaade paa en meget simplere Maade: et Par anselige Mænd ansaae nemlig Pierre for en farlig Person i deres huuslige Kred, uvisst om for deres Koners eller Dottres Skyld; een af disse havde tilfældigviis strax faaet Pierres Arrestering at vide: havde snart fodet begivet sig til sin Ven, hvem han med Grund formodede i samme Sindsstemning mod Franskmænd; og begge havde da ufortøvet anvendt deres Indflydelse paa, at give Sagen denne Vending.

August maatte deeltage i Forviisningen, fordi han var truffen i Franskmændens Selskab, var et smukt ungt Menneske, der talede Fransk, og følgelig let kunde komme til at spille samme Rolle.

Hvad end Marsagen til Forviisningen har været, saa maatte den sætte August i yderste Forlegenhed. Endnu havde han ikke faaet noget bestemt Løfte om Hielp eller Gunst for sin Fader, og skulde han nu saaledes reise bort, saa forekom det ham, som han maatte opgive alle baade sin Faders og sine egne Forhaabninger om Fremtiden. Han benyttede den korte Tid, der var ham forundt, til strax at ile hen til —raad D; men uheldigvis var denne Mand just syg, saa at vor Ven slet ikke kunde faae ham i Tale, og denne var den eeneste, paa hvem han tænkte med Tillid og Haab. Det var nødvendigt, det følte August, at han i Kiøbenhavn efterlod sig nogen, der talede til Sagens gode Fremme omtrent med samme Iver som han selv; han saa sig derfor nødsaget til, herom at henvende sig til et Par af sin Faders saa kaldte Venner: hvor liden Tillid han end satte til deres Willighed, saa fandt han dog mindre, end han havde ventet. Den ene flagede over sit svagelige Helbred; den anden beklagede: at han ikke stod i saadanne Forbindelser, at han med noget Haab kunde paatage sig en saa vanskelig Sag; den tredie ansaae August for en Art Betler, man uden synderlig Høflighed kunde eengang for alle fierne fra sig. Der gives Menne-

sker med saa fine Nerver, at de slet ikke kunne finde dem vel i en Dunstkrede, hvori en Ulykkelig eller Trængende drager sin Aande, og de troe sig derfor af retmæssig Iver for deres egen Opholdelse forbunden til, at bringe saa stor Afstand som mulig er, imellem dem og en saadan.

Forbittret og næsten fortvilet over al den Færløshed, hvormed han var bleven behandlet, kom August hjem til sit Logis, og forkyndte Richard, at de strax maatte reise. — ”Hvorhen?” spurgte denne. ”Ja det veed jeg ikke,” var Svaret; ”nu er det godt, at Du veed nogle skjulte Opholdssteder: under Jorden i de dybeste Grave finde vi mindre Kulde og Føleløshed, end over Jorden iblandt de Levende.” — Mismodet stod saa tydelig malet i August's Ansigt, at Richard, som aldrig havde følt nogen Frygt, undtagen for Politiet, med hvilket han ifølge sin Stilling havde staaet i stadig Feide, vist troede, at her var Fare for en ny og alvorligere Fængsling; han forsikrede derfor tillidsfuld: at han vidste skjulesteder i Skove og Huler, hvor de bedste Støvere ikke saa let skulde opsnuse dem. — August hørte neppe hvad der blev sagt, saa raadvild og ængstlig var han; rigtignok havde han en dunkel Forestilling om, hvor ønskeligt det maatte være for ham, at kunne adskille sig fra Verden og give Afkald paa Jordens Glæder, da dens Sorger nu syntes ham for bittre. Men hvorledes skulde det kunne udføres i et Land, hvor der ingen

Stiftelser er for en saadan Afsondring, og af en Person, der aldeles ingen Formue eiede eller havde Udsigt til? Han vilde ikke affondre sig, for at hense leve i Uvirkfomhed, men han vilde vælge sin Virksomhed og gjøre sig uafhængig af de Indtryk, som Menneskenes Samliv og den borgerlige Forbindelse saa ofte voldsomt fremvirke paa Gemyttet. Han tænkte sig en Forsatning, hvorum unge Personer ei sieldent danne sig en Forestilling, naar Bemod eller skuffede Forhaabninger angribe dem: men denne Forsatning er egentlig ikke til paa Jorden, og Eensomheden giver ikke den Sikkerhed eller Sindssro som man venter sig af den. Sikkerheden er afhængig af mangehaande udbortes Tilfælde, og Sindssroen findes kun i kraftløs Hengivenhed eller i udmærket Aandskraft, som man ikke kunde vente hos vor Ven. Havde hans physiske Natur været svagere eller havde han været opdraget i den aandelige Indifferentisme, som sidenester kom i Mode, saa er der intet Spørgsmaal om, at han nu befandt sig i en Stilling, hvori man betiener sig af den feige Flugt fra Jordens Sorger og Smerter: et Selvmord. Borgerlig Vanære og yderlig Fatigdom var det Arvegods, han fra sin Fader saae imøde, og een af disse Dele er i vore Dage nok, til at væbne en vanhellig Haand til voldsomt Anfald paa det jordiske Fængsel.

August havde i sin raadvilde Modløshed endnu Befindighed nok, til at tænke paa Richards Vel;

advarende sagde han ham derfor nok engang at han burde søge Beskyttelse og Lykke hos Andre. Richard stod nogle Secunder taus ved denne Advarsel og sagde derpaa med Laarer i Dinene: "er jeg Dem til mindste Besværlighed og finder De, at jeg slet ingen Nytte kan være Dem til, saa maa jeg jo forlade Dem; men er det Dem muligt, saa behold mig hos Dem, thi naar jeg forlader Dem, saa forlader jeg igien det menneskelige Selskab, for aldrig mere at vende tilbage til det; Loven har spærret mig Indgangen deri og ingen venlig Haand vil aabne mig den. Jeg maa flye for Menneskene til de mørkeste Skove, hvor de vilde Dyr flye mig, fordi jeg er et Menneske; og jeg finder blandt alle levende Skabninger ikke een eneste, hvis Døie ikke betragter mig med Frygt eller Mistanke. De er den eneste som har troet mig, som vil troe mig, og beholde mig hos Dem; anmod mig aldrig mere om at forlade Dem, thi saa fortvivler jeg af Sorg." — August stirrede taus paa ham: et venligt Smil brød igiennem den mørke Mismod paa hans Ansigt; hurtig rakte han Richard sin Haand med de Ord: "Du følger mig!" — "Ja," raabte denne, "jeg følger Dem igiennem Ilden." — "Det er lettere at gaae igiennem Ilden, end" — sagde August tankesfuld, men kunde ikke fuldføre Sætningen; efter et Ophold lagde han til: "det er Ilden, som skal prøve, hvordan vor Gierning er."

Richard beredte Alting til Afreisen, medens

August et Par Timer overgav sig til Sønnen, som han høilig trængte til; han havde den forrige Nat slet ikke følt dens Bederqvælgelse, og Fængslingen havde gjort et saa modbydeligt og voldsomt Indtryk paa hans Sindstemning, at han ikke var istand til at nyde den, uden at foruroliges af ængstlige Drømme, som mere udmattede end styrkede ham. Richard standsede ofte i sit Arbeide, for at lytte til de ængstlige Udraab, som August under Sønnen lod høre; og da han stedse blev ved at troe, at Afreisen maatte af Frygt for Politiet skee saa hastig som muligt, saa forsømte han ikke, efter et Par Timers Forløb at vække sin Ven og Herre; han overrakte da tillige et Brev, som alt Dagen iforveien var ankommet; forstrækket, over at see August saa bekymret, havde han glemt, at aflevere Brevet, men ved Indpakningen var det igien faldet ham i Minde. Det var fra Nevoli, og lod saaledes:

"Imedens Du, min yngste men kiereste Ven! har løbet Dig tret i Hovedstaden og formodentlig Intet udrettet, har jeg ogsaa været betænkt paa, at give den bevidste Sag en bedre Bending. Jeg kan til Din Trost fortælle, at jeg har været temmelig heldig deri; al Fare er for det Første forbi og om just ei ganske afvendt, saa dog opsat paa ubestemt, maaskee lang Tid. Om Midlerne, jeg har anvendt, kan jeg bedre fortælle end skrive; dog maa jeg sige Dig, at vi begge

skyldte —raad D. Forbindeligheder, hvorfor Du ikke maa forsamme, for Din Afreise at bevidne ham Din Taknemmelighed. Du vil blive godt modtaget, thi Du er vel lidt af ham, og overalt vil det vel glæde Dig, endnu engang at see en god og ædel Mands milde Ansyn."

"Saa snart Du har været hos denne vor Patron, bliver det nødvendigt, at Du strax reiser til Din Fader; hans Helbred er af den Bestaaffenhed, at han paa nogen Tid vil trænge til Din Omhu og Pleie: maaskee vil Din kjerlige Omgang virke mere veldædig paa ham end alle Lægemidler. Jeg har skrevet til Baronen, for at undskyldte Din lange Fraværelse og udbede Dig Tilladelse til, at udstrække den over den bestemte Tid. Det er imidlertid nødvendigt, at Du skriver selv til ham derom, thi Du bør ikke forsamme nogen høflig Formalitet imod en vakker Olding, der vil Dig saa vel. — Jeg haaber, at see Dig i ...g. Vær ved godt Mod og lad Din Fortrolighed stedse glæde Din faderlige Ven.

Revoli."

Richard sprang omkring af Glæde som en Bilde, da han saae, at August's Ansyn opklaredes under Læsningen af dette Brev. "Det indeholder vist noget glædeligt! Ikke sandt?" raabte han og August rakte ham Brevet til Giennemlæsning. Han folte sig æret ved denne Fortrolighed; i den Forfatning, hvori denne Person havde henlevet en stor

Deel af sin Levetid, maatte han nødvendig danne sig særegne Begreber om Veren: hvor det galdt om, at overliste Andre, at undvige Politiets Forsølgelser og lede det paa urigtige Spøer: hvor der behøvedes Mandsnærværelse og legemlig Styrke, til at udvikle sig af en truende Fare, der havde Richard hidtil haft Leilighed til, at øve sig i det, han kunde ansee for ærefuld Daad; han havde i Krigen været vel skicket til Spion og i Freden til Smugler; men hvor det galdt om den sande Ver: at vise sig værdig til gode Menneskers Afgtelse og Tilid, der havde han kun havt liden eller ingen Leilighed, til at øve og forædle sine Følelser; disse maatte ligesom gienfødes og han saaledes føres tilbage til sin bedre Natur; dette kunde, til Lykke for denne forvildede Synder, ikke skee bedre end ved hans Forening med August, som selv fri for Rieleskab og Feighed ei var udsat for at tabe hans Afgtelse, ved oprigtig Godmodighed maa vinde et Hjerte, der ei var ganske fordærvet i den flette Stilling, hvori han havde befundet sig, og som ved stræng Redelighed og Iver i, at opfylde enhver Pligt, maatte vise ham den sande Ver i dens hele Elskværdighed. August behandlede i sin Omgang Richard just saaledes som han burde, naar denne skulde gienvindes for borgerlig Orden og Sædelighed; men man maa ikke troe, at dette skeete med koldt Overlæg: thi derved havde uden Tvivl Sagen taget en slet Vending. Nei; han følte sig hen-

draget til Richard med denne inderlige Følelse, som saa ofte hendrager os til et eller andet Menneske her i Verden, udenat vi paa nogen Maade kunne angive nogen Grund derfor; han behandlede Richard paa den Maade, som hans Hierte tilfagde ham, og derfor blev Umgangen her som den skulde være, naar deraf skulde udvikle sig noget Godt.

Da Richard havde stavet sig frem i Brevet, gav han det taus og alvorlig tilbage; han forstod ikke hvad den bevidste Sag egentlig betydede og da han saae at August's Fader var syg og som det syntes sygere, end Revoli vilde skrive, saa ansaae han dette for en saa stor Anledning til Sorg, at ingen glædelig Efterretning kunde opveie imod den. Dette Menneske, som aldrig selv havde nydt Familielivets Glæder, gjorde sig en saa høi Forestilling om den og især om Forbindelsen mellem Forældre og Børn, at han aldrig uden inderlig Bæmød kunde tænke paa den eensomme, affondrede Forfatning, hvori han fra sin tidligste Barndom havde befundet sig. Han maatte forklare sig derom for August, som var forundret over, at hans Glæde pludselig var gaaet over til mørk Alvorlighed; nu maatte denne, for ikke i hans Dine at synes ufiertlig, underrette ham om, at der i den bevidste Sag havde været Fare for noget, der i sig selv var værre end Døden, nemlig Banære; men Richard kunde ikke forstaae eller føle, at der for en Søn kunde være nogen ængstligere Tanke end

Frygten for Faderens Liv. Begge vare eenige i, at de strax skulde afreise.

August kunde ikke aflægge sin Taksigelse til —raad D. som var syg: han gav sig ikke Tid til at spørge videre efter Pierre: og paa en kold December Dag henimod Aften begav han sig paa Veien med Richard. Reisen gik tværs ind over Landet, for desto snarere at komme til ...g, og alle Veie vare paa den Tid lige flette. Begge til Hest følte de ganske den kolde Vind, som blæste dem imøde. Luften var bedækket med sorte Skyer: enkelte Sneehyger spaaede dem en stormfuld Nat, da Sneefog vilde skjule baade Maanen og Veien for dem. Men frimodig travede August afsted; han følte sig let om Hjertet, ved at forlade Hovedstaden; han saa sin Fader udrevet fra den frygtede Banære og troede ikke hans Sygdom farlig; den gode Tidende, han kunde bringe, meente han, vilde bidrage til Helbredelsen; og Richard søgte ved sin Snakksomhed at forforte ham Tiden. Efterat Samtalen om, hvad de havde seet og hørt i Hovedstaden, var forbi, begyndte Richard paa, at fortælle sin Historie fra Barndommen af. Vi ville ikke indføre den her, da den vilde udgiøre en alt for lang Episode, men love vore Læsere den fremstillet for sig selv under Titel af: Richard Bissekræmmers vidunderlige Eventyrer.

Til sidst maatte August bede sin Følgesvend, at opsætte sin Snakkelyst, da Stormen peeb saa høit

om hans Dren, at han kun hørte enkelte Ord af Fortællingen. Sneefoget indfandt sig med en saadan Boldsomhed, at vore Rejsende ofte maatte forfele Veien og egentlig rette sig efter Vindens Strøg. Landsbyerne vare paa den Tid ikke udskiftede; selv imellem de Algerjorder som tilhørte forskjellige Byer, var der undertiden intet Hegn; og havde der end om Sommeren været noget, saa hørte det til de faa Gunstbeviiisninger, man dengang viste de forkuede Bønder, at man om Vinteren lod dem snige sig bort med de Ellestaver, Hæsselriis og Torn, som de om Foraaret med megen Umage havde flettet sammen, mens Lerken sang og Nidefogden bandede for dem. Markerne lignede mere store Fælleder, bedst tienlige til Jagtrevierer, end Jorder behandlede af dyrkende Hænder. Enhver Rejsende var let udsat for, at fare vild paa disse vidtløftige Dverdrej endog ved høilys Dag; her vare to Personer paa en dem ganske ubekjendt Egn; Uveiret tillod dem ikke, at see uden faa Skridt til nogen af Siderne og intet Huus eller Træ viste sig, der nogenlunde kunde veilede deres Retning. De vare eenige om, saa meget muligt at skynde sig fremad i den lige Linie, som den der sandsynligt maatte snarest føre dem til et beboet Sted, da man derimod, ved snart at begive sig til hoire, snart til venstre Side, som oftest forlænger sin Forlegenhed og bliver endnu mere forvirret. Men Mørket tiltog; Maanen var gaaet ned; paa nogen

ordentlig Vei havde de alt længe ikke været, og da det for nogle Timer siden havde begyndt at fryse, saa var Snavset, sammenæltet med Sneen blevet saa seit, at Hestene kun med Møie kunde drage Fodderne op af det. Disse vare desuden, da det alt var mod Midnat, temmelig trætte af en syv til otte Timers paaskyndet Traven og opvakte en grundet Frygt for, at de om saa Minuter vilde mangle Kræfter til, at flytte sig af Stedet.

Begge Rytterne vare stegne af og ledede eller rettere trak deres Heste, langsomt frem; begge ængstedes noget over deres Stilling, og Richard udbrød: "Kunde vi dog blot naae en Skov, hvor vi kunde finde Læ!" — "Jeg veed ikke," var Svarret, "hvorfor vi ikke heller skulde ønske at naae et Huus: der kunde vi dog finde Varme og Mad; og jeg vil tilstaae, at jeg trænger til begge Dele." — "Ja Mad vil jeg tilstaae, skulde smage mig godt," blev Ledfageren ved; "men jeg er vant til at faste, og kan, som man fortæller om Malaierne, spise mig mæt paa en Vare for tre Dage; jeg befinder mig altid bedre bag nogle Buske end mellem en Stues Vægge; Luften er mig der for varm og for tung." — August svarede med Uvillie: "Ja, min kære Richard! men der ere ikke mange vante til Din Leveart." — "Det tilstaaer jeg," sagde Richard; "men det er, saavidt jeg kan skionne, slet ingen Fordeel for de mange, hverken for deres Legem eller Siel. Jeg priser Skoven! der finder

man dog altid et huult Træ, hvori man kan skjule sig og sove ret godt. Vand, til at lædste sig, kan man aldrig mangle, og naar det kniber med Sulsten, saa forstaaer jeg, endog under Sneen at opføge de bedste Nodder, hvormed Sunde kunne møtte sig, og som Apothekeren sælger i dyre Domme til de Syge; disse vilde meget snarere, mener jeg, blive helbredede af dem, naar de selv skulde eller god opføge dem. — Ja, jeg seer nok, ihvor mørkt det end er og ihvor meget Snee der end hænger sig fast i mine Dine, at De ryster med Hovedet, men der er, min Tro, Mening i det, jeg siger. Hvilket Huus kunde vi nu desuden gjøre Os Haab om at naae, andet end en ussel Bondehytte? Der finde vi en Varme som i en Bagerovn, Dvnen gloende rød af det sammensmaaene Riisbrænde, Luften qualm og fordærvet af de fiere Kreaturer, der fagle, bræge og grynte omkring Familien og blive mere urolige, saasnart de see en Fremmed. Naar jeg nu desuden tænker paa den Mistænkelighed, med hvilken Folkene betragte en Vandringsmand, der paa denne Tid af Natten kommer til dem, med hvilken seendrægtig Brangvillighed de række mig et grovt Stykke Brød og en suur Drik Øl; thi forlanger man Vand, saa gloe de til een som til en Skabning fra en anden Klode; naar jeg tænker paa den Nysgierrighed, som plager een med kiedsommelige Spørgsmaal, ha! saa gruer jeg for, at komme ind i saadant et Huus. Nei, da priser jeg Sto-

ven med sin friske Lust og sine stumme Træer! Jeg kan nok huske . . .”

Her vilde Richard begynde paa Fortællingen om et af de mange Eventyr, han som Bispekræmmer havde oplevet, da han pludselig blev standset ved et Stød i Ryggen, der strakte ham næsegruus til Jorden. Det var hans Hest, som var styrtet fremad ved at støde med Joden paa en Trærod, og formodentlig af Mæthed ikke havde Kraft nok, til at holde sig længer opreist. August standsede meget bekymret for sin Ledfager, men saae snart til sin Trost, at han uskadt sprang op og, idet han rystede Sneen af sig, bandede det stakkels Dg; men dette var hverken ved milde eller haarde Ord til at faae reist op igien. Det syntes roligt at hengive sig i sin Skæbne og strakte alle fire fra sig. August blev noget modfalden over dette Uheld og sagde: ”Du maa dog tilstaae mig, at om vi end kunde hielpe Os med et huult Træ i Skoven, saa vilde vore Heste dog være godt tiende med et bedre Huusly.” — ”Jeg tilstaaer det,” var Svaret; ”men jeg tænkte ikke paa Hestene, thi jeg er vant til at reise tilfods, og befinder mig aldrig rigtig vel, naar jeg ikke træder paa fast Grund.”

”Hvad skal man nu gribe til?” spurgte begge paa engang; de ansaae det for umenneskeligt, at lade Hesten blive liggende overladt til sig selv, men de saae sig næsten nødte dertil, for at tænke paa deres egen Redning. Efter adskillige forgieves For:

søg paa, at faae Hesten til at staae og gaae igien, bleve de eenige om, i forskjellige Retninger at fjerne sig fra den, men dog ei længere end at de kunde raabe til hinanden og saaledes, naar de vilde, samles igien. Ved at dreie sig saaledes i en Kredss omkring eet Punkt, skulde de idelig raabe og lytte efter, om de ikke kunde høre Mennesker eller Hunde. Efterat de omtrent en halv Time havde udført dette Manøvre, raabte Richard August til sig og paa: stod, at han havde hørt Mennesker raabe; begge formodede, at det var Folk, der vare i samme Nød som de, men de besluttede at gaae efter Lyden lige imod Vinden. De havde neppe fortsat deres Gang i 15 Minuter, før adskillige Tiornegierder og Piletræer tilkiendegav dem, at de vare ved en Bondeby. Raabet, de havde hørt, var fra Gæsterne ved et Bondebryllup, hvor man dansede Bruden af Pigelaugget og drak hendes Skaal. Bore Rejsende forsoiede sig uden Betænkning ligetil Gildesgaarden, hvor de bleve meget venligt modtagne samt rigeligt vederqvægede med Mad og Drikke. En Flok unge og muntre Karle tilbød sig strax, at hente den syge Hest, naar man blot kunde vise dem, hvor den laae. Richard troede nok at kunne paa: tage sig denne Vanskelighed, men Toget behøvede ikke at vove sig langt, thi ved Byleddet mødte de Hesten; da denne saae sig ganske forladt, anstrængede den sine Kræfter, for at følge de Vortgaaende; med Pusten og Rysten anbefalede den sig nu

til desto omhyggeligere Pleie, som den ogsaa strax modtog i en af Rabogaardene.

XLIX.

Behøver man vel, at hente Exempler fra saa langt bortliggende Læder? — — endog jeg har seet, at to trediedeel af Kiøbenhavn, baade det vise og det uvise, sværmede hen til — —s Pythoniske.

Junge: Den Nordsiellandske Landalmues
Character ic. S. 234.

Bryllupsgildet var i Strippekrog, en By der horte under en af de Gaarde, som udgjorde Kronborgs Grevskab. Dengang Kongerne overlod til Hoffolk den Omfarg, at sørge for deres Bønders Nøe og Vel, saa bleve disse fristede til, at antage den Manichæiske Lære om to Grundprinciper; eftersom de følte Omhyggelighed for Nøen alt for meget blandet med Omhu for Vælet. Ved alle de Emanationer, som ere tænkte og kunne tænkes ifølge Lehnsystemets Manichæisme, fremstillede der sig undertiden for Jagttagelsen saa mange Demiurger og Dæmoner, at man næsten ikke blev Grundprincippet vaer. Man fik for mange Afguder, som man maatte frygte for, til at man kunde mærke nogen Guddom, som fortiente at elstes. Hvorvidt Bønderne i Strippekrog have væs

ret hengivne til den Manichæiske Lære, er ikke let at afgjøre, men de havde været saa heldige, under Vilkaarlighedens lange Periode at blive saa taaleligt behandlede, at de ikke havde tabt den gæstlige milde Godmodighed, hvormed den Danske Almue i Almindelighed behandler Fremmede.

Gildets Skaffer og Brudeparrets Forloftningsmænd toge sig med megen Omhu af vore Reisende; disse bleve førte hen til Bilæggerovnen, i hvis Nærhed enhver, der ikke er vant til denne Skierild, maa befinde sig ilde: saa meget mere maatte dens Uddunstning være utaalelig for dem, der kom indfra Kulden. Under Samtalen, hvortil den syge Hest gav rigelig Anledning, da den førte til Fortællinger om alle syge og forfangne Heste, man der i Egnen havde helbredet eller givet til Skinderen i de sidste tyve Aar, søgte de to Fremmede, saavidt Artighed og Trængsel tillod det, at fjerne sig fra Bilæggeren: men under denne Manøvre bleve de saa rigelig forsynede med Mad og Drikke, og især med Flesk og Æl, at de havde tilsidst mere Umage med at afslaae det tilbudne, end Træng til at nyde det. Richard havde paa sine Vandringer erhvervet sig nogen Færdighed, i at omgaaes al Slags Almue og især Bønder; han faldt derpaa snart i den rette Tone og opvakte ved sin Spøg baade i Ord og Gebærder, mangen en lydelig Latter, hvortil man desuden ved den foregaaende Svær var godt stemt, hvor denne ikke med altfor centris

fugalsk Kraft havde betyngtet Hovederne. Ikke længe havde han snøet sig i denne Kredss, før han hvidskede til August: "her ere gamle Bekjendtere, men som ikke kiende mig." — Da han for Resten kaldte denne sin Herre, saa henvendte Artigheden sig især til August, som den der ved sin Nærværelse kunde gjøre Brudeparret Ære. Bruden blev ført ham imøde, og uagtet hun allerede var isørt sin Konehue, saa maatte han dog dandse en Hædersmenuet med hende. Han fandt i hende en ung meget tækkelig Pige, der med elskværdig Undseelse modtog de smaa Artigheder, han troede sig forpligtet til at sige hende. Men da han efter Dandsen bad hende om, at føre ham hen til hendes Brudgom, saa var hun paa ingen Maade at formaae dertil. Han maatte lade sig Brudgommen vise af en af Forløftningsmøndene, og han fandt til sin store Forundring en gammel udlevet Mand, der sad ved Bordenden med en lille Kridtpibe i Munden, og syntes meget gladere ved sin Pibe end ved sin Brud. Han fandt det upassende, at yttre sin Forundring, men den var for stor til at han ganske kunde skjule den; hans Veileder sagde derfor til ham: "Ja det er rigtignok en meget gammel Mand, men just derfor trængte han til et ungt Qvindemenneske, der kan see til i Huset og pleie ham paa hans gamle Dage. Desuden kunde min Søsterdatter ikke lade den gode Gaard gaae fra sig." — August havde ingen Følelse for dette Giftermaals

princip, der er meget gængs blandt Bondestanden i Danmark, men undertiden er Uarsag til, at der i et heelt Aarhundrede ei fødes et eeneste Barn paa en Gaard.

Hadde han ogsaa havt noget at sige derom, saa blev han dog afbrudt ved den almindelige Opmærksomhed, som opvakte ved en gammel Kones Forberedelser, til at forlade Selskabet. Det var Bodil Svendsdatter; efter de sagtserdige Beretninger, som August hørte om hende, da man ikke vilde rose hende men frygtede for, at laste hende, stode baade Mennesker og Næg i hele Omegnen under hendes Herredomme; hun kunde frembringe Sundhed og Sygdom, Trivsel og Vantrivsel, Tilfredshed og Misfornøielse, Lykke og Ulykke. Hendes Venner kaldte hende den kloge Kone, hendes Fiender derimod den gamle Hæx; dog vovede de den sidste Ytring kun sjelden lydelig, da hun havde et stort Tilhæng og man dog altid havde en temmelig Frygt for hendes Kunster. Hun var en god Veninde af Brudens Moder, der havde bestilt hende til dette Bryllup, for at hun, ved at stryge Brudeparret, læse over dem og ellers ved at ordne Alting omkring dem paa denne Dag, skulde afvende al Skade og Uheld fra dem i Fremtiden. Adskillige Mandfolk tilbode sig tjenstvillige til, at ledsage den gamle Kone hjem i det flette Beirligt; men hun svarede dem meget høitideligt: "pas I Jer selv; jeg kan hjælpe Jer, men I ikke

mig." — En saadan Person maatte i hoi Grad til-
 drage sig August's Opmærksomhed, og da han nær-
 mede sig til hende, maalte hun ham med Dinene
 fra øverst til nederst, idet hun sagde: "vil han tale
 med mig?" — "Det kan jeg just ikke sige," svarede
 de August med et godmodigt Smil: "men maaskee
 kunde hun sige mig Noget, som jeg nok gad vide."
 — "Ja, meer end han troer," var Konens Ord;
 "han kommer fra en stor Sorg og gaaer til en
 endnu større; men bliv ikke bange; Gud kan vende
 Alt til det Gode; for Resten tag sig i Agt for sin
 Tiener; jeg kiender ham godt, uagtet han ikke vil
 kiende mig."

Den sidste Advarsel blev fremført med saa sagte
 Røst, at neppe August, mindre nogen af de Dns-
 staaende, kunde høre den. Konen skyndte sig bort
 uden at modtage en lille Gave, som han tilbød
 hende, og uagtet han var overbevist om, at Ko-
 nen kun havde sagt disse Ord til ham, for at ved-
 ligeholde sin Rolle og forhøje sin Anseelse mellem
 Tilhørerne, saa gjorde de dog et saadant Indtryk
 paa ham, at han studsede og denne Hensigt virke-
 lig blev opnaaet. Da han hørte, at hun havde
 over en Fierdingvei til sit Hiem, et eensomt Huus
 i Randen af en Skov, saa paastod han, det var
 urimeligt at søje den gamle Kone i, at lade hende
 gaae allene i dette Veirligt; Stormen og Sneefor-
 get havde tiltaget; et Par Bønderkarle fulgte og
 saa med August udefter Konen, men da de traf

hende paa Gaden, viste hun dem haanlig tilbage og pegede paa en stor sort Kat, der med gnistrende Dine snoede sig omkring hendes Fodder og miavede. "Der seer I min Ledsager," sagde hun og fortsatte rolig sin Gang. August saae sig snart ganske alene med Hexen og følte sig virkelig ængstlig i hendes Selskab: han gik derfor tilbage og en af hans Følge gjorde den Anmærkning: "Ja hun kan mere end sit Fadervor."

Bor unge Ben havde ofte gjort sig selv den Anmærkning: at man ikke bør befatte sig med slige Folk, thi om endog de Ord, som de sige Os, ikke for Diebliffet troes eller giøre noget Indtryk, saa kan man dog let siden komme i en saadan Stilling, at Erindringen om dem opvækker Ængstlighed. Han ærgrede sig over, at han havde hørt paa Kiellingen, og for at forslaae sine Griller, gav han sig til, at gaae rundt i alle Stuerne og give Agt paa Giæsterne. Da Bruden havde tient paa Herregaarden, saa vare ogsaa Sivert Lotter og Forvalter Drækpen indbudne til dette Bryllup. Den første havde taget sig en saa vældig Ruus, at han snorksov: August følte ingen Lyst, til at vække ham, da han med Grund kunde frygte for, at Jægeren i denne Tilstand sagde ham Fornærmelser for hans Faders Skyld. Den sidste sneeg sig omkring og syntes at agere galant mellem Fruentimmerne; han viste ingen Lyst til at tale med August, og denne havde altid skyet hans Dimgang. Der gives Men:

neffer her paa Jorden, der synes at staae i en indbyrdes naturlig Antipathie, saa at de slet ikke kunne befinde dem vel i hinandens Selskab; uden at forstaae, om Grunden hertil var fysisk eller psykisk, havde Drækpen altid undveget August's Nærhed; men just fordi han her undveeg ham og August deels troede at forstyrre en forelsket Plan, deels gierne vilde høre Nytt om Kronborg, trængte han sig paa Forvalteren; dog antog denne en saa særdeles ydmyg og tilbageholden Tone, at August enten maatte blive fied af Samtalen eller og blot vedligeholde den af Drilleri. Forvalteren lod sig blot forlyde med: at hans naadige Herre formodentlig snart vilde formæle sig; men med hvem, det vidste han ikke. Med Ulriffke Liber var det ikke, thi den Daarlighed, som det lod i Drækpens Beretning, havde Greven for længe siden opgivet og var nu i god Forstaaelse med sin Fru Moder. Partiet, som nu skulde sluttes, var upaatvivelig med en Frøken af passende Byrd, men endnu var Sagen ikke kommen saa vidt, meente han, at man burde tale mere derom.

Under denne Samtale var Richard kommen til, at staae i Nærheden af dem, og August forundrede sig over det opmærksomme og lurende Blik, hvormed Drækpen betragtede ham. Vor Ven tænkte allerede med Ængstlighed paa sin Reisesælle, at denne kunde blive angivet som Medlem af et lovsfridigt Selskab, hvorved han da ogsaa selv meget

let kunde komme i ubehagelige Forviklinger. I det han kastede sine Bine hen paa Richard, kunde han ikke andet end smile over det eenfoldige og fremmede Ansigt, som denne fremviste; Trækkene deri vare saa forandrede, at han virkelig havde Møie med, at vedkiende sig sin Tiener. Imidlertid var der alt ved Herrens Advarsel opvakt en ængstlig Formodning om: at denne kunstige Mimik ei altid vilde være tilstrækkelig, til at maskere Richard for dennes gamle Bekjendtere, og det var uvist, hvor mange af disse her vare tilstæde. Han skyndte sig derfor med, at faae sig et Nattely betinget i en af de andre Gaarde der i Byen, og derhen begav han sig med Richard, efterat have druffet Brudeparrets Belgaaende.

Efter det, som August havde lidt i de sidste Dage i Kiøbenhavn, samt udstaaet paa denne Reise, trængte han meget til en rolig Søvn. Denne nød han ogsaa paa Bondens bløde Dyner saa rigelig, at Solen alt var høit oppe, før han den næste Dag vaagnede. Ufortøvet gav han sig paa Reisen. Stormen havde lagt sig og Solen skinnede klart, men Veien var ved Sneefoget bleven saa besværlig, at de kun langsomt kunde komme frem og paa flere Steder maatte søge lange Omveie. De havde forlangt en Veiviser, for at komme paa den bedste og gienneste Veie, og for at denne ikke paa Tilbageveien skulde være udsat for den Eenliges Farer, havde de faaet to med dem. Da de vare komne

omtrent en Fierdingvei fra Byen og skulde forbi en hoi Sneedrive, foer Richards Hest sky tilbage og han blev nodt til, at lade en af Bønderkarlene ride foran; ogsaa dennes Hest snøflede og trykkede sig til Siden, imidlertid kom han dog videre frem, men dreiede selv forskrækket Hesten omkring, idet han raabte: "Å! der sidder hun!"

August sprang af Hesten og nærmede sig ihast til Stedet; han fandt Bodil Svendsdatter halv liggende halv siddende i Sneen, aldeles uden Livstegn; hendes sorte Kat stod hos hende, næsten forkommet af Kulde; den syntes glad ved at see Mennesker, med Logren og Miaven at anmode dem om Hielp. Da der ingen Tvivl kunde være om, at denne Rone paa sin Hiemgang om Natten var farret vild og frosset ihjel, hvortil en rigelig Nydelse af Finkelen har bidraget, saa maatte denne Hielp ydes ihast, ifald der skulde ventes nogen oplivende Virkning af den. August foreslog derfor, at føre hende tilbage til Byen, men derimod satte begge Bønderkarlene sig aldeles; ingen af dem vilde tage hende op paa sin Hest, og de forsikrede tillige, at der vist ikke i den hele By var nogen Mand, der modtog dette Liig i sit Huus. "Men hvorfor ikke?" udbrød Richard med Uvillie; men han fik intet andet Svar paa dette Spørgsmaal end: "Nei! — Ih Gud bevare Os! — Hver vil dog gjerne have Fred og Ro i sit Huus! —"

August paatog sig nu en myndig og befalende

Mine; han forestillede dem, at hele Byen vilde paadrage sig et stort Ansvar og idetmindste en betydelig Mulct, isald de viste sig saa umenneskelige, at lade Konen ligge der. Denne Forestilling virkede; de hjalp August med, at faae Liiget op paa hans Hest; han og Richard gif hver ved sin Side; den ene Bondekarl maatte trække denne Hest, mens den anden førte de tre øvrige Heste. Ratten sneg sig bag efter og oplivede det tause Log under tiden med en klagende Miaven. Da de saaledes droge ind ad Byen, flygtede Koner og Børn med Angstskrig for dem og sloge Dørrene i efter sig. Enhver Mand standsede dem ved sin Port og vidste et meer eller mindre sandsynligt Paaskud, til at nægte dem Indgang hos sig. "Det tænkte jeg nok," sagde den ene Karl. — "Ja," sagde den anden, "det kan jo enhver begribe! Naar endda den Helvedes Kat ikke var med! See, hvor hun gloer op ad Vos!" — Richard snart loe snart græd af Arrighed. August tilbød Betaling; den afflog man; han gjorde Forestillinger, bad og truede, men Alt var forgieves. Der blev tudet paa Gaden i dette vanskelige Anliggende, som ikke var let at faae afgjort i en By, hvor der hverken var Præstegaard eller Skole. Paa Gadestevnet fik Bymændene omfider en gammel Huusmand, formodentlig ved god Betalning og bedre Løfter, overtalt til at modtage Herrens Liiig i hans Hytte. Der blev det da bragt ind og August anvendte alle ham bekiendte Midler,

for at bringe Konen tillive igien, men de virkede ikke; og havde hun ikke været ret død, da de fandt hende, saa havde hun havt Tid til at blive det tilgavn, da der over alle disse vrangvillige Forhandlinger var hengaaet omtrent en Time. Ratten jog man fra sig og hidsede Hundene paa den, som en modbydelig Gæst; det arme Dyr vankede forstødt og huusvild omkring, og Richard betragtede den med bitter Alvorlighed. Og saa Du, tænkte han, har været i slet Selskab; og det bedrøvede ham, at han ikke kunde føre den bort med sig i sin Randsel.

August tænkte med for megen Uro paa sin Fader til at han længer skulde tove i denne By, han begav sig med fordoblet Jver paa Reisen. Han tænkte meget paa denne Kone, der varslende havde talet til ham Aftenen før, og som lod til, ikke at have været iblandt de værste af dem, der paatage sig den Rolle, at vedligeholde Samfærsele mellem den legemlige og aandelige Verden. Hun var uden al Modsigelse bleven et Offer for sin Forsængelighed, idet hun for at haandhæve og forsøge sin Ansæelse, havde aflaaet deres Hielp, som vilde ledsage hende hjem. Alle de, som vove deres Liv, og meget ofte mere end det, af Forsængelighed paa Litteraturens, Politikens eller nogen anden Mark, hvor Dødens kolde Sneefog kan overfalde dem, burde samle sig omkring Bodil Svendsdatters Grav, og ydmyge bekiende: her hviler vor Lige. Vel muligt, at en eller anden af dem kan blive bisat i en

Marmorfløite med Klokkelang og Rimersang, men ogsaa tillige meget muligt, at ei engang en velvil- lig Kat ledsager det afselede Skrog paa det sidste Jordtog. August kunde endog i sine senere Dage, ikke erindre sig denne saa kaldte Hex og sit Dytog med hende uden inderlig Rørelse, og ved Synet af enhver sort Kat tænkte han paa den kloge Kone i Strippetrog.

Men mellem alle disse Betragtninger glemte han ikke, at gjøre sin Richard opmærksom paa: hvor let denne kunde blive gienkiendt og derved ud- sat for farlige Undersøgelser, der ogsaa kunde gaae udover dem, han stod i Forbindelse med. — "Jeg har selv," var Svaret, "alvorlig tænkt paa denne Fare, og har derfor alt fattet det Forsæt, saa lidt som muligt at indlade mig med de Personer, jeg har havt noget med at gjøre i min forrige Forfat- ning. Det er dem, som kunne være mig farlige, og iblandt dem regner jeg især denne Forvalter Drækpen. Jeg veed med Visshed, at han har staaet i noie Forbindelse med nogle af Hovedmændene for det Selskab, hvortil jeg hørte og som havde anta- get mig til en af dets Handelsagenter. Om det var paa hans egne eller paa hans Herskabs Veg- ne at denne Slyngel underhandlede, veed jeg ikke vist, men skulde næsten troe det sidste. Jeg veed, at han har seet mig i en Stilling, hvoraf han kun- de slutte sig til, at jeg stod i noie Forbindelse med Selskabet; men derfor er jeg ikke bange for, at

han skal angive mig, thi saa maatte han tillige angive sig selv eller dem, hvis Sendebud han var. Dog i det Hele er der ikke saa stor Fare ved, at jeg bliver gienkiendt, som det synes; thi de allerfleste kiende mig ikke som Medlem af den lovsfridige Bande, men kun som Bissekræmmer, og dertil har man vidst at skaffe mig en i alle Formaliteter lovmæssig Bevilling. Men jeg vil reent ud tilstaae Dem, at jeg paa min Omvandring mangen en Gang ikke har kunnet bare mig for, at spille et eller andet Puds, som satte de Personer, der udmærkede sig ved hovmodig Dumbhed eller lumpen Skarnagtighed, i Skræk eller gjorde dem til en Gienstand for Latter. Jeg kan endnu erindre et saadant Puds, som jeg har spillet denne Person, da han i Ledtog med en anden havde lagt an paa Intet mindre, end at slaae mig ihjel og tilegne sig min hele Kram og alle mine Penge; en Behandling, som Bissekræmmere ei fielden skulle være udsatte for. Om nu slige Personer kiende mig igien som den Kræmmer eller Spøgeflugt, der har holdt dem for Nar, saa er der ingen anden Fare paa færde, end at de kunne ønske mig giengieldet med en Dragt Prygl, og dem skal jeg nok hytte mig for.”

Vore Reifende havde Tid nok til denne og flere Samtaler, thi ofte standsede af de sammenfyggede Veie naaede de ikke til —g, før om Aftenen sildig.

L.

I som veed at leve
 Og saa lære maa at døe,
 Seilingsmand maa ikke beve
 Naar han seer dend høie søe.

B. 7. 1725.

Udmattet af Veiens Besværlighed og Veirligets Kulde holdt August sit Indtog i sin Fædreneby om trent Kl. 10 om Aftenen. For 50 Aar siden var Embedsmændenes Spisetid og Sengetid i mere Harmoni med Borgerklassens, og efter Kl. 10 begyndte det ene Lys efter det andet snart at slukkes i en Riobstads Huse. Kun hist og her saae man endnu et enkelt Lys at glimte, hvor enten en Mand opgjorde sin Beregning eller den Syge behøvede forlænget Pleie; det forundrede derfor ikke August, da han fandt alle Lys slukkede i sin Faders Gaard. Ved sit nye Bekjendtskab med Stedet fik han snart sin og Richards Hest førte ind i Stalden; der vrinste hans Faders gamle Heste urolig de Fremmede imøde; han søgte strax til Karlsens Kammer, for at vække denne, men der var ingen Karl at finde; han bankede paa Pigernes Bindue, men ingen svarede ham; han skyndte sig omkring i hele Huset til hvert et Kammer, hvori han vidste at der ellers stod en Seng, men i ingen af dem fandt han et levende Menneske; kun i hans Faders Sovekammer

hørte han en Lyd som af en, der mere stønede end sov; med dæmpet Stemme spurgte han: "hvor der var?" men ingen svarede ham. Richard stod forfrosen midt i Gaarden og ventede længselsfuld paa at blive indladt; men August skyndte sig hen til ham, sagde hastig: "bliv her og pas paa, om nogen gaaer ud eller ind!" og ilede derpaa udaf Porten. I et Nabohuus hos en Haandværksmand fik han laant en Lygte, men under Talen derom yttrede man for ham: at det var vel han var kommen: at den Gamle høit trængte til hans Pleie: at man i vore Dage ikke kunde stole paa Tjenestefolk; saa at han meget ængstlig løb tilbage og søgte til sin Faders Sengammer. Der saae han sin Fader, liggende i et iiskoldt Bærelse, i en uredt smudsig Seng, forladt af Alle, angreben af en hæftig Sygdom.

Sønnen lod Lyset falde hen paa det blege Ansigt og spurgte: "Fader! hvorledes er det med Dem? Kiender De mig ikke?" men de blaa Læber bevægede sig, uden at frembringe en forstaaelig Lyd. "Jeg er Deres Søn, August," sagde han, men et tankeløst Nervespil i den Syges Ansigt lod formode, at denne Uttring intet Indtryk havde frembragt. August søgte omkring i Bærelset efter et Lys, for at tænde det, men kunde intet finde; han fandt kun Sporene af et, som var nedbrændt i Stagen og formodentlig havde slukket sig selv. Han maatte bede Richard om, at blive hos Faderen,

medens han hos Naboerne gjorde Anstalt til Lys og Varme. Med megen Noie og med Taarer i Øinene fik han en Naboefne formaaet til at være ham behjælpelig; men med alle disse Anstalter gik over en Time hen. De første Ord som den Syge lod høre, da han mærkede, at der var Folk omkring ham, var en Begiering om Drikke. August havde, uagtet sin bittere Sorg, været forsynlig nok, til at foie Anstalt til, at hans Fader ikke skulde lædste sig med foldt Band. Saasnart Sonnen troede, at have indrettet Alt, saavidt det her var muligt paa tienligste Maade, ilede han ud igien, for at hente Løgen; men Hr. Pflaster var hos en Patient paa Landet og man ventede ham ikke hjem før imorgen Middag. August løb til Apotekeren i Haab om, at han kunde for det Første give nogen Medicin; denne gav sig en vigtig Mine og gjorde mange flere Spørgsmaal om Sygdommens Begyndelse, Varighed og Symptomer, end August var istand til at besvare; "Ja, det er en betænkelig Sag," sagde Manden, og rykkede tilsidst ud med en lille Flaske styrkende Draaber, hvis Qualitet han vidtløftig roste og som i smaa Portioner skulde timeviis rækkes den Syge.

Sonnen ilede tilbage til sin Fader og efter den omhyggeligste Pleie syntes det i Morgenstunden som var den Syges Legemskræfter noget vendt tilbage, men med frygtelig kold Ligegyldighed betragtede han alle Ting og Personer omkring sig. August forsøgte

blidelig paa mange Maader at vække hans Opmærksomhed og Deeltagelse, men ethvert Forsøg standses des af en Følelseshed, der syntes at have angrebet alle Sielkræfterne; Anden lignede det Lys, der brat var gaaet ud, fordi ingen venlig Haand rakte det Næring eller Pleie.

Der er ingen pünligere Forsatning, end naar man vil hielpe og kan ikke, naar man gierne vil udrette noget og slet ikke kan blive eenig med sig selv om, hvorpaa eller hvorledes man skal begynde. I denne Forsatning stod August ved sin Faders Sygeleie; flere Gange maatte Richard gaae hen til Lægen, men denne gav sig god Tid med at komme hjem; da han omsider indfandt sig, sølte August igien sit forsagte Hierte at banke med Haabets opvivende Kraft. Vist mange have fornummet, hvor trøsteligt det er at see Lægens Ansigt, naar en kier eller vigtig Person lider eller er i Livsfare. Men fold og ligegyldig betragtede Lægen en Patient, for hvem han hverken sølte Agtelse eller Kierlighed, og hvis Formue ikke kunde friste hans Egennytte til, blot at give sig Mine af deeltagende Virksomhed. "Jeg har pligtskyldigst," sagde han, "alt for nogle Dage siden besøgt Deres høistærede Hr. Fader; men han behagede ikke at bevære mig med sin Tilid. Desuden maa jeg ærbødigst tage mig den Frihed, at gjøre Dem, min gunstige Herre! opmærksom paa, at mine Forskrifter her vilde være aldeles uden Nytte, da det ikke kunde undgaae min

Opmærksomhed, at de her ikke kunde ledsages af den fornødne Pleie og Opvartning." — Denne Til- tale fremvirkede baade Uvillie og Modløshed hos Sønnen; dog havde han Fatning nok, til at skule den første og at forsikre Hr. Pflaster: at der nu vist ikke skulde være mindste Mangel paa Pleie, naar han troede noget Middel muligt til Helbredel- sen. Men enten August nu ikke noksom i sin Sinds- stemning kunde dølge sin Uvillie, eller hans forstyr- rede Udvortes har givet ham en Anseelse af Fat- tighed, der lovede ingen Betaling for Virksomhed, saa lod Lægen sig ikke bringe udaf sin Koldsindig- hed og erklærede uden mindste Skaansel: "at al Læ- gekunst nu kom for sildig."

Richard maatte ufortøvet fiøre efter den nær- meste Læge, som August havde meest Tillid til. Selv veeg han intet Dieblik fra sin Faders Seng; ei turde eller vilde han overlade sin Faders Pleie til Tjenestefolk, der vare ham forhadte, fordi de letsin- dig havde forladt den Syge, blot for at tage Deel i et Julegilde, og som, da han bebreidede dem der- res Fraværelse, havde Fræthed nok til at undskyl- de sig med: at deres Huusbonde selv havde givet dem Tilladelse til at gaae bort.

August havde ikke Mod til, at svare dem til- børligt paa denne løgnagtige Yttring, fordi han følte sig ydmyget og ængstet af den piinlige Følelse, som han forgieves kæmpede imod: at hans Fader ikke havde fortient bedre Tjenestefolk: at han ikke

ved sin Udfærd havde gjort sig værdig til mere hengiven Trost. Men denne Følelse, der voldsomt rystede hans Hjerte, formindskede ikke hans Tro, men tværtimod opflammede den, da han iudsaae, at han maatte være den Ulykkelige, af al Verden forladt, Alt, dersom der skulde gøres noget for ham. Dog hvad skulde der gøres for ham, hos hvem kun et bevidstløs Plantelis var tilbage? Han var ikke allene forladt af Verden, men, saaledes viste han sig for August's religiøse Tro og Følelse, ogsaa forladt af Gud, med hvem han ikke kunde forlige sig i sin sidste Stund; og denne var maaskee nær. Han ilede hen til Præsten, men denne svarede med gravitætist Kulde: "Skal paa Embeds Begne gierne komme, men tvivler om, at der noget er for Herrens Tiener at gjøre, thi naar Dillirium har begyndt, saa taler forgieves den Røst, som ikke blev hørt i de sunde Dage."

Imidlertid fulgte dog Præsten med ham, men da han havde seet den Syge, og denne ikke kunde svare paa hans Tiltale, hvori der var mere Galselse end Mening, mere Udbredelse end Trost, saa sagde han: "der seer man det; tænkte det nok; det gaaer som det pleier, ender som det begyndte." — Og da han hævede sin Stemme, for at henlede den Syges Opmærksomhed paa sig, saa tilkiendegav dennes Miner kun Utilfredshed over, at forstyrres i sin Følesløshed, saa at August var glad ved, at see denne Mand gaae bort igien. Præsten

saae vel ikke den smertelige Sindssforfatning, hvori Sønnen var bestødt, thi ellers havde han vist lagt mere kierlig Skaansomhed i sine Ord.

Hvad skal, hvad kan jeg her giøre, for at rædde min Faders Siel? saa spurgte han hvert Dødsblik sig selv, men ingen venlig Stemme svarede ham og ingen trostende Tanke nærmede sig til ham. Næsten fortvivlet vred han sine Hænder og raabte til Gud. De, der vare tilstæde, græd lydelig, ikke af Medynk over den Syge, men over Sønnens bitter Sorg. Et dybt Suf foer ud af hans Bryst, da han hørte Richard, for han havde ventet det, at komme tilbage.

Lægen Rarøe havde seet menneskelig Lidelse og Sorg i deres mange forskjellige Former, men havde derved ikke tabt sin dybe, inderlige Deeltagelse; med Mod og Sindighed gif han dem, selv prøvet i dem, imøde og søgte, med kierlig Iver at lindre dem. Han var Læge i Ordets ædlere Betydning: ei blot med Kundskab om den dyriske Mekanisme men ogsaa om den høiere Mands Forbindelse med den. Han vidste, at et forstandigt Ord, en venlig Deeltagelse ofte har mere Lægedom i sig end den stærkeste Balsom. Med sit øvede Blik opdagede han snart, at Faderen var uden Rædning og at det egentlig var Sønnen, som trængte til hans Hielp. Han søgte ikke at trøste August, eller raadede ham til, at skaane sig selv, thi begge Dele havde været ansfodeligt for dennes Følelse og havde

bortkøst hans Fortrolighed. Derimod læmpede Lægen sig efter den Lidendes Tankegang og Følelser, søgte uformærkt at henlede Opmærksomheden paa andre Ting, at sætte ham i Virksomhed og tillige at skaae hans Kræfter, der ved Vaagen og Sorg vare meget svækkede.

Narve gav ingen bestemt Erklæring om, enten der var noget Haab til Faderens Helbredelse, eller ikke; men August bad inderlig om, at han vilde endelig anvende alle mulige Midler, for at bringe den Syge igien til Bevidsthed, da der, sagde han til, "kunde være Ting af yderste Vigtighed, hvorom den Syge vilde give Forklaring." Han tænkte derved ei i mindste Maade paa noget verdsligt Anliggende, men eene paa det aandelige. "Det Bevidsthed," svarede Lægen, "som De ønsker den Syge, kan Naturen kun gradviiis og langsomt give ham. Jeg kan vel anbringe nogle Lægemidler, som synes at tilbagekalde den, men egentlig fremskynde de kun den fuldkomne Opløsning; de frembringe blot nogle Krampetrækninger, som forsøge den Syges Lidelser, som synes at være Livsyttringer, men er det ikke og kunne paa ingen Maade fremkalde Bevidsthed, Samling, Eftertanke eller hvad De vil kalde det. Vi maae med Taalmodighed oppebie det Uundgaaelige."

Sønnen gientog sine Forsøg paa, at opvække Faderens Interesse for sig eller Tingene omkring ham eller hans egen Stilling. Han ønskede inder-

lig at hans Fader før sin Død skulde forlige sig med Kiøbmand Liber og foreslog ham en Samtale med denne; men ved al hans Tilstale stirrede den Syge tankeløs paa ham eller gav kun meningsløse, eenstavelse's Svar. August vilde gaae hen til Liber, men Lægen maatte gjøre ham opmærksom paa, at hans Haar og Klæder vare i en Uorden, som vilde gjøre Opsigt paa Gaden; han raadede vor Ven, at begive sig til Rolighed, som han høit trængte til, for destobedre siden at kunne opfylde sine kjerlige Pligter. "De kan," lagde han til, "være forsikkert om, at al nødvendig Omhu og Pleie skal blive anvendt af mig og Deres Diener, om hvis Iver for Dem jeg troer De ganske kan være overbevist af den Barme, hvormed han talede for Dem, og af den Hastighed, hvormed han bragte mig hertil." Men August var ikke at formaae til, at søge nogen Hvile; han bragte ihast sine Klæder i Orden og gik til Liber, der godmodig fulgte med ham tilbage. Kiøbmanden rakte den Syge sin Haand og talede venlig til ham, men denne gjorde ikke den mindste Mine til, at han forstod Tilstalen, eller havde nogen Lyst, til at svare paa den. Liber saae meget alvorlig ud derved, og August maatte tage sin Faders Haand og lægge den i Libers, men den Syge forandrede ikke en Mine derved. — "Ak jeg er kommen for sildig!" sagde den ærlige Kiøbmand bedrøvet. "Sildig!" gientog den Syge med huul, betydningsløs Stemme, saa at alle gios derved. —

Bed Bortgangen sagde Liber til August: "Derfor som det, som jeg haaber, skulde forandre sig, saa lad mig det vide; jeg vil gjerne komme igien, om det saa var tyve Gange." — "Ak," sagde August med et Afsyn, alt forstemt af haabløs Sorg: "Ak det forandrer sig ikke! beed De for min Fader til Gud! Jeg kan sige med Job: Gud har gjort mit Hierte blødt, og den Almægtige har forfærdet mig."

Juleaften var kommen, den Tid og Dag, da alle Kristne med gudeligt Sind frydede sig; man saae og hørte paa Gaden travle Bud, som ilede med Tilberedelser til Festens Fryd: denne Fryd gjorde en skurrende Modsatning til August's Sorg og forhøiede den. Hans hele Væsen følte kun den eene Tanke: min Faders Liv er i Fare: han er i Fare for at døe hen, uden at forlige sig med Gud, uden at berede sin Siel til Evigheden. Med inderlig Andagt isemte han en dengang bekiendt og ny: det Julepsalme: Vor Jesus kan ei noget Herberg finde. Især passende paa hans Faders Tilstand fandt han de Vers:

Befignet være Herrens store Naade,
 Hans store Magt til evig Minde sat,
 Som vidste, paa vor Jammer Bod at raade,
 I denne underfulde Naades Nat.
 Befignet Mørke uden Lige,
 Da Lyset selv brød frem af søde Himmerige.

Ak! lad o blide Lys! vor Nat forsvinde,
 Dplys den plat formørkede Forstand;
 Lær Willien, det Gode ret at finde,
 Tag Giften bort, som kom af Slangens Tand!
 At vi ei skulde Døden smage,
 Har Du os kjøbt, til Arv i Himlene at tage.

Men Sønnens Sang, hvor fuld af Rørelse
 den end var, gjorde ikke det ringeste Indtryk paa
 Faderen, og denne yttrede ingen anden Følelse end
 undertiden Længsel efter en Lædsfedrik. Med be-
 tydningssfuld Eftertryk sagde Sønnen til ham: "det
 er imorgen Juledag!" — Der fulgte intet Svar.
 — Sønnen gientog sin Tiltale: "det er imorgen
 Juledag, da vor Frelser blev født!" — "Saa!"
 lod Svaret, uden Følelse og uden at en Mine for-
 andrede sig derved. — "Har De Intet, som ligger
 Dem paa Hjertet, som De vil have afgjort?"
 spurgte Sønnen igien. — "Intet!" var Svaret,
 som det lod, forenet med Uvillie over, at man for-
 styrrede ham.

Lægen forestillede August, at han heller maatte
 opsætte sin Tiltale til en beleiligere Tid. "Men
 kommer den nogensinde?" spurgte August med Iver:
 "Maaskee! derfor raader Gud allene!" svarede Læ-
 gen og trak paa Skuldrene. Udmattet af Vaagen
 og Forsagthed følede nu Sønnen selv Trang til
 Hvile, og Narve var glad ved, at faae ham bort
 fra Faderens Seng. Saa snart han var tilside,

underrettede Marøe Richard om, at der efter al Sandsynlighed intet Haab var tilbage om den Syges Liv: at det formodentlig inden 24 Timer vilde være forbi, og meddeelte ham Forskrifter og Lægedom, som han skulde søge, at anvende paa Sønnen, naar Oplosningstimen kom.

August havde neppe sovet et Par Timer, før der kom Bogn efter Marøe, som skulde hente ham til en anden Patient. Saa gierne end Lægen havde blevet, saa følte han dog, at det var hans Pligt, at forsvie sig derhen, hvor hans Raad maastee kunde hjælpe; men han vilde ikke gaae bort, uden at lade August det vide og forsikre ham om, at han, saasnart muligt, skulde komme igien. Han maatte altsaa vække August; denne soer forfærdet op og raabte: "Er han død!" Da Lægen havde beroliget ham, sagde August: "Det var ilde, at De maatte vække mig; min Moder var hos mig og vinkede saa trøsteligt ad mig."

Saasnart Marøe var borte, begyndte August med megen Omhu sit Kald som Sygepleier. Gierne havde han ofte talet til sin Fader, men han turde ikke, da det for det meste lod som denne sov og han haabede endnu, at denne Søn skulde bringe Bevidstheden tilbage. Richard gjorde sig al Umage for, at staae sin Herre trolig bi i hans sørgelige Kald, men efter et Par Timers Forløb sank han udmattet ned paa Gulvet i haard Søvn og August saae sig allene med sin Fader. Kun den, der har

følt, hvor langsomt sig en Nat hensniger sig, kan gjøre sig en Forestilling om, i hvilken Sindsstemning August befandt sig; kun den, der har hans religiøse Følelser, kan ret deeltage i hans Sorg og Bekymring.

Om sider hørte August det ringe til Froprædiken, og det lod til, som den Syge kom i en besværlig Uro; Sønnen troede, at det var ved Lyden af Klokkerne, som trængte til hans Dre. Han forsøgte, at tale trøstende Ord til sin Fader og sagde: at de Gudfrygtige, som nu gik i Kirke, vilde bede for ham. Men Uroen var ledsaget af en fiendelig Angst, som den Syge med sine enkelte, usammenhængende Ord ikke kunde forklare Anledningen til. Om sider opdagede August, at det var en Flue, som igien oplivet af Varmen i Værelset, surrede omkring den Syges Ansigt; den fløj hid og did og først efter langvarig Besværlighed fik han den forjaget, uden at han vidste om han egentlig havde dræbt den. Da Fluen ikke hørtes mere, sank den Syge tilbage i sin kraftløse Sovnagtighed. Efter en Times Forløb hørte August en Rotte, som med sin skærende Lyd borede under hans Faders Seng; bange for, at den skulde forstyrre den Syges Ro, vidste han dog ikke, hvorledes han skulde bringe den til Tausshed. Den vedblev sin Gnaven, og snart peeb og larmede den, som var den bleven foruroliget eller hjulpet i sit Arbejde af andre Rottes. Det gik, som August havde befrygtet, at denne Larm

igien satte den Syge i Uro; det hjalp ikke, at August fortalte, at det kun var Rotter som gjorde Støi; Ængstligheden tiltog, og den satte August i desto større Uro, da han deels ikke kunde høre Narraagen, deels ikke kunde faae at vide, hvilken egentlig den Forestilling var, som ængstede den Syge. Den gnavende Skæren vedblev og de enkelte Ord, som Faderen lod høre, opvakte Sønnens Rædsel, uden at forklare ham noget: de vare afbrudte Udraab af en forstyrret Forstand, af Ærgrelse over det Forbigangne og Frygt for det Tilkommende.

August vækkede Richard; denne sprang forskæret op med de Ord: "Om Forladelse! hvad skal jeg?" — "Du skal fordrive Rotter," var Svaret. — "Forgift er det rette Middel," sagde han, endnu betaget af Sønnen. — August gientog mekanisk: "Forgift! ja det har vi nok af!" og rystede Richard voldsomt, for at bringe ham til Besindelse, men det arme Menneske stod der ligesaa raadvild som hans Herre. Det eeneste Middel, som her syntes at kunne virke noget, var en eftertryffelighed Banker, som kunde bortkysse de besværlige Dyr; men den maatte jo ogsaa ængste den Syge; dog dennes Ængstlighed paatog sig en saa frygtelig Skikkelse, at man maatte gribe til dette Middel. Under Bankningen tiltog den Syges convulsiviske Uro. Det lod til, som han undertiden kaldte paa Revoli; men den hele Tale var en vild Sammenblanding af de Ord: Protocol, Regnskab, Giæld og

Dom og andre flere, saa at der slet ingen Mening kunde bringes udaf dem.

Richard maatte holde op med sin Banken; Gnavningen af Rotten syntes at ophøre, men Fluens surrede igien om den Syges Ansigt. Høitideligen klang Lyden af Kirkeklokkerne, som ringede til Høimesse. Den Syge satte sig pludselig opreist i Sengen, stirrede med brudte Dine paa August, greb hans Haand og sagde huult: "Gud! — beed! — forlad! —" styrtede tilbage og var død. August sank ned paa sin Faders Seng og bad.

LI.

So renere Korn, jo stridere Halm,
 So klingere Lyd, jo haardere Malm,
 So sædere Melk, jo rammere Ost,
 So hvidere Sne, jo koldere Frost,
 So klarere Vand, jo dybere Es.
 So glattere Hud, jo stoltere Nø.

Andr. Bording.

Da August omsider reiste sig op, saae han Nevoli staae ved sin Side: denne var kommen tilbage med Mærøe. Begge fandt det raadeligst, at faae deres unge Ven bort fra dette Huus, hvor kun Sorg og Ydmygelse paatrængte sig ham; uagtet alle hans Modsigelser maatte han flytte hen til Libers. Nevoli paatog sig, at bringe den Udsødes Embedsager

og Efterladenskab i Orden; han vilde endelig, at August før Begravelsen skulde forlade Byen: det Uansædende heri kunde undskyldes med uopsættelig Pligt: men hans Nærværelse vilde udsat ham for, at høre paa de bittere Anmærkninger, som maaskee en eller anden Spitsborger vilde ladet sig forlyde med ved Ligfærden; thi der gives altid Personer, som ansee sig selv for vigtige eller vittige, naar de kunne sige noget fornærmeligt.

Vi have maaskee i forrige Kapitel opholdt en eller anden Læser forlænge ved Fortællingen om en ganske simpel, almindelig Tildragelse: at en gammel, forstokket Synder døer. Vi have havt Nøie med, at samle alle de smaa Omstændigheder der: ved af August's Fortælling, men denne Tildragelse synes Os et Beviis paa den Mening: at der ikke behøves overordentlige Begivenheder eller udmærkede Personer, for at frembringe det, som egentlig bør kaldes en poetisk Situation. Det poetiske ligger i Mennesket selv og ikke i de udbortes Omstændigheder, som omgive det: og den, som behøver overordentlige Tilfælde eller standsnøie, statsvigtige Personer, for at faae sin Interesse opvakt, for en saadan er Poesien egentlig ikke til. Det gjelder kun lidet, at man kan anføre mange og vigtige Autoriteter imod denne Mening. Vi have endnu mange Fordomme, som vore Efterkommere vilde forundre sig over.

Gierne havde August hos Tibers hørt noget

om Ulrikke; men deels hans Sørgmodighed, deels Frygt for at synes paatrængende, maaskee ogsaa en alt for hoi Deeltagelse for hende, forhindrede ham fra at spørge. Han hørte blot som tilfældig: viis af Moderen, at hun havde faaet en Datter, som var kaldet Augusta: og den Ubetydelighed, at Ulrikkes Datter havde et Navn, der lignede hans, opvakte vemodige men ikke ubehagelige Følelser hos ham.

Paa Reisen til Rinenhøi overlod han sig ganske til sin Bemod. Saare let er man i hans Alder tilbøielig til, at ansee sig selv for meget uslykkelig; men han havde grundet Anledning, til at sørge over sin Stilling. Ulrikke havde han tabt; Julie skulde han frasiige sig; tvivlsom vare hans Udfigter til Fremtiden; og idelig svævede Billedet af hans uslykkelige Fader for ham. Naar en ædel Mand lider eller en stor Charakter gaaer under i Tidernes Hvirvel, saa sørger man men trostes tilige ved Tanken om den Ære, hvormed Lidelsen eller Undergangen er foreenet; men føler sig selv ophøiet ved den menneskelige Naturs Kraft og Værdighed. Denne er uden Tvivl den sande tragiske Interessé. Men naar et slet Menneske, med lavt eller ondskabsfuldt Sind, lider ved Følgerne af sin forkeerte Adfærd eller falder i den Grav han selv har gravet, saa betragter man Personen med Lige-gyldighed, dersom han er Os fremmed; er han Os vedkommende, da betages vi af en Sorg, som hver

fen Æren eller Haabet giver nogen Trost for; staae vi i Familieforhold med ham, saa skamme vi os for Verden, der aldrig ganske opgiver den Peruvianiske Skik, med Synderen at opbrænde hans hele Familie. Men vi behøve blot ved særdeles Tilfælde at være komne i Forbindelse med denne Person: ere vi ved Digtkunstens Tryllerier førte ind i hans Lonkammer: staae vi hos Macbeth paa Dunsinens Slot: saa gaaer vor Deeltagelse over til bitter Sorg, idet et slet Menneske synker ned i Lidelsen uden Ære, i Døden uden Haab. Vi føle vor Tillid til os selv rystet; vor Deeltagelse bliver mindre tragisk end moralsk.

Det meest ynkværdige Syn for Os er det onde Menneske i dets Undergang; vi see en Skabning, som selv Guds Kierlighed ikke kan frelse; vi ønske de hellere, at kunne betragte det som en umoden Frugt, der før Tiden gaaer over til en fuldkommen Tilintetgørelse. August søgte, at befæste sit Mod ved religiøse Erindringer og Handlinger; med rørt Hierte sang han de Vers:

Skal alt mit Levnet usselig
Gaae hen i Sorg og Klage?
Skal ingen Soel indfinde sig
At klare mine Dage?
Skal jeg af Avinds giftig' Hær
Dog idelig omringes,
Undertvinges,

Dg skal i Lidelser
Ei nogen Hielp mig bringes?

Skal for min Modgangs Vintervei
Maimaaned aldrig dages?
Skal og ved Himlens Straaler ei
Min Græde = Sky bortjages?
Skal ingen Honning = Draabe mig
Udi mit Bæger falde
For den Galde,
Som skienkes idelig
For mig og Guds Udvalgte?

O kiere Siel! Dit Korses Pund
Saa tungt Du ei bør tegne:
Du har Din Frelsers Ord og Mund,
Derester kan Du regne:
En liden Stund det vare skal,
Saa haver min Elende
En god Ende,
Dg skal i Himlens Sal
Til evig Fryd sig vende.

Disse Vers ere af en gammel Psalme, som man ikke har optaget i den nyeste Psalmebog, men ikke er denne og andre gamle gudelige Sange erstattede blot derved, at man har sørget for et correctere Sprog og en Udtrykkelig af visse religiøse Meninger. August kunde vel med sit fromme Hierte og sin frie Samvittighed give sig det Mod, som behøves til at bære en stor Sorg, men idelig svæ:

vede hans Faders Billede for ham, og blandede sig som en dunkel Skygge i enhver Forhaabnings Lys. Selv havde han med inderlig Andagt bedet for den Hedenfarnes Siel, men gjerne havde han villet formaae ret mange, til at deeltage i denne Bøn. Det var en venlig Forbindelse med Aandeverdenen, dengang man troede at de Forklaredes Aander bade for os, og at det gjorde de Afdøde vel, naar vi kierlige bade for dem. Men August fandt ingen Deeltagelse, naar han yttrede dette Onske; meget mere viste man det tilbage med Haardhed som noget, der stred imod den rette Tro.

Han vilde, at Richard skulde bede for hans Fader, men denne spurgte forlegen: "til hvem skal jeg bede?" Dette Spørgsmaal satte August i en saadan Forundring, at han standsede sin Hest og udraabte: "Menneske! er Du . . .?" han vilde sagt noget haardt, men hans gode Følelse standsede hans Udraab. "Men," blev han ved, "veed Du da virkelig ikke, til hvem Du skal bede?" — "Jeg har nok," var Svaret, "en Forestilling om, til hvem jeg undertiden beder, men jeg veed jo ikke, til hvem De vil have, at jeg skal bede." — "Hvor kan Du være i nogen Tvivl derom?" sagde August, men mod denne og flere Uttringer satte Richard kun de Bemærkninger: "Jeg er ikke opdraget i nogen Religion. Jeg er et Hittébarn og ingen tog sig af mig i min Barndom. All min Kundskab har jeg kun faaet ved Leilighed; jeg har opsnappet den hist

og her og jeg skylder min egen Estertanke meer end Andres Underviisning. Jeg har ofte følt Tvivl, men naar jeg yttrede disse for nogen af det Selskab, til hvilket jeg hørte, saa loe man ad mig; og naar jeg yttrede dem for Andre, saa gav man mig saa utydelige og modsigende Svar, at mine Tvivl ikke bleve opløste men mere forvirrede. Naar De nu betænker, at min Dngang har været med Mennesker af forskjellig Tro og af alle Stænder, saa kan det ikke forundre Dem, at jeg egentlig ikke veed, hvo iblandt dem, der vilde henregne mig til deres Tro. Jeg veed ikke, om jeg er døbt, men det veed jeg vist, at jeg ikke er confirmeret og aldrig har deeltaget i noget Sacramente. Jeg har flere Gange følt Attraa dertil, men man gjorde mig saa forunderlige Spørgsmaal, betragtede mig med saa megen Mistænkelighed og Strengthed, at jeg ængstlig traadte tilbage. Een eeneste Gang traf jeg paa en Præst, jeg troer at hans Navn var Ludolf, som med kierlig Fortrolighed svarede paa mine Spørgsmaal og oprigtig tog sig af min Underviisning, men en ulykkelig Forvikling, hvori Politiet blandede sig, forjog mig fra hans Egn, og siden har jeg ikke fundet noget Menneske, der behandlede mig med Kierlighed, før jeg traf paa Dem. Jeg har nu oprigtig tilstaaet Dem min Uvidenhed, og jeg er dog vel derved ikke blevet Dem mindre kier? Er jeg saa ueheldig, at have mishaget Dem, saa forstod mig blot ikke, men underviis mig. Jeg vil

gjerne antage Deres Tro, thi den er vist den rette. Jeg vil gjerne bede for Deres Fader, men helst for Dem selv, naar De blot vil sige mig, til hvem jeg skal bede, og hvorom jeg tør bede, thi ogsaa deri, har man sagt mig, kan jeg begaae Synd."

August blev høilig forundret over, hvad Richard fortalte og yttrede. Opdraget i en eensidig Anstuelse af Religionen og derfor hidtil stedse i den Mening, at det, man ikke havde lært ham, var Bilsfarelse og falsk, fordømmelig Lære, besluttede han ret for Alvor at tage sig af Richards Underviisning; men idet han vilde begynde derpaa, fremviste der sig mange Vanskeligheder, som han før ikke havde tænkt sig mulige. Naar han fremsatte Moralens Bud, saa svarede Richard altid: "det veed jeg allerede;" men naar han talede om de egentlige Troes Lærdomme, saa fortalte Lærlingen hvad han hidtil andetsteds havde hørt derom eller hvilken Forestilling han selv havde dannet sig. Deraf fremkom adskillige Indvendinger, som ofte satte Læreren i stor Forlegenhed. Han maatte gjøre Vold paa sig selv, for ikke sommetider utaalmodig at frembryde: saaledes skal det være.

Under Samtalen herom og ellers uden noget mærkeligt Tilstød ankom de til Rinenhøi; her havde meget i August's Fraværelse forandret sig. Den gamle Baron modtog ham vel med oprigtig Belsvillie og forsikrede, at han vilde faae meget at bestille, da hans Brevveksling var bleven meget for-

somt, medens hans Skriver var borte. Imidlertid var der dog noget i hans hele Udfærd, som syntes fremmed og frastodende for August. Denne troede, at dette var enten noget af Graværelsen frembragt, som snart vilde forsvinde, eller at han i sin sorgmodige Stemning saae Noget, som i Virkeligheden ikke fandt Sted. Men han vidste ikke, at der var givet Baron en tydelig Bink om hans Forbindelse med Julie. Hele Gaarden vidste, hvad de to Elskende ansaae for deres velforvarede Hemmelighed; og hvad man ikke vidste, det havde man udfyldt med egne Formodninger og Tilfætninger, bearbejdet af Beate Kortholdts og hendes Fortroliges Tunger.

August havde glædet sig til, at see Julie; han havde haabet, at et kierligt Smil af hende skulde have vederqvæget hans syge Hierte; men hun lod sig ikke see og skyede siensynlig sin forrige Elskers Nærværelse. Vor unge Ben havde været svag og ubetænksom nok, til ikke at agte synderligt paa Nævolis Advarsler i denne Sag, og han ærgrede sig derfor ret inderlig over den Kulde, som blev vliift ham. Han følte sig forurettet og fornedret derved; til hans forrige Lidelser kom nu ogsaa Iversygen med alle dens Mistænkeligheder og Værgelser. Til Julies Undskyldning kunne vi for dem, som troe at hun behøver nogen, anføre, at baade hendes Onkel og Tante, hver paa sin Maneer, havde talt til hende om det Uforstandige og Banærende i en saadan Forbindelse. Historien om Liget i Taarnet,

maaskee ret udviklet af Baronens selv, havde strækt hende. Som en bange Hind sprang hun tilbage fra en Stilling, som truede med, at bringe hende ud af den Velstand, hvis Behageligheder hun først paa Kinenhøi havde faaet en ret levende Forestilling om.

Den første Dag August saae Julie var i Baronens Nærværelse, paa en Tid da hun ikke havde formodet ham tilstæde. En forlegen og stum Hilsen blev der givet fra begge Sider. Baronens Ord: "J kan gratulere min Niece; hun er Grev Kronborgs Brud." — August bukkede taus. — "Ja," blev den Gamle ved, "den Sag er saa godt som arrangeret, og jeg er vis paa, at J oprigtig glæder Jer ved min Nieces gode Forsorgelse." — "Jeg gratulerer," sagde August med al den Fatning, der var ham mulig at samle. Julie neiede, uden at takke, sagde saa Ord om ubetydelige Ting og hoppede bort. August skyndte sig, at blive allene.

"Grev Kronborg altsaa! dette Mennecke, som..." — vi ikke her ville skildre med de Træk, hvormed en uheldig og vred Medbeiler skildrede ham — "kommer anden Gang og forstyrrer mit Livs Lykke! Som en fiendtlig Mand træder han frem og trænger sig ind i mit Livs Forhold. Han har forført og trosløs forladt Ulrikke, og han skal være Julies Brudgom: maaskee Borgerdatteren ikke var ham riig og fornem nok; og nu skal denne Pige afhjælpe hans Pengetrang, for hans Skyld opofre sin Fremtids

Køllighed og Lykke!" — Saa tænkte eller sagde August, men lod ingen høre det, thi i slig Tilfælde føler man ingen Lyst til Fortrolighed. Da August flet ikke vidste, hvorledes Forbindelsen mellem Ulrich og Greven var ophævet, saa maatte han ansee sin Medbeiler for værre, end han virkelig var; og han pønsede paa Midler, til at skade ham, men ærgrede sig over, at han følte sig for svag dertil. I detmindste vilde han dog, saa foresatte han sig, advare Baronnen imod en saa flet og egennyttig Beiler.

Man kan let forestille sig, at der ikke blev tænkt mere paa Julies musikalske Underviisning. Derimod var Baronnen meget opfindsom i, at give August Erinder til nogle af de andre Gaarde, som hørte til Baroniet. En af disse var især meget forfømt, og den Gamle gav August næsten uindskrænket Fuldmagt til, at sætte Gaard og Gods i en bedre Orden; han foreslog ham endog, at vælge sit Ophold der, for desto bedre at have Opsyn med Udførelsen af de nye Planer. Baronnen tænkte herved især paa, at fierne sin Secretair fra Julie, til hvis Standhaftighed han ikke havde synderlig Tilid; han vilde tillige sætte ham i Sikkerhed for Søsterens Forelæsninger og Stikpiller, der altid yttrede sig i saa plat en Tone, at de kun tiende til at opirre, og ikke til at forbedre. Men han gjorde derved tillige August den væsentlige Tjeneste, at han satte ham i en behagelig Virksomhed. Den unge

Mand fik den Forestilling, at han nu virkelig kunde udrette noget Godt, og den Beskæftigelse, han kom i, var ganske efter hans Smag. For det Første maatte han i denne Vinter kun udfaste Planer og gjøre Beregninger, men selv dertil var hans Nærværelse nødvendig paa Sanddal, der laae en god Meil fra Kinenhøi: her saae man derfor kun August, naar der blev sendt Bud efter ham, eller naar han skulde forelægge Baronens sine Beregninger til dennes Approbation.

I Sanddals Eensomhed havde August gode Stunder, til at overtænke sin Stilling; men i sin Virksomhed, denne Lægedom for alle Sielens Saar, tænkte han paa den med mindre Bitterhed. Han indsaae, at han slet ikke kunde opnaae sin Hensigt, uden at stille sig blot for megen Fare; og om han for sin Person kunde trodse den, saa maatte han dog fremtræde som den, der vilde noget ganske imod hans ædelmodige Belgiorers Villie. Et stort Spørgsmaal var det ogsaa: hvad Julies egentlig vilde? Om hun ikke ganske havde opgivet ham? Det syntes virkelig saa; thi han saae Intet til hende, hørte Intet fra hende. Der var imidlertid et Anliggende, som han for Julies Skyld nødvendig maatte have bragt i Rigtighed, nemlig at faae hendes Breve til ham, leverede tilbage i hendes egen Haand; og han kom aldrig til Kinenhøi, uden at føre dem med sig, for at kunne benytte en god Lei-

lighed, ifald den viste sig, og tillige faae sine Breve tilbage.

Glittig skrev August til Nevoli, for at raadsfore sig med denne Mand om sine Planer. Disse vare undertiden alt for gode, og den gamle Practicus maatte giøre mange Indvendinger imod dem paa en Tid, da ikke engang Lovgivningen var gunstig for væsentlige Forbedringer i Bondens Forsætning, da der endog torde opløste sig Stemmer derimod, som imod farlig Daarskab. Er Bonden ikke bunden, er han værre end Hunden, var et Ordsprog, som man paa den Tid hørte ofte anført; og uagtet det slet ikke stemte overeens med Nevolis Mening, saa advarede han dog sin unge Ven om: ikke at ville mere Godt, end Tidens Aand tillod at udføre. Man kunde sikkert, meente han, vente bedre Tider, men de vare for svage, til at fremstynede disse. Han maatte skaane den gamle Baron, der vist var et af de ædleste Mennesker, men dog ei var fri for sin Stands Fordomme og havde stedse viist sig meget indtaget for sine lehnsherrelige Retigheder. Ved at foreslaae Andet eller Mere, end der kunde bestaae med hans Grundsætninger, vilde man forseile det virkelige Gode, som alt kunde opnaaes. Alle de der ville for Meget, udrette Intet. — Disse Sætninger stemte ikke med August's rene, menneskekierlige Planer, men han maatte finde sig i Nødvendigheden, og han fandt det nu idelig fornødent, at raadsfore sig med den Lovkyndige.

Richard var ansat ved Haven paa Kinenhøi saa ofte han kunde, kom han til Sanddal: deels, for at modtage Anviisninger i et Fag, som han slet Intet forstod af, deels fordi hans Hierte drog ham til August; denne blev ogsaa glad ved at see ham, da han ei søgte Omegnens Selskab og med en Art hellig Iver tog sig af dette Menneskes Underviisning. En Dag havde Richard en hemmelig Hilsen fra Julies Kammerpige Rannette, og skulde bede om nogle Papirer til Frøkenen. "Hils Du Rannette," svarede August, "at jeg slet ingen Papirer har, og at jeg anseer dette Erinde for opfundet af hende selv, da dog Frøkenen umulig kan ønske at see de Beregninger, jeg skal forelægge hendes Onkel." — "Nei, det lod virkelig ikke til, at Pigen selv havde opfundet sit Erinde, hun taledes saa hemmeligt og magtpaaliggende om det." — August smilede ad denne Indvending; "svar Du blot," sagde han, "hvad jeg svarer og bryd Dig for Resten ikke om den Sag." — August indsaae, at det var en Uforsigtighed af Julie, heri at gjøre sin Kammerpige til sin Fortrolige, og saa god Tro han end havde til Richard, vilde han dog paa ingen Maade have ham indviklet i en Hemmelighed, der kunde gielde Frøkenens Ære. Desuden satte det ham i Forundring, at Julie ikke sendte ham hans Breve tilbage, da hun dog havde vovet at betroe sig til en Tredie.

Det var alt rykket noget hen i Vinteren, da

et Bud fra Baronen en Aften bragte August den Befaling, næste Dag at komme til Kienhøi; til lige fortalte Budet, at Grev Kronborg Dagen iforveien var ankommen. August havde altsaa Tid til, at samle sin Fatning til denne Sammenkomst, og han besluttede, kold og sindig at undertrykke enhver Uttring af Uvillie eller Jversyge.

LII.

Galt gif det, og vel var det, som det pleier.

Poesiens Oprindelse.

Da August havde fremstillet sig for den gamle Baron, tiltalede denne ham saaledes; "Velkommen Kiere! Det er mig kiert, at see Jer vel. I saae mig noget bleg ud, da I sidst kom fra Kiøbenhavn. I har dog ikke der paadraget Jer nogen Sygdom? Det er en farlig By for unge Menneſker." — August fortalte, han egentlig ikke kom fra Kiøbenhavn, og at Aarsagen til hans Blegghed var Sorg og Bekymring, som han havde giennemgaaet, især for medelst en vigtig og kier Persons Dødsfald. — "Ja det vidste jeg nok," sagde Baronen, "det tænkte jeg nok, at de onde Tunger der som allevegne foer med løgnagtig Sladder." — "Hvad siger man da om mig?" spurgte August, der i sin Uskyldighed slet ikke forstod de Hentydninger, som laae i Baro:

nens Ord; denne svarede: "Det er ikke værdt at tale videre om; det maa fornoie Jer endnu mere end mig, at deres Sladder er Løgn. Men I saae ogsaa meget ilde ud, min Kiere! man maa ikke tage sig Verden saa nær. Man skal betragte Livet som en Bataille, hvori der falder snart en paa høire snart en paa venstre Side, snart en Fiende, snart en Ven, indtil endelig Døden kommer, i Gallop som en Spahi, eller lustende som en lumsk Janitskar, og blæser vort Lys ud. Men lad mig ikke glemme, hvad jeg vilde sige: trænger I til Penge, saa sig kun til. I gjør mig en Fornoielse med, at betro Jer til mig; kan jeg bevise Jer nogen Tieneste, saa tael kun til mig." — August forsikkrede, at han ved Baronens Edelmødighed var uden Trang, og at han ikke ønskede, ikke kunde finde paa, at ønske sig nogen bedre Stilling end den, hvori han var sat paa Sanddal. — "Ja jeg veed," blev den Gamle ved, "at I vil gjøre Jert Bedste; derfor har jeg ogsaa betroet den Sag til Jer. Men I kommer til, at blive nogle Dage paa Rijnenhøi: her er kommen den unge Grev Kronborg; det er vist en meget brav ung Mand, men jeg er nu gammel og kan ikke ret omgaaes med unge Menneſker. Andre Lider, andre Sæder, og jeg vilde bede Jer om, at I holder ham med Selskab. Altid kan han dog ikke snakke med Frøkenen eller min Søster, og saa maa I sørge for, at skaffe ham nogen Moerskab; for ham omkring i Omeg

nen; foranstalt nogle Jagtpartier for ham. Vi have jo baade et Revier og tillige Hunde som nok kunde lade sig see.

August havde adskillige Indvendinger at giøre mod dette Forslag; men hvorledes skulde han komme frem med dem? "Jeg er bange for," begyndte han at stamme, "at mit Selskab ikke vil være Hr. Greven underholdende eller moersomt nok. Jeg forstaaer mig ikke paa at omgaaes Folk af hans Stand, og desuden —" her afbrød Baronen ham: "man maa, min fiere Ven! ikke være altfor beskedne; som sagt: I gjør mig en Tieneste dermed." — August kunde Intet indvende derimod og paatog sig nødtvungen denne vanskelige Sag.

Den vilde været mindre vanskelig for ham, dersom han havde været stemt til, at gaae ind i den Fortrolighed, hvormed Greven kom ham imøde. Denne havde for megen Letsindighed og Selvtillid, til længe at skiule sine sande Følelser; desuden troede han, ved en vis Fidelitet at stemme August til, aabenhjertig at fortælle ham adskillige Ting om Baronens Formue, om nogle Personers Charakter, som han gjerne vilde have en tydelig Kundskab om; Men da Greven slet ingen Forestilling havde om det Forhold, hvori han maatte staae til August, kunde han ikke vælge sig nogen slettere Fortrolig end ham. Dennes aabenhjertige Mine, hans elskværdige og beskedne Udsærd, drog Grevens Hjerter til ham, men dette Forhold stillede sig som en

fiendtlig Mand imellem dem, og August gav kun undvigende Svar, saasnart Spørgsmaalet gik ud paa meer end hverdags Anliggender. Desuden fandt August snart, at Greven var en Person, som han slet ikke ret kunde harmonere med. Den religiøse Indifferentisme var dengang endnu ikke udbredt til de borgerlige Klasser, og den Letsindighed, hvor med Greven yttrede den, maatte ofte forekomme August som ugudelig Spot. Den Frivolitet, hvor til dengang nogle Fornemme, for det meste dannede paa udenlands Reiser, kun vovede, aabenbare at bekiende sig, maatte August ansee for Usædelighed. Paa Jagtpartierne kom vor unge Ven ei sielden i Forlegenhed med Hr. Greven, der vilde befatte sig med en Jagt, hvori Landsbysfolkene ikke havde synderlig Øvelse.

"Men sig mig engang, hvorledes er det muligt," sagde Greven en Dag, "at man Sommer og Vinter kan holde ud paa Landet i disse gamle Uglereeder? En to til tre Uger; vil jeg troe, kan gaae taaleligt hen med Jagten, men for Resten maatte man da reise eller holde sig til Hoffet." — "Saa vil formodentlig Greven reise?" sagde August, som vidste at han ikke stod vel anskreven ved Hoffet. — "Sandt at sige, saa troer jeg det samme, og jeg var kun tilfreds, at alle Anstalterne vare færdige og disse mange Formaliteter tilende, at jeg kunde komme affted: thi hvad skal man bestille her?" — "Hvad De skulde bestille, veed jeg ikke," svarede

August; "men jeg har undertiden Vanskelighed nok, med at faae Tid til mine Arbeider, og jeg finder dem dog ret behagelige, uagtet jeg arbeider for Andre." — "Tillad mig den Anmærkning," afbrød Greven ham, "men intet Menneske arbeider egentlig for Andre, men kun for sin egen Skyld, for sin egen Fordeel eller Ære."

Paa slige Anmærkninger havde vor Ven aldrig noget Svar, fordi han følte, at han ikke kunde svare, uden at sige for meget; han spurgte derfor ligegyldig: "saa skal Deres Fru Gemalinde formodentlig ledsage Dem paa Deres Reiser." — "Aldeles ikke," var Svaret; "det vilde være baade for generet og for kostbart. Jeg vilde ønske, at jeg var forelsket i den smukke Frøken Julie, men det er nu desværre ikke Tilfældet. De kender hende formodentlig bedre end jeg, men mig synes, at hun har noget i sin Karakter, som gjør mig frygtsom." — "Og dog vil De gifte Dem med hende?" — "Tillad mig den Anmærkning: jeg skal gifte mig med hende; det er nu saaledes arrangeret; derved er jeg da endelig engang min Fru Moder til Vilje." — "Men hendes Raade har jo aldrig seet Julie, seet eller talt med Frøken Mordan, vilde jeg sige." — "Ja, men hun har seet det," var Svaret, "som er meget vigtigere; nemlig nogle Papperer, som tale om en Medgift af 60,000 Rdlr. Formodentlig veed De nogen Besteed om denne Affaire: skal disse Penge udbetales, eller skal de hentes

staae som en fast Kapital, hvoraf kun høves Renten?"

August vidste egentlig slet Intet herom, da det var en Sag, som Baronen havde overgivet til Revoli, men det var ham let at forstaae, hvad Greven egentlig ønskede. Han gav til Svar: "at formodentlig Pengene skulde hensættes som Kapital." — "Saa kan," udbrod Greven heftig, "den gamle Pedant beholde sin Niece selv. Jeg skal have Penge, og den gode Frøken kan ikke for Intet komme til, at bære mit Navn og min Titel. Det burde den Gamle indsee, men han har formodentlig glemt al Rimelighed imellem Kalnukkerne. Jeg var tilfreds, at Hr. Revoli alt var her, at jeg kunde faae Ende paa den Sag. Det Selskab deroppe kieder mig; jeg veed ikke, hvorledes De kan holde det ud; har De ikke Lyst til, at reise med mig som Selskabs-Cavaleer eller under hvilken Titel, De selv vil."

Saa stor Lyst August end kunde have, til at gjøre en udenlands Reise, saa afflog han dog med al mulig Høflighed dette Tilbud. Den hele Samtale havde luffet hans Hierte for Greven; han kunde ikke have nogen Fortrolighed til ham og med Sorg tænkte han paa Julies Fremtid. De vare imidlertid komne i Nærheden af Richard, som arbeidede i Haven, og August blev ganske forundret, ved at see dette Menneskes Ansigt, der forekom ham aldeles fremmed, og paa nogen ubetydelig Tiltale

svarede han med forfåilt Røst. August blev ved at tale til ham, men han svarede kort og saa meget muligt med fravendt Ansyn.

Julie lod sig see paa den anden Kant af Haven, men hun kom dem ikke imøde; hun saae meget alvorlig ud, indhyllede sig i sin Vinterpels og skyndte sig op paa sine Værelser; der saae hun vesmodig til de Blomsterpotter, som hun havde modtaget af August, men i hvilke Væxterne af Mangel paa stadig eller kyndig Pleie nu vantrivedes. Blandt disse Væxter var en Maanedes-Rose, som dengang var en stor Sielendhed hertillands. Af Uforsigtighed havde en Pige revet denne Potte ned; den var gaaet istykker, just da Rosen lovede Udbruddet af to eller tre frodige Knopper. Med frygtelig Brede blev den arme Pige for stedse fjernt fra Julies Nærhed, og selv den gamle Tante, til hvis Sladdersøstre hun hørte, kunde ikke udvirke nogen Formildelse i denne Dom.

Hvad tænkte Julie? Det er ikke let at beskrive, thi hun vidste det egentlig ikke selv; hun besandt sig i den forlegne Stilling, af hvilken saare faa Mennecker forstaae, at udrede sig paa en god Maade. Hvad hun turde gjøre, folte hun, var ikke Godt, og det hun ikke turde, syntes hun, var egentlig det Rette. Hun var ikke vred paa August, men hun søgte et Paaskud til Brede imod ham, for ders ved at undskyldte sin Mangel paa Troskab og Standhaftighed; men paa den anden Side kunde hun,

i hvor meget hun end rystede de sorte Loffer, ei udfinde, hvad han turde eller burde gjøre, for at vise, at han ikke havde opgivet sit Haab. Det vilde unegtelig have smigret hende, ifald han havde foretaget noget meget farligt, for at springe over det svælgende Dyb, som havde aabnet sig imellem dem: men ethvert saadant Forsøg kunde dog ikke love nogen lykkelig Følge, og enhver ulykkelig maatte især gaae ud over August; hvad skulde han altsaa gjøre? Hun var misfornøiet med sig selv, fordi hun intet kunde finde paa; hun havde ikke Mod til noget Foretagende, som kunde gjøre en Forandring i hendes Stilling.

I Grev Kronborgs Dmngang med Julie viste sig det kolde og høfflige Galanteri, som veed at ledsage endog den ubetydeligste Ytring, endog en Modsigelse med en Smiger. Greven vilde anseet det for en stor Skam for sig, om han heri havde viist den mindste Feil. Julie var ikke vant til denne Dmngangs Tone; hun forstod ikke at besvare den, og gjorde sig derved undertiden latterlig for sin Frier, der ansaae hende for en forkielet og forkeert Landsbyfrøken. Qu'elle est gauche! tænkte han ofte ved sig selv, men vogtede sig vel for, at yttre det blot ved den mindste Mine: thi den Naade, hvorpaa hun ofte fremsatte sin Mening eller Billie, imponerede ham virkelig, og desuden ansaae han det forehavende Giftermaal for særdeles vigtigt. Julie ansaae Grevens smidige Galanteri for et Rien:

detegn paa, at han vilde blive en ganske foielig Egtemand: hun vidste ikke, at der under denne antagne Tone meget ofte skjuler sig en kold og haard Karakter. Men kunde denne Tone end paa een Maade behage hende, saa savnede hun dog den varme Følelse, som i hendes Forbindelse med August havde opfyldt hendes Hierte med munter Tilfredshed og liveligt Haab.

Julie kunde ikke uden Bitterhed løsrive sig fra sin første Kierlighed. Man havde skildret August for hende som et dumdriftigt Menneske, der turde oploste sine Dine til hende, som en utaknemmelig Person, der lønnede sin Belgiorer, Baronen, med at bringe Sorg og Vanære i hans Familie, som en Landstryger, hvis Herkomst ingen vidste og som vilde giøre sin Lykke, ved at forsøre en riig Frøken; man havde peget paa ham, da han kom tilbage fra sin Reise, som paa en liderlig Person, der i Hovedstaden havde tilsat sin Sundhed. Julie troede langt fra ikke alle disse Anklager, men hun havde ingen Erfaring om, hvor lidet hun burde troe dem; hun vidste jo af hans Breve, at han havde haft megen Bekymring; hun saae Sorgen i hans Ansigt og smigrede sig endogsaa med, at Tabet af hende havde nogen Deel i den. Der er intet Spørgsmaal om, at August kunde have de ovenanførte Feil og endda nogle til; de vare vist blevne ham tilgivne, dersom — han havde været adelig eller riig.

Men, at han var ingen af Desene, det betog

Julie Modet; hun havde egentlig ganske opgivet ham, og det Haab, som smigrede hende, var at kunne i Fremtiden paradere og regiere som Grevinde. Der var en Streng i hendes Hierte, som ikke stemte godt med denne Følelse, og fra hvilken en haard Mislyd trak sig skurrende giennem Forhaabningens Musf. Men, hvad skulde hun gjøre? Selv August følte med ydmyg Modløshed, at ethvert Forsøg af hende, paa at gjøre noget for ham, var et Bovesnykke, hvis Følger han selv burde søge at tilintetgjøre. Hvad kunde han ønske? Alt det Onskelige var her ikke tilladeligt, alt det Tilladelige ikke godt. Han var flere Gange Vidne til Grevens Samtale med Julie, og hans Medbeiler vandt derved ikke i hans Agtelse; tit ønskede han sig tilbage til Sanddal; der var desuden i al deres Omgang paa denne Tid paa Kinenhoi en tilbageholden Spænding, som frembragte Forlegenhed og Riedsomhed. Enhver havde noget paa Hiertet, som ikke kunde siges de Andre. Man længtes efter Nevoli; man var glad, naar der kom Fremmede; man talede helst med dem, og naar de vare borte, om dem.

”Hvad skulde det betyde,” sagde August til Richard sidenefter, ”at Du gjorde de Grimaser, da jeg stod hos Dig og talede med Greven?” — ”Jeg gjorde ingen Grimaser,” var Svaret; ”jeg paatog mig kun et af mine fremmede Ansigter, for at Hr. Greven ikke skulde kiende mig. Jeg har havt den

«Ere, et Par Gange at tale med ham, og jeg har for et Par Aar siden havt hemmelige Erinder til hans Hr. Fader. Fra en Formand for mit Selskab, eller hvad De vil kalde det, bragte jeg Breve til den Gamle; hvad de indeholdt, veed jeg ikke, thi de vare uden Adresse og skrevne med Karakterer, som jeg ikke kiendte; saaledes var det ogsaa med Svarene, som jeg fik tilbage.»

«Hvad i al Verden,» spurgte August forundret, «kan Greven have havt med det Selskab at gjøre? Han kunde jo dog ikke tage Deel i deres lumpne Haandtering?» — «Hvorfor ikke det?» svarede Richard; «vi havde Deeltagere her og andersieds, der vare ligesaa hoit paa Straaet som Greven. Dog troer jeg just ikke, at den Gamle havde Deel i vor Haandtering, thi slige Deeltagere ere altid for dyre; de lade sig betale for godt for Vren og Beskyttelsen; og vore egne Folk vilde ogsaa leve vel; de vare meget velkomne paa alle Vertshuse, og desuden havde vi nogle Steder, hvor vi kunde samles med vore egne Folk, hvor det altid gif lystigt til. Jeg havde paa mine Reiser altid mit gode Udkomme og manglede aldrig Penge, hverken rette eller falske; for de sidste indkøbte jeg og folgte for de rette; jeg kunde altsaa betale dyrt og sælge for godt Kiøb; hos Alle var jeg derfor godt antagen og var ikke i Forlegenhed, undtagen naar Politiets Ræse kom paa Spor efter mig, eller jeg havde gjort et vel dybt Greb i Compagniets Kasse, for

at hielpse en fattig Stakkel, der var for dum eller for ærlig til at hielpse sig selv. Men desuagtet forte jeg et usselt Liv . . .”

”Ja, det vil jeg gjerne troe,” afbrød August ham; ”men hvad vilde, hvad kunde Greven bruge jer Folk til?” — ”Derom kan,” lod Svaret, ”ikke jeg dømme, thi jeg var kun et Medskab i andres Haand, og det var det, der undertiden ærgrede mig allermeest; jeg gjorde mig derfor ogsaa Umage for, at giette hvad jeg ikke maatte vide, eller at lige Mesterne i Kortet. Saa vidt jeg kan formode af enkelte Yttringer, som jeg ved Leilighed opsnappede, saa har den salig Herre villet bruge Os til et eller andet farligt politisk Foretagende. De veed maa skee, at han hørte til et Parti, som hovedfuld blev vippet; formodentlig har han villet hevne sig og sit Parti, og har fundet, at saadanne Folk, der kunde virke i det Skulte, vel vare brugbare til hans Plan.”

”Men havde den unge Greve nogen Deel i denne Plan?” spurgte August. — ”Det troer jeg ikke,” var Svaret; ”han var jo udenlands, da Faderen pludselig døde. Imidlertid har jeg Marsag til at troe, at den unge Greve ei er ukyndig om vort Selskab og staaer i nogen Forbindelse med et Par af Hovedmændene. Men nu ere de jo borte; de har for deres Sikkerheds Skyld maattet reise, men saaledes gaaer det, naar man blander sig i for mange Ting og stikker Næsen i fremmede Sager; havde de gode Folk blot holdt sig til deres Haandtering, saa

kunde de gierne i lang Tid holdt sig heri Landet. Men vel var det, at de fik Biskøper i Skoene, saa slap jeg fra dem. Greven kiendte mig vist, ifald han saa mit naturlige Ansigt, thi han har som Børn mange Gange leget med mig, og uagtet de Fornemme, som jeg har ladet mig sige, skulle yttre megen Glemfomhed mod Bekiendtere af ringe Stand, saa tvivler jeg dog paa, at han har glemt mig." — August fandt mange Betænkkeligheder ved denne Richards Beretning; det gjør formodentlig Læseren ogsaa, men vi kunne hverken bekræfte eller benægte dem.

LIII.

Der er den brille-rumpet Raa
 Den kaade Buske-soite,
 Der seer mand Lure-Mikkel gaae
 Hos Røvisen sin Loite.

Ch. Ringo.

Omfrider ankom Revoli, som Greven længtes saa meget efter, men denne fik en haard Dyst med den gamle Baron, som paastod, at hele Julies Medgift skulde henstaae som en urvørlig Kapital og ikke engang Grevens Godser maatte antages som Hypotek for nogen Deel af Kapitalen. Efter mange Forhandlinger og først efter Revolis Mægling fik Greven Løfte om Udbetaling af de 20,000 Rdlr. strax

efter Brylluppet. Julie horte ikke disse Forhandlinger, der maaskee altfor meget vilde nedstemt hendes Forventninger; men August var Vidne til dem og fik ydermere Anledning til Bekymring for Julies Fremtid. Hans Hierte blev slet stemt imod Greven.

Der var en Dag foranstaltet en stor Klappesjagt; hele Egnens Nævejægere vare samlede til den, baade de som kunde skyde og kunde drikke. Den gamle Baron vilde selv tage Deel i den, og fra Morgenstunden af vare Mennesker og Hunde i Bevægelse paa Kinenhøi, men den Gamle var imod Sædvane slet ikke mild eller munter den Dag; Greven havde ved sin Paaastand tabt meget af hans Yndest, og vranten tiltalede han August, der kom vel sildig til Jagten, da Nevoli havde opholdt ham med Samtale og Skriveri. Derved blev August endnu mere forstemt og stillede sig i ondt Lune paa sin Plads i Jægerlinien just imellem Baronnen og Greven. Her stod han da mellem to Mennesker, der paa en udmærket Maade havde havt Indflydelse paa hans baade ydre og indre Væsen.

Raadvild, forladt og hjælpeløs var han kommen til Palmemoer, og denne havde uden Mistanke, med godmodig Veldædighed taget sig af ham, afhjulpet hans Trang, udmærket ham ved Gunst, berøret ham med Fortrolighed: Oldingen stod med sit mandige skionne Ansyn som en Genius, der havde beskyttet ham, borttaget hans Sorger og oplivet hans Haab. Paa den anden Side stod Grev Kron:

borg, der vel aldrig havde yttret noget fiendtligt Sind imod ham, men dog alligevel alt to Gange giort et voldsomt Indbrud i hans Livs vigtigste Forhold; letsindig i Sæder, stolt af sin Stand og sin Lands indbildte Fortrin, haanende Alt, hvad der ei var i hans Smag og Tone, havde han vilst sig i et forhadet Lys for August; med hadelig Bitterhed saae denne paa Ulrikkes Forsvorer og Julies Brudgom. Kronborg stod der som en ond Genius, der ikke syntes at kunne Andet end fremvirke noget Uheldigt, endog hvor dette slet ikke horte til hans Plan; han havde ogsaa, dersom Revoli ei havde forhindret det, gierne villet bringe Straf og Vanære over August's Fader; og slige Yttringer som: "den gamle Lovtrækker og Gavtyv bør brændemærkes," vare fremsagte saa aabenlydt, at de endog vare komne August for Øren.

De fleste have vist lagt Mærke til hos sig selv, at man under visse Forfatninger er underkastet et heftigere Angreb af de hadelige Forestillinger, som August maatte føle mod Kronborg. August's Legeme havde upaatvivlelig lidt af den Sorg og Uergrelse, han nylig havde giennemgaaet, og under fysisk Svaghed er man mindre stikket, til at modstaae de heftige Følelser, som Uvillie og Brede kunne opvække; de ere som onde Mander, der bemestire sig vort Forsæt i et uheldigt Dieblif og der behøves ingen værre Dievel til vor Fristen. Kronborg havde nylig forladt den gamle Baron med haanslig Latter

over en Ytring, der efter Grevens Mening smagte af gammeldags Fordomme; derved var August's Villie bleven opvakt, og ved den Mængde af ubehagelige Forestillinger, som trængte ind paa ham, kunde han ikke forhindre, at Villien steg til en høj Grad af Bitterhed. Krampeagtig greb hans Haand til Hanen paa hans Bøsse, som var ladet med Rævehagl; han sølte sit Hierte at banke med heftige Slag, og i sliq Forfatning er man ikke Mester over det næste Secunds Forsæt; saa meget var August endnu Herre over sig selv, at han følede dette: og pludselig lod han sit Skud fare op i Kronen af en gammel Eeg.

"Hvad Fanden skød De efter?" spurgte leende Kronborg, uden at have mindste Ahnelse om den Fare, hvori han havde været. August svarede med slet fordulgt Forvirring: "mit Bevæhr gik uforvarende af." — "Saa lad det igien!" sagde Greven og saae ligegyldig hen over den Egn, hvorfra han hørte Klapperne komme. Men den gamle Baron tog ikke Sagen saa let; det maatte være ham paa faldende, at en saa øvet Jæger, som han ansaae August for, kunde begaae en saa stor Uforsigtighed; desuden opdagede hans skarpe Blik, at August var i en urolig Forlegenhed. — "Man maa være forsigtig!" sagde den Gamle; "hvad feiler Dig? Du seer mig saa bleg ud og ryster jo! Du er syg, min Søn! Det er bedst, at Du gaaer hjem; lad dem give Dig en Flaske af den gamle Rhinskviin. Du

duer ikke, til at passe paa Nikkel idag. Gaae Du kun hjem og plei Dig! Helbreden er ikke at spørge med." — August saae med taknemmeligt Blik paa sin gamle Belgiorer, og forlod gierne en Stilling, der var ham piinlig og kiedelig. Da han kom hjem, var hans Sind endnu for uroligt over den Fristelse, hvori han havde været, til at Revolii ikke skulde mærke det. Under Samtalen, oplivet af Vinen, som August havde krævet for Revolii's Skyld, mærkede denne omtrent hvorledes det var gaaet til paa Jagten.

Da Baronens næste Dag havde talt med sin Advocat, blev August sendt til Sanddal i et Erinde, der udfordrede flere Dages Fraværelse; man vilde have ham afveien, medens Greven opholdt sig paa Rinenhøi; men der blev tillige spurgt ham: om han vilde paatage sig en Reise til Jylland, for at hente Baronens Søster derfra. Der var nemlig kommet Brev om: at hun efter Strandingen, som Skibet havde lidt, hvorpaa hun var ombord, var saa sygelig, at hun ikke uden Livsfare kunde fortsætte Reisen. Baronens havde paalagt en af sine Ungdoms Venner, med største Omhu at tage sig af hendes Pleie, saaledes at hun idetmindste, naar den mildere Aarstid indfandt sig, kunde komme over til ham; han længtes efter, at see denne Søster, som han knap kunde erindre sig fra den Tid, hun var et Barn; og stort mere var hun ikke, da hun forenede sin Skiæbne med den

Genuesiske Commandørs. Da Baronen ei fandt det nødvendigt eller raadeligt, selv at hente sin Søster, saa var det ham vigtigt, at sende en Person i sit Sted, der forsigtig ei lod hende reise, før hun kunde taale det, og omhyggelig pleiede hende paa Reisen. Hindrede hendes Tilstand, at hun ikke kunde reise, saa maatte der søies sikke Anstalter for, at hun kunde komme under gode og villige Menneskers Tilsyn.

August paatog sig villig dette Ordre, og havde helst reist strax; men hverken Baronen eller Revoli vilde, at han skulde foretage Reisen, medens Tisgangen endnu gjorde Dørfarterne vanskelige og farlige. I den kolde Nærstid kunde Fru Mordan, saa sygelig som hun var, ikke udsættes for Fartens og Veirligets Ubehageligheder; og Revoli havde desuden den Plan, at faae August bort fra Kinenhøi og dens Omegn til Foraaret, da Julie skulde have Bryllup. Det, som var forefaldet paa Jagten, hvortil han egentlig kun giettede sig, da August ei ligefrem vilde fortælle det, overbeviste ham om Nødvendigheden af denne Foranstaltning.

August reiste fra Kinenhøi, og ingen spurgte efter ham undtagen Grev Kronborg, som hiertelig kiedede sig der og savnede den Smule Noerskab, som han havde fundet i hans Selskab.

Man var paa Sanddal vant til, at Baronen undertiden gjorde dem et kort Besøg; det var sædvanlig før hans Middag og, naar der ikke var

Fagt, varede det kun en Times Tid. August havde faaet at vide, at Kronborg havde forladt Rinenhof, faasnart Spørgsmaalet om noget af Medgiftens Udbetaling var afgjort, og ventede derfor hver Dag, at see sin Belgierer. Han var en Formiddag tidlig ude i Marken og blev opmærksom ved Lyden af Hestetrav. Ved at springe op paa en Grøftevold, saae han forundret, at det var Julie, som ilende nærmede sig kun ledsaget af et Fruentimmer, ligesom hun tilhest. Det faldt ham strax ind, hvor ønskeligt det kunde være, om han forekom, at Julie slet ikke blev seet paa Sanddal, og han søgte derfor, ved at ile frem ad en Gienvei, at komme hende i Tale, før hun naaede Gaarden; men ved den Ilen, hvormed Julie foer affted, var hans Anstrængelse forgieves. Hun foer ind paa Gaarden, spurgte, om August var hjemme; da Svaret var Nei, vendte hun strax igien og kun ved sin hurtige Løben mødte August hende ved Porten. Julie, der folte at langvarigt Ophold her ikke var passende, rakte efter den første og korte Hilsen ham en Pakke Papirer med de Ord: "jeg haaber, at De har en lille Pakke at give mig igien." — "Min naadige Frosken! jeg er Deres underdanige Tiener og skal strax være her igien," sagde August, skyndte sig affted og kom saa hurtigt som muligt tilbage med en Pakke Papirer, der indeholdt Julies Breve til ham.

August vilde været glad ved, om han ved sin

Hurtighed kunde maget det saa, at saa, helst ingen, havde seet Julie paa dette korte Besøg hos ham. Imidlertid var dette umuligt, thi allerede stod en heel Snees Hoverifolk og gabede paa dette usædvanlige Optog, at see to ridende Damer; han troede sig med, at disse Folks Snak ikke vilde komme udenfor den Kreds til hvilken de hørte, da et pludseligt Tilfælde satte ham i en haard Forlegenhed. Kammerpigens, som havde ledsaget sin Frosken, var ikke vant til at ride. Den lange Vej af over en Mil, Hestens Støden, da hun havde faaet en, som var stadig men ogsaa for gammel, det hurtige Ridt: alt tilsammen havde udmattet hende saaledes, at hun, idet de skulde begynde Tilbagefarten, sagde med mat Stemme: "jeg kan ikke mere!" og faldt besvimmeligt til Jorden. Den gamle Hest saa sig forundret om efter sin Rytter, og blev taalig staaende med en Rolighed, der gjorde en stærk Modsetning til den Uro, Angst og Forlegenhed, hvormed August og Julie betragtede hende. — "O min Gud! hvad skal jeg nu gjøre? hvad vil min Onkel sige?" raabte hun; han taug stille og ilede den Besvimmelte til Hielp. Det var nødvendigt, at bringe den Syge i Huus; det var umuligt for Julie, at ride allene tilbage; og endnu vidste man ikke, hvorlænge det kunde vare, inden den Syge blev istand til at følge med hende.

Der var ingen bedre Seng paa Gaarden, end August's; i den blev Kammerpigens lagt og Julie veeg ikke fra hendes Side. Pigen havde ingen Skade

faaet af Faldet; hun kom snart til sin Bevidsthed igien og efter tyve Minuters Forløb befandt hun sig ret vel, men man maatte dog lade hende nogen Tid, for at samle Kræfter til det forestaaende Nidt. Denne Tid var farlig, fordi den forsinkede Julies Tilbagekomst til Kinenhøi, fordi den kunde skade hendes Nygte, fordi baade hun og August vare forlegne for, hvad de skulde sige til hinanden; aldeles at tie, gif dog ikke an. Han viste imod Froskenen den kolde Underdanighed, som maatte bortskræmme enhver fortrolig Yttring; hun følte for første Gang ret levende at det var hende, og ikke ham, der trængte til et Forsvar for den senere Tids Opførsel. Hvad skulde, hvad turde de sige hinanden? Begge følte den Forlegenhed, hvori de befandt dem, og søgte, at skjule den, thi enhver Yttring derom, troede enhver af dem, vilde kun forøge den andens Forlegenhed.

Omstøder begyndte Julie: "De boer ret vakkert her." — "Juldkommen saa godt, som jeg ønsker;" var Svaret. — "Her maa dog vist være meget eensomt." — "O jeg maa vænne mig til at undvære." — Enhver der har været i August's Stilling, veed, hvor vanskeligt det er, i den ikke at komme til at sige Noget, som kan give Hentydning paa Forholde, som man ikke vil berøre; han følte, at hans sidste Ord ikke vare betydningsløse nok, og ængstede sig derover. Ogsaa Julie blev bange og Samtalen gif ganske istaa. Først efter nogle Minuters Forløb

funde man begynde den igien om Veiret, om Egnens Nyheder, om den underlige Tantes og den gode Onkels Befindende. — "Ja De kan troe," sagde Julie med sin sædvanlige Fyrighed, "min Onkel holder meget af Dem! Han taler aldrig om Dem, udenat man maa glæde sig ved, at høre derpaa." — "Hr. Baronen," svarede August rørt, "maa altid tale om mig med den glade Bevidsthed, at han har gjort meget vel imod mig; det er denne Dyrstændighed og ikke mine Meriter, som bringer ham til at tænke med Glæde paa mig. Jeg tænker med den inderligste Taknemlighed paa ham, og vilde anfæe det for den rædsomste Ulykke for mig, om jeg nogensinde kunde fortiene hans Mishag." — "Derfor er De vist sikker nok!" udbrød Julie. — "Ja, nu troer jeg det." — Dette ubetænksomme Svar standsede igien Samtalen; han vilde rette det og vedblev: "jeg er for ubetydelig en Person, til at kunne opvække andet end en flygtig Uvillie, men selv denne, det føler jeg, vilde sønderknuse mig." — "Dvær vis paa," forsikkrede hun, "at jeg stedse vilde tale Deres Sag saa godt det var mig muligt." — De meest stridige Følelser giennemfore August's Herte, og for ikke at lade dem komme til Udbrud, sagde han med kold Høflighed: "Jeg anbefaler mig til Deres Raades Bevaagenhed." — Dette kolde Svar stødte Julie og hastig sagde hun: "Det er paa Tiden, at vi komme affted igien; vore Heste!" — Pigen, der hørte denne Befaling, bad sig for

Himlens Skyld fritaget for at ride igien, da det vilde koste hendes Liv. — Julie raabte forkræffet: "ak, søde Hanne! Du maa ride denne eene Gang, om det saa var den sidste i Din hele Levetid." — "Ja det blev det vist," sagde Vigen, "men jeg siger min Tro! aldrig op paa en Hest mere." — Forlegenheden blev ved denne Vigen's Vægning virkelig ængstlig, og ingen Bøn virkede det mindste paa hende; hun vilde hundrede Gange hellere gaae og trække Hesten bag efter sig. — "Det gaaer ikke an," sagde Julie, "saa komme vi for sildig hjem og jeg faaer saa mange Spørgsmaale af min Onkel derom, at jeg kommer i den største Forvirring."

August fandt paa det Raad, at han vilde fiøre Vigen det meste af Veien, saa kunde hun blot til Slutningen paa den sidste Fierdingvei sætte sig op at ride. Det lovede omsider Hanne efter megen Overtalelse, og han skyndte sig ned, for at lade Bognen lave til. Da han kom tilbage, gif Julie urolig frem og tilbage. — "Kiære August," sagde hun, "jeg gjør Dem saa megen Uleilighed og Sorg, at jeg er bange for, De kommer til at hade mig." — "Det kan De være rolig for," var Svaret; "det vil jeg bede Gud, at bevare mig for." — "O," raabte Julie, "naar De beder til Gud, saa beed ogsaa for mig, thi jeg trænger til det." — Hanne gjorde store Dine, ved at høre sin Frokens tale saa heftigt; August turde ikke svare, for ikke at sige for meget. — "Det er ogsaa fortrædeligt," udbrød Julie med Laa:

rer; "det synes som at jeg aldrig mere tør tale frit og oprigtigt med noget Menneske. Jeg havde saa meget at sige. Kommer De ikke snart til Rinenhøi? jeg haaber dog..." — "Det veed jeg ikke", lod Svaret; "jeg kommer kun, naar Baronnen forlanger det. Jeg venter hvert Dieblis Befaling, til at reise til Jylland; blive de nødvendige Papiere sendte mig herhid, saa reiser jeg, uden at komme til Rinenhøi." — "De, altsaa De skal hente min Moder hertil," sagde Julie tankesuld og som var det kun til sig selv hun taledede: "jeg har aldrig seet hende; hun forlod mig saa tidlig; Betlerbarnet hører dog sine Forældres Stemme; den har jeg ikke hørt; jeg har levet blandt Fremmede og har Intet savnet uden Kierlighed. Skiebneen river mig bort fra ethvert Die, der vilde see paa mig med kierlig Deeltagelse. O lad mig komme bort! mit Hoved begynder at smerte." — En Stemme lod: "Bognen er forspændt." Julie havde vendt sig bort fra August, for ikke at lade ham see den Bevægelse, hvori hun var. Hans Hierte var saa vemodigt og ængstligt, at han ikke kunde tale. Pludselig vendte hun sig til ham: "Jeg beder Dem om, med al mulig Omhyggelighed at tage Dem af min Moder; hun skal være syg, meget syg." — "Jeg forsikrer Dem," svarede August, "at jeg intet Dieblis skal glemme, at hun er Deres Moder og min Belgiorers Søster." — "Jeg burde ikke," sagde hun, "have giort denne Bøn, ihj jeg maatte føle, at den var unødvendig, men jeg maa afsted. Far:

vel, August! Seer jeg Dem ikke mere, saa lev vel." — Hun havde rakt ham sin Haand, som han meget ærbødigt kyskede. Hun lagte den anden Haand paa hans Skulder, vilde sagt Noget, men stampede mismodig i Jorden, skyndte sig ud og besteg sin Hest. I fuld Fart gik det ad Rinenhøi til, og August havde ondt ved at følge hende. Da de kun vare en lille Fierdingvei fra Gaarden, maatte Hansne sætte sig til Hest. Julie holdt stille saa længe, men taledede ikke eet Ord; da de skiltes ad, tilraabte hun August sit Farvel, uden at vende Ansigtet til ham. Med mørkt Afsyn stirrede han efter hende; snart forsvandt hun bag Piletræerne, og han saae hende ikke mere førend som Grevinde Kronborg.

Denne Reise til Sanddal var ikke gaaet saa hemmelig af, at jo Revoli havde saaet noget at vide om den. Næste Dag bragte han August de fornødne Breve, Buxler og Penge til Reisen til Jylland. Efter sit Forlangende fik August Richard til Rejsefælle. Morten Saltning blev sat til, at paasee Planernes Udførelse til Sanddals bedre Opdyrking.

LIV.

Den Arabiske Historie lader sig bedre mundtlig fortælle end ubi Pennen.

Ludv. Holberg.

To og tyvende Brev fra Ulrikke.

Løgersvraa. Febr. 1774.

Der er ingen, der kan leve mere lykkelig, end en Landsbypærest, naar han veed at vinde sin Menigheds Agtelse og Hengivenhed, naar han har Aand for sit Embeds Pligter, naar der hersker Godmodighed og Kiærlighed i hans Huus. Jeg har lært meget, jeg er bleven til et bedre Menneske her i dette Huus. Du vil neppe kiende mig igien, saa stadig og flittig er jeg bleven, thi ledig maa man og kan man ikke være i Rebekkas Selskab. Vi deele vor Tid imellem, at agere voksne Mennesker og Børn; som disse have vi vore Legetimer; som hine arbeide og læse vi; Præsten veileder vor Læsning; han maa forklare Os, hvad vi ikke forstaae, maa advare Os mod den Bildfarelse og Partisthed, som alt for ofte herske i denne Tids Skrifter. Det er meget moerksomt, at høre Præstens og hans Kones Samtaler med Sognesfolkene; Mænd og Qvinder fortælle Alt, undtagen Ondt om hverandre; det bliver her ikke taalt. Jeg behøver, siger Ludolf, ikke at vide det, før det er vitterligt for Alle; al Anklage og Be-

skyldning underhaanden er for det meste Egen, eller Sagen kan betragtes fra undskyldelig ofte endog god Side; man maa meget hellere undertrykke en Beretning, om den endog er af nogen Vigtighed, end lade Folk faae den Bane at bagvaske.

Ingen kan føre et slettere og mindre agtværdigt Liv, end en Landsbypærest, der blot har Aand for det Timelige, der ved Eenfoldighed og Egennytte gjør sig ringeagtet af dem, hvis Sieler han skulde virke paa. Jeg seer Exemplet i vor Nabo: han forstaaer sig paa al Verdens Kiøb og Salg; han er en lovfast Mand, der i sine hyppige Stridigheder med Herkaber og Bønder kan bevise sin Ret og sine Rettigheder; men i al Slags Videnskab er han ikke hjemme, og paa sin Prækestol væver han Kirkens Badmel; han er kun begejstret og tydelig, naar han staaender, fordi Offeret er for lidet. Den geistlige Stand er efter min Mening den Klasse af Mennesker, der skal bevare Nationens Oplysning, vedligeholde og udbrede den; denne Klasse skal forekomme, at Folkets Hjærter ikke fortæres eller forstenes under det borgerlige Livs Sorger og Anstrængelser for Bindning. Saltet er godt; men naar det har mistet sin Kraft, hvormed skal det saltes? Det tiener hverken til Jord eller Møg.

Min Præst, som jeg kalder Ludolf, holder ogsaa Omgang med denne **n; "thi jeg har," siger han, "ikke Ret til, at vise noget Menneske min Ringeagt; derved forværrer jeg det kun." Men Besøg af slige

Personer forstyrre virkelig vor selvbelagte Lykke; Ludolf bliver tilsidst utilfreds og gnaven, thi han kieder sig, og det giøre vi andre da ogsaa, naar vi ikke giøre lidt Nar af Bedkommende. Du maa ikke blive vred paa mig, kiere Moder! for det, thi hvorledes skal man ellers udholde slige Besøg, der høre til Landlivets Ubehageligheder.

Capitain Verdun passer heller ikke ret til vor Kreds; han forstyrrer ofte det jævne og eensformige i vort huuslige Liv. Han er ikke vant til saadan Omgang, og er forlegen for, at skaffe sig Noget at bestille her, hvor han ikke kan see efter Laffel og Lov. Hertil kommer, at han endnu er ganske ubestemt, i at vælge sin Fremtid. Een Dag vil han anlægge en Fabrik; derpaa have vi Mangel her i Landet, siger han, og deri troer jeg, han har Ret, men jeg tvivler paa, at han bringer nogen i Gang; han beklager sig over, at der er saa mange Ting han først maa lære, ellers snyder alle Slags Kiertringer ham. En anden Dag vil han være Kiøbmand; men han vil handle en gros; thi til Smaahandel, paaستاer han, har han ikke Taalmodighed nok; men vi kunne aldrig blive eenige om, i hvilken Stad han skal indrette sit Comptoir; Boutik vil han slet ikke have, uagtet Nebekka og jeg have lovet, at kiøbe alle vore Knappenaale, Fingerboller og Hægter hos ham. Den tredie Dag vil han være Herremand, men saa forstrækkes han ved, at faae med Borne, de, Ladefogder og Lovtrækkere at bestille. Til Slut

ning blive vi alle enige om, at det er bedst han gaaer tilsoes igien og bringer os en heel Ladning af Silketøier og Pappesøier, Caffebønner og Abefatte hjem med; saa have vi lovet ham, at vi ville være meget glade, naar vi see ham igien.

Han maa være meget riig, thi han tilbyder sin Søster og mig anseelige Foræringer, hvilke jeg naturligviis ikke modtager. Forleden havde han i Marhuus ladet sye tre kostbare Silkedragter til Os, ogsaa een til Lovise eller Plaane, hvad Du vil kalde hende; han vilde nemlig see os udpyntede som Princesser fra Sumatra eller hvad det var for et herdensk Land han nævned. Enten vi peeb eller sang, maatte vi en Dag isøre os disse Dragter; Du kan troe, at de klædte Os meget godt, og efter dem at domme, saa maa Smagen i Klædedragt hos de Indiske Princesser være nok saa god som hos Os. Ludolf var ganske fortryllet over, at see sin Kone i denne Dragt; men vi havde nær faaet stor Fortred over denne Forklædning. Ganske ufornodentlig fik vi Fremmede fra Herregaaden; det er fornemme Folk, som ikke forstaae Spøg. Rebekka og jeg maatte ihast flye til vore Kamre, for at klæde Os om. Deraf kom allerede den Fortred, at vi ikke strax kunde staae paa Vinde, for at modtage det naadige qvindelige Personale, hvorover vi fik nogle flieue og knipske Hilsener, da vi først efter nogle Minuter kom for Dagen. Men Lovise, der enten ikke havde hørt de Fremmedes Ankomst, eller af

Forfængelighed ikke saa hastig vilde stille sig ved en Dragt, hvori hun ret behagede sig selv, blev seet af dem. Man forlangte hende fremsillet, for at mønstre hende, men med en beundringsværdig Færdighed forsvandt hun. Vi vilde bleøne meget forlegne ved alle de Spørgsmaal, som der gjordes til Os, dersom ikke Nerdan havde paataget sig, at forklare dem, hvad en Turban, Raftan og mere deslige egentlige ere; han førte dem saa langt ind i Indien, ligetil Dalai-Lama, at de ganske glemte Os og hele Danmark derover. "Gud frie Os, hvor Mennesker kan skabe sig ud!" raabte en gammelagtig Naade, og deri havde Mennesket Ret.

Ludolf var slet ikke glad over denne Overraskelse; man bør, mener han, vogte sig for enhver Handling, som kan gjøre Opsigt; og det føler jeg, er især mig tienligst. Gid ingen, undtagen mine flere Forældre vidste, hvor jeg var.

Tre og tyvende Brev fra Ulrikke.

Løgersvraa, Febr. 1774.

Dersom Du, min søde Moder! mærker, at jeg ikke er saa munter, idet jeg skriver dette Brev, som da jeg skrev det forrige, saa maa Du ikke forstrækkes derover; og for at forekomme det, vil jeg strax fortælle Dig, hvad der er i veien. Captain Nerdan har gjort mig en formelig Kierligheds Erklæring. Ubetydelig var denne Sag i sig selv, naar ikke

denne Mand talede saa bestemt og alvorlig, at jeg er nødt til at svare ham i bestemte og tydelige Udtryk. Det er ikke en Jean de France, som man kan afvise med Haan eller Latter. Du veed, hvad mit Svar kan være, men det gjør mig Ondt, at dette Svar skal bedrøve Rebekkas Broder, følgelig ogsaa hende; skal maaskee forstyrre det venlige Forhold, hvori jeg staaer til alle Menneſter her i Huset. Hvad skal jeg gjøre? Jeg har udbedet mig tre Ugers Opsættelse med mit Svar, men tillige ladet ham vide, at jeg staaer i saadanne Forhold, der slet ikke ere gunstige for hans Ønske. Jeg føler nu, at jeg egentlig derved har forværret Sagen, at jeg strax burde givet et bestemt Nei, om jeg endog derhos skulde robet ham en Deel af min sande Historie. Men han kom saa uventet, saa pludselig frem med sin Erklæring, gav den i saa bestemte, heftige, jeg maa næsten sige, haarde Udtryk, at jeg blev forstrækket og ikke vovede, at give et afgjørende Nei.

Hvad skal jeg nu gjøre? Lad mig endelig faae Dit Raad, fiere Moder! jo før jo hellere. Jeg har tænkt paa, ganske at betroe mig til Rebekka og lade hende fortælle sin Broder, at jeg alt er gift, men har mine Marsager til, i nogen Tid at holde det hemmeligt. Men jeg føler dog en Slags Uengslighed ved, heri at betiene mig af hendes Bistand; jeg tvivler ikke om hendes Venſkab, men det er hendes eneste, meget fiere Broder. Jeg er

virkelig ængstlig, og længe efter Din Mening herom. Mit Ja kan jeg under ingen Omstændigheder nogenfinde give ham.

Hvor vanskelig og farlig den Stilling er, hvori jeg befinder mig, faaer jeg paa flere Maader Bevise om. Her paa Egnen har, uden at det er mig muligt, at begribe Anledningen dertil, udbredt sig det Rygte, at jeg er en meget betydelig Person, der blot for en kort Tid her opholder mig incognito, for snart at træde frem i min fulde Glands og i alle mine Rettigheder, trodse mine Fiender og alle deres vanærende Beskyldninger. Vel have alle Adviser tydelig forkyndet denne Persons Død; det hjælper ikke; man er skarpsindig nok, til at giette, at denne Død kun er en Masquerade, for at undslippe fra det bestemte Opholdssted; og Gud veed, hvad mere man troer, der er skeet eller skal skee. Og kan Du nu giette, ved hvem jeg er bleven først underrettet om den betydelige Rolle, man vil paalægge mig? Ved ingen anden end Sara Rappers.

Hun bad forleden, saa paatrængende om en Samtale med mig, at jeg ikke kunde afflaae hendes Bøn. Da hun var alene hos mig paa mit Værelse, forsikkrede hun mig med en polist Mine: at hun ret godt vidste, hvem jeg var. Jeg troede at Kiellingen virkelig havde udspioneret noget om mig, og svarede hende frimodig: at hun gierne maatte vide, hvad der ikke kunde dølges, og at jeg haabede, hun ikke fortalte til Andre, hvad der ikke var

magtpaaliggende for dem at vide, men som jeg endnu ønskede skjult.

Jeg kan ikke beskrive Dig min Forundring, da Hexen faldt i Knæ for mig, idet hun paastod: at Gud havde aabenbaret hende, hvem jeg var, og at hun nu udbad sig min Naade og Beskyttelse. Jeg troede, at Konen var gaaet fra Forstanden; men hun vedblev sin Bon; med færdig Tunge fremsagde hun adskillige gudelige Talemaader og Sprog, der klang forunderligen i hendes Mund. En kold Gysen giennemfoer mig, ved at høre derpaa. Hun sluttede omtrent med de Ord: "Jeg er en Synderinde! men ogsaa en Synder vovede at sige til ham, som hang paa Korset og var mere end Du kan nogensinde blive: tænk paa mig, naar Du kommer i Dit Rige!" — Det varede endnu noget, inden jeg kunde begribe hvem hun egentlig antog mig for. Jeg rakte hende en temmelig betydelig Gave, men den afflog hun at modtage, og fortalte mig nu: at hun ikke trængte til Penge men til Beskyttelse, da man vilde have fat paa hende og brænde hende som Hex.

Jeg trøstede hende med, at det havde ingen Fare i vore Tider, og at hun kunde være ganske rolig, ifald hun ikke vidste sig skyldig i andre Forbrydelser. Jeg anmodede hende om at modtage min Gave men at være forsikket om, at jeg aldeles ikke kunde være den Person, hun antog mig for. Min Forsikkring hjalp slet ikke. Hun fortalte mig,

at man allerede havde seet mig i den Dragt, hvori jeg vilde vise mig som Dronning. Saaledes kan en tankeløs Spøg misforstaaes, naar den først kommer i Gladderens utallige og villige Munde. Sandsynligviis er det jo blot den Forklædning som Nerdan paanødte mig, der har givet Anledning til dette urimelige Rygte. Sara vilde ikke modtage min Gave, og hun vilde ikke troe mig, naar jeg forsikrede, at jeg var en Riobmandsdatter fra ***g. Hun fortalte mig: "at Bønder var ikke Givets, fordi de vare graae: at man ikke skulde skue Hunden paa Haarene: at hun nok kunde kiende en Ko fra en Beirmølle." Hun var udtømmelig i Ordsprog, og endte med: "tænk paa mig, o Dronning! naar Du kommer i Dit Rige!"

Hvad skal man svare slige Folk, der ere forgarbede i deres Bildfarelser? Det er jo, som stodte alle Omstændigheder sammen, for at bringe mig i Forlegenhed; hvad skal jeg arme Menneske gribe til?

Fire og tyvende Brev fra Ulrikke.

Løgersvraa. Marts 1774.

Jeg bliver mere og mere forvirret. Her kan jeg ikke blive, og hvor skal jeg tilsidst flygte hen? Tilsidst kommer jeg tilbage til Dig, Moder! Jeg haaber, at min Fader ogsaa vil antage mig, naar jeg angrende siger til ham: "Fader! jeg har syndet mod Himmelen og for Dig! Gjør mig som en af

Dine Daglønnere." Men hvor skal min lille Augusta hen? Skal da Moderens Misgjerning hjem søges paa det arme uskyldige Barn? Jeg bliver ganske mistroelig, naar jeg seer paa denne Bugge, der ikke er saa let, at flytte som jeg. Hvor dog den Faldnes Skiæbne er uheldig! Istedet for Overbærelse moder hun Miskiendelse; istedet for Hielp, som hun trænger til, moder hun Forlegenhed, som man paa mange Maader søger at forøge. Jeg har Grund til at troe, at Greven ved sine Spioner har faaet at vide, hvor jeg er; men han maa stille sine Snarer saa kunstig som han kan, saa vil jeg dog ikke under nogen Betingelse i denne Verden mere vide af ham at sige. Gud forlade ham sin Synd imod mig! Det er alt det Gode, jeg kan ønske ham, og det er maastee meer end han fortjener.

Endskiondt jeg slet ikke miskiender Rebekkas venlige Sindelag imod mig, saa har det dog egentlig forværret min Stilling, at hun har skrevet til Dig, da Du har lovet, at tale hendes Broders Sag hos mig. Du kunde kiere Moder! ikke raade mig til, at gifte mig med Nerdan, naar Du kiendte ham. Det hielper slet ikke at Eliger er død, og at jeg altsaa kan i denne Henseende ansee mig som fri; det var kun slet at benytte mig af min Frihed. Jeg kan og vil ikke være Nerdans Kone. Ja vist var det et godt Parti! Saa var jeg rigtignok forsørget; saa var og blev jeg jo — ja hvad blev jeg? — dog vel ikke noget bedre, end det jeg

er, fordi jeg kom til at hedde Madame Nerdan. Jeg trænger jo ikke til denne Forsørgelse, for at kunne leve anstændigt i Fremtiden, enten man saa derved forstaaer uden Last eller uden Trang. Jeg føler det rigtignok, at jeg som fattig nu vilde være udsat for mange og store Ubehageligheder. Gud see i Naade til de Ulykkelige! Men om jeg end ogsaa med min Augusta paa Armen skulde tigge mit Brød for hver Mand's Dør, saa vil jeg dog ikke gifte mig med en Mand som jeg ikke elsker, og jeg kan kun elske een eneste. Lad hele Verden efter dens Mening have Ret til, at vise mig Ringeagt, saa har jeg dog ikke opgivet mig selv. Jeg har været letfærdig, men er helbredet; jeg har feilet, men vil det ikke mere; og det Menneske, der for Alvor kan sige det om sig selv, raader over sin Skæbne.

* * *

Jeg maatte holde op med at skrive, thi jeg sølte med mig selv: at jeg var meget heftig. Tilgiv mig det kiereste Moder! jeg har knælet ved Augustas Bugge og bedet Gud om Forladelse derfor: han har hørt min Bøn og Du vil ogsaa bønføre den, thi Din Datterdatter vaagnede og smilede mildelig ad mig. Men Du maa ikke tale mere til mig om Nerdan; jeg var nødt til, før Dit Brev kom, at betro mig til Rebekka, thi hendes Broder var saa besværlig og uforskammet, at jeg maatte tage min Tilflugt til hendes Bistand imod ham.

Intet Menneske kan give mig større Prøve paa Venfkab end hun har gjort. Uagtet hun holder meget af sin Broder og virkelig havde sat sig i Hovedet, at jeg skulde blive hendes Svigerinde, saa har hun dog venlig hørt mine Indvendinger og troelig beskyttet mig mod sin Broders Anfald. Ja til denne Beskyttelse trængte jeg virkelig. Det hjalp ikke, at Nerdan fik at vide, jeg var gift: han vilde føre mig bort til en ubeboet Ø, han vilde for min Skyld erobre et tredie Indien og gjøre mig til Dronning i det ny Peru; kort sagt: han kom frem med adskillig Tale, hvori der enten var ingen eller en ond Mening, thi tilsidst truede han. Hvor fortrædelige ere disse Udbrud af raa Hefstighed! hvor forfærdeligt maa flige Personers Had see ud, da deres Kierlighed er saa uelstværdis!

Rebecka og jeg bleve eenige om, ikke uden i den høieste Nødvendighed, at tale til Ludolf herom. Vel har Sømanden Ugtelse, ja endog en vis Uerfrygt for ham; men imellem Mænd kan det let komme til bitter Fortørnelse, og hele Nerdans Opførsel opfordrer virkelig dertil; men hvor ubehageligt maatte det være for Rebecka, om der opkom Brede mellem hendes Mand og Broder. Imidlertid har dog denne Sag forstyrret det gode Forhold her i Huset; jeg kan ikke andet end være bange for Nerdan og Ludolf mærker ret godt, at der er en ubehagelig Spending imellem Os.

Blive her, kan jeg ikke ret godt; jeg tænker

alt paa at reise, men har endnu ikke kunnet fatte den ringeste Beslutning om, hvorhen det skal være. Jeg bliver nødt til, at tale med Ludolf, man kan foregive en anden Grund til min Afreise; thi tænk Dig, Sara Rappers Sladder om den betydelige Rolle, jeg snart skal spille, er ikke allene udbredt, men finder endog Tiltro mellem Folk, der ikke høre til de lave Klasser. Først mærkede Ludolf af sierne Hentydninger, at Folk havde en Hemmelighed paa Hiertet, men meget snart var man saa oprigtig, at komme frem med den; den var for tung, til at man kunde længe bære paa den. Da man nu meget godt forudsaae, at Ludolf ved Sagens Udvikling vilde komme til at spille en meget betydelig Rolle her i Landet, saa fik han uventet en saadan Mængde af Venner, at den blev ham besværlig; man betroede ham sine Fremtids Planer, beregnede paa Indkomster, Embeder og Rang; han fik mangt et naadigt Haandtryk, hvor før Diet neppe havde bemærket ham. Vi fik saa mange Indbydelsler, at vi slet ikke kunde benytte dem; jeg troer endog der blev gjort ham Tilbud om anseelige Forskud af Penge.

Ludolf har naturligviis gjort sig al mulig Umage for, at neddæmpe dette Rygte og at betage Folk den urigtige Mening; dog paa adskillige Steder har man været snu nok, til at opdage politisk Forskillelse heri. Uagtet han nu troer, at de allerfleste have været forstandige nok, til slet ikke at troe Rygtet,

eller dog til at lade sig overtyste om, at det er ugrundet, saa formoder han dog, at der altid ere nogle, der havde fattet en saadan Godhed for denne Indbildning, at de slet ikke ville lade den fare. Og disse Folk kunne, paastaar han, ved deres Snak paadrage Os, om ei just Ubehageligheder, saa dog en Opmærksomhed, som ingen af Os skjøtter om. — Det er altsaa bedst, yttrede jeg, at jeg idetmindste paa nogen Tid reiser herfra, uden at just enhver faaer at vide, hvor jeg reiser hen. — Det er det, jeg ikke veed, var Svaret; thi sliq en Vortreise kan endog bestyrke de Mistænkelige. Jeg vil overlægge det. — Hvad han nu end beslutter, saa troer jeg, at jeg bør reise. Det bedrover mig, at jeg ikke kan give ham min fulde Fortrolighed. Det er besværligt, at forstille sig for Mennesker, som man har fuldkommen Tillid til; men her maa det saa være.

J Anledning af Sigers Død maa Du foresille kiere Fader, at han har en Deel fattig Familie, som kunne trænge til Understøttelse. Dog det behøves vel ikke at giøre nogen Paamindelse derom. Til Slutning maa jeg lade Dig vide, at Sara er arresteret; man veed endnu ikke hvorfor.

LV:

De strax paa Reisen sig begave begge to.

Men til et andet Sted blev breven mod altd Haab.

Ped. Paars. III B. 3 Sang.

Jagten, Fru Giertrud, destineret fra Stettin til Randers, var under fulde Seil lobet ud af store Belt, havde passeret Hviden af Samsøe, og frydsede i Kategat, for at lande paa den østlige Kyst af Jylland. Naar man fra Landet eller endog fra Relingen af et andet Skib betragter en Seiler, saa behandler man den ganske i sine Tanker som en Person, og Menneskene som ere ombord, ansees ikke som væsentlige men kun som tilfældige Beskaffenheder ved den. Det fortiente maaskee at undersøges, hvorvidt at denne Anskuelse er den rigtige, da man derved kunde føres til vittige Svar paa et vigtigt Spørgsmaal, men som de fleste til al Lykke slet ikke bryde dem om. Kystbeboeren, naar han ikke foruroliges af den Tanke: eens Død er den andens Brød! frydes ved at see den fjerne Seiler, og især enhver, der har nogen egen Part i Søfarten, betragter den med venlig Deeltagelse; han omtaler den endog som en Person af Hunkionnet, naar han fortæller om dens Alder, Størrelse eller Dyder; det hedder da: hun er godt flinket op, hun bærer sig godt, jeg kiender hende fra . . . og saa videre efter Omstændigheder:

ne. Man ønsker hende al god Lykke til at undgaae Stormens Fristelser og Toldvæsenets Anfægtelser.

Langt fra ikke med disse behagelige Følelser be-
 tragter den Person Skibet, som er ombord paa det
 og er søsyg. Den Læge vil blive udødelig som
 Esculap og Bang, som opfinder et Middel
 mod denne Sygdom, der vel kan forsøges af Frygt
 men slet ikke har sin Oprindelse deraf. August, der
 var ombord paa Fru Giertrud, vendte sig forgia-
 ves til alle Sider, for at undgaae Lærelugten;
 han havde forsøgt alle mulige Stillinger, for at
 formilde disse Svingninger, hvilke giøre saa vold-
 somt et Indtryk paa alle Indvoldene; han befandt
 sig saa slet, at Richard var i dødelig Angst for ham.
 Skipperen loe ad denne Angst og forsikrede: "han
 kommer sig nok, naar han lugter Landet;" men
 søgte tillige med oprigtig Godmodighed at skaffe den
 Syge al den Bequemmelighed, han forstod at skaffe
 ham. Meget behageligt var det for August, da han
 om Morgenen modtog den Efterretning at Vinden
 var sprungen om fra Vest til Sydost. Han turde
 altsaa haabe, at faae Ende paa sin Pine, og spurg-
 te Skipperen om: "hvortænge det endnu kunde vare,
 inden de naaede Havn?" Han vidste ikke, at man
 for det meste aldrig faaer et bestemt Svar paa
 dette Spørgsmaal; lidt Overtro skal blande sig heri,
 men egentlig vil man vel ikke give et Løfte, som
 det dog altid er meget ubist, om man kan holde

det. Skipperen svarede derfor kun: "det kommer an paa, som Veiret vil falde."

Begge Passagererne brød sig ikke om dette tvetydige Svar; Landet laae kun omtrent i en Miils Afstand fra dem, og de havde allerede udregnet det Minut, da de kunde være iland; havde besluttet, hvorledes de der skulde vederqvæge dem efter de overstandne Lidelser. Men efter en Times Seilads mærkede de til deres store Forundring, at de endnu ikke vare komne Kysten nærmere, at Kirketaarnene, som saa venlige havde smilet dem imøde, endnu vare i lige stor Afstand fra dem, og at Skipperen gjorde adskillige Vendinger, hvis Hensigt de slet ikke kunde begribe. Richard blev utaalmaadig herover og gav sig i Skænderi med Skipperen, men denne svarede ham meget koldsendig: at enhver gjorde bedst i at passe Sit; og da hele Skibsmandskabet kastede uvillige Blik til Richard for hans Uttringer, saa fandt han det raadeligst, at tie. Han anbefalede sin Herre en Laalmodighed, som han ikke selv følede, og blev nu vaer, at der fra Skibet blev givet Tegn, som besvarede fra Landet. Han begyndte at blive bange og besluttede at være beredt paa Alt.

I Mørkningen gik Skibet for Anker omtrent en halv Miil fra Landet. Lidt efter kom tre Baa:de og lagde sig paa Siden af det. Folkene, som kom ombord, bleve meget opmærksomme, ved at see Richard; thi August maatte holde Roien. Skipperen beroligede dem med: "at det var unge, smukke

Folk han havde ombord, som nok forstode sig paa, hvor man skulde tie." — En Person, der gav sig Ansæelse af, at være Anfører for Flaaden fra Kyssen, meente at det ikke var godt, at saadanne fremmede Fugle blandede sig i Spillet: "Det er," lagde han til, "vanskelige Lider, man maa trækkes med. Den gamle Strandrider har druffet sig ihjel, og paa den ny kan man endnu ikke ret forlade sig; saa jeg veed ikke ret, hvad jeg skal sige om den Sag. Han mener altsaa, Skipper! at det er skikkelige Folk?"

Skipperen forsikkrede jo, og at de betalte en anstændig Fragt, som det ikke havde syntes ham, at han burde lade gaae fra sig. Under denne Samtale havde Baadsføreren bestandig havt Die med Richard, saa at denne fandt det raadeligt, at gaae ned til August og giøre ham opmærksom paa: at de uden Tvivl vare i mistænkeligt Selskab. Den Syge var allerede bleven opmærksom paa, at der havde lagt sig Baade til Skibet, og havde besluttet, at gaae tillands med en af dem. Richard fra raadede dette som farligt: men enhver, der har været sossyg, vil undskyldte August deri, at han ansaae det for den højeste Lykke, at blive befriet fra den Pine, han havde været i; ikke for meget vilde han tilbragt endnu een Nat paa Soven, hvor Skibet, uagtet det laae for Anker, med paalands Wind svingrede ligesaa stærkt, som havde det seilet.

Ikke saa snart havde August viist sig og be-

gyndt at tale om, at komme iland med, før der atter blev holdt Raad mellem Skibets og Baadene's Folk. Han begyndte at frygte for, at Mistænkeligheden skulde tage en uheldig Bending, men da han snart havde begrebet, at det her gik ud paa Smugleri, saa nærmede han sig til Formanden, og sagde ham med en vis ængstlig Fortrolighed: "at han havde en Deel Contraband i sin Kofert, saa at det var ham meget vigtigt, at den ikke blev efterseet og kunde komme iland ved denne gode Leilighed." Efter denne Meddelelse herskede der den fuldkomneste Tillid og Tienstagtighed hos Baadene's Mandskab. Fra Skibet blev udloset Sække, Pakker og Kister, alt hvad Baadene kunde bære; til sidst bleve Passagererne tagne ned i dem. Flux gik det nu ad Landet til og August's Hierte bankede af Haab om, at faae Foden igien paa tør Jord. Men da de nærmede dem Kysten, hvinede en Riffelkugle hen over Baadene. Pludselig standfede alle Marerne; Baadene nærmede sig til hverandre og Folkene numlede: "der er Ugler i Mosen."

Himlen blev overtrukken med Skyer; det begyndte at blæse op med en Storm og Søgangen var stærk under Landet. "Her ere gode Raad dyre!" sagde Baadene's Fører; "lande tør vi ikke, thi Skudet var Signal fra Bore, at der ere Smughaner i Farvandet. Seile tilbage kunne vi heller ikke, thi Skipperen har vist allerede lettet igien, for at lægge Landet fra sig med denne paalands Vind. Der

er ikke andet for, end at vi maae see til, at holde os langs med Landet et Par Timers Tid, om vi imidlertid kunne faae bedre Signaler; hvis ikke, saa maa vi see til, at komme op under Skoven og smide Alting iland hos Kasper Skovfoged." — "Det er," sagde en anden til, "ogsaa nogle Sattans Lider vi leve i, en ærlig Mand har Ondt ved at komme frem i sin Haandtering." — "Her kan vi nu," klagede en tredie, "trække om den hele lange Nat og Gud veed, hvad Ende det saa tager. Veiret seer ud til alle Slags." — "Ja saaledes," begyndte den anden igien, "skal en fattig Karl i den mørke Nat døie Kulde og Uveir, for at en Kræmmer kan smøre sig desto mere paa Gevinsten. Gaaer vi nu til Hekkenfeldt med hele Kramkisten, saa har Kræmmeren rigtignok lidt et Tab, men hvad skal Kiellingen sige derhenne med de raa og nøgne Unger. Naar de saa skrige om Brod, saa er der ikke en Kiest, der hører dem."

"Du er," svarede den tredie, "ret bleven en Kiellingepotte, siden Du blev gift." — "Ja seer Du," yttrede den anden, "det kommer af, at jeg er selv Fader til mine Børn." — "Hold Munden," raabte den Første, "og gjør Jer ikke udtilbeens. I snakke som nogle Svabergaster og ikke som Folk, der have Haar paa Tænderne." — Nu blev der nogen Tausshed, indtil den tredie snart afbrød den: "jeg veed ikke, hvorledes vi skulle holde det ud her inat; ikke saa meget som en Pægel Brændeviin

have vi med Os; Folk burde dog altid sørge for, at man havde noget, til at holde Livet sammen med paa saadant et Tog." — "Ja, hvem Fanden tænkte paa, at vi skulde ligge her inat og dansse Polstænds;" sukkede den første. Men just Aliminationsfaget var det eeneste, hvori her August kunde bidrage til Selskabets Vel: hans Madkurv og Glaskefoder vare fra Sieland af vel forsynede; selv havde han som søsyg Intet nydt og Richard havde ikke kunnet spise af Frygt for, at August skulde døe for ham. Ulykke opdagede man snart, hvor denne Skat befandt sig i Lasten: den blev givet til Priis og satte Mandskabet i det muntreste Lune.

August sad tankesfuld og stirrede ind i den mørke, kiedsomme Nat. Han tog ingen Deel i den godmodige Tak og Skiemt, hvormed Skibsfolkene drak hans Skaal; Richard mærkede nok paa hans korte Svar, at han helst vilde være overladt til sin egen Betragtning. Han var ikke længer syg, thi det forekom ham, at der nu var virkelig Fare paa færde. Der er i sig selv ingen besværligere Stilling, end naar man, med Ungdoms Kraft og Mod, befinder sig i Fare, og seer sig nødsaget til, uvijsom at vente paa Udfaldet. August sad sammenskrummet paa Løften, og ventede hvert Dieblis paa, at en Bølge skulde opsluge ham; i en kort Tid havde han følt saa mange Ydmygelsler, havde seet saa mange skionne Forhaabninger tilintetgjorte, at han med Bemod tænkte paa sin Fremtid og tem-

mellig ligegyldig saae Døden imøde. Kun omtrent et Aar var det siden, at han havde været til Valhøjs Ebers, dandsset med Ulrikke, været munter i hendes Selskab, fattet glade Forhaabninger af hendes milde Venlighed, og nu — saae han sig ved et frygteligt Dyb adskilt fra hende. Som en uventlig Aand svævede Julies Skikkelse for ham, og med Uvillie stødte han den fra sig. Uvilkaarlig fløde hans Lærer, men han følte sig ydmyget ved sin Svaghed: han bebreidede sig den som en Synd imod Gud, som Mangel paa Tillid til ham. Een eneste Stjerne, der brød igiennem de mørke Skyer, syntes ham et Bink fra Himlen, at han burde samle sit Mod og frimodig gaae sin Skiæbne imøde. Han bad til Gud, ei om Lykke, men om Kraft til at bære sine Lidelser.

Bludselig lod der igien et Skud fra Landet. Alles Opmærksomhed henvendtes mod det, og snart forkyndte Baadens Fører dem, at Legnene vare gode og at de nu ubehindrede kunde lande. Inden faa Minuter stødte Baadene mod Kysten; der holdt Bogne færdige, som i utrolig Hast bleve læssede med Varerne og foere affted i Mørket. Inden vore Passagerer kunde lægge Mærke til det, vare deres Kufferter ogsaa bortførte; de gjorde sig vrede derover, men man forestillede dem, at sligt ikke kunde gaae saa usie til i Hastværk, og at de formodentlig imorgen kunde faae deres Gods udliveret af Riobmanden. Forsvrosne og vaade maatte de Rei-

sende tage Ly i en ussel Fiskerhytte, hvis de ikke vilde tilbringe Natten i den frie Luft; saa vel end Richard var vant dertil, saa gjorde han Selskab med August, der ikke forsmaaede den ringe Leilighed; hans Søsøge var nu gaaet over, og efter fire Dages Faste følte han en bitter Hunger, som han noisom maatte tilfredsstille med muldnet Brød, torverøget Skivrost og dovent *N.* Madkurven med dens Levinger var forsvunden under den hurtige Opløbsen af Godset. Fiskerens Kone trostede ham med, at imorgen kunde hun skaffe bedre Mad, naar Riobmanden kom, for at afhente sine Varer og betale for den natlige Transport. Han var for godmodig og for sulten, til at vrage det, hun kunde byde ham; han loe ad et Savn, der saa snart kunde forvindes, og i Konens egen Seng, som hun maatte overlade ham, sov han sødelig, naar han kun ikke drømte, at Skibet endnu gyngede med ham.

Om Morgenen meget tidlig kom Riobmanden tilsyne; meget tjenstagtig skaffede han vore Rejsende strax deres Kuffter igien og besørgede desuden en Bogn til dem, med hvilken de fore tværs ind over Landet, for desto hastigere at komme til Snæverup, hvor Fru Mordan skulde opholde sig. Gierne havde August paa sin Riørsel givet sig Tid til, at nyde godt af den venlige Gæstfrihed, hvormed han paa de fleste Steder, saavel hos Herremænd som Præster, blev modtagen; man vilde gierne be-

holde ham hos sig og høre Nytt af ham, især fra Kiøbenhavn. Han sølte ogsaa Lyst til, noiere at lære at kiende et Land, der i Udseende og Jordbund, selv i Sæder og Sprog syntes ham saa forskjelligt fra Derne, østen for Storebeltet. Men uagtet alle disse Grunde, til at standse i sin Fart, ilede han som en tro Elisfer fremad, for at faae sin Herres Vrinde udrettet.

Snart kom de til Egne, som vare Richard vel bekiendte; dette var Tilfældet, da de kom i Nærheden af Løgersvraa; og da de endog toge ind i Præstegaarden, saa tog han et af sine fremmede Ansigter paa og med forstilt Mæle talede han gebroffen Plattedst, for ikke at fornøye et gammelt Bekiendtskab. Dertil sølte han saa meget mindre Lyst, da han hørte, at Sara Rappers var i Arrest.

August havde Brev med til Ludolf fra Revolt, der anbefalede sin yngre Ven til den ældre, og især bad om hans Bistand, hvor det galdt om, at faae Valnamoers Billie udført. — Ludolf fortalte: "Alt hvad der kunde skee, for at skaffe Fru Mordan den tilbørlige Pleie, er omtrent skeet, hvorom De selv kan overbevise Dem snart, da Gaarden, hvorpaa hun er, kun er to smaae Mile herfra; men jeg tvivler om, at hun kan flyttes herfra over til Sieland, thi hun er saa ganske fra Forstanden, at dersom hun var kommen allene iland fra det strandede Skib, saa var neppe nogen bleven flog paa, hvem der skulde tage sig af hende." — Saaledes fortalte

Ludolf, men August meente: at just en Reise i den mildere Aarstid, og tilsidst Synet af hendes Fodesfied vilde virke veldædigt paa den Syge.

Ulrikke havde nogle Dage iforveien forladt Ludolfs, og der var Intet, som kunde opvække den Forestilling hos August, at hun nogensinde havde været der, hun havde jo opholdt sig der under et fremmed Navn; Ludolf vidste slet ikke, at der var noget Bekjendtskab mellem disse Personer. Da Præsten just blev kaldet til en Syg, saa maatte hans Kone i en Times Tid holde Gæsten med Selskab; ved Samtalen kom hun til Formodning om, at han var den Person, som hendes Veninde med inderlig Deeltagelse havde omtalt, men hun ærede sin Venindes Fortrolighed saameget, at just denne Formodning gjorde hende ængstlig for, ligefrem at udspørge Sandheden. Da hun berørte hans tidligere Forhold, saa søgte August med megen Vaersomhed at undgaae enhver Uttring om hans Faders Forhold til Liber, eller hans eget til Ulrikke; men just denne ængstlige Vaersomhed bragte hendes Formodning nærmere til Vished; hun gav noie Ngt paa hans hele Udseende og alle hans Lader, for at skrive til Veninden om ham, og Ludolfs vare de eneste, som her vidste, hvor Ulrikke nu var.

Næste Dag reiste August til Snøeverup; Ludolf ledsagede ham ikke: — "jeg har," sagde han, "en saadan Modbydelighed, for at see gale Personer, at jeg holder mig fra dem, saa snart min Embeds

Pligt ei byder mig, at nærme mig til dem. Finder De hendes Tilstand saaledes, at De maa skrive om nærmere Forholdsbregler, saa vil De formodentlig besee Omegnen, men ansee imidlertid mit Huus som et Hiemsted, hvorfra De kan gjøre Deres Omreiser."

August modtog dette Tilbud med Glæde. Han reiste og fandt Fru Mordan saaledes, at han gios tilbage, ved at see og høre hende.

LVI.

Kvinder og Meloner ere onde at kiende.

Peder Gyb.

Om Morgenen i Dagningen holdt der en velbespændt Bogn i Ludolfs Præstegaard; Karlen havde faaet sin Lommemad vel indpakket og seet efter Mulegrimen paa Hestene, da Madame Ludolf i al Stilhed fulgte et tilsløret Fruentimmer ud, som satte sig paa Bognen og kiorte affied. Dette foregik nogle Dage før August ankom til Tøgersøraa. Kaptain Johan Mordan havde faaet adskillige haarde Afviisninger af Ulrikke, naar han med besværlig Paatraængenhed gjorde hende Forslag, som hun hverken burde eller vilde tage imod; ogsaa hans Søster havde gjort ham Vebreidelser og alvorlig anmodet ham om, ikke at drive sin Uforskammenhed saa

vidt, at hun tilsidst maatte nødes til, at bede hendes Mand om at blande sig i Sagen. Men Kapteinen var ikke af de Mænd, der i et vist Kapitel lade sig tale tilrette; han var meget vred paa sin Søster og stode paa den Erfaring, han havde gjort paa sine Reiser: at Penge omsider kunne klare mangan en Sag.

Han havde ladet sig fortælle, at denne Bogn imorgen meget tidlig skulde fiøre affted med den fremmede Frue, som Tienestefolkene kaldte hende. Han havde derfor anskaffet sig en Hest, ved hvis Hielp han havde besluttet at følge denne Bogn, i hvilken Retning den end tog. Den var derfor næppe kommen en halv Fierdingvei fra Tøgersvraa, før han fra sit Udkik fik Die paa den, naaede den, og fulgte den paa Siden eller bagefter, ligesom Veien tillod det. Han forsøgte paa, at begynde en Samtale med Ulrikke, men fik saa korte og utydelige Svar, at han maatte opgive det. Bognens Rumlen og Hestens Støden, da han ikke var saa heelfebaren Rytter som Sømand, gjorde desuden al Samtale besværlig for ham selv; han trostede sig med, at han paa næste Bedested kunde indhente det forsømte og give denne Seilads en bedre Indretning. Heri svigtede Haabet ham.

Frøen besvarede hans Tiltale mindre med Ord end med Miner, og disse vare alle benægtende og frastødende. Karlen, til hvem han henvendte sig, svarede: at han af Frøen havde den bestemteste Erklæ-

ring om, at han ingen, ihvem det end var, maatte tage op at age. Herimod hialp aldeles ingen Indvending, ei engang een af de smukke Kroner fra Frederik den Femtes Tid; og da Nerdan talede om, trods Fruens og Kudskens Villie, at bestige Bognen, saa grinede Karlen saa smørret og betragtede saa fortrolig sin Vidst, at Helten ikke fandt det raadeligt, at lade Truselen gaae til Udførelse. Upaatvivselig maa dog Bognen, tænkte han, engang naae sit Bestemmelsessted, og det er det, jeg egentlig vil vide; man finder vel siden paa Raad.

Han satte sig altsaa igien paa sin umagelige Hest, bandede den, alle Jyder og knipske Fruer, og travede affted efter Bognen det bedste han kunde. Efter omtrent en Times Ridt lod der sig en ubekjendt Person see, som ligeledes til Hest fulgte Bognen, men med langt mindre Besværlighed og som det syntes til større Tilfredshed for Fruen. Nerdans Arrighed tiltog ved Synet af den ubudne Folgesvend, der just ikke lod til at beundre hans Færdighed i Ridkunsten; imidlertid kom det ikke til andet end en kold og høflig Hilsen imellem dem, men Comanden bandte paa ved sig selv: at han ved første Leilighed vilde praie denne Seiler paa en alvorlig Maade. Paa næste Bedested steg Fruen af Bognen, og begge hendes Ledfagere fulgte hende ind i Krostuen, hvor hun tiltalede Nerdan saaledes: "Jeg har af Deres Opførsel Grund til at formode, at De, min Herre! har noget af Vigtighed at sige

mig; jeg beder Dem derfor, at De i denne Persons Nærværelse vil komme frem med det, da jeg ikke ønsker, at staae i nogen hemmelig Forstaaelse med Dem. Vil De endnu kalde paa flere Vidner, saa seer jeg det gjerne."

Fruen havde under disse Ord stedse holdt sig tilfløret; Nerdan svarede hende: "Hvad Fanden skal det forstulte Mæle til? De kan dog vel begribe, at jeg nok kiender Dem, hvad Slag De saa farer under." — "Jeg ønsker," var Damens Ord, "slet ikke at skinde mig for Dem, ifald det er Meningen af Deres Ord, men uden Tvivl er De i en besynderlig Wildfarelse." — Idetsamme slog hun sit Slør tilbage, og Nerdan saae for sig — ikke den Dame, han søgte, men — Lovise Tubello. En frygtelig Cød foer udfra hans Læber, saa at den Fremmede troede, at han maatte beskytte Damen imod Uartigheder. I et Sprog, som røbede at han ikke var Dansk, sagde han derfor: "Min Herre! Deres Feiltagelse beklager jeg, men den berettiger Dem ikke til at anklage Fru Nerdan." — "For Satan!" raabte Nerdan vred, "det er jo ikke Fru Nerdan; det kan han jo see ligesaa godt som jeg." — "Jeg har," svarede den Fremmede, "slet ingen Grund, til at tvivle om, at denne Person er den, hun giver sig ud for, og i al Fald staaer hun fra dette Dørblik under min Beskyttelse, hvilket Navn hun saa behager at bære. Jeg har den Ære, smukke Frue! at tilbyde Dem min Tjeneste."

”Tien han, hvem Fanden han vil, Møstis Parle Francois! og reis hun, hvorhen hun lyster, Mammeselle!” raabte Nerdan, foer ud og satte sig paa sin Hest igien, for at trave til Løgersvraa. Forgieves spurgte han paa Tilbageveien, om ingen havde seet en anden Vogn med en Dame paa. Forstødt, udmattet og vred kom han mod Aften tilbage til sin Søster og forlangte af hende Underretning om, hvor hendes Veninde egentlig var bleven af? Men hun vægrede sig aldeles ved, at sige ham det mindste herom. — ”Det gjør mig Ondt,” lagde hun til, ”at Du er løben April; men det er Din egen Skyld, og den hele Maskerade var slet ikke anstillet, for at føre Dig vild. Men overalt gjør Du bedst i, ganske at opgive alle Tanker om nogen Forbindelse med dette Fruentimmer, som kun paa en foie Tid har laant vort Familienavn.” — ”Jeg var tilfreds hun sad paa Spidsbergen!” raabte Nerdan ærgerlig; ”jeg vil hellere tumle mig om med en Dravat paa Hviden af Java, end med disse Damer, som fare under falskt Flag. Men det havde jeg ikke troet om Dig min Søster, at Du vilde være med, at gjøre Complot imod Din Broder. Dog bi Du kun.”

Rebecka havde for megen Tillid til hans Godmodighed, til at frygte for, at hans Brede skulde vare længe eller at hans Trusel skulde have videre Følger. Men hun saavel som Ulrikke havde mærket, at Grev Kronborgs Spioner paa den sidste Tid

løbe sig see der i Egnen. Enten har Greven virkelig været forelsket i Ulrikke, og har derfor ønsket, uagtet sit Giftermaal, at vedligeholde sin Forbindelse med hende: eller han har ærgret sig over den Maade, hvorpaa hun havde sønderrevet Forbindelsen og unddraget sig hans Opmærksomhed. Maa skee bør man helst antage den første Grund, da hans Giftermaal, som man veed, egentlig kun var en Finants-Operation; men vist er det, at han ved sine Udsendinger var kommen efter, at hun opholdt sig i Løgersøraa, ja havde endog skrevet hende til, og anmodet hende om, at begive sig enten til Kiøbenhavn eller Hamborg. Hun kunde, saa lod Tilbudet, vælge hvilket af disse Steder, hun vilde, og selv foreskrive de Vilkaar, under hvilke deres Forbindelse kunde fortsættes.

Der var intet Spørgsmaal om, at Greven selv personlig havde indfundet sig, istedet for hans Brev, naar han ikke havde været hindret heri af sit forestaaende Bryllup med Julie. Ulrikke havde af eet af hendes Moders Breve hørt om dette Giftermaal; denne Efterretning kunde naturligviis ikke give hende nogen Smag for Grevens Forslag, og man veed af hendes Yttringer, at den ikke behøvedes, for at give hendes Sind en uvenlig Stemning imod ham. Men hun frygtede for, at Greven i egen Person vilde opsøge hende i Løgersøraa, og derfor var hun bleven enig med Rebekka om, at Lovise under hendes Navn skulde gjøre en Reise

til Horsens, medens hun hemmelig tog til et andet Tilflugtssted. Ulrikke unddrog sig derved tillige den paatrængende Kaptain Verdan; og selv Præsten Ludolf saae det gierne, at hun paa nogen Tid forlod dem, for at det urimelige Nygte om hendes høie Stand aldeles kunde forsvinde; thi der var dog altid nogle, som troede det og antog Usandsynlighederne man viste dem, for sindrige Paaskud til, at skule det indtil sin rette Tid.

Disse Omstændigheder gave Anledning til Kaptainens uheldige Fart. Lovise tog til en Familie, som Ludolfs kiendte; der skulde hun opholde sig, indtil hun fik nærmere Besked om, hvor hun igien skulde møde Ulrikke. For at det hele Blendverk med den foregivne Reise ikke skulde forfeile sin Virkning, havde det været tienligt, at Lovise saa længe som muligt vedligeholdte sit paatagne Navn; for tidlig, synes det, robede hun sig altsaa, for at faae Verdan vliift fra sig, da hans Ledfagelse var hende et uventet Tilfælde; ei heller var hun indviet i Venindernes Hemmelighed, saa at hun ansaae den hele Reiseplan for en Spøg, hvis Fortsættelse slet ikke var af nogen Bigtighed. Hertil kom, at hun paa denne Reise fattede en anden Plan, som slet ikke stemmede med den Rolle, hun skulde spille; hun opgav den saa godt som ganske, da den fremmede Person, som man har hørt, sluttede sig til hendes Følge, og denne Person var Pierre.

Da man paalagde Pierre, at forlade Kiøben

havn inden 24 Timer, har man formodentlig forudsat, at han vidste et Sted, hvorhen han kunde tye; men det var ikke Tilfældet. I Forvirringen, hvori begge vare, i den Modløshed, som betog August, blev Pierre adskilt fra ham, og kunde siden i den Hast ei finde ham, ellers havde August kunnet faae to Ledfagere for een. Pierre manglede Fortrolige; han fandt nok Damer, som vilde skjule ham: men han vilde ikke skjules; thi det indsaae han, var for farligt og han satte desuden en Vre i at udstaae en Straf, som han følte, han ikke havde fortient. Men hvor skulde han hen? I denne Nød henvendte han sig til sin Spisevært; denne kiendte en fransk Kok, hvis Kone havde en gammel Fætter, som havde været Kammertiener hos den afdøde Grev Kronborg. Igiennem denne Kiende blev Pierre anbefalet til og antaget af den levende Greve, som Sprogmeister eller Selskabs; Kavaleer. Greven fandt sig paa sin Maade smigret ved, at kunne vise sig som Beskytter for en Person, der syntes forurettet af en politisk Marsag; den anden, langt mere underordnede Anledning til Forviisningen kunde ikke falde Greven ind. Pierre kom snart i megen Yndest hos Greven og blev betæret med hans Fortrolighed: til ham blev det overdraget, at bringe Sagen med Ulrikke, som Kronborg ansaae for tilstrækkelig forberedet, til endelig og fast Afgjørelse: han skulde som Ledfager bringe Ulrikke hen til det Sted, hun i Fremtiden valgte sig.

”Anslag er efter Hovedet og Vindene efter det Sted, de komme fra,” siger et gammelt Ordsprog. Dette Anslag maatte af Grunde, som man kiender, mislykkes. Men man maa ikke troe, at Pierre her paatog sig et Verinde, som var vanærende for ham og han altsaa burde frabedet sig. Han ansaae den Sag, der blev ham overdraget, for aldeles afgjort, og efter den Forestilling, Kronborg gav ham om den, maatte han troe, at det her var magtpaaliggende Pligt, ihast at giøre noget Ondt godt igien. Trostlig tiltraadte han derfor sin Reise til Jylland, vel forsynet med Instructioner og Penge, der ere som Spiralsfieren i et saadant Værk, og ei uden Brev til Ulrikke, fuldt af Smiger og Løfter.

Pierre skyndte sig trolig fremad til sit Maal, og var allerede glad ved at være det saa nær, da han gjorde det bekiendte Møde. Det er muligt, at Pierre af de Spørgsmaal, han havde gjort i Omegnen, har faaet en Formodning om, at Fruen: timmeret paa Bognen var Fru Nerdan; det er ogsaa muligt, at han blot har været nysgierrig efter, at see hvem det var: at det hele Optog har vaft hans Opmærksomhed; men enten det var Formodning eller Nysgierrighed, der ledede ham, kunne vi her anvende Peder Syvs Ord:

”Ingen kan sin Skiebne flye,

Ingen Daare kan Ilden flye:”

og hvor mangen en Ungerøvend har i hans Stilling ei vlist sig som Daare.

Pierre og Lovise bleve, som man ved, snart skilte ved Kaptainens Selskab og kom ligesaa snart i en fortrolig Samtale. Hvad var naturligere, end at han spurgte hende efter den rigtige Fru Nerdan. Lovise fortalte ham: at meget faa vidste, hvor hun var, og at de der vidste det, bestemt ikke vilde sige ham det, saa at det saae ud til en frugtesløs Søgen for ham. — Han var ikke forlegen for, at forforte Samtalen, og af de Forklaringer og Oplysninger, som han udspurgte, fik han ei den bedste Forestilling om sin Greves Sindighed og Hensigt. Der opstod den Mistanke hos ham, at det Erinde, hvori han var sendt, ei var ganske hæderligt for ham. Ikke blot kiølnedes hans Jær i at udføre det, men han følte bitter Uvillie mod Greven, der som det syntes havde villet misbruge hans forlegne Stilling. Da han kom til at nævne Grevens Navn gjorde Lovise store Dine og sagde meget alvorlig: "dersom De har noget Erinde fra den Person til Fru Nerdan, eller hvad hun hedder, thi jeg har temmelig Vished om, at det ikke er hendes rette Navn, men derfor maa De ikke tænke Ondt om hende, thi hun er det bedste Menneske og den horenetteste Frue som man bare kan tænke sig; hun har handlet saa vel og kierligt imod mig, at jeg aldrig kan glemme det og Gud allene kan forskylde hende det; men, som sagt, har De noget Erinde fra ham til hende, saa gjør De bedst i at tie stille med det, thi det bliver ikke taget godt op, og det

har han heller ikke fortient af hende, saa vidt jeg veed af det.

Pierre brød endnu paa det Franſke, ſom Loviſe ſlet ikke forſtod, og hun udtrykte ſig i en Danſk Dialect, en Blanding af Fyhuſt og Jydiſk, ſom han ikke før havde hørt, ſaa at man maa undres over, at de kunde giøre ſig tydelige for hinanden; imidlertid troede de dog begge, at de forſtode hinanden, og deri havde de uden Tvivl Ret. Rigtignok fandt de begge, at der vare adſkillige Ting, ſom det kunde behøves, at de gave hinanden en nærmere Forklaring om, og de bleve derfor eenige om, at han ſkulde følge med hende til Horsens. Men da et Fruentimmer, ſom kjører, og et Mandfolk, ſom rider, nødvendig ofte maa forſtyrres i deres Samtale, ja endog ere udsatte for at miſforſtaaе hinanden, ſaa bleve de paa næſte Station, da Karlen fra Tøgersbøraa var forlovet, enige om, at kjøre ſammen; og vi ville ønske dem en lykkelig Reife.

LVII.

Har I ſeet Klaus? I Lighed næſt
 Han ſtaer ved Mølen; i det Hele
 Ei er han Eſel, er ei Heſt,
 Men noget dog af begge Dele.

Gammelt Manuſcript.

Billig havde Auguſt paataget ſig enhver Beſvær-
 lighed, undertkaſtet ſig enhver Ubehagelighed, derſom

han kunde udrettet Noget for Fru Mordan, hans inderlig fiere Belgisvers Søster; men ved at see hende paa Snæverup, kom han til sørgelig Wisshed om, at hverken han eller noget Menneſte kunde ſynderlig mere udrette Noget for hende. Af den forvildede Snak, hun kom frem med, kunde man ingen Eſterretning faae om hendes foregaaende Livs Tildragelſer; det syntes ſom havde hun været vidt omkring med ſin Mand, havde lidt Miſhandling af ham, giennemgaaet en Deel Ubehageligheder, indtil hun tilſidſt ſaae ſig nødt til at forlade ham. Nogle af de ræddede Engeltmænd vilde endog have hørt tale om: at Politiet i London havde taget ſig af den Genueſiſke Commandør. En Perſon, ſom de anſaae for en danſk Mand, havde ført hende ombord paa Skibet og anbefalet hende til Kaptajnens Omhyggelighed; hun havde paa Reifen viiſt ſig ſtille og nedslagen, men fra førſt af ſlet ikke yttret noget Spoer af Galſkab: denne var kommen over hende, da det vedholdende Uveir overfaldt dem og tilſidſt ſlog Skibet iſtykker paa Jyllands Kyst. Det var dem ubegribeligt, hvorledes hun var kommen iland, da enhver i den almindelige Rod kun var betænkt paa, at rædde ſig ſelv, og ſlet ikke havde erindret hende.

Der var tilbørlig og ved rigelig Betaling ſørgt for hendes Pleie og Paſning, at hun ikke ſkulde ſkade ſig ſelv; men det var ogſaa Alt, hvad der kunde gøres. Alt faae hende ført til Sieland,

Kunde der slet ikke tænkes paa: thi hun havde ved Strandingen faaet en saadan Rædsel for at reise, at hun ved enhver Tale derom, gik over til ubændigt Raseri: man maatte ført hende lænkebunden afsted. August forsøgte paa, at henvende hendes Tanker paa hendes Broder og Datter: men enhver hendes Forestilling om dem var saa blandet og forvirret, at hun kun omtalte dem som Fremmede, efter hvilke hun ikke følte nogen Længsel. Naar der blev talt om Kinenhøi, blev hun bange; August havde troet at fornøie hende, ved at nævne hendes Fødested. — "Der vil jeg ikke hen," raabte hun hidsig, "for vil jeg døe! Jeg husker det nok! jeg kiender nok de Folk og det Sted! der er et gammelt Laarn, med en dyb og mørk Kielder; der vil de have mig ned i. Nei, for vil jeg styrte mig i det dybe Hav!"

Da August forsikkrede hende, at Laarnet var giennembrudt og Kielderens fyldt, svarede hun med et Smil: "Nei, J skulle ikke bilde mig noget ind; jeg er ikke saa gal, som J troe. Jeg husker nok, at de stødte mig ind i det. Nu jeg gyser, naar jeg tænker paa, hvor fælt det skurede i de gamle Skaad: der, da de skød dem for. Saa døde jeg der, ja vist — men, hvordan jeg slap udaf det igien, det husker jeg ikke. Nei, de skulle ikke faae mig fat igien." — August mærkede, at hun sammenblandede sin Søsters og sin egen Historie, og for at hendes Snak ikke skulde røbe en Hemmelighed, som Pal-

namoer maatte ønske skjult, taledede han ikke mere til hende derom. Han spurgte hende, om hun vilde have noget Bud til sin Datter, men hun svarede med tankeløst Grin: "Jeg har ingen Datter! I kan troe, det Menneske er fra Forstanden; det er Skade for ham, thi det er ellers en kion, ung Mand. Dersom jeg havde en Datter, saa vilde jeg give hende til ham, og ikke til nogen anden."

Disse Samtaler maatte giøre et ubehageligt Indtryk paa August, og han søgte derfor at undgaae dem, da han havde overbeviist sig om, at der Intet blev forsomt i den Ulykkelige's Pleie. Han skrev til Baronen og Revoli, og mældte den første, at hans Søster var meget syg, saa at der ikke saa snart kunde tænkes paa hendes Reise; til den sidste mældte han Sagens egentlige Sammenhæng og bad om hans Raad. Da han for det Første Intet kunde udrette paa Snæverup, besluttede han, indtil Svarene paa hans Breve kunde ankomme, at reise omkring i Eggen. Richard, som fulgte ham paa denne Reise, fortalte ham: at det forekom ham at være en underlig Gaard denne Snæverup; der vare nogle Folk paa den, som holdt sig skjulte, eller der var en Hemmelighed, som det var dem magtpaaliggende, at ingen skulde opdage. — "Lad Du dem," var Svaret, "beholde deres Hemmelighed! Hvad kommer den Os ved! Du har vel sagtens truffet gamle Bekjendtere der?" — "Nei," sagde Richard, "det kan jeg ikke sige; Gaarden har skiftet Eier;

og skulde jeg kiende nogen, saa var det ikke Folk af nogen Betydighed. Jeg indlob mig som Bispefræmmer ikke meget med Tienestefolkene; der er ikke stor Omsætning hos dem at giøre, men jeg kiender enhver Leilighed paa Gaarden, og gad dog vide, hvad de Folk have at skiule." — "Lag Dig iagt, sagde August alvorlig, "at Din naragtige Nysgierighed ikke fører Dig i Fortredelighed; jeg kan desuden ikke lide, at man søger, at trænge ind i Andres Hemmeligheder: lad det tiene Dig til Udvarsel." — "Ja," mumlede Richard, "man kan dog ikke lukke baade Dine og Dre i, saalænge man har dem." — "Sommetider gjør man bedst i," var Svaret, "at lade, som man ingen har."

Det var kommet saa nær, at August næste Dag kunde vente Svar paa sine Breve, og han var derfor nødt til, at vende tilbage til Snæverup. Men han havde fundet godt Selskab og var kommen sildig paa Bei, saa at han, formedels et Uveir om Aftenen, maatte overnatte i en ussel Kro, knap en halv Mil fra Gaarden. Han og Richard kastede sig paaklædte paa de uldne Lagener, man kunde hyde dem, men Rotterne vare for stviende og næsvise imod dem, til at unde dem nogen Sovn. Næste Bærelse var kun adskilt fra deres ved en Bræddewæg; noget efter Midnat lod det som en Person kom derind og holdt med en anden følgende Samtale: — "Hvor blev Du af saa længe?" — Den Kommende. "Jeg blev lidt, for at see, om

der ikke kunde blive noget at pille." — "Og der blev som sædvanligt intet noget for Dig. Gud naade mig for Dig! Du er et gammelt Fæ; gid Du var vel i Lugthuset, saa havde jeg dog Dig forsørget." — Den Kommende. "Det er ikke værdt, min gode Ven! at tænke derpaa endnu. Du skal heller ikke giøre Dig saa udtilbeens, fordi jeg ikke fik noget; thi jeg gad nok seet, hvordan Du vilde teet Dig, for at faae Noget der. Det er en forbandet Anstalt, at der altid brænder Lys og er Folk oppe hos den Gale, som Du veed nok. Desuden maa jeg have mig en ny Lævehud; den jeg bærer hos mig, maa være for gammel, for jeg kunde slet ikke faae Hundene til at tie; de foer paa mig, som de vilde ædt mig."

"Det kommer af," var Svaret, "at Du ikke har Dreisighed nok, til at gaae fremad, saa bliver Hundene altid tummelumste, naar De seer en at liste sig bange frem, for Hunden er et siffigt Dyr; han mærker strax, naar der er Uraad. Men var Du slet ikke ved de andre Bærelser i Søndre Siden?" — "Jo vist var jeg der, men der kunde Ganden selv ikke komme ind, saa mange Skaadder der vare for Dørrene. Jeg prøvede saa sagte et Par af mine Diriker, men naftet jeg syntes, at de godt fattede, saa stod dog Døren saa fast, som den var frosfen til Rarmen." — "Ja Jorden er altid frosfen for doovne Sviin. Men var Du da ikke ved Binduerne?" — "Jo vist var jeg der, det kan

Du vel tænke. Men seer Du, denne Pilsen Ruder ud er i sig selv en gefærlig Sag, naar man ikke ret veed Beskeed om, hvordan det har sig indenfor." — "Ja er det ikke det jeg siger," yttrede den Anden uvillig: "Du er saa ræd af Dig, at en Bræms, der flyver op fra en Hestepære, kan jage Dig i et Musehul; og naar jeg gjorde Dig din Ret, saa skulde jeg banke noget Mod i Dig." — "Befat Dig ikke, min gode Ven, med det, thi naar jeg først bliver angreben, saa kommer mit Mod just rigtig frem. Du kan dog vel sagtens tænke, at jeg var ligesaa begierlig som Du efter at faae fat paa Prindsessen af Mohrlands Paffenilliker: disse sorte Prindsesser skal have et stort Forraad af Guld og Edelstene. Kunde man bare faae en Lomme fuld af dem, saa vare saadant et Par Karle som Du og jeg biergede for vor Livstid; thi vel ere vi kun ringe Folk, men hvad skal man sige; hvem der har det der klinger, finder nok dem, der springer. Men jeg maa dog reent ud bekiende for Dig, at jeg har en Angst i Kroppen for, at disse sorte Prindsesser staae i Forbund med den Onde; og det var dog ikke værdt at faae med ham at gjøre, førend man er nødt til det. Rigtignok siger man jo, at hun er kommen herover, for at lade sig kristne, men det er ikke alle Helgene, som gaae til Kirke; Fanden troe Munken, naar han bliver grønkædet, og naar Prindsen og Prindsesser stifte Tro, saa har de gierne noget Andet bag Øret. Nu kan Du selv see ad

imorgen Nat, hvordan Du kan snøe Dig i det. Hvad? vil Du det, eller jeg skal følge med Dig? Hvorfor svarer Du mig ikke? Jeg troer . . . at Du er falden i Sovn. Heida!

"Jeg troer, Du er ugleseet," mumlede den Anden fortredelig, "er det at tage paa; Du kunde jo vække Sysoverne op med Din Hvæsen. Jeg troer, Du er bange for at være allene i Mørke med Rotterne. Tænk nu bare, om nogen havde hørt Dig! Men hvad var det nu jeg vilde sige? for jeg var virkelig falden i Slummer over Din lange Brævl. Men er Du ogsaa vis paa, at det er en sort Prindsesse denne der oppe paa Gaarden?" — "Ja, hvorfor skulde jeg ikke det?" var Svaret; "jeg har hørt det for ganske vist af Pæer Ipsen, der har en Søster som er gode Venner med Ladefarlen deroppe; og de Folk maa dog vel vide det. Desuden gaaer der ikke Røg af en Brand, uden at der er Ild i den; og for hvad skulde hun gaae med det tætte Slør for Gefæset, naar det ikke var, for at skjule at det var sort; man kan jo ikke fortænke hende i, at hun vilde gierne see ud som andre Mennesker." — "Ja, veed Du hvad?" lod det fortroligt: "Du maa nu sige hvad Du vil, saa er jeg dog kommen under Veir med, at der stikker en anden Person derunder, saa det var vel, at Du ikke fik Vinduet op inat, for saa . . ." — "Men hvem skal det da være?" — "Jh! ingen anden end Dronning, som er kommen tilbage; ja man sagde jo rigt

tignof, at hun var død, men det kan man ikke regne faa noie, for Rænker og Svænker er fleer end man tænker, og den leer bedst, som leer sidst." — "Ja Hillemand det var en anden Sag; men den Snak finder jeg ikke faa rimelig som den anden. Jeg bliver ved min Tro, og jeg kan see lige faa dybt i en Steen, som andre kan bide i den." — "Vi maade høre Os for imorgen, men lad os nu sove!" sagde den Anden, og det lod til, de vare eenige heri.

August og Richard følede ingen Lyst til at sove, da de vidste dem i Nærheden af slige Personer. Sagte listede de dem op af deres ubehagelige Leie, og gik ud, for at see til deres Heste, men Natten, var endnu for mørk og Regnen for stærk, til at de skulde følt Lyst til, at ride bort, da disse Personer ikke kunde forekomme dem frygtelige. De vare eenige om, ikke at fortælle Berten, hvad de havde hørt, da det var meget muligt, at han stod i Forbindelse med Tyvene. Richard yttrede Formodning om, at han efter Mælet at domme, kiendte den ene af dem; "Er det ham jeg troer," lagde han til, "faa har han engang været i mine Folks Selskab, men blev udelukket af det, fordi han altid vilde drive Handel paa egen Regning, og det gaaer ikke an, naar et Selskab skal bestaae. Desuden kunde han ikke lade Napseriet fare, og det var meget strengt forbudet hos Os; formodentlig fordi man derved lettere kunde komme i Ulei-

lighed med Politiet og forstyrres i sine andre Plazner." — "Det Selskab har været godt indrettet," sagde August. — "Ja," var Svaret, "det skulde jeg troe; jeg har derfor ogsaa endnu en vis Godhed for det, men føler dog ingen Lyst til at indlemmes i det igien. Dog, hvad skal man gjøre ved disse Rieltringer? Skal man anklage dem?"

"Det veed jeg virkelig ikke," sagde August; "thi deels kunne vi derved blive indviklede i en Række af Forhør og Formaliteter, som jeg maaskee ikke faaer Tid til; deels have vi ingen rigtige Beviser imod dem, thi jeg er jo imorgen ikke vis paa, at jeg har de samme Personer, for mig, som jeg har hørt snakke sammen inat." — "Behøver man da, at gjøre saa mange Omstændigheder med saadanne Folk?" — "Mig synes, min Kiære! at Du burde være glad ved, at man ikke just fængsler eller dømsmer Folk her i Landet uden Omstændigheder."

Denne alvorlige Anmærkning gjorde Richard taus, da han mærkede sin Overilse. August fortrod snart, at han havde ladet ham føle den, og annodede ham fortrolig om: at han imorgen vilde give Ngt paa de to Mistænkelige og om muligt ved sin Tale faae dem forstrækkede bort fra Egnen. Denne Samtale blev holden i et lille dunkelt Skuur i Gaarden, men blev pludseligt afbrudt ved et heftigt Mundhuggerie. Begge Gæstebene havde nemlig mærket, at der havde været Folk i Nærheden af dem og formodentlig hørt deres Samtale. Der

over vare de i heftig Brede farne ind til Berten
 og havde skjældt ham dygtig ud; han blev dem
 Intet skyldig men ankede især paa deres store Dumm-
 hed i, at tale om det, Folk ikke maatte vide, uden
 at de vidste om de var allene. — "Det havde jeg,"
 sagde Berten, "dog ikke troet om Dig, Fedte Claus!
 Du har dog ellers ganske god Conduite." — "Ja,"
 var Svaret, "det var det forbandede Fæe, Piaske
 Jeppe, der kommer anstigende midt om Natten og
 snakker til Folk i Sovne, saa at man veed ikke
 selv hvad man siger. Det skal Du have paa Din
 beskidte Ræst!" — En Række af Stod og Eeder
 tilkiendegav et Afbrud i den vanhellige Alliance;
 Berten anvendte kun sine bona officia men ikke
 sin Magt paa, at mægle en Fredsslutning; men
 det lod ikke til, at denne Mægling havde udrettet
 Noget, hvis ikke Richard var traadt frem med de
 Ord: "Plager den Lede Jer! Er det et Spetakel
 at giøre ved Nattetider?" — Fremtrædelsen af
 sliig en Person, om hvem man ikke veed, enten han
 er Ven eller Fiende, Stærk eller Svag, Bekjendt
 eller Ubekjendt, især naar Mørket hindrer fra, at
 faae ret Die paa ham, maa giøre et særdeles Ind-
 tryk paa sliig et Selskab. Slagsmaalet ophørte
 og Berten gjorde Undskyldning for sliig Worden i
 hans Huus. — "Siger Intet," raabte Richard;
 "der kan jo let komme et Ord mellem de bedste
 Venner, og saa bør man altid afgiøre det uden
 Rettergang. Men lad os faae Lys min gode Bert!"

Tager jeg ikke fejl, saa har jeg en gammel Bekjendter her, som jeg nok gad drikke en Pøgel med. Kom Claus! og sæt Dig ned hos mig. Hvorledes har Du levet saa længe? Lad os snakke et Par Ord sammen, thi nu kan det dog ikke hielpe at tænke paa Sønnen. Kom, drik engang."

Claus var Maler af Profession, men havde ikke endnu vovet sig til stort Andet end at male Sigkister og decorere Bønderstuer; han blandede sin Næringsvei med lidt Prangeri og Lux, samt fortalte Nyheder og agerede Gøgler for Bønderne, der havde givet ham det Navn: Fedte Claus. Han var ganske forundret over det venlige Bekjendskab, der her blev paanødet ham og vidste ikke ret at stikke sig i det. Efterat han havde druffet Forlig med sin Makker, der besteden holdt sig til Siden, sagde han til Richard: "Han maa ikke, min gode Herre! tage det ilde op, om min Kammerat har forstyrret hans Rolighed inat; han kom lidt beskiænkent hjem og har desuden den slemme Bane, at han snakker i Søvne; og saa drømmer det sælle Skrog idelig om Tyve, saa at han kommer frem med noget underligt Snak. Er det ikke sandt, Jeppe! Du var fuld inat?" — Jeppe Pjaltekrammer tilstod grinende, at han havde taget en Laar over Torsten, men lovede, at det ikke skulde skee saasnart igien. "Hvert Menneske har jo sine Feil," lagde han til; "og skulde alle feie veent for deres Dør, saa blev snart alle Koste opslidte."

Richard forsikkrede, at han slet Intet havde hørt, da han hele Natten opholdt sig i Stalden, fordi han var bange for, at Hestene paa et fremmed Sted skulde gjøre sig urolige; og den, som reisste med ham var døv, saa at de ikke behøvede at være bange for ham. De vare fra det Slesvigske og reisste paa Handelens Begne; og bad derfor om, at han vilde give dem nogle Oplysninger om Omegnen. Richard vilde derved føre Talen hen paa Snæverup og den Ubekjendte, som der skulde opholde sig. Det lykkedes ham ogsaa ganske, især da han oplivede Samtalen ved idelig at byde frit Brændeviin; men deres Efterretninger vare forvirrede og usandsynlige, og da de idelig modsagde hinanden, saa kom de derved i et Rieveri, hvori deres Høbelvittighed viste sig i sin fulde Glans, men til stor Uergrelse for Richard, der slet ikke fik meer at vide af det, hans Nysgierrighed var henvendt paa. Man vidste ikke, hvorfra den Ubekjendte var kommen, og tilsidst var man eenig om, at hun var kommen giennem Lusten paa en Guldvogn forleden Nat, da Nordlysene skinnede saa stærkt. Man hældede meest til den Mening, at det var Prindsessen fra Mohrland, som var flygtet fra sin Fader, for at blive kristnet i Jylland. Men man frygtede derfor ogsaa, at alle Blaamænd vilde om nogle Dage komme paa en Marokkanskt Flaade og indtage Landet; helst da der var spaaet en stor Ulykke, naar de tre Syvtal kom sammen i Mars:

tallet, og da ville formodentlig, som Sybille havde spaaet, Tyrken komme til at vande sine Heste i Liumfjorden. Det vilde blive en haard Tid, som man let kan tænke; men hvem der kunde holde den ud, uden at fornægte sin Tro, han skulde opleve herlige Dage.

Omfigder havde Bertinden fundet en gammel Praas, som hun kom frem med. Nu maatte August lade sig see; han havde hidtil holdt sig stille i en Krog, for ikke at forstyrre det fidele i den begyndte Samtale, hvoraf han ogsaa forgieves ventede sig nogen Underretning om den Ubekjendte der begyndte at tiltrække sig hans Opmærksomhed. Det var begyndt at dages, og August længtes efter at komme bort fra dette Hul, men Berten advarede ham om, at der nylig havde ladet sig see en Ulv der i Eggen; han gjorde derfor bedst i, at oppebie den lyse Dag. August lod sig ikke skrække af denne Fare, og troede at det var et Paaskud til at holde ham tilbage i en eller anden Hensigt.

Richard var arrig over, at hans Nysgierrighed var bleven forøget, istedetfor tilfredsstillt; derfor da han steg til Hest og Fedte Claus meget ydmyg havde holdt hans Stigboile, holdt han med høi Røst følgende Tale: "Hør nu I Gavtyve! Nu vil jeg tale oprigtig med Jer. I ere ikke det usle Brændeviin værd, som jeg har spildt paa Jer, for I har vaaset som nogle Flyndere. I maae ogsaa vide, at jeg har hørt Jer hele Kieltringe; Anslag,

som J snakkede om inat; og dersom J ikke ufor-
 tovet forsoie Jer langt bort herfra Egnen, hiinside
 Fandenivold, saa skal jeg bringe Jer dem paa Hak-
 sen, som J ere mere bange for end for Marokkar-
 nerne." — Da denne Tale endtes, svingede han
 susende sin Ridepidst. Claus og Jeppe veeg for-
 skrækkede tilbage og han reed langsomt bort; man
 vovede ikke at forfølge ham.

LVIII.

Forbliv du rolig,
 Rolig, til jeg kalder dig.
 End er ikke Tiden omme,
 Trost dig med, at den vil komme;
 Den vil komme sikkert.

Sitania i Pottemager Walter.

August fik ikke Tid til lang Morgenro paa Snæ-
 verup, thi der havde virkelig ladet sig see en Ulv
 der i Egnen; den havde forarsaget meget mindre
 Skade end Skræk, og de Rygter, man havde ud-
 spredt om den, forestillede den som et Uhyre, ingen
 uden Livsfare kunde angribe. Man havde derfor
 samlet en Deel Mennesker sammen, for at faae den
 dræbt, og naaget den formeente Fare derved, havde
 adskillige indfundet sig af Nysgierrighed. August
 folte ret for Alvor Lyst til denne Jagt, da den dog

var forbunden med nogen Fare; han laante derfor Riffel og Jagtkniv paa Gaarden og gjorde Selskab med de Andre, efterat han havde advaret Beboerne om, at ikke alle Mandfolk maatte forlade Husene, da der vare farlige Gæster i Nærheden, og han var ikke vis paa, at Richards Tale havde bortkysset dem. Denne og et Par andre maatte altsaa blive hjemme, for at forsvare Fruentimmerne.

Jagten var mere muntert end planmæssig anstillet, og da de forsamlende Mennesker drev omkring i store Hobe og slet ikke iagttog nogen Stillehed, saa var dette upaatvilelig Marsag til, at Ulven slet ikke lod sig see. Man ærgrede sig over, at det hele Løg skulde være forgieves og Omegnens Beboere beløse den spildte Umage; en halv Snees af de Mordigste tilbød sig derfor, at giennemføge et høit Lyngkrat, for om muligt at jage Ulven frem for Skud. To andre skulde tillige med August stille sig ved den formodentlige Udgang af Krattet med deres Riffel. Planen lykkedes for saa vidt, at Ulven rigtignok kom frem, men idet den lod sig see, opløstede en Deel af Lissfuerne, der kun vare bevæbnede med Knipler, deels af Forundring, deels af Skræk et stort Skrig, der kyste Ulven, saa at den vilde tilbage igjen. Den ene af August's Sidemænd skød ihast ganske feil; den anden saarede Ulven ubetydelig, saa at den gav sig til at hyle, enten af Smerte eller Bredde; August lagde an, men hans Bevæhr, der var ham fremmed, brændte for. Uhyret fores

fom ham ved Synet slet ikke frygteligt, og han betænkte sig intet Dieblig paa, med dragen Jagtkniv at ile hen imod det; det antog ogsaa den tilbudne Kamp og ilede ham med aabent Gab imøde; men snart laae det, giennemboret af to dødelige Stik, for hans Fodder, og han havde kun et ubetydeligt Saar paa venstre Arm, som det havde naaet med sine Kløer.

Inden Middag kom man tilbage til Snæverup, hvorhen August som Dagens Helt blev ført i en Art Triumf. Man kappedes om, at rose ham som en god og modig Jæger; og Jyderne, der have Agtelse for mandlig Kiekhed, overvældede ham med Indbydelsler til Besøg og Jagtpartier; man gientog disse Indbydelsler desto ivrigere, da hans Tækkelighed og Betsedenhed indtog Alles Hierter. Han anmærkede ei uden Grund, at den største Noes tilkom de Personer, som havde vovet sig til, at jage Ulven frem; men alle vare glade ved, at Uhyret var fældet og meente, at det vist var sluppet fra dem, eller havde endog gjort Skade paa de Ubevæbnede, naar han ikke havde været.

Damerne modtog Helten med inderlig Deeltagelse og vare omhyggelige for at forbinde hans Saar. Den Tilflørede og Ubekjendte var ogsaa iblandt dem. Da hun saae ham, udraabte hun: "min Gud! saaret!" men pludselig forsvandt hun igien, og August fandt hende ikke igien ved Middagsbordet. Han saae hende ikke igjen for om Estermid-

dagen, men hun taledede ikke til ham, og han turde ikke tale til hende, da han ansaae det for uforstaaet, at opfordre hende til Samtale, naar hun vilde være ubekendt. Han gav Alt paa hendes Gang og Manerer; de opvakte i hoi Grad hans Deeltagelse for hende. Naar han var i Nærheden af hende, lyttede han efter hendes Ord; men hun taledede kun lidet, og det lød giennem Sløret som en bange Hviſten, der var ham aldeles uforstaaelig. Efter en halv Time forsvandt hun igien.

Henimod Aften fik August sine Breve fra Sieland. Den gamle Baron overlod det ganske til hans Skionsomhed, hvor snart eller hvorledes han vilde føre hans Søster over til ham. "Skulde det," lagde han til, "være umuligt, at tænke paa Overfart med hende, saa maatte han føie saadanne Foranstaltninger, at han selv jo før jo heller kunde komme tilbage." I dette Brev laae en lille Seddel fra Julie, hvilken hun formodentlig havde listet ind i det, uden at Baronnen mærkede det. Hun befalede August med en kort og myndig Tone: strax at bringe hendes Moder til Rineshøi; "det er," skrev hun, "aldeles nødvendigt formedelsi min forestaaende Mariage." Fra Revoli fik han derimod udtryffeligt det Raad: at blive borte, i hvor længe det end skulde være, naar han ikke kunde bringe Fru Mordan med sig i en saadan Tilstand, at den ikke gjorde et ubehageligt Indtryk paa hendes Broder. "Den gamle fiere Barons Helbred,"

mældte han, "begynder at blive svagelig. Kommer Du her med den gale Søster, saa vil Synet, af hende være angribende for ham; og kommer Du uden hende, saa blive vi saa godt som nødt til, at sige ham den rette Sammenhæng; det vil bedrøve ham meget; saalænge Du bliver borte, har han endnu nogen Forhaabning, og den maa man kun gradevijs betage ham." — Desuden lod han sin unge Ven ei utydeligt mærke, at det syntes ham tienligst, om han blev borte fra Kinenhøi, indtil Julie havde havt Bryllup.

Saa modstridende disse Raad og Befalinger end vare, tog August dog ikke i Betænkning, især at holde sig Nevolis Raad efterretteligt, som det der var tienligst for Baronen, paa hvis Tilfredshed og Rolighed han især tog Hensyn. Til Baronen mældte han om Fru Mordans Svaghed i ubestemte Udtryk, der ikke betogte alt Haab om hendes Helbredelse. Til Nevoli skrev han reent ud, at dette Haab var saa godt som intet; han bad ham om, at have den største Omhyggelighed for Baronen og især forekomme at Grev Kronborg ikke forvoldte ham for megen Uergrelse. Julie svarede han ikke, men lagde hendes Seddel i Nevolis Brev, og overdrog til ham, at give hende et mundtligt Svar, eftersom han fandt det passende.

Altsaa endnu skulde han i nogen Tid opholde sig paa Snæverup eller i dens Omegn, men han gjorde ikke saa hyppige Udreiser derfra, thi saavel

den Ubekjendte som de andre Damer paa Gaarden paastod, at han burde være tilstæde, for at beskytte dem imod de Tyve, som han havde ladet løbe, og af hvis Nærværelse man siden havde opdaget Spøer især paa den Dør, paa hvilken Pjalte; Jeppe havde prøvet sine Diriker. Bedst kan man bedømme den Stilling, hvori han her befandt sig af nogle Breve fra Ulrikke til hendes Veninde Rebekka.

Fem og tyvende Brev fra Ulrikke.

Snæverup. April 1774.

Ja det er ham, det er virkelig ham! jeg kan slet ikke komme til mig selv igien af Forundring. Og tænk Dig nu min Bestyrtelse, da jeg igaar fik ham at see, ført her til Gaarden af en stor Flok Mennesker, der ikke noksom kunde rose den Færdighed og det Mod, han havde viist paa Ulvejagten; og hvorledes saae jeg ham? bestænket med Snavs og Blod, thi lidt saaret er han dog blevet ved sin Forvovenhed. Jeg havde nær robet mig i samme Dieblis, og det havde maaskee været det bedste, jeg kunde gjøre; thi nu har jeg ikke Mod til, at give mig tilkiende for ham.

Kiere, milde, fortrolige Veninde! For Dig tør jeg jo nok tilstaae, at jeg først blev ret meget glad ved at see ham, ham jeg ikke har seet saa længe, men saa ofte tænkt paa, ham, som jeg altid maatte forestille mig, naar jeg skulde danne mig en glad

Forestilling om Fremtiden. Al, min Følelse havde nær sonderknuset mit Hierte, thi jeg maatte ganske indslutte den i mig selv; her er jo ingen jeg kunde betroe mig til. Og vil Du Rebekka! ogsaa overbærende høre mig, kan Du forstaae mig, naar jeg fortæller Dig, at mit Hierte lider af den dybeste Mismod. Jeg har lidt ubeskrivelig inat; jeg har ikke kunnet græde, thi jeg var fortvivlet.

Jeg kan nu ikke selv begribe, hvilke Forestillinger der have været istand til, at vedligeholde mit Haab. Du forekommer det mig selv saa usandsynligt, at jeg kun kan forundre mig over, at det nogensinde har smigret og blindet mig. Hvorledes skal jeg fremstille mig for ham? Jeg veed, han har elsket mig: Erindringerne derom, svæbe endnu for mig som Lysfunker i et utaaleligt Mørke: de trøste mig ikke, men vise mig kun, hvor sort det er, sort, som den Djevel, der har frembragt det. Jeg har kun een Gang fortalt Dig min Historie med ham, hans List imod mig; Du har seet, hvor hæftig det ryster mit hele Væsen, at tale derom; jeg føler, at mit Had til dette Menneske er for bittert, men aldrig har jeg været fristet til saadan Bitterhed som nu, da jeg ret føler, hvor fornærmet, hvor ulykkelig jeg er bleven.

Hvad tør jeg haabe? Intet, saa aldeles Intet, at enhver Handling af mig, der røber et Haab, er en Forbrydelse. Hidtil er jeg flygtet for den jeg hader, nu kommer jeg til at flygte for den, jeg

elsker. Naar jeg nu giver mig tilkiende for ham, og han da hilser mig med Artighed som en gammel Bekjendt, men med kold Høflighed trækker sig tilbage fra enhver fortrolig eller inderlig Forbindelse med mig, o saa føler jeg, at jeg maa forgaae af Sorg. Mit Livs skønneste Blomst er visnet, fordi en forgiftig Dorn berørte den. Jeg har Intet at fordre mere; jeg kan kun bede om Medlidenhed; jeg kan kun anraabe Barmhertigheden om et Fristed, til at græde og døe. Jeg er saa sonderknuset, at jeg ikke engang tør skrive til min Moder; det vilde altfor meget bedrove hende, om jeg røbede hende min Sindstemning. Ak, det er sørgeligt, det er min bittere Skæbne, at forarsage alle dem, som jeg inderligst elsker, Bekymring og Sorg. Kan Du, fiere Veninde! have Taalmodighed med mig?

Sex og tyvende Brev fra Ulrikke.

Snæverup. April 1774.

O jeg ved det, at Du taalmodig vil høre mig, at Du kjerlig vilde trøste mig, isald det var muligt, at jeg kunde modtage nogen Trøst. Jeg har igaar ikke spurgt Dig derom, fordi jeg tvivlede, men fordi jeg som et sygt Barn trænger til, at man skal sige det noget kjerligt, at man skal kiele for det. Jeg kiender jo Dit Hierte, at det finder sin Ære og Glæde i, at oplive Haabet hos den Lidende. Saa danne Mennesker som Du og Din Mand sender

Gud til Jorden, for at vi andre ikke skulle forsage under de Lidelser, som Letfindighed og Ondskab paafore Os; det er saadanne, som alene giøre de menneskelige Fordomme og urigtige Indretninger taalelige. Ak, det er ikke godt, naar man, for at forsvare sig selv, maa anklage Andre; og den Lykke, man skal opsoge Grunde for, bliver saare lille."

"Spørg Din Mand, om det har noget paa sig, hvad Folkene her snakke om, at et Saar af en Uls er meget farligt, og kunde i Fremtiden forarsage hæftige Tilfælde? Det var dog skrækkeligt, skulde Augusti, som han nu kalder sig, være udsat for Bandskræk. Han selv ringeagter sit Saar og vil slet ikke raadsføre sig med nogen Læge derom. Han har en Tiener med sig, som er lidt Harlequin men meget yndet af Tjenestefolkene; dog paastaade, at han ikke er ukyndig i den sorte Kunst, da han kan sige Ting om dem som ingen uden Hæveri kunde vide. Men han kan ogsaa være meget alvorlig, og det er han, naar han taler om sin Herre; Du skulde høre de Lovtaler han holder ham. Han taler med Begeistring om Augusti, og jeg troer, han uden Betænkning slog løs paa den, der vilde tvivle om hans Beretnings Sandhed. Jeg har faaet en heel Deel at vide om den Forfatning hvori han besinder sig. Du kan dog ikke fortænke mig i, at jeg hører efter Alle, der kunne fortælle om ham. Jeg har aldrig endnu hørt nogen tale ilde om ham; ingen kan sige det mindste til

hans Bannere; Alt er ham til Vre, og jeg glæder mig ved at høre det, uden at jeg Ulykkelige tør fatte noget Haab.

Man siger, at her forleden Nat har været Tyve paa Gaarden; det er muligt, at det er saa, men jeg kan ikke høre om noget Ondt, uden at min Tanke strax falder paa Kronborg. Jeg er bange for, at det er hans Folk, der snige sig om og lure paa mig. Jeg vilde frygte Tyven ja Morderen mindre, naar jeg blot var vis paa, han ikke var udsendt af ham. Lad mig endelig vide, naar Du mærker videre til Udsendinger. Gaaer det for vidt, saa giver jeg mig tilkiende, og da er jeg vis paa, at August vil forsvare mig mod alle Efterstræbelser; det vilde han, om jeg end var ham ganske fremmed; han er jo ikke bange for Ulvene og jeg . . . Dog jeg slutter mit Brev ihast: jeg hører han rider over til Dig, og jeg vil selv sige ham det.

Syv og tyvende Brev fra Ulrikke.

Snop. * Mai 74.

Det er godt og venligt af Dig, søde Rebekka! at Du vil komme herover til mig, men dersom Du ikke vil, at jeg skal ryste og bæve ved at see Dig, saa maa Du hellig love mig, at Du ikke vil opfylde Din Trusel: at røbe mig for August. Hvor til skal det føre? Hvad skal det gavne? Han faaer da at vide, hvor jeg er, og det er ikke engang vist,

at dette i mindste Maade er ham vigtigt. Men i al Fald reiser han jo dog sin Vej, naar hans Erinde her er forbi, og hvad har jeg da derved vundet? Hvad kan jeg egentlig vinde? og jeg stielver for, at tabe den Smule Haab, jeg har tilbage.

Jeg har skrevet til min Moder, men ikke talt om, at jeg har seet den August, som var hende saakier. Hun var en fortrolig Veninde af hans Moder, og har stedse behandlet ham med udmærket, jeg tør næsten sige, moderlig Kierlighed. Der var en Tid, da han næsten hver Dag kom i vort Huus, da han egentlig var mere hjemme der, end i hans flette Faders uordentlige Huus. Dengang var han min Fortrolige i alle mine barnlige Sorger og Ønsker; han lærte mig, at være velgiørende med Skionsomhed, og hvad der er meget mere, med kierlig Skaansel, saa at man ikke fordærver, istedetfor at hjælpe, ydmyger istedetfor at trøste. O der hører noget mere end Penge til, at være velgiørende, og derfor ere der saa faa, Verden medrette kan give dette skionne Navn. Ak, det var lykkelige Tider, da vi aftalte vore Planer med hinanden, da min Moder sad og ofte med foldede Hænder og salig Glæde horte paa Os; hun var den eeneste som blev indladt i vore hemmelige Raad; kun stieldent blandede hun sig deri, men altid saaledes, at vi maatte tilstaae, hun havde indseet det rigtigste og bedste. Og denne Moder skulde jeg nu bedrøve, ved at vise hende mit mistroffige Hierte! Nei det vil jeg

ikke! jeg vil lide og tie. I hvad Ende det end tager, jeg vil staae ved min egen Kraft; jeg vil ingenfinde mere bedrove et Menneske, som jeg elsker. Jeg veed, at der behøves megen Kraft dertil, men jeg vil det, og denne Billie kan ikke mishage Gud; han vil hielpe mig.

Jeg har ogsaa skrevet til Revoli, en bekiendt retsindig Advokat og en gammel Ven af min Faders Huus. Er der nogen, der kan forhindre Kronborgs Efterstræbelser, saa er det ham. Han har baade Forstand og Billie dertil. — Kom nu endelig herover, men paa det Vilkaar, som jeg har sagt Dig. Tag om muligt Augusta og hendes Anne med Dig, men see endelig først ad, hvorledes Veirliget ikke allene er men ogsaa lover at blive.

E. Sk. Har Du slet ikke siden hørt fra Lovise. Hun havde jo dog nu lært saa meget at skrive, at hun gierne kunde lade høre fra sig. Jeg længes efter hende; hun var saa tro og munter, og jeg trænger til nogen Udspredelse, for undertiden at glemme mig selv. Det er en Hvile, som mit Hierte behøver.

LIX.

For tusind Blikke staaer jeg udsat her,
 Hvorledes mon jeg vel mig tager ud
 I Verdens Mine? Det er Hovedsagen.

Julesøg ic.

Rebecka var kommen hen, for at besøge Ulrikke, og havde taget den lille Augusta med sig; hun troede, derved at opmuntre Moderens Sind, og denne Hensigt opnaaede hun tildeels. Barnet lignede en spæd Rosenknop, der allerede behager ved sin egen Form, og glæder idet man tænker paa, naar den engang udfolder sig. Ulrikke var i den gladeste Stemning; hun var ganske det gode og muntre Bæsen, der før ved Livelihood og Ynde indtog Alles Hjærter; Veninden vilde benytte denne Stemning og overtale hende til: ligesvem at vise sig under sit sande Navn. — "Du har Ret," svarede hun; "jeg bør gjøre det. Jeg er selv kied af denne Maskerade; den er mig selv og Andre til Uleilighed og altfor længe have I maaskee ærgret Eder over mig, men I kunne vist ogsaa ligesaa godt finde paa Undskyldninger for mig som jeg selv kan det, og mig synes der har været mange, hvoraf een kunde være nok. Jeg har hellere villet være ubekendt end at Folk skulde see paa mig og sige: det var Ulrikke Liber. Men engang maa dette Mummespil, denne Omflakning jo ophøre, og lige-

faa godt først som sidst. Jeg bør heller ikke læn-
ger være bange for Kronborg, jeg begynder næsten
at troe, at jeg er sikkrere, naar jeg aabenbare viser
mig for Alle, som vil se mig; og overalt hvad
kan han, naar jeg ikke vil? Det forekommer mig
som om Alle vil tage mit Parti imod ham."

"Fra idag altsaa," raabte Rebekka glad, "tor
jeg sige til Enhver, hvem Du er?"

"Fra idag," sagde Ulrikke langsom og betæn-
kelig; "Ik, Du bringer mig ganske udaf mit gode
Humør. Nei, idag ikke; han reiser jo ikke saa
snart. Du maa virkelig unde mig Tid til at be-
tænke mig. Lad det endnu gaae hen idag og imor-
gen og indtil videre, saa længe det kan. Jeg kan
nok see paa Dig, at denne Opsættelse ikke behager
Dig, men jeg er jo som den Skibbrudne, der staaer
paa Braget og skal vove det afgjørende Spring,
der enten skal frelse mig eller føre mig til Døden.
Du veed ikke, hvor haardt det holder, at gjøre
det Spring."

"For at blive i Din Lignelse," svarede Præ-
stekonen, "vil jeg gjøre Dig opmærksom paa, at
som oftest stiger Faren, jo længer man opsætter
Springet. Men Din Lignelse kan jeg ikke lide, den
passer slet ikke her. Stormen er forbi og vi staae
paa tørt Land; jeg kan ikke forstaae, hvorledes Du
kan sige, idet Du seer hen i Fremtiden, jeg vil be-
klage mig over den, græmme mig over den, naar

den ikke føier sig efter mine Ønsker. Man bør aldrig fæste hele sit Hierte, sin Tanke til Eet."

"Saa!" sagde Ulrikke uvillig; "hvad skal man da fæste det til? Du giver der i en god Mening et Raad, som Du ikke selv kunde følge; og kunde Du det, saa vilde Du dog ikke; dertil er Du for god Hustru, for trofast Veninde. Har Du ikke ganske sat Dit Hierte til Eet, til Din Mand's Glæde og Ære? Du vilde sige mig noget trøsteligt, noget fornøstigt og bedrover mig. Hvad er da Troskab, Venskab og Kierlighed her paa Jorden, naar man ikke ret for Alvor fæster sit ganske Hierte, sin Siel og sit Sind ganske til Eet? Jo, just det skal man. Alle de Menneſter, som have udrettet noget Stort, havde ikke udrettet det, naar deres Attraa havde været deelt eller ustadig. Den som opgiver sit Hiertes egentlige Attraa, bliver slet eller uhykkelig." — Veninden rakte hende grædende Haanden, og hun vedblev: "jeg har Intet at tilgive Dig; jeg seer jo nok, at min Forfatning ængster Dit venlige Sind. Lader Os ikke spille vor Lid paa at ængste Os over, at Sneen er hviid og Luften er blaa, det kan nu ikke være anderledes. Men Du maa ikke være ængstlig for mig, thi hvordan end min Attraa er, saa skal jeg vist ikke foretage mig det ringeste, der strider mod Undseelse, der kunde berøve mig den mindste Agtelse hos den Person, som mit Hierte er henvendt til. Jeg har tabt for Meget, til ikke at frygte for det mindste

mulige Tab i Fremtiden. Men hvorledes det end gaaer, saa føler jeg hos mig selv Kraft til at bære min Skæbne med Taalmodighed. Min Taare skal kun rinde, min Klage skal kun høres, for det meest fortrolige Venſkab. Jeg vil kun bede Gud om Kraft til, at ſkiule min Sorg for Augusta; hende ſkal min Tilværelſe være indviet, men lykkelig kan jeg ikke blive.”

”Du ſkal blive lykkelig; Du fortjener ſaa ganske at være det,” ſagde Rebekka rørt og heftig. — ”Jeg troer det ſelv,” ſvarede Ulrikke ſmilende; ”og denne Tro vil vi gjøre Os Umage for at beholde. Men vi ere blevne for alvorlige; kom, lad Os gaae til Selskabet, men Du maa ikke glemme, at Maſkeraden ikke ſkal endes idag.”

Ei uden Vengſtlighed fulgte Rebekka med ſin Veninde, thi hun havde alt ſagt en Deel til August, ſom ſkulde henvende hans Opmærksomhed paa den Ubekjendte. I ſin venſkabelige Tver havde hun givet ſaa mange Hentydninger, at han efter hendes Mening maatte have nogen Formodning om, hvem den i Sløret indhyllede egentlig var. Men det gif her ſom det gaaer med enhver halv Fortrolighed, at den let kan føre paa ganske urigtige Formodninger. Af det, han paa ſit Beſøg hos Præſtekonen havde hørt, ſammenlagt med det, Richard var omhyggelig for at fortælle ham af Folks Gladder og Formodninger, havde August dannet ſig den Foreſtilling: at den Ubekjendte vel ikke var

den Dronning, som Rygtet havde gjort hende til; men at hun dog var en Person af Betydenhed, om hvis Forfatning Folk i det Hele og han med ikke skulde vide det Rigtige; han kunde altsaa ikke undre sig over, at der i det han vidste ikke var nogen Sammenhæng! og i det han hørte vare de største Modsigelser.

Meget havde August gierne givet, for at see den Ubekjendte, for at faae noget Tilforladeligt at vide om hendes Stand og Stilling; thi just det Hemmelighedsfulde havde tirret hans Nysgierrighed, opvaakt hans Deeltagelse. Og naar han forbad Richard at spionere, saa var det fordi han følte, at dette var utilbørligt; tillige vidste han, at man dog aldrig ret kunde troe, hvad man ad sig Bei fik at vide; men gierne havde han vidst et anstændigt Middel, til at skaffe sig Lys i dette Mørke. Han følte sig at være en altfor uvigtig Person, til at turde tilbyde hende sin Tjeneste; Understøttelse af Penge lod det til, at hun ikke trængte til; han havde for liden Magt og Myndighed, til at love hende Bistand imod hendes Fiender, ifald hun trængte dertil. Ethvert saadant Løfte af ham havde jo seet ud som latterlig Pral. Han havde Lyst og Mod nok, til at spille den beskyttende Ridders Rolle, men han hadede som Pest dette Bindmageri, der giver sig en vigtig Anseelse. Damen havde vel udbedet sig hans Beskyttelse, men kun mod Tyvene.

August vovede vel ikke, at søge Samtale med den Ubekiendte, men hun gav ham dertil saa meget Leilighed, at han snart maatte føle at hun udmærkede ham, thi hun taledede sjelden og fort med alle andre Mandspersoner. I disse deres Samtaler søgte hun, at lede ham hen paa tidligere Forhold, ved ligefrem at spørge ham om hans Fødested og Omgivelser; men der herskede en forlegen Tilbageholdenhed i alle hans Ytringer herom; for det meste omtalede han kun sin Ungdom i almindelige Sætninger, men det mindste han kom udenfor disse, yttrede der sig en dyb Bæmød ved Erindringen om det Forsvundne. Det viste sig, at der var et afbrudt Forhold, som han kun med Banghed berørte. Hvor gierne havde den Ubekiendte faaet ham til at omtale Ulrikke; men hun var selv for ængstelig til, ret at kunne anvende sin Kunst, til at bringe ham saavidt; og ei af Grundføtning men af dyb Følelse indsluttede han sit Hjertes Helligdomme i sig selv. Den ydre Verden havde, forekom det ham, noget haardt og koldt, der ikke venlig kunde passe sig til hans bløde og varme Fornemmelser.

De eeneste Personer, om hvilke August udlod sig med Frimodighed, vare Baronnen af Palmemoer og Revoli. Om den første kunde det kun være Ulrikke vigtigt at høre, for saa vidt han var August's Belgiorer, men af de varmeste Lovtaler lærte hun at elske denne hæderværdige Olding. Richards Sladderagtighed havde opvakt hendes Nysgierrighed efter

at vide noget om Frøken Julie; og Moderens Nær-
værelse og Tilstand gav god Anledning, til at tale
om hende; Richard vidste for lidet, til at kunne
fortælle Andet, end hvad han af Tienestefolkene paa
Kinenhøi havde hørt, naar de i Fortrolighed hvid-
skede aabenlydt til hinanden: at naar Hr. Secre-
tairen havde villet, saa havde han gierne kunnet
blive Frøkenens Brudgom. Richard kunde ikke for-
tie denne Omstændighed, da han troede, aldrig at
kunne sige nok, for at udmale sin Herres Berøm-
melse; og han havde derved sat Ulrikkes Hierte i
Urolighed; hun havde altid meget at tale med Au-
gust om den ulykkelige Frue og hendes Familie;
men saa veltalende han var, naar Talen lød om
hendes Broder, saa knap var han paa Ord om
Datteren; med temmelig Egegyldighed fortalte han:
at hun formodentlig i disse Dage blev viet til Grev
Kronborg.

Ulrikke studsede ved denne Esterretning; den
var hende ikke ubehagelig, men den formindskede
ikke hendes Uvillie mod Greven; hun maatte troe
meget ilde om hans Forhold mod hende, for at
kunne forklare sig hans Esterstræbelser paa en Tid,
da han tænkte paa Giftermaal med en anden. "Mig
synes jeg har hørt," sagde hun, "at han skulde
giftes med en riig Kiøbmands Datter," og hendes
hele Væsen rystedes, ved at berøre dette Emne.
Men ikke mindre Skræk folte han, ved at omtale
den Sag, og søgte at undgaae den ved den Ut-

tring: "at han slet ikke vidste rigtig Besked derom."

Kun om Revoli kunde de begge tale frit og som en fælleds Bekiendter. En elsket og hæderværdig Person er et behageligt Emne for to Mennesker, der gierne tale sammen, især naar det mangler dem paa Frimodighed til, ellers aabenhjerttet at fremstille deres Følelser og Forhaabninger for hinanden. Den Ubekiendte paastod, at hun meget godt kiendte Revoli af de Forhold, hvori han havde staaet til hendes Familie, og hun gav ved denne Uttring August Anledning til, at tilintetgiøre adskillige Formodninger og forme sig nogle nye. Han derimod holdt af Hiertensgrund de største Lovtaler over denne Mand, der stedse havde viist ham oprigtig Deeltagelse, paa den senere Tid især givet ham de bedste Raad og beviist ham de væsentligste Tjenester; han var nu ogsaa, tilstod August, i Verden den eeneste, til hvem han i vigtige Tilfælde kunde med Tillid henvende sig. — Det var Ulrikke meget behageligt, at høre om dette August's Forhold til Revoli; det syntes hende, som havde hun herved opdaget en Forbindelse mellem sig og ham, der endnu ikke var sonderrevet; hun udbad sig Tilladelse til, ved hans Afreise, at give ham et Brev med til den fælleds Ven.

Ulrikke havde under alle sine Samtaler med August søgt at forstille sit Mæle; uden Dvælse heri og ved Samtalens Stof ofte bragt i Uengstlighed

eller i Barme, glemte hun undertiden sin Rolle; men den Forfkiellighed, han derved horte i Stemmen, troede han, havde sin Oprindelse fra Stovrets forandrede Stilling eller Tæthed. Imidlertid kunde han ikke andet end, undertiden høre Toner, der gave Gienklang i hans Siel idet de lodde ham bekiendte fra en lykkeligere Tid, paa hvis Forhaabninger han med Bemod tænkte tilbage. Saaledes troede han idag, at høre en ham bekiendt og behagelig Stemme, da medens Selskabet var samlet Lovise Tubello ankom, og Ulrikke blev saa glad derved, at hun nær havde glemt, at spille den Ubekiendtes Rolle. Den ankomne Person var August aldeles ubekiendt og ingen kunde i hende opdage den Syhnske Bondepige, der først for et halvt Aar siden havde begyndt at forme sig efter Middelfstandens Manerer. Man ansaae hende her for en gammel Veninde af den Ubekiendte og Madame Ludolf; man modtog hende som Dame og hun forstod, at vedligeholde sin Anseelse.

Neppe en Time derefter ankom Pierre, der søgte Fru Verdun og havde hørt, at hun var her paa Gaarden. Hans Erinde viede vi; han havde vel et Brev til hende fra Kronborg, men han ønskede tillige, at tale mundtlig med hende: først for at undskyldte sig hos hende, fordi han havde paataget sig et Erinde, han ikke vilde paataget sig, naar han havde vidst dets egentlige Bestaaffenhed: dernæst fordi han gjerne vilde giøre Bekiendtskab

med den Dame, hos hvem Lovise var til Selskab. Men — her paa Gaarden vidste man ikke af nogen Fru Nerdan at sige. Ulrikke havde ikke fundet for godt, at beholde dette Navn, der formodentlig kunde udsætte hende for Kronborgs videre Forslag, der vare hende besværlige og forhadte; Rebekka havde ogsaa hos sine Bekjendtere her kun udbedet sig paa føie Tid et Tilflugtssted for en Veninde, der ønskede at være ubekjendt. Hverken Herstab eller Tjenestefolk paa Snæverup kjendte Ulrikke fra Løgersvraa; hun var altsaa her egentlig uden Navn, og man havde i Spøg kaldet hende Madame Laivoilé.

Pierre kom derfor i en ikke ringe Forlegenhed, da han som ganske Fremmed spurgte efter Fru Nerdan, der efter Lovises Beretning maatte være her, men som slet ingen vilde vide noget af. Rebekka, som kunde have oplyst ham om Sammenhængen, vilde det ikke, fordi just en Person, der søgte hendes Veninde under dette Navn, maatte forekomme dem begge mistænkelig. August turde neppe tro sine egne Dine, da han saae Franskmændene for sig, og spurgte ham forundret om: "hvad i al Verden der kunde føre ham herhid?" — Smilende over sin Forlegenhed fortalte Pierre ham: "at han søgte en Dame, som han tilforladelig vidste, var her, men som dog ingen vidste af." — "Her er rigtignok en Dame," svarede August, "hvis Navn jeg ikke veed, men om en Fru Nerdan har jeg slet ikke hørt tale;

og hvoraf veed Du da saa tilforladelig, at hun er her?" — "Det har jeg min gode Lykke at takke for," var Svaret; "jeg veed det af Demoiselle Lubello, og hun har vist ikke villet bilde mig noget ind." — "Ja," sagde August, "jeg er ikke bekiendt her paa Egnen, og kiender ligesaa lidt den ene som den anden af de to Personer, Du nævner. Det seer virkelig ud, som havde man Dig lidt til Bedste." — "Det kan gierne være," var Pierres Svar idet han loe; "men jeg finder det Hele ret moersomt, og skal nok vide, at drage min Fordeel deraf." — Begge kom nu i en fortrolig Samtale om deres sidste Tildragelser, siden de forlode hinanden i Kiøbenhavn. Pierre fortalte om den yderlige Forlegenhed, han havde været i, og hvorledes han derved var kommen i Forbindelse med Grev Kronborg. Ved dette Navn foer August op og raabte: "Skal den Dievel da blande sig i Alt, hvad der angaaer mig! Tilgiv mig min Hestighed! Du kiender jo ikke denne Person, og veed ikke, hvor meget Ondt han har gjort mig, uden at være min Fiende. Det er dog vel ikke i hans Verinde Du reiser?" — "Du gjør mig ganske forkrækket," sagde Pierre; "thi jeg er allerede kommen paa den Mistanke, at Greven har overdraget mig et Verinde, som jeg ikke uden Skam kan vedkiende mig; jeg spiller her en fremmed Avanturies Rolle, og kan altsaa ikke godt fordre den Revanche af ham, som jeg gierne vilde; men jeg troer mig fritaget fra alle Forpligtelser

imod ham. Han maa see til, hvorledes han faaer mine Reise: Omkostninger erstattede, thi jeg kan ikke. Men nu er jeg i en fordømt Embarras, hvad jeg skal gribe til, inden jeg kan faae Remisser fra Frankerige." — "Det kunne vi tale videre om siden," sagde August; "men nu ville vi gaae tilbage til Selskabet."

Dette længtes egentlig August efter, da han længtes efter at samtale med den Ubekjendte, thi hun havde idag indtaget ham med sin Fortrolighed; desuden havde Pierres Uttringer forvirret hans Formodninger. Han spurgte ligefrem Rebekka: "om hun ikke vidste, hvor Fru Verdan var? da hun som bekjendt her paa Egnen rimeligst maatte vide det, og hans Ben var i Forlegenhed for at finde hende." — Ulrikke studsede ved dette Spørgsmaal, men Rebekka svarede temmelig uforlegen: "Dersom jeg vidste det, saa er det ikke sagt, at jeg fortalte det til enhver." — "Regner De da mig til enhver?" spurgte August spøgende. — "Jeg har," var hendes Svar, "rigtignok giort nogen Regning paa Dem; men her spørger De jo ikke paa Deres egne Begne."

Kun et eeneste oprigtigt Ord kunde her have løst den Knude, der var saa løselig knyttet, og Læseren har formodentlig alt noget ventet paa, at den ligesom af sig selv skulde opløses. Ængstlige Hensyn til eget og andres Forhold hindrede her, som saa ofte i det daglige Liv, Folk fra, ret at forklare sig for hinanden, og derved blev enhver

Stilling kun mere forlegen og uvis. Der behøvedes et Tilfælde for at gjøre Ende paa den indbyrdes Spending. Lovise havde ikke videre ladet sig see i Selskabet, efter at hun af begge Veninderne havde faaet en alvorlig Vebreidelse, fordi hun saa letsindig havde robet Fru Nerdans Navn og Opholdssted for en ubekjendt Person. Den arme Pige undskyldte sig med, at der ingen ligefrem havde forbudt hende dette; man paastod, at det burde hun af sig selv kunnet begribe og uagtet man for mildede Vebreidelsen, vilde hun dog ikke lade sig see for Pierre, hos hvem hun da var nødt til, at gjøre sine egne Ord til Usandhed. Forgieves søgte hans Dine efter Demoiselle Tubello, hvergang en Person traadte indad Dorren; og han kunde altsaa ingen Oplysning faae om Fru Nerdan virkelig ikke var her, eller han blot ikke maatte vide det.

Posten ankom, og August stod just i en ligegyldig Samtale med begge Veninderne, da man bragte ham et Brev; uden at afbryde Samtalen aabnede han det, kastede sine Dine deri og studsede. Begge Damerne sagde paa eengang: "De har vist faaet en ubehagelig Efterretning!" — "Den er," svarede han, "mere ængstlig end ubehagelig. Brevet er fra Revoli, og jeg maa i dette Dieblisk reise til ham." — "Reise bort! nu strax!" raabte Rebekka, men fik ikke Tid til at sige mere, thi Ulrikke segnede afmægtig til Jorden. Nogle af Husets Damer ilede til og slog hendes Elor tilside, for Rebekka

kunde forhindre det; August saae Ulrikkes blege Ansigt og raabte: "min Gud! det er hende! o hun dør!" — Bleg som hun var han knælede ned ved hendes Side.

LX.

Eyt til vor Sang!
 Saa høitidsfuld, tung
 Barsler vor Klang
 Gammel og Ung.

Ligtollerne af E. Wegener.

Brevet fra Nevoli til August lod saaledes:

"Saasnart Du faaer disse Linier, som jeg skriver ihast, maa Du usfortøvet, uden mindste Ophold, begive Dig paa Reisen herhid. Jeg venter Dig paa Kinenhvi. Din Ven N."

"E. Sk. Skulde Du, som muligt er, i Jylland have truffet paa den gode Pierre — saa lad ham vide, at han slet ikke bør eller skal befatte sig med det Grinde, som er ham overdraget. — Endnu engang beder jeg Dig: lad Intet, lad Ingen afholde Dig fra, strax at ile herhid. — Richard kan blive tilbage som Diener eller Opsynsmand hos Fru Mordan. — Kom, kom! Gid Posten var en Mand og Du havde Vinger."

Brevets Indhold og Stil viste, at den essers

faa sindige Revoli, havde været ængstlig og forvirret, da han skrev det. Saasnart Ulrikke var bragt tilside af Fruentimmerne, beredte August sig ogsaa strax til Reisen; men hans hele Sind var i et saadant Oprør, hans Gemyt saa rystet, at han maatte være glad ved den Hielp, som baade Pierre og Richard villige viste ham ved Indpakningen og Tilberedelserne. Da man hørte, at han skulde reise, havde enhver af Selskabet en mundtlig Commisssion at give ham: han forstod ikke hvad man sagde til ham; man havde mange Ting at spørge efter paa hiin Side Bøstet, og som man først nu i dette Dieblif erindrede sig; August havde glemt Alting og svarede som i en feberagtig Drøm. Herren paa Gaarden fortalte ham, at han havde fra Revoli faaet Anmodning om, at forsyne ham med alle Behøveligheder til Reisen og var ogsaa villig dertil; August takkede meget høflig, men glemte at antage eller afflaae Tilbudet; han bad blot om en Bogn. Han vilde strax bort, men stielvede ved, at forlade dette Sted, hvor han blot i nogle Secunder havde seet Ulrikke i den Forsatning.

Richard skulde blive tilbage hos Fru Mordan; Pierre var, efter August's Anmodning, villig til at ledsage ham, thi han sølte selv, at han trængte til en Ledfager. Han stod allerede færdig til Afreisen, da Rebecka kom og foregav, at hun havde et Erinde, som hun under fire Dine maatte betro ham. Da hun var eene med ham, sagde hun: "De vil

dog vel ikke forlade os i dette Dieblif?" — "Hvad jeg vil, eller ikke vil, kommer det her ikke an paa. Jeg skal reise," svarede han og rakte hende Brevet. — "Et besynderligt Brev! Jeg holder ikke af den Maneer, at skrive paa. Har man noget Ubehageligt at melde, saa bør man sige det ligefrem, og ikke først spænde Folks Forventning ved slige Grafer. Jeg kiender ikke den Person, men han maa være en underlig een!" sagde Rebekka, i det hun var forlegen for, at komme frem med det, hun egentlig vilde sige. — "O kiendte De denne Person," svarede han ivrig, "saa kiendte De ingen bedre. Hvo siger, at det er noget ubehageligt, jeg skal reise efter; jeg kan blot indsee, at det er noget meget vigtigt, siden han saaledes skynder paa Afreisen. Det er ikke sagt, at det angaaer mig selv, jeg bør derfor reise, og bør det desuden fordi jeg skylder denne Person sønlig Lydighed."

"Det Forhold, hvori vi her befinde os," svarede Rebekka, "maa undskyldes om jeg taler meget aabenshiertet med Dem. De vil reise ilende herfra i et Erinde, som De ikke kiender, og jeg behøver dog vel ikke at sige Dem en Marsag, til at de burde blive her. De har seet min Veninde; De har seet for meget, til ikke at vide, at Deres Afreise vil — af jeg veed ikke, hvad jeg tør kalde det — den vil være ængstlig og uheldig."

August var i den heftigste Bevægelse; med bævende Læber sagde han; "Deres Ord forvirre mig

mere. Al jeg vilde ønske, Deres Formodning var virkelig sand: at det virkelig var af nogen Vigtighed at jeg blev her; tør jeg haabe det?" — "De maa selv føle," var Svaret, "at det ikke anstaaer mig, at sige mere om, hvorvidt min Formodning er grundet." — "Ja jeg vil troe Dem!" udbrød August heftig; "gjerne vil jeg troe Dem! Men om Himlen selv aabnede sine Porte for mig, saa bør jeg reise. Det er skammeligt af mig, isald jeg bliver; hver Minut jeg tøver, er en ny Forseelse. O, skaf mig blot et Dieblis's Samtale med Ulrikke; lad mig blot see hende! De skal høre, at hun ogsaa siger: jeg bør reise!"

Rebecka lovede, at skaffe ham den forlangte Samtale og forlod ham derfor. August gik urolig op og ned og tænkte paa: hvad han vilde sige til Ulrikke, men denne Umage var ganske forgievet, thi ikke et eneste af de Ord, han tænkte paa, fik han sagt; og det er i Almindelighed Tilfældet ved slike Leiligheder. Samtalen var ikke saa let at bringe istand, som Veninden maaskee havde tænkt det: deels var Ulrikke bange for den; deels vilde Rebecka have de andre Fruentimmere afveien; dette var vanskeligt, thi de vare blevne nysgierrige, og tilsidst maatte hun fortælle dem: at deres Veninde havde hemmelige Commissioner til hendes Familie at betro den Afreisende.

Omstider blev August kaldet. Ulrikke laae paa Sofaen med men rødrende, og aldrig havde han

seet hende saa yndig. Han ventede taus paa, at hun skulde tale til ham, thi han turde ikke komme frem med andet end en almindelig Høflighed, og den solte han, var her upassende anbragt. Hun bevægede Læberne, som om hun talede, men hendes Ord vare uforstaaelige; en Blanding af Angst og Undseelse syntes at betage hende Mølet. Jo mere August's Dine udtrykte Længsel efter hendes Ord, jo mindre var hun istand til at frembringe dem. Rebekka, utaalmodig over denne stumme men betydningsfulde Scene, sagde: "Hr. Augusti venter paa Din Befaling; han haster med sin Afreise." — "Jeg, jeg har Intet at befale! jeg vilde..." begyndte Ulrikke, men brast i saa inderlig en Graad, at det blev hende umuligt, at sige noget Ord. Rebekka var inderlig angst for, at denne Graad skulde ende sig med Krampe og anvendte alle mulige Midler, for at standse den; det lykkedes hende kun halvt; mismodig og tvivlsraadig stod August ved Sofaen. "De skal reise," stammede Ulrikke tilsidst; — "Jeg skal, jeg bør det," var hans Svar. — "Lev vel! Gud gjøre Dem lykkelig;" sagde hun hengiven og hendes Taarer flød stille og milde.

Har De Intet andet at sige mig? vilde August sagt, men vovede ikke at fuldføre Spørgsmaal; og Ulrikke vovede ikke at svare ham. — "Naar kommer De tilbage?" spurgte Rebekka. — "Lor jeg," udbrød han, "maa jeg komme tilbage?" — Ulrikke saae til sin Veninde, som ventede hun, at

denne skulde svare for hende, men hun taug. Hun udstrakte da sin Haand til August, og fremsførte et sagte og bævende Ja; han modtog Haanden og idet han knælede ned bedækkede han den med Taarer og Kys. Ulrikke bøjede sig hen til ham, og deres Aande blandede sig med hinanden.

August reiste sig; Glæde straalende i hans Ansigt; Beninden skød ham sagtelig udaf Bærelset, da hun hørte Lrin af Romkiende. Han skyndte sig ned til Vognen; det var ham modbydeligt, nu at tale med andre Mennesker; han saae venlig til dem, men svarede dem ikke, thi han hørte ikke, hvad de sagde. Kun en meget Lykkelig eller Ulykkelig kunde i dette Dieblik opvakt hans Deeltagelse. Han foer op paa Vognen og raabte til Kudskten: "Kior!" da man maatte gjøre ham opmærksom paa, at hans Ledfager ikke var tilstæde. Pierre var intetsteds at finde.

August stampede i Vognen af Utaalmodighed, men Rebekka lod sig see og i et Spring var han nede af den igien. "Jeg har," sagde hun, "en Hilsen fra vor Veninde, som De skal bringe Reboli; hun talede om et Brev, hun har skrevet ham til, men jeg kunde ikke ret forstaae, hvad hun egentlig vilde sige derom; men ham skulde De fortælle, at De havde seet hende og at hun befandt sig vel." — "Hvorledes kan jeg fortælle ham det?" var hans Svar: "hun saae jo saa syg og svag ud." — "D frygt De Intet, men kom kun snart igien," sagde

Rebecka venlig. I sin Henrykkelse over disse Ord omfavnede han hende, og hun maatte føre ham tilbage til Vognen.

Omfrider kom Pierre frem; man skændte paa ham, man loe ad ham; men han gjorde meget høflig sine Afskeds; Hilsner og besteeg Vognen. Da Rebecka atter ilede ud, for at give August en Hilsen med til Madame L'iber, var Vognen alt vidt henne over Marken; og da hun gik tilbage, mødte hun Lovise med forgrædte Øine. — "Hvad græder Du for?" spurgte hun. — "Men har jeg da ikke Marsag til at græde?" var Svaret; "Fru Nerdan er jo saa syg." — Rebecka sagde smilende: "om Forladelse, søde Lovise! ja vist var hun noget syg, men jeg haaber at det har ingen Fare, og næsten skulde jeg troe, at Du er farligere angreben; Du seer mig saa fortabt ud." — "O ti bare stille," var Svaret, "jeg vil fortælle Dig det Altsammen, men røb mig blot ikke!"

August's Reise gik fremad med al mulig Hurtighed; baade han og hans Ledfager vare stemte til Munterhed, men de fik neppe Tid til at tale sammen, for at skynde paa Rudske og Færgefolk. Den skio: desløse Egegylidighed, hvormed disse Mennesker høre paa enhver Opfordring til Hurtighed, og ofte bør høre den, kunde givet Anledning til hyppigt Klameri paa Veien, dersom ikke de Reisende havde været for godmodige og forstandige dertil; og derved forsinkedes ikke deres Reise, uagtet alle Veie fore:

kom dem flettere, alle Heste dovnere, end de pleiede at være. August var knap paa Ord; det syntes ham, at han ikke ret kunde være vis paa sin Lykke og der var i den Forsatning hvori han befandt sig, adskilligt tvivlsomt, som foruroligede ham. Pierre havde derimod meget at fortælle og spørge om; han var uundtommelig i at rose Lovise Tubello, og vilde vide, hvem hun egentlig var, om hun var af Familie? om hun var riig? Om alt slikt havde han just glemt, at spørge Lovise selv, og hans Reisesfælle saae sig ikke istand til, at give ham den aller-ringeste Oplysning; thi han vidste jo slet Intet om hende, og kun et Dieblisk havde han seet denne Person i hendes Reisesklæder, men rigtignok lagt Mærke til, at det var en meget smuk Pige.

Reisen gik uden Uheld og hurtig fremad under de bedste og gladeste Forhaabninger, der dog mere yttrede sig i muntre Udraab end i forstaaelige Sætninger. Men neppe havde de betraadt Siellands Grund, før det Rygte lod dem imøde: at Baronen af Palmamoer var meget syg. Den næste, som de spurgte derom, fortalte: at han alt var død; den tredie: at han var uden Fare. "Det vil jeg haabe!" udbrod August; "det er umuligt Andet, end at jeg endnu engang maa tale med ham, maa see ham, maa kysse hans Haand!" og med al mulig Iver søgte han at fremstynde Reisesens Hastighed.

Det var en yndig Dag i Slutningen af Mai;

Naturen stod i det skønneste og frodigste Liv; den opmuntrede Hierterne og oplivede Haabet. Pierre søgte at adspredde sin Rejsesælles Ængstlighed; men denne bad ham tie derom. "Du veed ikke," lagde han til, "hvor ganske jeg har fæstet mit Hierte til denne Mand; han har ræddet mig fra Fornedrelse og Fortvielse; naar jeg siger, at han har gjort vel imod mig, saa er det usle, lave Ord, som slet ikke udtrykke det høie, det ædle i hans veldædige Sind. Han fandt mig som en foragtet og raa Steen paa Marken; kun hans forstandige og venlige Haand forstod, at give mig noget Værd. Han har ikke blot ræddet mig af Død, men ogsaa forædlet mig. Jeg skylder ham Alt, og uden ham var jeg maaskee mindre end Intet."

Pierre sølte sig begejstret af disse Lovtaler og gjorde hos sig selv en oprigtig Bøn til sin Skytshelgen for Baronens Velbefindende. Imidlertid gjorde han adskillige Indvendinger mod sin Vens Udtryk, der syntes ham for overdrevne og at nedsætte ham selv for meget. — "Det er," indvendte August, "denne Indbildning om sig selv, denne egoistiske Lissid til eget Værd eller egen Lykke, som svækker al Taknemmelighed her paa Jorden, som tilintetgjør alle blide Følelser. Naar var der nogen i virkelig Død, som han blev udfriet af, og maa ikke tilstaae, at det var andre Menneskers Hielp, som udfriede ham; som var ham nødvendig, saa at han uden den slet Intet vilde have udrettet blot ved sin egen Kraft?

Jeg vil gjerne tilstaae, at man maa have været i min Forfatning, for ganske at føle det; men Ingen burde glemme det." — De modte adskillige Reisfende og Pierre vilde udspørge dem, men August bad ham om, at lade det være. "Lader Os," sagde han, "skynde Os fremad med den Smule Haab, vi endnu har tilbage! Nylig glimtede der mig en venlig Forhaabning imøde, og af maaskee begraver man den idag!"

Kun en halv Mil vare de fra Kinenhoi, da de maatte forundre dem over, at de saae meget faa Mennesker; alle syntes at være bortdragne til en Festlighed, men paa de Tilbageblevnes modfaldne Afsyn saae man, at det ikke var nogen Glædesfest. Dog længe kunde de ikke være i Tvivl herom, da pludselig alle Omegnens Klokker den ene efter den anden begyndte at ringe. Denne Lyd gik stærkende giennem August's Jnderste; han skyndte paa Rudsken; med Taarer bad han ham om, at ile fremad.

Det lange, tause Sørgetog bevægede sig langsomt opad Høien til Kirken. Med seendragtige Skridt fulgte en talrig Mængde Mennesker det; det syntes som vilde de forsinke den sidste Afsteed med en elsket Person. Utaalmodige stampede Hestene i Jorden og svingede deres Manker uvillige over den Langsomhed, hvormed deres Førere ledte dem. Foran gik en Række af Omlandets Degne og Kirkesangere; efter dem fulgte til Hest to Marskalker, hvis Stæve vare ombundne med lange Sørgefloer; de to

næste i Følget bare to store hvide Borklys, beklædte med sorte Plader, hvorpaa var malet den Afdødes Baaben, hans Fødsels- og Døds-Åar; paa en hvi Stang tindrede den friherrelige Krone, hvorunder sad den Afdødes Skioldmærke, bestemt til at nedfænkes i Graven med ham, thi han var den sidste af sin Stamme, af de gamle, mange Danske Ætlinger, hvis Navne ere forsvundne i Aarbøgerne. Hver ærlig Rytter og sand Riddermand saae veemodig den gnittersorte Hingst, der usorfærdet havde baaret sin Herre mellem de Vantroes vilde Skrig og blanke Sabler; langsom og taalig gik den sin sidste Gang, mat af Alder og Saar, neppe istand til at bære det sorte Skaberak, der slæbende hang ned fra dens Sider. Foran den gik to Personer, som bare paa Silkepuder de høie Danske og Rusiske Ridderordener, med hvilke den Afdøde havde været hædret.

Paa hans Liigkiste, der efter hans egen Villie var meget simpel, laae ingen anden Decoration, end hans Sværd, om hvilket der kunde siges som om Singals: "Det var frygteligt for mine Fiender, men bag ved det stod Uskyldigheden tryk." Kisten blev baaret af hans Godses Bønder; iblandt dem saae man gamle, graahærdede Mænd, sørgende for det Tab de havde lidt, vemodige ved Erindringen om de Begjæringer de havde modtaget, frygtende for den Tid, som forestod deres Børn og Børnebørn. Bag efter fulgte hans Familie og en Række af Rigets høie

Udelige samt dets ædle Mænd, blandet med Uadelige og Uædle, thi enhver havde anseet det for en Skam, ikke at henhøre til denne Række.

Enhver var saa fordybet i sin egen Sorg eller saa forlegen for at vise den udvortes Anseelse deraf, at ingen saae til Siden, og ingen blev vaer, at August i sine Rejsesklæder havde blandet sig i Folget. Da Liget kom til Kirken, blev det tre Gange ført rundt omkring den; man førte det op foran Altaret og satte det ned der i den Forventning, at Sognepræsten vilde holde en Lovtale over den Afdøde. Sangerne, som skulde udsunge Liggpsalmerne, vare saa forstemte af oprigtig Sorg, at deres Sang mere lignede et toneløst Klageskrig end andægtig Sang. Og da den gamle Sognepræst havde udført Jordspaakastelsen, og skulde begynde sin Hæderstale, saa kvalte Graaden hans Stemme. Han fik ingen Hæderstale, fordi alle vare for rørte, til at fremsige den, og alle for sorgmodige, til at høre den. En almindelig Sorg, en Strøm af de smerteligste Taarer overdøvede al Sang og Tale.

Man løftede Kisten igien, for at nedsænke den i Familiens Begravelse. Det førte Mørke glimtede op fra det underjordiske Rum, for at modtage sit Bytte, da August styrtede frem og med et smerteligt Skrig sank livløs og blodig ned ved Siden af Liggkisten.

LXI.

Jeg veed, at hist jeg skal med Glæde trykke
 Den milde Haand, som ei mig synke lod,
 Men lagde Grunden til mit Jordlivs Lykke,
 Da raadvild jeg i vide Verden stod.

A. F. Elmquist.

”Jeg vil tilforlæbelig tage mig af det Menneſke:
 han fortjener det virkelig: det er et Attachement,
 ſom ſurprenerer mig: det vil være mig en ſtor
 Satisfaction, at kunne pouffere den unge Mandſ
 Fortune! Siig mig engang, Hr. Advocat! hvad
 kan jeg gjøre for ham? De lader til at kiende
 ham ſpecielt.” Saaledes tiltalede Kronborg Advocat
 Revoli nogle Dage efter Begravelſen. — ”Under
 hvilket Departement agter han at ſøge?”

”Under intet, Hr. Greve!” —

”Ja, forſtaaе mig ret: der maa dog være et
 Sag, hvortil han har appliceret ſig?” —

”Nei der er ikke.” —

”Eh bien! ſaa har vor gode Ven vel Formue?” —

”Nei han har ikke.” —

”Deſto værre for ham! Deſto bedre for mig!
 ſaa antager jeg ham til min Selſtabs Kavaleer,
 min Secretair, eller hvad han ſelv vil kalde ſig.
 Jeg vil nu tage mig af ham.” —

”Takker ærbødigt paa hans Begne.” —

”De ſvarer mig ſaa forbandet kort idag. Jeg
 mener dog, at mit Tilbud fortiente nogen Attention?” —

”Tilgiv mig, Hr. Greve! om jeg ikke kan svare Dem bedre idag. Deres Følelser for den unge Mand gjør Dem Vre; men han er nu saa syg, at hans Liv er i Fare; derfor er jeg meget sørgmodig idag, og derfor er det meget uvisst, om han nu mere trænger til noget Menneſkes Godhed, om han kan drage nogen Fordeel af Deres eller mine Tilbud.” —

Efter adskillig Samtale følte Revoli sig stemt til, at sige Greven: ”De har flere Gange bæret mig med Deres Fortrolighed; jeg haaber, at De ikke har fortrudt det, og derfor tager jeg mig den Frihed, at tale oprigtig til Dem. De, Hr. Greve! forstaaer ikke at vinde Folks Hjertes med Deres Goddædighed. Det hjælper ikke, at De seer suurt ved min Yttring, men jeg kan anføre Dem Beviser for den. Sivert Lotter, som De har behandlet som en Broder, er derved bleven til en liderlig og næsviſ Laps med store Fordringer og lidet Bærd. Det var smukt af Dem, at De villig tog Dem af Pierre Dubeau i hans Forlegenhed; men De har siden brugt ham i et Vrinde, hvori en ærefier Person ikke gierne lader sig bruge; han er derfor yderst opbragt paa Dem, da han paaſtaaer, De har misbrugt hans Forlegenhed og vanæret ham. Han er en Franskmænd af god Familie, og det vilde maaskee falde Dem besværligt, selv at tale mere med ham om denne Sag; jeg har derfor paa taget mig, paa hans Vegne at erstatte Dem det

Forstod, De har gjort ham, især til hans Jydskke Reise. De behøver ikke at forsikre mig om, at De ikke vil modtage denne Erstatning: det veed jeg; men jeg vil indstændig bede Dem om: ikke at tale mere til denne Dubeau, da der ellers let kunde gøres en Opsigt, som vilde være dem begge ubehagelig. De gjør bedst i, at ansee ham for en Person, som slet ikke staaer i nogen Forbindelse med Dem." —

"Det er," tillad mig, Hr. Advocat! "en insolent Garçon denne Hr. Dubeau! Hvad vil den Bagabond, den —?" raabte Greven forbitret.

"Lys Hr. Greve! raab ikke for høit! det kunde paadrage Dem fleres Opmærksomhed, som De kun lidet var tiemt med under Sagernes nuværende Stilling." —

"Hvad vil De sige Hr. Advocat! De lægger nok an paa, at jeg idag skal fortryde min Fortrolighed til Dem." —

"Nei, Hr. Greve! jeg lægger an paa, at De idag skal takke mig for mit Raad, og det er, at De jo før jo heller tiltræder en Udenlandsreise, paa længere eller kortere Tid, som De selv finder fornødent. Det jeg har at tale om, skylder jeg ikke Deres Fortrolighed, men det er noget jeg vil betro Dem. De har maaskee hørt, at Politiet paa den senere Tid har faaet fat paa adskillige Personer, som have været Medlemmer af et vist hemmeligt Selskab. Af adskillige Omstændigheder vil De vist erindre Dem, at Deres Hr. Fader har faaet

i Forbindelse med disse Folk; adskillige af dem har endog for Retten gjort Ord af, at de meget godt kiendte Dem. Sagens have disse Kieltringer praellet af et Bekiendtskab, som idetmindste er meget fiernt, men hvorved de maaskee have troet, at formilde deres Straf. Har nu denne Forbindelse virkelig fundet Sted, saa veed jeg ikke, om den har sigtet til politiske eller merkantilske Hensigter, men i al Fald er det en mislig og kilden Sag, ifald der er noget om det. Men antage vi endog, at den ikke har fundet Sted, saa er dog slige Personers Angivelse af den Bestaaffenhed, at den let kan benyttes af dem, som ikke vil Dem vel, som af gammelt Familiehad vil Dem til Livs. De kiender den Sag bedre, end jeg kan forklare Dem den, og veed selv, at hverken Deres Hr. Fader eller De have afholdt Dem fra haarde og dristige Udtryk, som kunde opirre eller maaskee ængste Adskillige af dem, som nu have Magten ihaende. Der kan i slig Anledning ikke være nogen Tanke om Skaansel mod Saadanne, som selv maaskee paa flere Maader have opfordret til Fiendskab og virkelig kunne ansees farlige, naar man ikke staerkede Bingerne paa dem." —

"Det er, min gode Ven! en Satans Affaire: c'est un cas pendable! — De fordoimte Gavtyve! Men er det virkelig saa, at de Kieltringer skulde have nævnet mig, skulde have misbrugt mit Navn? Har De tilforladelige Efterretninger derom?" — Saaledes raabte ikke men hvidskede Greven, idet han ængstlig hoppede omkring og saae forsigtig til alle Sider. Revoli forsikrede ham: at han ikke

kunde eller vilde tale derom, naar han ikke havde paalidelige Efterretninger. Eilsidst sagde Greven med hoverende Latter: "Ja, lad dem snakke og true. Nu snart kommer jo Dronningen tilbage, og saa tager Fanden det hele Parti!"

"Om hun endog kom tilbage," var Svaret, "saa vilde vist ikke hendes Protection komme hiint Selskab til Gode. Og jeg maa undres over, at De, Hr. Greve, kan fæste mindste Lid til en saa loierlig og ugrundet Efterretning. Hvorfra har De den? Jeg tvivler ikke om Deres Mod, til at trodse Faren, men der er en Fare, som De vist er meget bange for, og den er: at udsætte Dem for en Latterlighed. Tænk Dem den horrible Uffront, que se donner une ridicule. For Folk af min Stand kan den jo gierne gaae an; det er alt en Latterlighed, at vi ere til her paa Jorden; men hvorledes kan en Mand som De tænke paa, at være til..."

"Nu kommer De igien med Deres gamle Bitterheder," afbrød Greven ham, "og de føre til ingen Ting, de overbevise mig ikke. Sæt nu engang, min Ven! at jeg besluttede mig til, at reise, at gaae afveien for denne Stormvind, saa kan jeg ikke. Mine Finanser ere derangerede, og jeg har jo nylig giftet mig. Min Gemahlinde..."

"Følger Dem naturligviis ikke, thi saa blev Reisen for kostbar; men jeg formoder, at Adskillelsen fra hende ikke vil falde Deres Hierte meget tung. Deres Finanser ville ikke blive bedre derved, at De bliver hiemme, og da De nu engang har betroet mig Deres Godsers Administration, saa vil

De snart faae at see, at det kun mangler paa en vis Orden i Deres Affairer, for endnu at frembringe et godt Facit; til sig Orden har De ingen Lyst: dens Enkeltheder ere Dem for kiedsommelige, for lave: men skal den frembringe noget heldigt Resultat, saa maa den ikke giennemkrydses af andre Planer, eller afbrydes af visse ædelmodige Indfald, som De undertiden er udsat for." —

"Hm! Ja! De mener nu saa. Jeg havde nok Lyst til at giøre den Reise, thi egentlig talt: hvad skal jeg her hiemme? Der opgaaer vel engang gunstigere Stierne for mig. Men sig mig engang, Hr. Revoli! hvorfra har De Efterretningerne om, at mit Navn skulde være compromiteret af de Kielstringer?" —

"Det kan jeg ikke sige Dem." —

"Ja, De tillade mig, Hr. Advocat! De tvivler dog vel ikke om min Forsigtighed." —

"Aldeles ikke; men jeg kan Intet sige Dem herom." —

"Men saa finder jeg det rimeligt, at jeg bier og seer, hvorvidt visse Folk ville drive deres Effronteri imod mig." —

"De kunne da let blive hindret i at reise." —

"Jeg vil dog haabe, at man ikke gaaer saa vidt." —

"Man kan ikke vide det." —

"Men kunde denne Hr. August ikke følge med mig; jeg har virkelig fattet en særdeles Godhed for ham." —

"Jeg vil ikke raade Dem, at oppebie hans Helbredelse." —

”Er han da saa slet? Jeg vil gaae ind med Dem og see til ham.” —

”Det vil jeg ikke raade Dem, thi han har en Nervesfeber, som let kan være smitsom.” —

”Pinedød! Hvad siger De? Lag Dem dog iagt, min kiere Ven! jeg beder at hilse ham. A revoir.” —

”Jeg takker skyldigst.” — Saaledes endte denne Samtale, som, da den selv forklarer Udskiligt, kun behøver en kort Forklaring. Man maa ikke troe, at de Folk, der her omtales som sængslede og forhen bekiendte med Grev Kronborg og andre, vare Sorte Pæer, Fedte Claus eller deslige: disse gaae for det meste kun paa egen Regning og Risiko; de have ingen eller kun meget ustadige Makkere, da de ere for dumme og slette til, at have nogen stadig Plan. En eller anden Gang kunne de vel bruges af de Mægtige, men saa kastes de strax bort igien som skident Værktøi, efter hvis Brug man vel maa vaske sig. Enhver Forening i slet, skadelig Hensigt indeholder, til Lykke for Menneskeheden, i sig selv Grundspiren til sin egen Oplosning: den er desuden, naar den ikke beklædes med Politikens glimrende Dragt, udsat for altfor aabenlyst en Foragt, til at kunne længe bestaae. Dette var Tilfældet med de falske Myntnere, med hvilke den ældre Grev Kronborg af et Tilfælde var kommen i Forbindelse og formodentlig har villet betiene sig af dem i en politisk Hensigt. Man veed af Richard, at disse Folk havde valgt sig en anden Skueplads for deres Virksomhed; et Par af deres Sæller har

ved Udvandringen uden Tvivl havt saa meget at ordne eller realisere, at en eller anden af Politiets Tienere er bleven opmærksom paa dem og har spurgt dem om mere, end de vel kunde svare paa. Det i sig selv ubetydelige Bekiendtskab, som den unge Greve havde havt til dem, kunde da let af hans Fiender eller ved Mistænkelighed paadrage ham alvorlige Ubehageligheder. I vore Dage vil Falskmyntneriet aldrig ret kunne trives, da man har fundet paa noget fordeelagtigere, men ogsaa mere landsfordærveligt, nemlig: Handel med Penge. Saa længe Regieringerne see sig nødte til, at tage Deel i denne Handel, kan den ikke forbydes, og enhver Lov imod den, vilde blive illuderet. Sagen var dengang af den Bestaaffenhed, at den satte Greven i Vengstelse og tilskyndte ham til, at gjøre den om: talte Udenlandsreise.

August's Sygdom var virkelig farlig. Det uformodentlige Syn af hans elskede Belgiorers Liig: begængelse havde gjort for voldsomt et Indtryk paa ham, til at hans hele Nervesystem ikke derved skulde voldsomt rystes; hans Sindstemning var saa overspændt, at der ved dette Syn maatte foraarsages en mislig Slappelse, som angreb hans Helbred og satte hans Liv i Fare. Revoli sørgede for, at hans unge Ven ei savnede den omhyggeligste Pleie; og havde han ei gjort det, saa havde vist Julie været omhyggelig for ham. Hun tilskrev sig selv en større Skyld i August's Sygdom, end der egentlig tilkom hende; og Revoli maatte gjøre sig megen Uimage for, at hun her ikke skulde vise mere Omhu, end der vel var anstændig for Grevinde Kronborg. Kun

hans alvorlige Forsikkring om, at han gjerne paa-
tog sig al mulig Omhu i denne Sag, kunde standse
hendes Ivær. Hun paalagde Nevoli, at bevidne
den Syge hendes fulde Deeltagelse, og forsikre
ham om, at hun i Fremtiden ikke vilde ansee noget
for vigtigere, end at sikke hans Udkomme, Belsærd
og Lykke. Hun lovede at hun vilde udvirke hos sin
Mand, at August kunde blive ansat som Forpagter
eller Forvalter, hvad han selv vilde, paa en af
Grevskabets Gaarde. Disse Tilbud skeete i den
oprigtigste og rene Hensigt; derom tvivlede den
Gamle slet ikke.

Nevoli var omhyggelig for, at August ikke sit
Grevet at see, thi Synet af denne hans Lykkes
dobbelte Forstyrrelse vilde i hans Sygdom virket
uheldig paa ham. Men endnu mere omhyggelig
var han for, at Julie slet ikke skulde troe: at hen-
des Tilbud vare nødvendige, eller at der nogensinde
kunde komme den Tid, da August vilde eller burde
benytte dem. Han forsikrede hende: at August's
Belsærd paa anden Maade var sikret, og at hun
i Fremtiden maatte ansee ham aldeles som en Per-
son hun ikke stod i den mindste Forbindelse med,
eller som vilde gjøre den ringeste Fordring paa hen-
des Beskyttelse. Hun modtog denne Forsikkring
med Kold og fornem Uvillie, og afreiste med sin
Gemahl til hans Godser. Kort derefter reiste Gre-
ven til Italien, og overlod til sin Gemahlinde, at
fordrive sig sin Tid, saa godt hun i sin Stilling
vidste og vilde.

Langt mere Umage havde Nevoli med, at be-
rolige sin unge Vens Sind: thi dets ængstlige Uro

var den egentlige materia peccans i hans Sygdom: den forhindrede hans Livskraft fra, at virke veldædigt paa hans Legeme. Mere af enkelte Udraab, end af nogen ordentlig Fortælling derom, havde den Gamle faaet at vide: at August havde seet Ulrikke og talt med hende. Dette var den Gamle kiert, men det Haab, som derved kunde være og virkelig var opvaakt hos August, blev foruroliget af saa mange Betæneligheder, at det ikke kunde glæde den Unge, og den Gamle havde megen Nøie med, at høre dem alle.

Under Sygdommens heftige Anfald raabte August ofte: "Ak havde jeg dog talt et eeneste Ord med ham! Havde hans Døie blot dog endnu eengang seet til mig! — Kunde jeg dog blot have seet hans Ansigt før Kisten blev tillukket! — Jeg er et Menneske, bestemt til Uheld!" — Naar han kom til at tale om sit Møde med Ulrikke, saa vare Forestillingerne saa forvirrede, at det som oftest forekom ham, som havde han kun seet hende som en Engel, der alt var ophøiet over Jorden. Nevoli og Lægen Raro, vare for forstandige, til at modsige hans Forestillinger, saa længe de vare blandede med Seberdrømme.

Da August's Tanker begyndte igien at faae en regelmæssig Retning, saa trøstede Nevoli ham med: At det egentlig var en Lykke at han ikke mere havde faaet den gamle Baron i Tale, thi det havde da næsten været uundgaaeligt, at fortælle ham hans Søsters Tilstand og det vilde giort et meget ubehageligt Indtryk paa ham. "Nu," lagde han til, "seer vor ædle Ven ikke sin Søster forend der, hvor

hun har aflagt det forstyrrede og besværlige Klæ-
 demon, Legemet; der ville deres Vænder i venlig
 Forening smile til Livets sundne Forvildelser og
 Sorger. Det var i flere Henseender godt, at den
 fiere Belgivrer døde, og vi maae ikke utaalmodige
 flage over et Tab, som var en Lykke for den Tab-
 te. Du vidste jo, at Din Beskytter var dødelig:
 og den er i Sandhed lykkelig, som kan erindre en
 afdød Ven med venlige Følelser, der ikke blandes
 med mindste Bebreidelse. Saaledes kan Du erin-
 dre Dig Din ædle Herre; og om han har ophørt
 at være Din Beskytter, det kunne vi ikke afgjøre.
 Du skulde seet ham døe: det var som han gik til
 en ventet og ønsket Reise; hans Tanke var rolig,
 hans Hierte kierligt, og noget af det sidste, hvor-
 om han talede med mig, var sin Omhu for Dig;
 han overdrog til mig, at sørge for Dig, og det
 har jeg lovet ham." —

August greb Nevoli's Haand og trykkede den
 til sit Hierte: en Taarestrom vældede frem af hans
 Dine, og hans Sorg gik over til den blide Bemod,
 som forædler Sielen, uden at skade Legemet. Men
 endnu var der meget, som maatte foruroilige hans
 Hierte; paa hvilken Maade vilde Nevoli vise sin
 Omhu for ham? Var det saaledes, at han derved
 kom istand til, at haabe en Forbindelse med Ulrik-
 ke? — Vilde han, som saaledes kom ham i Faders
 Sted, bifalde denne Forbindelse? Og vilde den rige,
 stolte og underlige Rixbmand ikke sætte sig imod
 den?

Nevoli vedligeholdte et stedse stigende Haab hos
 sin unge Ven, men han formaaede ikke, at betage

ham alle Tvivl, og han vilde ikke opvække Forhaabninger, som siden kunde svigte. Det er uvist om ikke August, medens Frygt og Haab saaledes afvelede hos ham, undertiden har tænkt paa: det havde dog været godt for Dig, om Du nu kunde draget Fordeel af Baronens Forfkrivning! Men det er vist, at han aldrig fortrød sin Ulegennyttighed, uagtet mange derfor ville ansee ham for en Daare. Vi kunne bedst bedømme hans Sindsforfatning af et Brev til Præsten Ludolf.

"De vilde vist, kiere Ven! ansee mig for et meget uerkjendtligt Menneske, da der nu næsten er gaaet fem Uger hen, siden jeg forlod Dem; men jeg er vis paa, at vor Ven Nevoli har meldt Dem om min Sygdom. Nu har jeg endelig faaet Tilladelse til at skrive, og mit første Brev er til Deres Belærværdighed, for at takke Dem og Deres gode Kiereste for det Venskab og den Gæstfrihed, jeg har nydt i Deres Huus. Selv i mine haardeste Smerter har min Tanke været hos Dem og i min Sindsforvirring har jeg drømt, at jeg saa Dem og alle Deres Dmgivelser; men at jeg var ikke istand til, at drage Underviisning og Trost af Deres venlige Tale. Nu troer jeg selv, at jeg er i god Bedring; jeg føler Sundheden igien at giennemstrømme mine Arer, og har De nogensinde selv været syg, saa behøver jeg ikke at beskrive Dem, hvor behageligt det er at føle sin Livskraft fornyes. Man er et lykkeligt Dyr, der ret fryder sig, gotter sig over sin physiske Tilværelse. Jeg er endnu for svag, synes mig, til ret at tænke paa min Fremtid; jeg er for frygtsom, til at lægge

nogen Plan, fatte noget Haab. Min faderlige Ven, Nevoli, søger at styrke mit Mod; for mig, hvis Fremtid svæber i en ængstlig Uvished, er en saadan Ven en ubetalelig Skat, en Belgierning, for hvilken jeg ikke noksom kan takke Gud."

"Min høie, ædle Belgiorer er død! O at De havde kiendt ham. Nevoli har forbudet mig, at flage mere over hans Død; han siger: man skal med Glæde tænke paa ethvert godt Menneſke, man har staaet i Forbindelse med. Det vilde jeg ogsaa gierne, naar jeg blot kunde troe om mig selv: at jeg ret havde fortient min Belgiorers Godhed. Jeg kan ikke andet end ansee min Lykke her i Verden for heel besynderlig: jeg har forsomt min Ungdoms Tid: jeg eier Intet: jeg har ingen Ting lært, hvorved jeg kan fortjene noget; og dog finder jeg stedse Menneſker, der med Godhed og Belyndest tage sig af mig. Hvorledes kan jeg foreene dette med alle de Klager, jeg saa idelig hører over Menneſtenes Haardhed og Egennytte?"

"Dog jeg vil glæde mig over min Lykke: jeg vil søge at fortjene den, ved idelig at tænke paa Dem og alle Gode, som jeg saa gierne vilde efterligne, og jeg beder Dem om, venlig at styrke mit Forsæt. Lad saa Fremtiden komme som den vil, den kommer dog fra Gud; sender han mig da nogen ny Belgierning, saa vil jeg ikke være uværdig til at fortjene den. — Det stoler jeg paa, men af hvad har jeg Daare ikke stolet paa! og hvor mange af mine Forhaabninger ere ikke bristede som Sæbebobler! Det er en haard Lære den om Prædestinationen, men undertiden fristes man til, at ansee

sig for, at høre til de Forstødtes Antal. Hvad tør jeg vente? jeg vil ikke haabe, thi hvorpaa skulde jeg grunde mit Haab? — Jeg føler, at jeg endnu er for svag, til at tænke paa noget Alvorligt; tilgiv mig, om min Skrift bliver ulæselig for Dem, thi jeg føler, at mine Taarer falde ned paa Papiret. Jeg havde endnu meget at sige Dem, men jeg maa hen og hvile mig først. —”

Dette Brev blev sluttet af Revoli saaledes:

”Min unge Ven har paalagt mig, at slutte dette Brev og affende det til Dem. Han har igien faaet et Anfald af Svaghed, men som jeg haaber ikke har noget at betyde. De har vist ham venlig Godhed, og De seer, hvor let man vinder hans Hierte; dog jeg maatte kun lidet kiende Dem, om jeg ikke var vis paa, at min kiere August ganske har vundet Deres oprigtige Deeltagelse. Bryd Dem ikke om hans Klager: de ere saa almindelige hos Mennesker i hans Alder, saasnart de ere ængstlige i et vist Punkt. Vær rolig for hans Fremtid; jeg vil sikke den, saavidt det er muligt, at sikke time; lig Velsærd. Jeg vil tage mig af ham, som en Fader tager sig af sin Son. — Tal med Forsigtighed til Ulrikke om hans Sygdom, og lad mig idelig vide, hvad hun siger og tænker. Min Hilsen ic.”

LXII.

Sød er den Graab, som endes med Sang,
Kort Nat, som lystig dages.

Middelalderens Digtekunst.

Præsten Ludolf opfyldte trolig Nevolis Ønske, at underrette ham om den Sindsstemning, hvori Ulrich befandt sig; og da denne ikke var ugunstig for de venligste Forhaabninger hos August, saa troede dennes sindige og faderlige Ven, at han, ved at smigre disse Forhaabninger, sikkert kunde bidrage til, at befordre sin unge Vens Hiertero og hans Legems Helbredelse. Hans Formodning var ikke ugrundet; og den forsigtige Omhu, som han i Foreening med den kyndige Læge, Narve, anvendte, var af den heldigste Virkning paa August's Helbred. Hvo der nogensinde har følt, hvilken physisk Behagelighed der er forenet med Helbredelsen fra en farlig Nervesygdom, hvorledes lidt efter lidt Livets Kraft gennemstrømmer hver en Aare, dets Nydelse blive til nye Glæder, Hiertet behager sig selv, ved at indvie sig til gode Forsætter, ved at føle fornyet Kraft til Udførelsen af dem, ved at trylles af hæderfulde Forhaabninger, kun en saadan kan gjøre sig en rigtig Forestilling om den lykkelige Tilstand, hvori August befandt sig. Denne Tilstand blev end mere forhøiet ved hans venlige Omgivelser, der kastede et Sloer over Fortidens Sorger og forsigtig bragte hans kjereste Haab gradvís til glædelig Visshed.

Her er vor Fortælling forbi, thi Enhver kan jo tænke sig dens Slutning og vi have Intet at berette om ny Uheld, om svigtede Forhaabninger, om Feil, begaaede af Letsindighed eller Ondskab, om fiendtlige Tilstød af en mundgaaelig Skiaebne. Om enkelte Personer, der i denne Fortælling have spillet en Birolle, kunde maaskee en eller anden Læser ønske og forlange Underretning. Saavidt det er os muligt, ville vi meddele den.

Pierre Dubeau forlod snart Danmark og drog hjem til sit Fædreland, men kom efter et Aar tilbage, for at afhente Lovise Tubello, der imidlertid havde lært Fransk nok, til at spille en fransk Huusmoders Rolle. Saaledes forsvandt Abbellone Jbsdatter, forvandlet ved Kierlighed og naturligt Anlæg til en Dame, der baade havde Hjerste og Forstand til at stille sig i en ny og høiere Stilling. Det er en Forvandling, som meget lettere foregaaer med Fruentimmere, end med Mandfolk, thi disse holde fastere ved deres Baner og Fordomme. Ofte fik August og Ulrikke Breve fra deres franske Venner, og glædede sig over deres Lykke, hvortil de havde givet Anledning. Deres Brevvevling blev kun afbrudt ved den store Begivenhed, som Digteren Baggesen kalder
et Skuespil, hvori

den første Handling alt var Anarchi,

Den anden uindskrænket Despoti,

Den tredje fuldkomment Slaveri,

men til hvis fjerde og femte Handling vi endnu kun have hørt en latterlig Prolog. De giennemgik lykkelig Rædselsperioden, og deres Sønner vare med at vinde de glimrende men unyttige Seire ved Hohenlinden og Marengo.

Om Richard er der kun lidet at sige, da Forfatteren jo har gjort det Løfte, i et eget Skrift at fortælle hans Liv og Levnet. Her melde vi blot i Korthed Slutningen deraf. Ved Revolus Foranstaltning fik Richard Leilighed til, at nedsætte sig som Kræmmer i en af Sønder: Jyllands Riob:

stæder, men det indsluttede, regelmæssige Liv behagede ikke ham, der fra Barndommen af var vant til at leve i den frie Natur, at udstaae alle dens Ubehageligheder, men ogsaa at nyde alle dens store Behageligheder. Han giseede sig, men det huslige Liv fik da hos ham ikke det Tryk, som han havde troet at skue deri, ved at betragte Andre, der vare opdragne til borgerlig Etik og Orden. Ried af Boutikens Eensformighed, og ikke beriget af dens Fordele, gav han sig til at være Landmand; men han kunde ikke vænne sig til den stadige Flid og Paapasenhed, som ere nødvendige for Folk i denne Stand; den Kyndighed hvormed et Landværsens Fordele skulle beregnes, den Taalmodighed, hvormed de skulle ventes, vare lige fremmede for ham. Han tabte derfor meer end han vandt, og selv naar han vandt, glædede han sig ikke ved den langsomme Fordeel. — Richard flyttede igien til Kiøbstaden, og gav sig til at være Dissekramer; det var det eneste, hvortil han efter sit foregaaende Levnet var stikket; for at føie sig i det borgerlige Livs stille og snævre Former, maa man være opdraget for dem, eller føle Lyst til deres jævne Rolighed; denne Lyst følte Richard vel, naar han saae Velbefindende i Roligheden hos Andre, men ikke naar han nød den selv. Paa sine Vandringer blev han omsider borte, og skal ligge begravet i de hvide Sandbanker ved Næstved. Maaskee have Medlemmerne af det slette Selskab, som havde draget ham til sig, fundet det raadeligt, at forekomme hans Fortællinger ved at stoppe hans Mund med Dødens Muld.

Revoli fandt det ikke raadeligt, at August kom til at boe i Nærheden af de Kronborgske Godser, eller at Ulrikke opholdt sig i Nærheden af hendes Fødeby, hvis Beboere og Naboer forvildede sig i Gietninger om hendes dunkle Skæbne. Den gamle Marcus Liber saae forsonet og glad igien sin kære Datter; eenig med sin Hustru og Revoli købte han et yndigt Landsted paa den Cimbriske Halvøes øst-

lige Kyster; der bosatte August og Ulrikke sig efter deres Giftermaal; der endte deres faderlige Belgiorer Revoli sine Dage, pleiet og glædet af dem. Og naar Du, kære Læser! paa Din Vandring der finder venlig Gæstfrihed, forenet med agtværdig Flid og elskelig Kundskab, naar Du som Dansk fryder Dig ved munter og frimodig Tale, saa foreskil Dig, at dette Egtepars Land omsvæver Dig.

Bor Fortælling er forbi, men det har en dobbelt Vanskelighed for en Forfatter, at slutte sin Fortælling. Først maa man betænke, at dette Dierblik er Forfatteren hoitideligt, eller om man saa vil: at det maa være ham ængstligt. Han seer nu sit hele Værk samlet for sig, har idetmindste en Følelse, om just ei en klar Anskuelse, af dets Ufuldkommenheder, er isærd med at overgive det til Hænder og Dine, som slet ikke ere forpligtede til Mildhed og Skaansel.

Enhver Forfatter kan ved sig Leilighed føle sig fristet til, at sige noget om, hvorledes han ønsker at faae sit Værk betragtet og bedømt. Den Fortælling, som her er fremsat for Læseren, grunder sig paa Danske Sagn og Tildragelser; hvorvidt den nu kan behage, kommer naturligviis an paa Maaden, som Forfatteren har forstaaet at anvende til Fremstillingen. Han føler sig fristet til at forklare, hvorfor den nødvendig er bleven saaledes som den er; men Læseren holder sig til sin Mening om, hvorledes den burde være; og dersom her nogen Modsatning finder Sted, saa er det yderst vanskeligt at hæve den. Dette er alt ofte sagt, men oftere erfaret. Det er uanstændigt for en Forfatter, at bede om Skaansel, det er latterligt at fordre den, hvor den ikke fortienes.

Det er heller ikke denne Mangel paa Skaansel, som i sig selv er saa frygtelig; enhver Forfatter bør med Baggesen kunne sige til og om sit Værk:

”Hvis det er Pindeværk, — og intet meer, ih nu! Saa lad det staaes jo for, jo heller, reent itu.”

Bøger have deres Skæbne: have de Gamle sagt; og naar en Forfatter samt hans Værk, efter Modtagelsen af nogle uvenlige Ord fra Kritiken, blive glemte, saa er Sagen i sig selv ikke farlig. Farligere synes det, naar man tilegner sig den Rettighed, af en Forfatters Værk at bedømme hans Individualitet, hans personlige Karakter. Det Axiom hvorefter denne Rettighed kan gielde, kan, fra een Side betragtet, synes meget rigtigt; men man bør ikke forglemme, at det, misforstaaet og ilde anvendt, som saa mange Axiomer blive, kan forlede til de største Ubilligheder. Det er maaskee Erfaringen heraf, der sætter mangan en Forfatter i Vængselighed.

Den anden Vanskelighed, som en Forfatter har med at slutte sin Fortælling, ligger deri: ved hvilken Tidspunkt skal han standse? En vis Godmodighed føler sig vel tilfreds, naar den seer Daarskaber revset og Ondskaber straffet, naar den til Slutning seer den yndede Helt og Heltinde bragte i en lykkelig og sikker Stilling. Men kan man end blive eenig med sig selv og Andre om, hvad Daarskab og Ondskab ere, og hvilken Straf der passer for hver især: kan man i sin Retfærdighed føle sig tilfreds med, at et Bæsen lider, fordi det er eensfoldigt, eller pines uden at forbedres, saa synes det dog uforklarligt, hvad det er, man her paa Jorden anseer for en lykkelig og sikker Stilling. Hvilken Sikkerhed er saa lykkelig, at den ikke behøver Hensynet til det Uvisse? Hvilken Lykke er saa sikker, at det næste Dieblis ikke kan sonderknuise den? Det er kun af Bane og Nødvendighed at Mennesket kan glemme den Afgrund, som truer med at opsluge det.

Ulrikke var en riig Faders eeneste Barn; for August sørgede Revoli med faderlig Belgjovenhed; han blev desuden ved sit Giftermaal med Ulrikke til en meget velhavende Mand. Bosatte i en af Danmarks yndigste Egne maatte de ikke fortiene Landlivets Glæder, naar de ikke havde havt Sands og

Land for dem. Fædrelandet, uden hvis Held og Hæder intet Held kan tænkes for den gode Borger, tilsmiledes dengang af en blid Fremtid; thi vi see en Takkefest anordnet, hvori opmuntres til taknemmelig Andagt for Guds Baretægt over Kongen og hans Huus, for afværget Krig og andre store Ulykker, og fordi Landet efter mange Aars Misvæxt havde modtaget en riig og lykkelig Høst. Endnu i sin Manddoms Kraft saae August den lykkelige Tid, som oprandt for den Danste Landbosag, i og omkring sit Huus hørte han Høstgildet's sande og glade Viser.

Dersom der igiennem dette Egtepars Skiebne spandt sig en eller anden dunkel Erindring, som undertiden formørkede deres Nafsyn med Sorg eller Frygt, saa lad Os ansee den for en dunkel Sky, der formilder Solens Hede, men ikke standser dens velgiørende Virkning. Forstandighed og Godmodighed ere trofaste Skytsaander over den huuslige Lykke; August og Ulrikke vare lykkelige, fordi de havde Kraft til at virke, elske og haabe. Vi ville Intet mere tilføie. Naar man taler for længe om Lykken og Glæden, saa trætter det, fordi Skildringen taber sin Sandsynlighed. Madame Cottin har sagt: "Sproget er riigt og overflødigt til at udtrykke Smerter, det er fattigt og ufrugtbart til at udtrykke Glæden, og det udtømmes ved at skildre en eneste Dags Lykke." — Vi ville hæfte vort Blik paa det smilende Billede af to Mennecker, som vare lykkelige, som fortiente at være det, som ikke true des af noget timeligt Uheld. Men lad vort Øie standse her. Efter det, vi kiende til Livet, til dets Ustadigheder, til dets flygtige og indbildte Held, er det at befrygte: dersom vi skulle tilføie kun een Dags Historie, saa maatte vi maaskee fremsille en forstyrret Lykke. Alt hvad Mennecker kan fortælle, er en Historie uden Slutning; Alt hvad vi kunne see, er ikke Tildragelsens Udfald.

